Sfinţii apostoli Petru şi Pavel

(s.v. 29 iunie / s.n. 12 iulie)

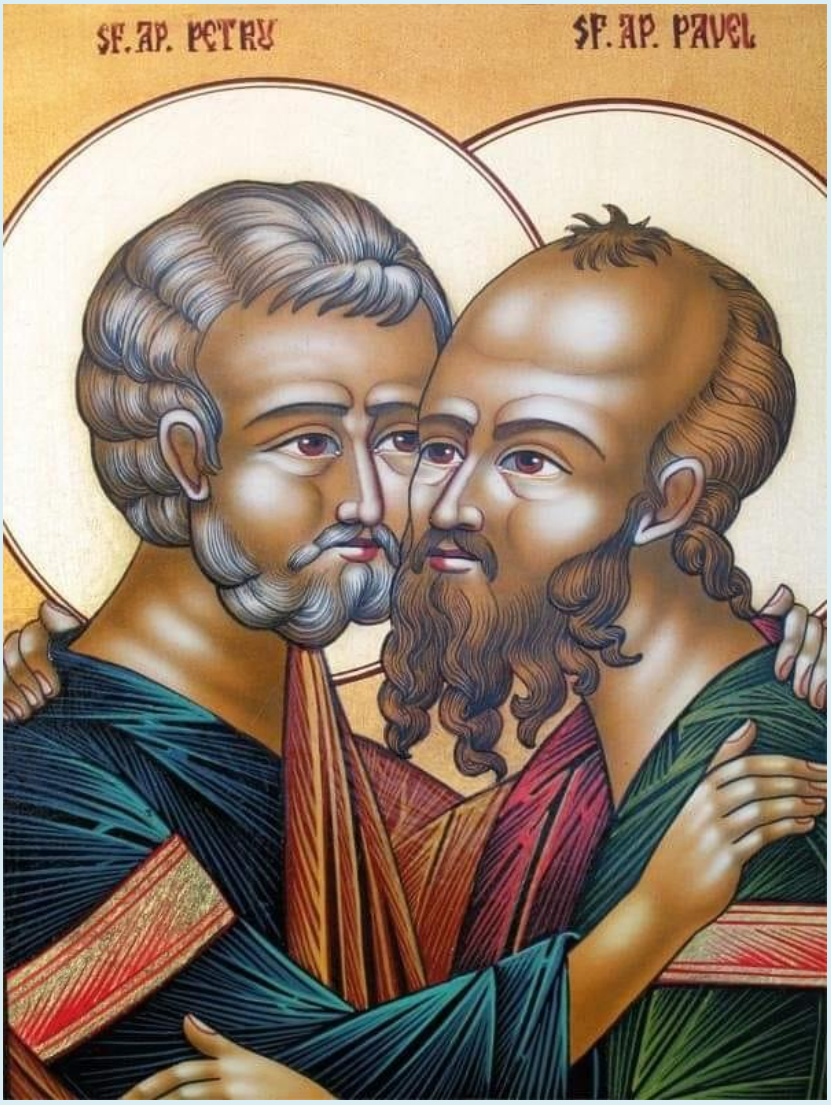

Materiale despre Sfinţii apostoli Petru şi Pavel:

https://independent.academia.edu/emystea/Sf-ap-Petru-%C5%9Fi-Pavel-(29-iun)

https://archive.org/details/@steaemy?query=+Petru+%C5%9Fi+Pavel

https://www.slideshare.net/steaemy1/search_my_uploads?type=&new=&q=Sf.+ap.+Petru+%C5%9Fi+Pavel

***

Biserica noastră prăznuieşte la 29 iunie două nume a căror rezonanţă este mai puternică decât a tuturor celorlalte nume înscrise în calendarul sfinţeniei creştine. Îi prăznuieşte pe Sfinţii apostoli Petru şi Pavel, care de drept cuvânt, au fost socotiţi ocârmuitori neegalaţi ai credinţei şi evlaviei credincioşilor din toate timpurile şi stâlpi ai Bisericii.

Index

Evanghelia şi Apostolul zilei 5
În această lună (iunie), ziua a douăzeci şi nouă - Sfinții măriții şi întru-tot lăudații şi mai marii apostolilor Petru şi Pavel (Minei)..... 8
Canon de rugăciune către Sfântul apostol Petru (29 iunie)..... 36
Canon de rugăciune către Sfântul apostol Pavel (29 iunie) 43
Acatistul Sfinților apostoli Petru şi Pavel 50
Paraclise pentru fiecare zi - Canonul Sfinților apostoli..... 61
Rugăciune cătrre Sfinții apostoli Petru şi Pavel..... 70
Imnografie 72
Comentarii patristice - Evanghelia la Sfinții apostoli Petru și Pavel..... 73
Sinaxar - Pomenirea Sfinților slăviților şi întru tot lăudaților şi mai-marilor apostoli Petru şi Pavel 80
Arhid. Ștefan Sfarghie - Snaxar - Sfinții apostoli Petru şi Pavel..... 83
Calendar Ortodox - Sfinții apostoli Petru şi Pavel..... 85
Proloage - Pomenirea Sfinților, slăviților şi întru tot lăudaților şi mai marilor apostoli Petru şi Pavel († 67)..... 88
Augustin N. Kandiótis - Sinaxar - Sfinții apostoli Petru şi Pavel, Stâlpii cei sfinți ai Bisericii - 29 iunie 96
I.M. Fountoúlis - Sinaxar - Sfinții apostoli Petru și Pavel - 29 iunie.....101
Ss. Petru şi Paul - 29 iunie.....106
Sfântul Paul, apostol - 25 ianuarie, 29 iunie, 18 noiembrie.....108
Sfântul Petru apostol - 22 februarie, 29 iunie, 18 noiembrie 117
Părintele Ilie Cleopa - Predică la Sfinții apostoli Petru şi Pavel 125
Sfântul Ioan Gură de Aur - Sfinții apostoli Petru şi Pavel, păstorii adevărați ai creştinilor din vremurile de pe urmă 134
Sfântul Nicolae Velimirovici - Proloage de la Ohrida - Sfinții apostoli Petru şi Pavel.....141
Cântare de laudă la Sfinții apostoli Petru şi Pavel.....143

Sfântul Grigorie Palama - La prăznuirea Sfinților Petru şi Pavel - Omilia 28....145
Sfântul Teofan Zăvorâtul - Predica la Sfinții apostoli Petru şi Pavel - Ce ne învață Petru şi Pavel prin înțelesul numelor lor şi prin schimbarea acestora.....152
Sfântul ierarh Serafim (Sobolev) - Cuvânt la pomenirea verhovnicilor apostoli Petru şi Pavel - Despre dragostea pentru Hristos şi hotărârea de a urma poruncilor Lui.....156
Starețul Serafim de la Belgorod – Predică la praznicul apostolilor Petru şi Pavel 161
Sfântul Asterie al Amasiei - Cuvânt de laudă la Sfinții verhovnici apostoli Petru şi Pavel (29 iunie).....166
Părintele Vasile Vasilache - Predică la Sfinții Petru şi Pavel.....187
Părintele Ion Cârciuleanu - Sfinții apostoli Petru şi Pavel 195
Traian Dorz - Păstor 201
Traian Dorz - Legături.....203
Pr. Gheorghe Neamțiu - Sfinții apostoli Petru şi Pavel.....205
Pr. Vasile Rob - Sfinții apostoli Petru şi Pavel.....209
"Biserica începe să fie din ce în ce mai prigonită. Să nu credeți că vremea muceniciei a apus, ci îşi arată din nou zorile…" Cuvinte însufleţitoare la sărbătoarea Sfinților Petru şi Pavel ale Părintelui Hrisostom de la Putna (audio şi text).....213
Pr. Petroniu de la Prodromu - Cuvânt la Sfinții apostoli Petru şi Pavel (29 iunie) 216
Fericitul Filotei Zervakos - Predici la Sfinții apostoli Petru şi Pavel 222
PS Visarion Răşinăreanul - Sărbătoarea Sfinților apostoli Petru şi Pavel 235
"Greu îți este să izbeşti cu piciorul în țepuşă". Războiul şi pacea omului cu sine însuşi şi cu Dumnezeu. Konstantin Zorin despre nevrozele omului contemporan, fuga de singurătate şi mijloacele de înăbuşire a conştiinței.....238
Pr. Constantin Necula - Sărbătoarea Sfinților apostoli Petru şi Pavel.....251
Pr. Constantin Necula - Apostolii fericirii 253
Pr. Ciprian Florin Apetrei - Corifeii apostolilor 257
Pr. Ciprian Florin Apetrei - Theologica - Sfinții Petru şi Pavel, apostolii şi martirii lui Hristos.....259
Pr. Ciprian Florin Apetrei - Sărbătoarea comună a Sfinților apostoli Petru şi Pavel.....261
Pr. Nicolae Dascălu - Apostolatul mediatic, de la sobor la rețele 263

Ierom. Lucian Dîncă - Theologica - Au făcut din Hristos țelul și încoronarea vieții lor 265
Prinos de laudă căpeteniilor apostolilor.....269
Semnificația cheilor şi sabiei Sfinților apostoli Petru şi Pavel.....272
Marius Matei - Sfinții apostoli Petru şi Pavel - Este Iisus Hristosul?.....276
Teodor Danalache - Îmbrățișarea Sfinților apostoli Petru şi Pavel 280
Postul Sfinților apostoli Petru şi Pavel.....288
Pr. Ioan Valentin Istrati - Două cutremure cu epicentrul în Rai 291
Dumitru Manolache - Cum au fost mutate în secret moaştele apostolilor Petru şi Pavel.....295
Extraordinarul episod al mutării în secret a moaştelor Sfinților Petru şi Pavel, de către episcopul Sixtus al II-lea al Romei.....298
Cele mai vechi icoane ale Sfinților apostoli Petru şi Pavel.....301
Cătălin ACasandrei - Sfinții apostoli Petru și Pavel - care este originea și semnificația celor două nume?.....308
Biserica „Sfinții apostoli Petru și Pavel" din Capernaum.....312
Icoane 330

Evanghelia şi Apostolul zilei

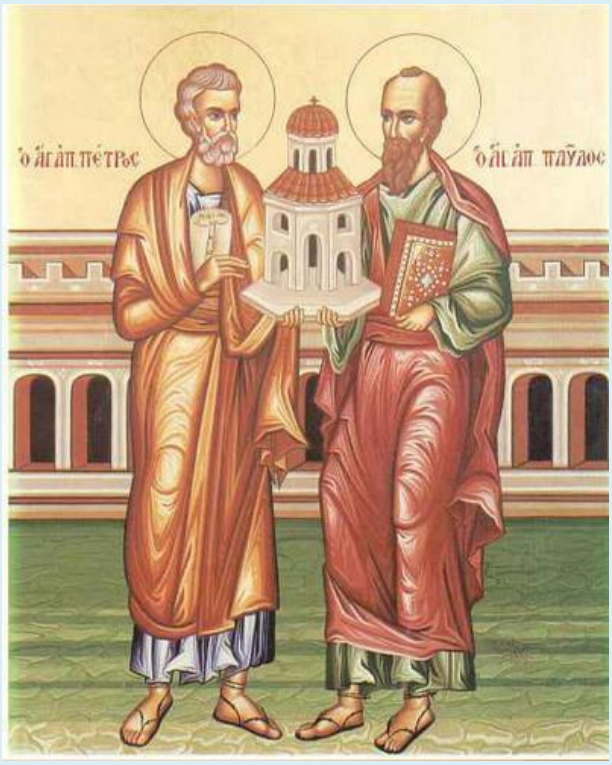

Evanghelia

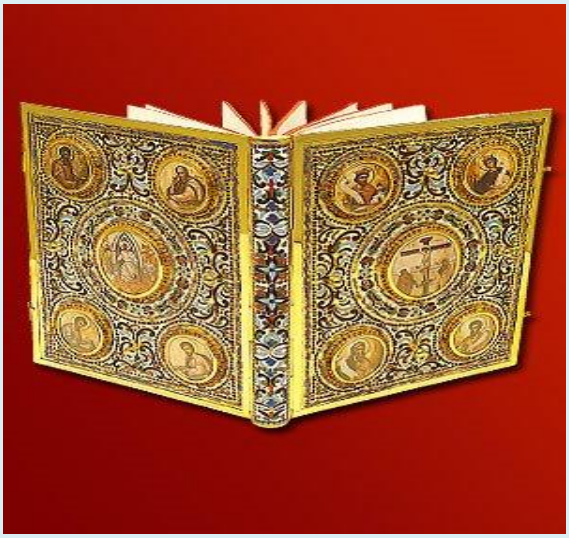

Ev. Matei 16, 13-19

În vremea aceea:

13. Şi venind Iisus în părţile Cezareii lui Filip, îi întreba pe ucenicii Săi, zicând: Cine zic oamenii că sunt Eu, Fiul Omului?
14. Iar ei au răspuns: Unii, Ioan Botezătorul, alţii Ilie, alţii Ieremia sau unul dintre prooroci.
15. Şi le-a zis: Dar voi cine ziceţi că sunt?
16. Răspunzând Simon Petru a zis: Tu eşti Hristosul, Fiul lui Dumnezeu celui viu.
17. Iar Iisus, răspunzând, i-a zis: Fericit eşti Simone, fiul lui Iona, că nu trup şi sânge ţi-au descoperit ţie aceasta, ci Tatăl Meu, cel din ceruri.
18. Şi Eu îţi zic ţie, că tu eşti Petru şi pe această piatră voi zidi Biserica Mea şi porţile iadului nu o vor birui.
19. Şi îţi voi da cheile Împărăţiei cerurilor şi orice vei lega pe pământ va fi legat şi în ceruri, şi orice vei dezlega pe pământ va fi dezlegat şi în ceruri.

Apostol

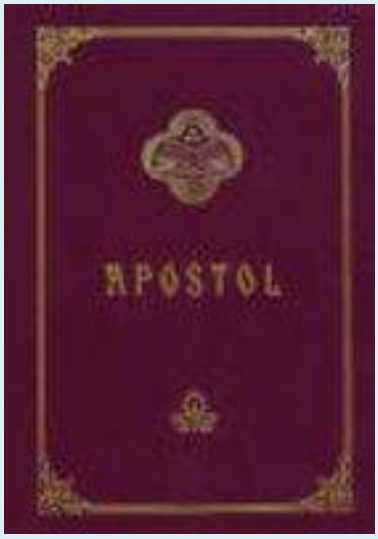

Epistola către Corinteni a Sfântului apostol Pavel

2 Corinteni 11, 21-30; 12, 1-9

21. Fraţilor, în orice ar cuteza cineva - întru neînţelepţie zic - cutez şi eu!
22. Sunt ei evrei? Sunt şi eu. Sunt ei israeliţi? Israelit sunt şi eu. Sunt ei sământa lui Avraam? Sunt şi eu.
23. Sunt ei slujitori ai lui Hristos? Nebuneşte spun: eu nu mai mult ca ei! În osteneli mai mult, în închisori mai mult, în bătăi peste măsură, la moarte adeseori.

24. De la iudei, de cinci ori am luat patruzeci de lovituri de bici fără una.
25. De trei ori am fost bătut cu vergi; o dată am fost bătut cu pietre; de trei ori s-a sfărâmat corabia cu mine; o noapte şi o zi am petrecut în largul mării.
26. În călătorii adeseori, în primejdii de râuri, în primejdii de la tâlhari, în primejdii de la neamul meu, în primejdii de la păgâni; în primejdii în cetăţi, în primejdii în pustie, în primejdii pe mare, în primejdii între fraţii cei mincinoşi;
27. În osteneală şi în trudă, în privegheri adeseori, în foame şi în sete, în posturi de multe ori, în frig şi în lipsă de haine.
28. Pe lângă cele din afară, ceea ce mă împresoară în toate zilele este grija de toate Bisericile.
29. Cine este slab şi eu să nu fiu slab? Cine se sminteşte şi eu să nu ard?
30. Dacă trebuie să mă laud, mă voi lăuda cu cele ale slăbiciunii mele!

1. Dacă trebuie să mă laud, nu-mi este de folos, dar voi veni totuşi la vedenii şi la descoperiri de la Domnul.
2. Cunosc un om în Hristos, care acum paisprezece ani - fie în trup, nu ştiu; fie în afară de trup, nu ştiu, Dumnezeu ştie - a fost răpit unul ca acesta până la al treilea cer.
3. Şi-l ştiu pe un astfel de om - fie în trup, fie în afară de trup, nu ştiu, Dumnezeu ştie.
4. Că a fost răpit în Rai şi a auzit cuvinte de nespus, pe care nu se cuvine omului să le grăiască.
5. Pentru unul ca acesta mă voi lăuda; iar pentru mine însumi nu mă voi lăuda decât numai în slăbiciunile mele.
6. Căci chiar dacă aş vrea să mă laud, nu voi fi fără minte, căci voi spune adevărul; dar mă feresc de aceasta, ca să nu mă socotească nimeni mai presus decât ceea ce vede sau aude de la mine.
7. Şi pentru ca să nu mă trufesc cu măreţia descoperirilor, datu-mi-s-a mie un ghimpe în trup, un înger al satanei, să mă bată peste obraz, ca să nu mă trufesc.
8. Pentru aceasta de trei ori am rugat pe Domnul ca să-l îndepărteze de la mine;
9. Şi mi-a zis: Îţi este de ajuns harul Meu, căci puterea Mea se desăvârşeşte în slăbiciune. Deci, foarte bucuros, mă voi lăuda mai ales întru slăbiciunile mele, ca să locuiască în mine puterea lui Hristos.

În această lună (iunie), ziua a douăzeci şi nouă - Sfinţii măriţii şi întru-tot lăudaţii şi mai marii apostolilor Petru şi Pavel (Minei)

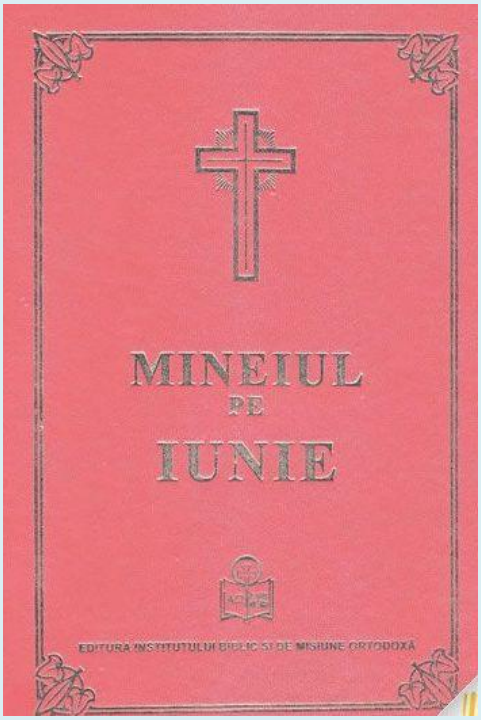

La Vecernia cea mică

La Doamne strigat-am..., punem **Stihirile** pe 4, glasul al 4-lea:

Podobie: Dat-ai semn celor ce...

Dat-ai laudă Bisericii Tale, Iubitorule de oameni, pe cinstiţii apostolii Tăi, întru care strălucesc luminătorii cei înţelegători, Petru şi Pavel, ca nişte stele cuvântătoare lumea luminând, prin care ai luminat întunecarea cea de la apus, Iisuse Atotputernice, Mântuitorule al sufletelor noastre. *(de două ori)*

Dat-ai pildă de întoarcere celor păcătoşi, pe amândoi apostolii Tăi, pe unul adică cel ce s-a lepădat în vremea patimii, şi s-a pocăit; iar pe altul cel ce s-a împotrivit propovăduirii Tale şi apoi a crezut, şi pe amândoi ca pe cei mai-mari adunării prietenilor Tăi, Iisuse Atotputernice, Mântuitorule al sufletelor noastre.

Dat-ai întărire Bisericii Tale, Doamne, întărirea lui Petru şi ştiinţa lui Pavel, şi înţelepciunea lui cea luminată, şi grăirile de Dumnezeu ale amânduror, ca să smerească

vorbele cele mari ale nedumnezeirii. Pentru aceasta cele de taină învățându-ne de la amândoi, Te lăudăm pe Tine Iisuse Atotputernice, Mântuitorule al sufletelor noastre.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, *glasul al 2-lea, a lui Ghermano*

Petre vârfule al slăviților apostoli şi piatra credinţei şi Pavele dumnezeiescule, ritore şi luminătorule al Sfintelor Biserici, cei ce staţi înaintea Scaunului celui dumnezeiesc, rugaţi-vă lui Hristos pentru noi.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. (a Născătoarei de Dumnezeu)

Pe tine te slăvim de Dumnezeu Născătoare, strigând: Bucură-te, norul Luminii celei neapuse, ceea ce ai purtat în braţe pe Domnul slavei.

La Stihoavnă

Stihirile, glasul al 6-lea:

Podobie: A treia zi ai înviat...

Apostoli ai lui Hristos, ucenici şi propovăduitori prea măriţi, cei ce bună călătorie pe pământ aţi săvârşit, nu încetaţi rugăciune făcând, pentru cei ce vă laudă pe voi cu credinţă.

Stih: În tot pământul a ieşit vestirea lor şi la marginile lumii cuvintele lor.

Cei ce suntem învăluiţi neîncetat în viforul vieţii, strigăm: Mântuieşte pe toţi pentru rugăciunile înţelepţilor Tăi şi dumnezeieştilor mai marilor apostoli, Preabunule.

Stih: Cerurile spun slava lui Dumnezeu şi facerea mâinilor Lui o vesteşte tăria.

Dumnezeieşti şi cinstiţi ucenici, şi tăinuitori, şi învăţători, Petre şi Pavele, întemeierea apostolilor, pe Făcătorul a toate şi Domnul slavei, rugaţi-L pururea pentru noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, *glasul al 2-lea*

Pavele gura Domnului şi temeiul învăţăturilor, oarecând gonitor al lui Iisus Mântuitorului, iar acum şi pe scaunul apostolilor întâi şezător ai fost fericite. Pentru

aceasta cele negrăite ai văzut, înţelepte, până la al treilea Cer ridicându-te, şi ai strigat: Veniţi cu mine, şi de bunătăţi să nu ne lipsim.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. (a Născătoarei de Dumnezeu)

Podobie: Când de pe lemn, mort Te-ai pogorât, cel din Arimateea pe Tine, viaţa tuturor, cu smirnă şi cu giulgiu Te-a înfăşurat, Hristoase şi cu dragoste s-a îndemnat a săruta, cu inima şi cu buzele, trupul Tău cel nestricat. Însă fiind cuprins de frică, se bucura strigând către Tine: Slavă smereniei Tale, iubitorule de oameni!

Cuvântul, care este cinstit întocmai cu Tatăl, şi cu Duhul Sfânt, cel ce a strălucit în vremile cele de apoi pe pământ ca un soare mare din Fecioară, din dumnezeiasca Fiică, ca pe nişte raze v-a trimis pe voi măriţilor apostoli, care luminaţi cu lumina credinţei, pe toţi oamenii cei din întunericul înşelăciunii, şi pe aceia cu dumnezeieştile învăţături, către Dânsul îi aduceţi.

Tropar, glasul al 4-lea: Cei ce sunteţi între apostoli mai întâi pe scaun şezători, şi lumii învăţători, Stăpânului tuturor rugaţi-vă pace lumii să dăruiască, şi sufletelor noastre mare milă.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, *asemenea*

Taina cea din veac ascunsă şi de îngeri neştiută, prin tine Născătoare de Dumnezeu, celor de pe pământ s-a arătat; Dumnezeu întru împreunare neamestecată întrupându-Se şi Crucea de bunăvoie pentru noi luând, prin care înviind pe cel dintâi zidit, a mântuit din moarte sufletele noastre.

Ectenia mică şi Otpustul.

La Vecernia cea mare

După obişnuitul Psalm cântăm : Fericit bărbatul... Slava dintâi. La Doamne strigatam...

Punem **Stihirile** pe 8, glasul al 2-lear însăşi Podobie, a lui Andrei Pirul:

Cu ce cununi de laudă vom încununa pe Petru şi pe Pavel, pe cei despărţiţi cu trupurile şi împreunaţi cu duhul, pe mai marii propovăduitorilor de Dumnezeu, pe acesta adică ca pe o căpetenie a apostolilor; iar pe acela ca pe cel ce mai mult decât

alţii s-a ostenit; că pe aceştia cu adevărat după vrednicie, cu cununile slavei celei nemuritoare îi încununează Hristos Dumnezeul nostru, cel ce are mare milă. (de trei ori)

Cu ce frumuseţi de cântări vom lăuda pe Petru şi pe Pavel, pe cei ce sunt aripile cunoştinţei de Dumnezeu, care au zburat pe la margini şi la Cer s-au înălţat, mâinile Evangheliei darului, picioarele propovăduirii adevărului, râurile înţelepciunii, cornurile Crucii. Prin care sprânceana dracilor Hristos o a surpat, cel ce are mare milă. (de trei ori)

Cu ce cântări duhovniceşti, vom lăuda pe Petru şi Pavel, pe cei ce au junghiat nedumnezeirea, şi gurile cele neastupate, săbiile Duhului cele înfricoşate, frumuseţile Romei cele luminoase, desfătările a toată lumea, lespezile cele înţelegătoare ale legii noi, de Dumnezeu scrise în Sion, pe care Hristos i-a chemat, cel ce are mare milă. (de două ori)

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, *glasul al 4-lea, a lui Ioan monahul*

Cu întrebarea cea de trei ori, aceasta, Petre iubeşte-mă, lepădarea cea de trei ori Hristos o a îndreptat. Pentru aceasta şi către cunoscătorul tainelor a zis Simon: Doamne, Tu toate le cunoşti, toate le ştii, Tu ştii că te iubesc; pentru aceasta către dânsul Mântuitorul a zis: Paşte oile Mele, paşte alegerea Mea, paşte mieluşeii Mei, pe care cu sângele Meu i-am agonisit spre mântuire. Pe Acela roagă-L de Dumnezeu fericite apostole, să ne dăruiască nouă mare milă.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. (a Născătoarei de Dumnezeu)

Proorocul David, care pentru tine este al lui Dumnezeu Părinte, cu cântare mainainte pentru tine a glăsuit către cel ce a făcut ţie măriri: Stătut-a Împărăteasa de-a dreapta Ta. Că pe tine Maică solitoare, vieţii te-a arătat, Dumnezeu, care fără de tată din tine a Se face Om bine a voit, ca iarăşi să zidească chipul Său cel stricat de patimi. Şi oaia cea rătăcită din munte răpită, aflându-o, pe umeri ridicându-o la Tatăl să o aducă, şi după voia Sa cu puterile cereşti să o împreuneze, şi să mântuiască, Născătoare de Dumnezeu lumea, Hristos, cel ce are mare şi bogată milă.

Vohod: Lumină lină a sfintei slave a Tatălui ceresc, Celui fără de moarte, a Sfântului, Fericitului, Iisuse Hristoase, venind la apusul soarelui, văzând lumina cea de seară, lăudăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Dumnezeu; vrednic eşti în toată vremea a fi lăudat de glasuri cuvioase, Fiul lui Dumnezeu, cel ce dai viaţă, pentru aceasta lumea Te slăveşte.

Prochimenul zilei, şi citirile.

Din Sobornicească întâia Carte a Sfântului apostol Petru citire

Cap. 1, Vers al 3-lea.

Fraţilor, bine este cuvântat Dumnezeu şi Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, care după mare mila Sa a doua oară ne-a născut pe noi spre nădejde vie, prin învierea lui Iisus Hristos, din morţi. Spre moştenire nestricăcioasă şi nespurcată şi neveştejită, păzită în ceruri pentru voi. Care sunteţi păziţi cu puterea lui Dumnezeu prin credinţă spre mântuire gata a se arăta în vremea de apoi. Întru care vă bucuraţi acum puţin, de se cuvine, necăjiţi fiind întru multe feluri de ispite. Ca lămurirea credinţei voastre, cea cu mult mai scumpă decât aurul cel pieritor şi prin foc lămurit, să se afle spre laudă, şi cinste şi slavă, întru arătarea lui Iisus Hristos. Pe Care nevăzându-L Îl iubiţi; întru Care acum nu privind, ci crezând vă bucuraţi cu bucurie negrăită şi prea slăvită. Luând sfârşitul credinţei voastre mântuirea sufletelor.

Din Sobornicească întâia Carte, a Sfântului apostol Petru citire

Cap. 1, Versul al 13-lea.

Iubiţilor, încingând mijloacele cugetului vostru, trezvindu-vă, desăvârşit nădăjduiţi spre darul care se aduce vouă prin arătarea lui Iisus Hristos. Ca fii ascultării, neprefăcându-vă cu poftele cele mai dinainte ale necunoştinţei voastre. Ci după Sfântul care v-a chemat pe voi, şi voi fiţi sfinţi întru toată petrecerea. Căci scris este: Fiţi sfinţi, că Eu Sfânt sunt. Şi dacă chemaţi tată pe cel ce judecă fără de alegerea feţelor după lucrul fieştecăruia; întru frică vremea vieţii voastre să o petreceţi. Ştiind că nu cu argint, sau cu aur, care se strică, v-aţi izbăvit de petrecerea voastră cea deşartă, care era de la părinţi dată ci cu scump sângele ca al unui miel nevinovat şi nespurcat al lui Hristos.

Din Sobornicească întâia Carte, a Sfântului apostol Petru citire

Cap, 2, Vers 11.

Iubiţilor, rogu-vă ca pe nişte nemernici şi străini, să vă feriţi de poftele cele trupeşti, care se oştesc asupra sufletului. Petrecerea voastră având-o bună întru neamuri, ca întru care vă clevetesc pe voi ca pe nişte făcători de rău, din faptele cele bune văzând, să slăvească pe Dumnezeu în ziua cercetării. Deci supuneţi-vă la toată omenească zidire pentru Domnul, ori împăratului, ca celui ce este mai presus,

ori domnilor, ca celor ce sunt de el trimişi spre izbânda făcătorilor de rău, şi lauda făcătorilor de bine. Căci aşa este voia lui Dumnezeu, ca bine făcând să înfrânaţi necunoştinţa oamenilor celor nepricepuţi. Ca cei slobozi, şi nu ca şi cum aţi avea slobozenia acoperământ răutăţii, ci ca robii lui Dumnezeu. Pe toţi cinstiţi, frăţia iubiţi, de Dumnezeu vă temeţi, pe împăratul cinstiţi. Slugile supunându-vă cu toată frica stăpânilor, nu numai celor blânzi şi buni, ci şi celor năsâlnici. Pentru că acesta este dar, de rabdă cineva supărări pentru ştiinţa lui Dumnezeu, pătimind cu nedreptate. Că ce laudă este dacă greşind şi pedepsindu-vă veţi răbda? Ci dacă bine făcând şi pătimind veţi răbda, acesta este dar înaintea lui Dumnezeu. Că spre aceasta v-aţi chemat, că şi Hristos a pătimit pentru noi, nouă lăsându-ne pildă ca să urmăm urmelor Lui. Care păcat nu a făcut, nici s-a aflat vicleşug în gura Lui. Care ocărându-Se, împotrivă nu au ocărât, pătimind, nu a îngrozit; ci da celui ce judecă cu dreptul. Care păcatele noastre însuşi le-a ridicat în trupul Său pe lemn; ca păcatelor murind, să vieţuim cu dreptate, cu a căruia rană v-aţi vindecat.

La Litie

Stihirile glasul al 2-lea, singur glasul:

A lui Andrei Ierusalimneanul: Veniţi astăzi adunările credincioşilor, împreunarea cea frumoasă cu bună laudă, pe meşterii darului cei aleşi, pe Petru şi pe Pavel, cu cuvioase laude să-i încununăm, pentru că fără pizmuire tuturor cuvântul semănând, cu acestea darul Duhului a îmbogăţit. Şi ale viei celei adevărate vițe fiind, strugur copt nouă ne-a lucrat, care veseleşte inimile noastre. Către care să strigăm cu faţa descoperită, şi cu curată cunoştinţă zicând: Bucuraţi-vă, pierzătorii celor necuvântătoare, şi slujitorii celor cuvântătoare. Bucuraţi-vă, alegerea cea frumoasă a Făcătorului şi Ziditorului a toate. Bucuraţi-vă, solitorii celor buni, şi gonitorii celor răi. Pe care să-i rugăm, să se roage pururea către Făcătorul şi Învăţătorul, să dăruiască lumii pace stătătoare şi sufletelor noastre mare milă.

A lui Arsenie: Pe ucenicii lui Hristos şi temeliile Bisericii, stâlpii cei adevăraţi şi temeiurile, şi dumnezeieştile trâmbiţe ale învăţăturilor lui Hristos, şi ai pătimirilor, pe mai marii apostolilor, pe Petru şi pe Pavel, toată lumea ca pe nişte mai întâi stătători să-i lăudăm. Că aceştia înconjurând toată lăţimea pământului, ca cu un plug au semănat credinţa, şi tuturor au sădit cunoştinţa de Dumnezeu, arătându-le Cuvântul Treimii, o Petre! piatră şi temelie, şi Pavele vasule al alegerii, care şi pereche înjugată a lui Hristos fiind, pe toţi aţi tras spre cunoştinţa de Dumnezeu, pe păgâni şi cetăţi şi ostroave; şi pe iudei iarăşi i-aţi adus la Hristos, şi vă rugaţi, să se mântuiască sufletele noastre.

Ale lui Ghermano: Petre mai marele mărităilor apostoli, piatra credinţei şi Pavele minunate, ritorule al Sfintelor Biserici şi luminătorule, stând înaintea dumnezeiescului Scaun, rugaţi-vă lui Hristos pentru noi.

Pavele gura Domnului, şi temeiul învăţăturilor; oarecând gonitor al lui Iisus Mântuitorului, iar acum şi pe scaunul apostolilor întâi-şezător ai fost, fericite. Pentru aceasta cele negrăite ai văzut, înţelepte, până la al treilea Cer ridicându-te, şi ai strigat: Veniţi cu mine, şi de bunătăţi să nu ne lipsim.

Glasul al 3-lea, a lui Ioan monahul: Cetăţenii Ierusalimului celui de sus, piatra credinţei, ritorul Bisericii lui Hristos; numărul cel de doi al Treimii, vânătorii lumii, lăsând astăzi cele de pe pământ, au mers prin pătimire la Dumnezeu, şi se roagă lui cu îndrăzneală, să se mântuiască sufletele noastre.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, *glasul al 5-lea, a lui Vizantie*

Înţelepciunea lui Dumnezeu, Cuvântul cel împreună veşnic cu Tatăl, precum în Evanghelie mai-nainte a zis: Voi sunteţi viţe bine roditoare prea lăudaţi apostoli, care strugur copt şi frumos aţi purtat în ramurile voastre; care mâncându-l noi credincioşii, ne prefacem prin gustări spre dumnezeiasca veselie, Petre piatra credinţei şi Pavele lauda lumii, întăriţi turma, care aţi câştigat cu învăţăturile voastre.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. (a Născătoarei de Dumnezeu)

Fericimu-te de Dumnezeu Născătoare Fecioară, şi te slăvim credincioşii după datorie, pe tine cetatea cea nesfărâmată, şi zidul cel nesurpat, şi folositoarea cea tare şi scăparea sufletelor noastre.

La Stihoavnă

Stihirile, glas 1, singur glasul, ale lui Andrei Criteanul:

Legăturile tale cele de prin cetăţi, şi necazurile cine le va spune, mărite apostole Pavele? Sau cine va pune de faţă nevoinţele şi ostenelile tale, care te-ai ostenit întru bună vestirea lui Hristos, ca pe toţi să-i dobândeşti, şi lui Hristos Biserică să-i aduci? Ci te roagă, ca să se păzească această bună mărturisire a ta, până la suflarea cea mai de pe urmă, Pavele apostole, şi învăţătorule al Bisericilor.

Stih: În tot pământul a ieşit vestirea lor şi la marginile lumii cuvintele lor.

Legăturile tale cele de prin cetăţi şi necazurile, cine le va spune, mărite apostole Pavele ? Ostenelile, nevoinţele, privegherile, patimile cele rele, în foame şi în sete, în frig şi în golătate, coşniţa, bătăile cu toiege, împroşcările cu pietre, înconjurarea, adâncul, sfărâmările de corăbii ? Privelişte te-ai făcut îngerilor şi oamenilor. Toate adică le-ai răbdat pentru Hristos cel ce te-a întărit pe tine, ca lumea să dobândeşti, întru Hristos Iisus Domnul tău. Pentru aceasta te rugăm noi, cei ce săvârşim pomenirea ta cu credinţă, neîncetat roagă-te să se mântuiască sufletele noastre.

Stih: Cerurile spun slava lui Dumnezeu, şi facerea mâinilor Lui o vesteşte tăria.

Pe luminătorii cei mari ai Bisericii, pe Petru şi pe Pavel să-i lăudăm, că mai mult decât soarele au strălucit întru tăria credinţei, şi pe păgâni cu razele propovăduirii, din necunoştinţă i-au adus la dumnezeiasca cunoştinţă, unul adică căci pe Cruce pironindu-se, la Cer călătorie a făcut, unde cheile împărăţiei de la Hristos a luat; iar altul căci cu sabie fiind tăiat, la Mântuitorul a mers, după vrednicie se fericesc. Şi amândoi împotriva lui Israel grăiesc, căci asupra însuşi Domnului, cu nedreptate mâinile şi-au întins. Pentru aceasta cu rugăciunile lor, Hristoase Dumnezeul nostru, surpă pe cei ce sunt împotriva noastră, şi credinţa ortodoxă o întăreşte, ca un Iubitor de oameni.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, *glasul al 6-lea, a lui Efrem Carias*

Praznic de veselie a strălucit marginilor astăzi, întru-tot cinstită pomenirea înţelepţilor şi mai marilor apostoli a lui Petru şi a lui Pavel. Pentru aceasta şi Roma se bucură dănţuind întru cântări şi laude. Să prăznuim şi noi fraţilor, această prea cinstită zi cu laude, zicând: Bucură-te, Petre apostole şi de aproape prietene, al Învăţătorului tău Hristos Dumnezeului nostru. Bucură-te, Pavele al tuturor prietene, şi al credinţei propovăduitorule, şi al lumii învăţătorule. Însoţire sfântă aleasă, ca cei ce aveţi îndrăzneală, pe Hristos Dumnezeul nostru rugaţi-L, să mântuiască sufletele noastre.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. (a Născătoarei de Dumnezeu)

Făcătorul şi Mântuitorul meu, prea curată, Hristos Domnul din pântecele tău ieşind, întru mine îmbrăcându-Se, din blestemul cel dintâi pe Adam a izbăvit. Pentru aceasta ţie prea curată, ca Maicii lui Dumnezeu şi Fecioarei cu adevărat strigăm fără tăcere ca îngerul: Bucură-te! Bucură-te, Stăpână folositoarea şi acoperământul şi mântuirea sufletelor noastre.

La binecuvântarea pâinilor.

Tropar, glasul al 4-lea: Cei ce sunteţi între apostoli mai întâi pe scaun şezători, şi lumii învăţători, Stăpânului tuturor rugaţi-vă pace lumii să dăruiască, şi sufletelor noastre mare milă. (de 2 ori)

Şi **Troparul**, glasul 1: Născătoare de Dumnezeu, Fecioară, bucură-te! Ceea ce ești plină de har, Marie, Domnul este cu tine. Binecuvântată ești tu între femei și binecuvântat este rodul pântecelui tău, că ai născut pre Mântuitorul sufletelor noastre. (o dată)

Şi citire a cuvântului.

La Utrenie

La Dumnezeu este Domnul..., Troparul apostolilor de 2 ori.

Tropar, glasul al 4-lea: Cei ce sunteţi între apostoli mai întâi pe scaun şezători, şi lumii învăţători, Stăpânului tuturor rugaţi-vă pace lumii să dăruiască, şi sufletelor noastre mare milă. (de 2 ori)

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, a Născătoarei, învierii

După întâia Catismă, **Sedealna**, glasul al 8-lea:

Podobie: Pe înţelepciunea...

Adâncul vânării de peşte lăsând, din Cer ai luat de la Tatăl, dumnezeiască descoperire întrupării Cuvântului, şi cu toată îndrăzneala ai strigat către Făcătorul tău: Al lui Dumnezeu Fiu de o Fiinţă Te cunosc pe Tine. Pentru aceasta după vrednicie cu adevărat, te-ai arătat piatră credinţei şi purtător de cheile darului, Petre apostole, roagă-te lui Hristos Dumnezeu, iertare de greşeli să dăruiască, celor ce prăznuiesc cu dragoste sfântă pomenirea ta.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. (a Născătoarei)

Gândesc la judecată şi mă tem, de întinarea cea înfricoşată mă cutremur. Mă spăimântez de răspunsul Judecătorului, şi mă îngrozesc de muncă, şi durerea focului, de întunericul tartarului, de scrâşnirea dinţilor, de viermele cel neadormit. Vai mie! În ceasul acela ce voi face ? Când se vor pune scaunele, şi cărţile se vor deschide,

şi faptele se vor vădi. Atunci Stăpână ajutătoare mie să-mi fii, şi folositoare prea fierbinte, că pe tine te am nădejde, eu netrebnicul robul tău.

După a doua Catismă, **Sedealna** glasul al 8-lea:

Podobie: Pe înţelepciunea...
Din Cer chemarea de la Hristos luând, te-ai arătat propovăduitor lumii, tuturor strălucind cu învăţăturile darului, că ai şters slujirea Scripturii legii, şi credincioşilor ai strălucit cunoştinţa Duhului. Pentru aceasta şi până la al treilea Cer după vrednicie sus te-ai ridicat, şi la Rai ai ajuns, Pavele apostole, roagă-te lui Hristos Dumnezeu, iertare de greşeli să dăruiască, celor ce prăznuiesc cu dragoste sfântă pomenirea ta. (de două ori)

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. (a Născătoarei)

Laudă de mulţumire după datorie, precum şi văduva aceea doi fileri, aduc ţie Stăpână pentru toate darurile tale. Că tu te-ai arătat acoperământ împreună şi ajutătoare, din ispite şi din necazuri pururea pe mine scoţându-mă. Pentru aceasta ca din mijlocul cuptorului celui cu văpaie izbăvindu-mă, de cei ce mă necăjesc pe mine, din inimă strig către tine: De Dumnezeu Născătoare ajută-mi, rugându-te Fiului tău şi Dumnezeu, iertare de greşeli să dăruiască, celor ce se închină cu credinţă naşterii tale.

După Polieleu, **Sedealna**, glasul al 8-lea:

Podobie: Pe înţelepciunea...

Pe cei ce s-au arătat căpetenii ucenicilor, pe luminătorii cei mari şi străluciţi, pe Petru să-l lăudăm şi pe Pavel prea înţeleptul. Că cu focul Dumnezeiescului Duh luminându-se, toată negura înşelăciunii au ars. Pentru aceasta şi într-armaţi ostaşi ai Împărăţiei celei de sus după vrednicie s-au arătat, şi împreună şezători pe scaunul darului. Pentru aceasta strigăm apostoli ai lui Hristos Dumnezeu, iertare de greşeli cereţi, celor ce prăznuiesc cu dragoste sfântă pomenirea voastră. (de două ori)

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. (a Născătoarei)

Ca ceea ce eşti Mireasă cu totul fără prihană a Făcătorului, ca o Maică a Mântuitorului, care nu ştii de bărbat, ca ceea ce eşti lăcaş Mângâietorului cu totul fără

prihană, pe mine cel ce sunt lăcaş spurcat fărădelegii, şi batjocură dracilor întru cunoştinţă m-am făcut, grăbeşte de mă mântuieşte de lucrarea lor cea rea, lăcaş luminat prin fapta bună făcându-mă, ceea ce eşti de lumină primitoare, curată. Goneşte-mi negura patimilor, şi împărtăşirii celei de sus mă învredniceşte, şi luminii celei neînserate, cu rugăciunile tale.

Apoi întâiul Antifon al glasului al patrulea.

Prochimen, glasul al 4-lea: În tot pământul a ieşit vestirea lor şi la marginile lumii cuvintele lor.

Stih: Cerurile spun slava lui Dumnezeu şi facerea mâinilor Lui o vesteşte tăria.

Toată suflarea...

La Utrenie Evanghelia de la Ioan (Evanghelia a unprezecea a Învierii)

Ioan XXI, 15 - 25

15. Deci după ce au prânzit, a zis Iisus lui Simon-Petru: Simone, fiul lui Iona, Mă iubeşti tu mai mult decât aceştia? El I-a răspuns: Da, Doamne, Tu ştii că Te iubesc. Zis-a lui: Paşte mieluşeii Mei.
16. Iisus i-a zis iarăşi, a doua oară: Simone, fiul lui Iona, Mă iubeşti? El I-a zis: Da, Doamne, Tu ştii că Te iubesc. Zis-a Iisus lui: Păstoreşte oile Mele.
17. Iisus i-a zis a treia oară: Simone, fiul lui Iona, Mă iubeşti? Petru s-a întristat, că i-a zis a treia oară: Mă iubeşti? şi I-a zis: Doamne, Tu ştii toate. Tu ştii că Te iubesc. Iisus i-a zis: Paşte oile Mele.
18. Adevărat, adevărat zic ţie: Dacă erai mai tânăr, te încingeai singur şi umblai unde voiai; dar când vei îmbătrâni, vei întinde mâinile tale şi altul te va încinge şi te va duce unde nu voieşti.
19. Iar aceasta a zis-o, însemnând cu ce fel de moarte va prea slăvi pe Dumnezeu. Şi spunând aceasta, i-a zis: Urmează Mie.
20. Dar întorcându-se, Petru a văzut venind după el pe ucenicul pe care-l iubea Iisus, acela care la Cină s-a rezemat de pieptul Lui şi I-a zis: Doamne, cine este cel ce Te va vinde?
21. Pe acesta deci, văzându-l, Petru a zis lui Iisus: Doamne, dar cu acesta ce se va întâmpla?
22. Zis-a Iisus lui: Dacă voiesc ca acesta să rămână până voi veni, ce ai tu? Tu urmează Mie.

23. De aceea a ieşit cuvântul acesta între fraţi, că ucenicul acela nu va muri; dar Iisus nu i-a spus că nu va muri ci: dacă voiesc ca acesta să rămână până voi veni, ce ai tu?
24. Acesta este ucenicul care mărturiseşte despre acestea şi care a scris acestea, şi ştim că mărturia lui e adevărată.
25. Dar sunt şi alte multe lucruri pe care le-a făcut Iisus şi care, dacă s-ar fi scris cu de-amănuntul, cred că lumea aceasta n-ar cuprinde cărţile ce s-ar fi scris. Amin.

Psalmul 50

1. Miluieşte-mă, Dumnezeule, după mare mila Ta
2. Şi după mulţimea îndurărilor Tale, şterge fărădelegea mea.
3. Mai vârtos mă spală de fărădelegea mea şi de păcatul meu mă curăţeşte.
4. Că fărădelegea mea eu o cunosc şi păcatul meu înaintea mea este pururea.
5. Ţie unuia am greşit şi rău înaintea Ta am făcut, aşa încât drept eşti Tu întru cuvintele Tale şi biruitor când vei judeca Tu.
6. Că iată întru fărădelegi m-am zămislit şi în păcate m-a născut maica mea.
7. Că iată adevărul ai iubit; cele nearătate şi cele ascunse ale înţelepciunii Tale mi-ai arătat mie.
8. Stropi-mă-vei cu isop şi mă voi curăţi; spăla-mă-vei şi mai vârtos decât zăpada mă voi albi.
9. Auzului meu vei da bucurie şi veselie; bucura-se-vor oasele mele cele smerite.
10. Întoarce faţa Ta de la păcatele mele şi toate fărădelegile mele şterge-le.
11. Inimă curată zideşte întru mine, Dumnezeule, şi duh drept înnoieşte întru cele dinlăuntru ale mele.
12. Nu mă lepăda de la faţa Ta şi Duhul Tău cel sfânt nu-l lua de la mine.
13. Dă-mi mie bucuria mântuirii Tale şi cu duh stăpânitor mă întăreşte.
14. Învăţa-voi pe cei fărădelege căile Tale şi cei necredincioşi la Tine se vor întoarce.
15. Izbăveşte-mă de vărsarea de sânge, Dumnezeule, Dumnezeul mântuirii mele; bucura-se-va limba mea de dreptatea Ta.
16. Doamne, buzele mele vei deschide şi gura mea va vesti lauda Ta.
17. Că de ai fi voit jertfă, Ţi-aş fi dat; arderile de tot nu le vei binevoi.
18. Jertfa lui Dumnezeu: duhul umilit; inima înfrântă şi smerită Dumnezeu nu o va urgisi.
19. Fă bine, Doamne, întru bună voirea Ta, Sionului şi să se zidească zidurile Ierusalimului.
20. Atunci vei binevoi jertfa dreptăţii, prinosul şi arderile de tot; atunci vor pune pe altarul Tău viţei.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, *glasul al 2-lea*

Pentru rugăciunile Sfinţilor apostoli, Milostive, curăţeşte mulţimea păcatelor noastre.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. (a Născătoarei de Dumnezeu)

Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Milostive curăţeşte mulţimea păcatelor noastre.

Stih: ***Miluieşte-mă Dumnezeule după marea mila Ta, şi după mulţimea îndurărilor Tale, curăţeşte fărădelegea mea.***

Stihira, glasul al 2-lea: Petre mai marele slăviţilor apostoli şi piatra credinţei şi Pavele minunate, ritorule al Sfintelor Biserici şi luminătorule, stând înaintea dumnezeiescului Scaun, rugaţi-vă lui Hristos pentru noi.

Canoanele al Sfântului Petru cu Irmosul pe 8 şi al Sfântului Pavel pe 6.

Canonul Sfântului Petru

facere a lui Ioan

Cântarea 1

Irmos: Nu este asemenea Ţie, Preaslăvite Doamne, căci cu mână tare ai mântuit pe poporul pe care l-ai câştigat, Iubitorule de oameni.

Pe mai marele apostolilor astăzi, ca pe cel întâi chemat al lui Hristos, cu cântări de Dumnezeu insuflate după vrednicie să-l lăudăm.

Cel ce este mai-nainte de veci, mai-nainte de tine cunoscându-te, te-a rânduit, prea fericite Petre, ca pe un mai mare al Bisericii, şi întâi pe scaun şezător.

Nu trupul, nici sângele, ci Tatăl ție ţi-a insuflat, Dumnezeu a zis, pe Hristos Fiul cel adevărat al Dumnezeului Celui Preaînalt, apostole.

A Născătoarei

Muntele cel sfânt, căruţa cea mai presus de gând, pe Maica lui Dumnezeu, şi Fecioara cu adevărat după naştere, să o lăudăm.

Alt canon, al Sfântului Pavel

facere a aceluiaşi Ioan

Cântarea 1

Irmos: Cel tăiat a tăiat pe cea netăiată şi a văzut soarele pământul pe care nu-l văzuse. Pe pierzătorul vrăjmaş apa l-a înecat şi ca pe uscat, a trecut-o Israel şi cântare a cântat: Domnului să-I cântăm, căci cu slavă S-a prea slăvit.

Ca cele ce sunt, numind Hristos cu dumnezeiasca cunoştinţă cele ce nu sunt, Pavele prea fericite, Acela din pântecele maicii tale te-a ales, ca să porţi înaintea păgânilor dumnezeiesc numele Lui, care este mai presus decât tot numele, că cu slavă S-a proslăvit.

Tăiere împrejur a opta zi săvârşind, şi râvnitor părinteştilor aşezământuri Pavele fiind, şi din sămânţa evreiască şi din neamul lui Veniamin, şi după lege fariseu arătându-te, toate le-ai socotit ca nişte gunoaie, şi pe Hristos ai dobândit, că cu slavă S-a proslăvit.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Vestindu-ţi ţie strălucirea bunei credinţe, ceea ce era să fie, Pavele, şi stricarea înşelăciunii, Hristos arătându-Se în munte în chipul fulgerului ochii cei trupeşti ţi-a întunecat, iar sufletul ţi-a înţelepţit cu cunoştinţa Treimii, că cu slavă S-a proslăvit.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Preacurată Maica lui Dumnezeu celui Atotputernic, ceea ce ai răsărit din seminţie împărătească. Stăpână, şi care numai tu ai născut cu trup mai presus de fire pe Dumnezeu, cel ce împărăţeşte toate, mântuieşte-mă de primejdii pe mine, cel ce cânt Fiului tău, că cu slavă S-a proslăvit.

Catavasie: Deschide-voi gura mea şi se va umplea de Duhul, şi cuvânt răspunde-voi Împărătesei Maici şi mă voi arăta luminat prăznuind şi voi cânta minunile ei bucurându-mă.

Canonul Sfântului Petru

Cântarea a 3-a

Irmos: Nu întru înţelepciune şi în putere şi în bogăţie ne lăudăm, ci întru Tine, Înţelepciunea Tatălui cea ipostatnică, Hristoase. Că nu este sfânt afară de Tine, Iubitorule de oameni.

Pe tine, fericite, şi vistierie prea tare a împărăţiei, gura lui Hristos Dumnezeu cea prea dulce te-a arătat. Pentru aceasta te lăudăm Petre, apostole.

Pe piatra Ortodoxiei tale a întărit Stăpânul Iisus, Biserica neclintită, întru care apostole Petre pe tine te mărim.

Cât este mai presus decât îngerii Petru în trup, că acestuia Hristos Dumnezeu i-a zis, că va fi întru luminată venirea Lui, judecător, şi împreună şezător.

A Născătoarei

Ceea ce nu ştii de nuntă, care pe Dumnezeu întrupat L-ai născut, întăreşte-mă pe mine, cel ce mă clatin cu asuprelile patimilor, că nu este ajutătoare afară de tine Preacurată.

Alt canon, al Sfântului Pavel

Cântarea a 3-a

Irmos: Tu eşti Întărirea celor ce aleargă la Tine, Doamne, Tu eşti Lumina celor întunecaţi şi pe Tine Te laudă duhul meu.

Tu sufletelor credincioşilor te-ai pus piatră de temelie de mult preţ, în marginea unghiului, a Mântuitorului şi Domnului.

Totdeauna omorârea lui Iisus în trupul tău după adevăr Pavele purtând-o te-ai învrednicit vieţii cu adevărat.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Pavele prea fericite, roagă-te, să se zidească pe temelia ta, strălucirea bunătăţilor celor lăudate.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Pe tine acum te fericesc, precum mai-nainte ai zis Preacurată, toate neamurile omeneşti, cele ce se mântuiesc prin tine acum.

Ipacoi, glasul al 8-lea: Care temniţă nu te-a avut pe tine legat ? Care Biserică nu te are pe tine ritor ? Damascul foarte se înţelepţeşte prin tine Pavele, că te-a văzut pe tine cuprins de lumină. Roma sângele tău primind, şi aceea se laudă. Încă şi Tarsul mai mult se bucură, şi cu dragoste cinsteşte scutecele tale. Petre piatra credinţei, Pavele lauda lumii, de la Roma adunându-vă, întăriţi-ne pe noi.

Canonul Sfântului Petru

Cântarea a 4-a

Irmos: Acesta este Dumnezeul nostru, care din Fecioară, S-a întrupat şi firea omenească o a îndumnezeit, pe care lăudându-L strigăm: Slavă, puterii Tale, Doamne.

De oameni vânător dumnezeiesc precum s-a făgăduit, Hristos pe tine te-a făcut, ție întâi încredinţându-şi turmele Bisericii Sale.

Dătătorul de viaţă Iisus, cela ce este rugat de tine, care ţi-a dat ție puterile sale a lega şi a dezlega, Petre să-mi fie Milostiv.

Roagă-te cu dinadinsul Petre, ca să se deschidă împărăţiile lui Hristos, celor ce cinstesc dumnezeiască pomenirea ta, cu credinţă neîndoită.

A Născătoarei

Doamnă cu totul lăudată de Dumnezeu Născătoare, gândurile mele cu rugăciunile tale curăţindu-le, arată-mă bine roditor, Maica Dumnezeului tuturor.

Alt canon, al Sfântului Pavel

Cântarea a 4-a

Irmos: Doamne şezut-ai pe apostolii...

Încălecat-a ca un leu sălbăticeşte pierzând Biserica lui Hristos, Saul oarecând; dar s-a îmblânzit cu dumnezeiesc glasul Mielului lui Dumnezeu, şi turma, pe care gonea, lui ca unui păstor s-a încredinţat.

Cel ce era să lumineze, lumea s-a întunecat, şi Anania la dânsul s-a trimis, dându-i luminare sufletului şi trupului, de dumnezeiască arătare vasul alegerii învăţându-se de la dânsul.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Prin Pavel după vrednicie Damascul s-a adăpat, că dintru acela ca din Rai oarecând, acesta a ieşit izvor mare de ape dumnezeieşti, şi a adăpat din destul tot pământul cu cunoştinţa de Dumnezeu.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Surpat-a pe cei puternici de pe scaune Domnul, precum Fecioara şi Maica a zis, şi pe cei flămânzi i-a umplut de dumnezeieşti bunătăţi, pe cei ce strigă cu credinţă: Slavă puterii Tale, Doamne.

Canonul Sfântului Petru

Cântarea a 5-a

Irmos: Ce1 ce ne-ai câştigat pe noi popor ales, cu sângele Tău, Doamne, pacea Ta dă-ne-o nouă, păzind într-un gând turma Ta.

Cel ce din dragoste a luat îndrăzneală către Dumnezeu, după vrednicie este minunat, vânătorul, şi cel neînvăţat, minuni făcând prea slăvite cu darul.

Nu aur, nici argint pentru Tine, Hristoase, dumnezeiescul tău apostol, ci fapta bună câştigând, s-a îmbogăţit cu puterea minunilor.

Îndreptatu-s-au gleznele şi paşii şchiopilor, cu cuvântul tău cel lucrător, că prin Dumnezeiescul Duh, s-au săvârşit prea slăvite lucruri.

A Născătoarei

Întrupatu-S-a Dumnezeu după Ipostas, Curată, din tine cu trupul unindu-Se, rămânând nemicşorat, Cel fără de trup, după dumnezeiasca Fiinţă.

Alt canon, al Sfântului Pavel

Cântarea a 5-a

Irmos: Luminează-ne pe noi, Doamne, cu poruncile Tale şi cu braţul Tău cel înalt, pacea Ta dă-ne-o nouă, iubitorule de oameni.

Tu adevărat laudă ţi-ai ales Pavele, crucea Împăratului Hristos, pururea purtând ca o biruinţă, apostole.

Ţie a vieţui este Hristos, iar a muri dobândă aleasă; că cu dragoste împreună te-ai răstignit pentru noi, Pavele mărite.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Bucuratu-te-ai după adevăr întru Domnul, Pavele cinstite, când ai ieşit din trup, şi ai mers la Dătătorul de viaţă, Hristos Domnul.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Bucură-te, după adevăr cămara fecioriei, chemarea strămoaşei, şi dezlegarea blestemului strămoşului.

Canonul Sfântului Petru

Cântarea a 6-a

Irmos: În chit trei zile fiind Iona Hristoase, mai înainte Te-a însemnat pe Tine cel fără de moarte, cum că aveai să fii mort de bunăvoie trei zile în pântecele pământului.

Precum de demult Hristoase pe Petru, cel ce a umblat pedestru pe apă, cu dreapta Ta l-ai mântuit, şi pe mine cel cufundat în viforul ispitelor celor cumplite, mă mântuieşte ca un Îndurat.

Lăsat-ai o Petre cele ce nu sunt, şi la cele ce sunt ai ajuns! Ca un neguţător oarecare! Şi adevărat ai dobândit pe Hristos, Mărgăritarul cel de mult preţ.

Pe cei ce se nevoiau fără pricepere a ispiti pe Duhul cel Preasfânt, Petre i-ai omorât; pe care tu întâi Dumnezeu l-ai zis, luminat arătându-L a fi Dumnezeu, prea fericite.

A Născătoarei

Pe Cuvântul lui Dumnezeu, cel ce este mai presus decât toată fiinţa, întrupat L-ai născut nouă. Pentru aceasta pe tine de Dumnezeu Născătoare, cu buzele şi cu sufletul te vestim.

Alt canon, al Sfântului Pavel

Cântarea a 6-a

Irmos: Rugăciunea mea voi înălţa către Domnul şi Lui voi spune necazurile mele, căci s-a umplut sufletul meu de răutăţi şi viaţa mea s-a apropiat de iad şi ca Iona mă rog: Dumnezeule, din stricăciune scoate-mă.

Toate cele stricăcioase ale lumii defăimându-le, rănindu-te cu dragostea Stăpânului, şi cu dorul mântuirii celei de obşte, ai voit a mărturisi de Dânsul, o Pavele fericite! Şi acum pentru lume te roagă.

După vrednicie ţi-a dăruit ţie Hristos viaţă în ceruri apostole Pavele; că aici cetate stătătoare n-ai poftit, fericite, credincioasă slugă fiind şi săvârşitor tainelor Lui.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Ca un ales următor al Stăpânului, şi ca cel ce s-a îmbrăcat într-însul Pavel, cu adevărat tuturor toate a fost, ca pe toţi să-i dobândească, şi să mântuiască pe noroade, şi le-a mântuit cu adevărat, lui Hristos vânând marginile.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Căutat-a spre tine Domnul, înnoind fiinţa mea ca un puternic, lucruri mari făcând de Dumnezeu Născătoare, precum ai zis, ceea ce eşti cu totul fără prihană. Şi m-a izbăvit prin tine din stricăciune Dumnezeul meu, ca un Milostiv.

Condac, glasul al 2-lea: Pe propovăduitorii cei tari şi de Dumnezeu vestitori, căpetenia ucenicilor Tăi, Doamne, i-ai primit întru desfătarea bunătăţilor tale şi odihnă. Că chinurile acelora şi moartea ai primit mai vârtos decât toată roada, însuţi Cela ce ştii cele din inimă.

Icos: Limpezeşte-mi limba mea Mântuitorul meu, lărgeşte-mi gura, şi o umple pe ea, întăreşte-mi inima mea, ca cele ce grăiesc să le şi urmez, şi cele ce învăţ, să le şi fac întâi; că tot cel ce face şi învaţă, zice, acesta mare este; că de zic şi nu fac, ca

nişte aramă răsunătoare mă voi socoti. Pentru aceasta ca să grăiesc eu cele cuvioase, şi să fac cele de folos, învaţă-mă, însuţi Cela ce cunoşti cele din inimă.

Sinaxar

În această lună, în ziua a douăzeci şi noua, pomenirea Sfinţilor slăviţilor şi întru tot lăudaţilor şi mai marilor apostoli Petru şi Pavel

Stih: Petru propovăduitorul lui Hristos a murit răstignit,
Iar Pavel cel ce a tăiat înşelăciunea de al sabiei ascuţiş.
Săvârşitu-s-au în a douăzeci şi noua zi,
Petru răstignindu-se, iar Pavel de sabie tăindu-se.

La aceştia care altă pricină mai mare de laudă ar putea cineva să gândească a afla, afară din mărturisirea şi chemarea Domnului. De vreme ce pe unul l-a fericit, şi l-a chemat piatră, asupra căruia zice că a întărit Biserica adică asupra mărturisirii lui; iar pentru celălalt adică pentru Pavel a zis, că va să fie vas alegerii, şi-i va purta numele lui înaintea tiranilor şi a împăraţilor.

Însă Sfântul Petru era frate lui Andrei celui întâi chemat, trăgându-se dintr-un oraş prost şi de jos, adică din Betsaida, fecior lui Iona, din neamul lui Simeon, pe vremea arhiereului Irean. Trăind cu mare lipsă şi sărăcie, îşi ţinea viaţa cu osteneala mâinilor sale.

Deci murind tatăl său Iona, atunci Simon căsătorindu-se şi-a luat femeie pe fiica lui Aristobul, fratele lui Varnava apostolul şi a născut fii, iar Andrei a rămas întru curăţie.

Deci pe vremea care era Ioan la pază în temniţă, mergând Iisus la iezerul Ghenizaretului, şi aflând pe Andrei şi pe Petru, unde-şi întindeau năvodul şi mrejele, i-a chemat şi îndată au urmat după dânsul.

După aceea, propovăduind Petru Evanghelia: în Iudeea, Antiohia, Pont, Galatia, Capadocia, Asia şi în Bitinia, s-a pogorât până la Roma.

Şi pentru că a biruit cu minunile pe Simon vrăjitorul, împărăţind acolo Neron, a fost răstignit de dânsul cu capul în jos, precum el însuşi a poftit, şi şi-a primit fericitul sfârşit.

Deci era la chipul feţei alb, puţin cam galben, pleşuv şi des la părul ce-i rămăsese, cam crunt la ochi şi roşu, cărunt la cap şi la barbă, cu nasul cam lungăreţ, cu sprâncenele nalte, la vârstă om de mijloc, drept la stat; se pornea îndată împotriva nedreptăţii, din râvnă dumnezeiască.

Spre cei ce veneau la pocăinţă era iertător, şi lesne a schimba, şi a muta răspunsurile şi judecăţile cele mai dinainte.

***

Iar Sfântul Pavel, şi el era cu neamul evreu, din neamul lui Veniamin, cu eresul fariseu, fiind învăţat de Gamaliil, şi instruit desăvârşit în legea lui Moise.

Locuia în Tars, care fiind fierbinte iubitor legii, jefuia şi strica Biserica lui Hristos, şi cu a lui voie şi sfat a fost omorât întâiul mucenic Ştefan.

Deci, cunoscându-se de Dumnezeu într-amiază-zi, şi orbindu-i-se vederea, i s-a trimis glas dumnezeiesc din cer, prin care a fost trimis către Anania vechiul ucenic al Domnului, ce locuia în Damasc, şi acela învăţându-l, l-a botezat, şi fiindcă s-a făcut vas alegerii, a purces, ca şi cum ar fi zburat cu aripi, de a înconjurat şi a cuprins toată lumea; şi ajungând la Roma, şi învăţând pe mulţi, şi-a săvârşit viaţa acolo, tăindu-i-se capul din porunca împăratului Nero pentru mărturisirea lui Hristos, în urma lui Petru.

Şi spun că din tăierea aceia a curs sânge şi lapte. Şi măcar că s-a săvârşit mai pe urma lui Petru, fericitul Pavel, însă moaştele lor tot la un loc s-au pus.

Deci, era şi fericitul apostol Pavel pleşuv la cap, vesel la căutătură, cu sprâncenele plecate în jos, alb la faţă, barba îi era cam lungă cu cuviinţă, cu nasul rotund şi cuvios, la toată faţa împodobit, cam cărunt la cap şi la barbă, om sănătos cu virtutea, puţin cam scurt la trup, înţelept, plin de daruri, cu cuviinţa obiceiurilor sale şi cu tăria cuvintelor sale, şi cu dumnezeiasca putere trăgea, pe cei ce mergeau la dânsul.

Însă amândoi corifeii apostoli erau plini de Duhul Sfânt şi de dumnezeiescul dar. Şi se face prăznuirea lor în biserica Sfinţilor apostoli cea mare, şi la Orfanotrofion, şi în cinstita biserică a Sfântului apostol Petru ce este aproape de sfânta biserică cea mare, şi la toate cele de pe alocuri sfintele lui Dumnezeu biserici.

Cu ale lor sfinte rugăciuni, Doamne miluieşte-ne şi ne mântuieşte pe noi, Amin.

Canonul Sfântului Petru

Cântarea a 7-a

Irmos: Cuvinte cel fără de început, care ai fost întru început împreună cu Tatăl şi cu Duhul, Fiule Unule-Născut, bine eşti cuvântat şi Prea înălţat, Dumnezeul părinţilor noştri.

După dumnezeiasca rânduiala milostivirii lui Hristos învăţându-te a urma, te-ai slobozit mai-nainte de patimă Petre, a cădea în viforul lepădării.

Ţie celui întâi chemat şi foarte iubit, ca celui între apostoli cu bună slavă întâi pe scaun şezător, Hristos S-a arătat întâi după ce a înviat din mormânt.

Lepădarea ta cea de trei ori, cea mai-nainte de patimă vindecându-o Stăpânul, cu întrebarea de trei ori cea de Dumnezeu grăită, Petre, a întărit dragostea ta.

Mai întâi pe tine te-a pus Petre mărturisitor iubirii celei spre Hristos, Cuvântul cel ce ştie toate ca un Dumnezeu. Pentru aceasta şi turma Sa cea iubită ţie ţi-a încredinţat.

Alt canon, al Sfântului Pavel

Cântarea a 7-a

Irmos: Chipul cel de aur în câmpul Deira fiind cinstit, cei trei tineri au defăimat porunca cea fără de Dumnezeu şi fiind aruncaţi în mijlocul focului, răcorindu-se au cântat: Bine eşti cuvântat, Dumnezeul părinţilor noştri.

Fost-a Hristoase pecete şi cunună apostolilor Tăi, cel ce a fost chemat în vremile cele mai de pe urmă, şi cu osârdie pe toţi i-a întrecut cu care norodul Bisericii cântă Ţie: Dumnezeul părinţilor noştri, bine eşti cuvântat.

Măcar că a şi gonit mai întâi Biserica Ta, Pavel legatul, dar îndrăzneala cea dintâi o a întrecut cu râvna cea mai de pe urmă, că a adunat Hristoase neamurile, cele ce strigă: Dumnezeul părinţilor noştri, bine eşti cuvântat.

Tu din Ierusalim ai propovăduit tuturor Evanghelia, şi înconjurând împrejur tot pământul până la hotarele Iliricului Pavele, învăţând ai strigat: Dumnezeul părinţilor noştri, bine eşti cuvântat.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Întru uimire ridicându-te, la al treilea Cer ai ajuns prea fericite, şi auzind graiuri negrăite, ai strigat: Slavă Tatălui celui Preaînalt, şi Fiului strălucirii celei de pe un Scaun, şi Duhului celui ce cearcă arătat adâncurile lui Dumnezeu.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Ca ploaia pe lână întru tine Fecioară, S-a pogorât Hristos, şi purtător de trup din tine a ieşit, împreunând cele risipite mai întâi, şi pace pe pământ şi în Cer dăruind; Dumnezeul părinţilor noştri, bine eşti cuvântat.

Canonul Sfântului Petru

Cântarea a 8-a

Irmos: Cel ce toate le porţi cu puterea Ta cea negrăită, Hristoase, pe cuvioşii Tăi tineri, în văpaie i-ai rourat, pe cei ce strigau: Binecuvântaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Întinde-ţi-vor mâinile, şi pe Cruce te vor încinge, Stăpânul mai-nainte zicând, Petre ţi-a poruncit ţie, să-i urmezi Lui, strigând: Binecuvântaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Cu cuvântul darului, pe Enea cel slăbănog cumplit, şi pe Tavita cea moartă, minuni făcând, o ai înviat, pe cei ce strigau: Binecuvântaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Hristoase, cela ce ai arătat lui Petru a fi păgânii curăţiţi cu raza Duhului, curăţeşte-mi şi mie gândurile, celui ce strig: Binecuvântaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul.

A Născătoarei

Preasfântă Fecioară care ai născut cu trup pe Dumnezeu Cuvântul, întunericul sufletului meu, cu rugăciunile tale gonindu-l, luminează-mă pe mine cel ce strig: Binecuvântaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Alt canon, al Sfântului Pavel

Cântarea a 8-a

Irmos: Pe Domnul, cel ce S-a prea slăvit în muntele cel sfânt şi în rug prin foc a arătat lui Moise taina naşterii pururea Fecioarei, lăudaţi-L şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Stăpânitu-s-a de dragostea ta Pavel, şi cu bună schimbare s-a prefăcut, că n-a vieţuit luişi pururea pomenitul, ci Te-a avut pe Tine, Îndurate, vieţuind întru sine, întru toţi vecii.

Logodit-ai ca pe o mireasă Biserica a o pune înaintea Mirelui Hristos, că logoditor acesteia te-ai arătat Pavele de Dumnezeu purtătorule. Pentru aceasta te mărim întru toţi vecii.

Binecuvântăm pe Tatăl, şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Domnul.

Nevoitu-te-ai cu bună nevoinţă, şi sfârşindu-ţi alergarea ta după lege, vistieria credinţei o ai păzit; pentru aceasta te-ai învrednicit, Pavele, cununilor dreptăţii.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Bucură-te, scaunul Domnului cel în chipul focului; bucură-te, Mireasă, care nu ştii de mire Fecioară. Bucură-te, norule, care ai răsărit pe Soarele dreptăţii, pe care Îl prea înălţăm întru toţi vecii.

Canonul Sfântului Petru

Cântarea a 9-a

Irmos: Pe tine Mireasa cea prea slăvită şi Născătoarea de Dumnezeu cea Preasfântă, care ai născut pe Făcătorul tuturor celor văzute şi celor nevăzute, cu cântări te slăvim.

Darul tău cel prea înalt se măreşte după vrednicie, că umbra ta Petre, goneşte patimile neputincioşilor. Pentru aceasta pe tine te mărim.

Pe Simon vrăjitorul, luptătorul împotriva lui Dumnezeu, cel ce s-a ridicat cu năluciri spre înălţimea Cerului, surpându-l cu dumnezeiască putere negrăit Petru, se fericeşte.

Dezlegare de greşeli cu rugăciunile tale, şi luminare inimii, şi veselia duhului dă celor ce laudă pomenirea ta, apostole.

A Născătoarei

Pe Dumnezeu zămislind Fecioară, de Dumnezeu Născătoare te numeşti după vrednicie. Pentru aceasta credincioşii cu un glas slăvindu-te cu cântări te mărim.

Alt canon, al Sfântului Pavel

Cântarea a 9-a

Irmos: Întrecut-ai hotarul firii...

Închinămu-ne lanţului tău care pentru Hristos ca un făcător de rele l-ai purtat, şi sărutăm rănile Pavele, cele ce le-ai purtat pe trupul tău cel lăudat şi de biruinţă purtător.

Acum te-ai dezlegat apostole, la Cel de tine dorit neîncetat, şi cu Acela împreună sălăşluindu-te ca o slugă, cu rugăciunile tale cele neîncetate, pe slugile tale la tine le trage.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Acum nicicum în chip întunecat, nici în oglindă Hristos de tine se vede, ci mai vârtos faţă către faţă se vede, desăvârşit descoperindu-ţi ţie cunoştinţa dumnezeirii.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Pe Cuvântul cel fără de trup, cel ce a voit a înnoi firea mea, L-ai primit, şi pe Dânsul întrupat L-ai născut Fecioară. Pentru aceasta pe tine de Dumnezeu Născătoare neîncetat te slăvim.

Luminânda

Luminânda învierii: Cu ucenicii să ne suim în muntele Galileei, prin credinţă să vedem pe Hristos zicând: Că a luat putere a celor de sus şi a celor de jos; să ne învăţăm cum învaţă, a boteza toate neamurile în numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh şi a petrece cu tăinuitorii, precum S-a făgăduit până în sfârşitul veacului.

Pe mai marii apostolilor toţi să-i lăudăm, pe dumnezeiescul Petru şi pe Pavel, pe luminătorii lumii, şi propovăduitorii credinţei, trâmbiţele Ortodoxiei, pe tâlcuitorii învăţăturilor, şi stâlpii Bisericii şi stricătorii înşelăciunii. (de două ori)

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. (a Născătoarei)

Mare şi prea slăvită taina naşterii tale, de Dumnezeu dăruită Doamnă, şi Maica lui Dumnezeu Fecioară, proorocii o au propovăduit, apostolii o au învăţat, mucenicii o au mărturisit, şi îngerii o laudă, şi oamenii se închină ei.

La Laude

Punem **Stihirile** pe 4, glasul al 4-lea:

Podobie: Cela ce de sus eşti chemat...

Din Cer dar luând, când cu întrebare apostolilor, ucenicilor celor doisprezece cu numărul, Mântuitorul a zis: Cine-mi zic oamenii a fi? Atunci Petru cel mai ales între apostoli, luând cuvântul a propovăduit, luminat strigând: Tu eşti Hristos, Fiul lui Dumnezeu celui viu. Pentru aceasta după vrednicie se fericeşte, ca cel ce a luat descoperire de sus, şi a lega şi a dezlega greşelile.

Cela ce de sus ai fost chemat, iar nu de la oameni, când întunericul cel pământesc ţi-a întunecat ochii cei trupeşti, vădindu-ţi mâhnirea necredinţei, atunci cerească lumină ţi-a luminat ochii minţii, descoperindu-ţi frumuseţea bunei credinţe. De unde ai cunoscut, pe Cel ce a adus lumina din întuneric, pe Hristos Dumnezeul nostru; pe care roagă-L, să mântuiască şi să lumineze sufletele noastre.

Tu după vrednicie piatră te-ai numit, când credinţa Bisericii neclintită Domnul o a întărit, şi pe tine mai mare păstor oilor celor cuvântătoare te-a pus; de unde şi des-cuietor porţilor cereşti pe tine ca pe un bun te-a încredinţat, ca să descui tuturor, celor ce vin cu credinţă. Pentru aceasta după vrednicie te-ai învrednicit a te răstigni ca şi Stăpânul tău; pe care roagă-L, să mântuiască, şi să lumineze sufletele noastre.

Al lui Hristos propovăduitor fiind, lauda Crucii purtând, tu dumnezeiasca dragoste cea mult dorită, ca pe ceea ce leagă pe cei ce privesc spre Cel dorit, curat decât toate mai întâi o ai ales, de unde şi legat al lui Hristos te-ai chemat, ca cel ce supă-rarea ispitelor, mai dulce decât toată desfătarea o ai ales, şi cinstitei dezlegări te-ai

învrednicit, fiind împreună cu Stăpânul tău; pe care roagă-L, să mântuiască şi să lumineze sufletele noastre.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, *glasul al 6-lea*

A lui Cosma monahul: Prea cinstită prăznuirea apostolilor, a sosit Bisericii lui Hristos, care soleşte nouă mântuire. Deci cu taină veselindu-ne, să zicem către dânşii: Bucuraţi-vă, luminătorii celor din întuneric, cei ce sunteţi ca nişte raze ale Soarelui celui înţelegător; bucuraţi-vă, Petre şi Pavele, cei ce sunteţi temeiuri neclintite dumnezeieştilor învăţături, prietenii lui Hristos, vase cinstite, veniţi în mijlocul nostru nevăzut, învrednicind darurilor celor fără materie, pe cei ce laudă prăznuirea voastră cu cântări.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. (a Născătoarei de Dumnezeu)

Născătoare de Dumnezeu, tu eşti viţa cea adevărată, care ai odrăslit nouă Rodul vieţii, ţie ne rugăm: Roagă-te, Stăpână cu Sfinţii apostoli, să se miluiască sufletele noastre.

Slavoslovia cea mare. Ecteniile şi Otpustul.

La Liturghie Evanghelia de la Matei

Matei: XVI, 13 - 19

În vremea aceea, venind în părţile Cezareii lui Filip, a întrebat Iisus pe ucenicii Săi, zicând: cine zic oamenii că sunt Eu, Fiul Omului ? Iar ei au răspuns Lui : unii zic că eşti Ioan Botezătorul, alţii Ilie, iar alţii Ieremia sau unul dintre prooroci. Atunci Iisus le-a zis : dar voi cine ziceţi că sunt Eu ? Şi răspunzând Simon Petru, a zis: Tu eşti Hristosul, Fiul lui Dumnezeu celui viu. Iar Iisus răspunzând, i-a zis: fericit eşti tu Simone, fiul lui Iona, căci nu trup şi sânge ţi-au descoperit ţie aceasta, ci Tatăl Meu, cel din ceruri. Şi Eu îţi spun ţie că tu eşti Petru şi pe această piatră voi zidi Biserica Mea şi porţile iadului nu o vor birui. Şi-ţi voi da ţie cheile împărăţiei cerurilor şi orice vei lega pe pământ, va fi legat şi în ceruri; şi orice vei dezlega pe pământ, va fi dezlegat şi în ceruri.

Şi se ung de la preot fraţii, cu untdelemn din candela Sfinţilor apostoli. La masă se face mângâierea fraţilor. De se va întâmpla acest praznic Miercuri sau Vineri, mâncăm peşte şi bem vin.

Vezi: Că de se va întâmpla prăznuirea Sfinţilor apostoli Duminică se pun înainte toate ale învierii.

Canon de rugăciune către Sfântul apostol Petru (29 iunie)

Troparul Sfinţilor apostoli Petru şi Pavel, glasul al 4-lea: Cei ce sunteţi între apostoli mai întâi pe scaun şezători şi lumii învăţători, Stăpânului tuturor rugaţi-vă pace lumii să dăruiască şi sufletelor noastre mare milă.

facere a lui Ioan

Cântarea 1

Irmos: Nu este asemenea Ţie, Preaslăvite Doamne, căci cu mână tare ai mântuit pe poporul pe care l-ai câştigat, Iubitorule de oameni.

Stih: ***Sfinte apostole Petru, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Pe mai-marele între apostoli astăzi, ca pe cel întâi-chemat al lui Hristos, cu cântări de Dumnezeu insuflate după vrednicie să-l lăudăm.

Stih: ***Sfinte apostole Petru, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cel ce este mai înainte de veci, mai înainte de tine cunoscându-te, te-a rânduit, prea fericite apostole Petru, ca pe un mai mare al Bisericii şi întâi pe scaun şezător.

Stih: ***Sfinte apostole Petru, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Dumnezeu a zis că nu trup, nici sânge, ci Tatăl ţie ţi-a insuflat să numeşti pe Hristos Fiul cel Adevărat al Dumnezeului celui Preaînalt, apostole.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Muntele cel sfânt, carul cel mai presus de gând, pe Maica lui Dumnezeu şi Fecioară cu adevărat după naştere, să o lăudăm.

Cântarea a 3-a

Irmos: Nu întru înţelepciune şi în putere şi în bogăţie ne lăudăm, ci întru Tine, Înţelepciunea Tatălui cea ipostatnică, Hristoase. Că nu este sfânt afară de Tine, Iubitorule de oameni.

Stih: ***Sfinte apostole Petru, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Pe tine, fericite şi vistierie prea tare a Împărăţiei, gura lui Hristos Dumnezeu cea prea dulce te-a arătat. Pentru aceasta te lăudăm, Sfinte apostole Petru.

Stih: ***Sfinte apostole Petru, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Pe piatra Ortodoxiei tale a întărit Stăpânul Iisus, Biserica neclintită, întru care, Sfinte apostole Petru, pe tine te mărim.

Stih: ***Sfinte apostole Petru, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cât este mai presus decât îngerii, Sfântul apostol Petru în trup, că acestuia Hristos Dumnezeu i-a zis că va fi, întru luminată venirea Lui, judecător şi împreună şezător.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Ceea ce nu ştii de nuntă, care pe Dumnezeu Întrupat L-ai născut, întăreşte-mă pe mine, cel ce mă clatin din pricina asuprelilor patimilor, că nu este ajutătoare afară de tine, Preacurată.

Cântarea a 4-a

Irmos: Acesta este Dumnezeul nostru, care din Fecioară, S-a întrupat şi firea omenească o a îndumnezeit, pe care lăudându-L strigăm: Slavă, puterii Tale, Doamne.

Stih: ***Sfinte apostole Petru, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

De oameni vânător dumnezeiesc, precum s-a făgăduit, Hristos pe tine te-a făcut, ţie întâi încredintâdu-ţi turmele Bisericii Sale.

Stih: ***Sfinte apostole Petru, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Dătătorul de viaţă Iisus, cel ce este rugat de tine, care ţi-a dat ţie puterile Sale a lega şi a dezlega, apostole Petru, să-mi fie Milostiv.

Stih: ***Sfinte apostole Petru, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Roagă-te cu deadinsul, Sfinte apostole Petru, ca să se deschidă Împărăţia lui Hristos, celor ce cinstesc dumnezeiască pomenirea ta, cu credinţă neîndoită.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Doamnă cu totul lăudată, de Dumnezeu Născătoare, gândurile mele cu rugăciunile tale curăţindu-le, arată-mă bine roditor, Maica Dumnezeului tuturor.

Cântarea a 5-a

Irmos: Ce1 ce ne-ai câştigat pe noi popor ales, cu sângele Tău, Doamne, pacea Ta dă-ne-o nouă, păzind într-un gând turma Ta.

Stih: ***Sfinte apostole Petru, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cel ce din dragoste a luat îndrăznire către Dumnezeu, după vrednicie este minunat, vânătorul şi cel neînvăţat, făcând minuni prea slăvite cu harul.

Stih: ***Sfinte apostole Petru, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Nu aur, nici argint pentru Tine, Hristoase, dumnezeiescul Tău apostol, ci virtutea câştigând, s-a îmbogăţit cu puterea minunilor.

Stih: ***Sfinte apostole Petru, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Îndreptatu-s-au gleznele şi paşii şchiopilor, cu cuvântul tău cel lucrător, că prin dumnezeiescul Duh, s-au săvârşit prea slăvite lucruri.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Întrupatu-S-a Dumnezeu după Ipostas, Curată, din tine cu trupul unindu-Se, rămânând nemicşorat Cel fără de trup, după dumnezeiasca fiinţă.

Cântarea a 6-a

Irmos: În chit trei zile fiind Iona Hristoase, mai înainte Te-a însemnat pe Tine cel fără de moarte, cum că aveai să fii mort de bunăvoie trei zile în pântecele pământului.

Stih: ***Sfinte apostole Petru, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Precum de demult, Hristoase, pe apostolul Petru, cel ce a umblat cu picioarele pe apă, cu dreapta Ta l-ai mântuit şi pe mine cel cufundat în viforul ispitelor celor cumplite, mă mântuieşte ca un Îndurat.

Stih: ***Sfinte apostole Petru, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Lăsat-ai, Sfinte apostole Petru, cele ce nu sunt şi la cele ce sunt ai ajuns, ca un neguţător oarecare! Şi cu adevărat ai dobândit pe Hristos, Mărgăritarul cel de mult preţ.

Stih: ***Sfinte apostole Petru, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Pe cei ce se nevoiau fără pricepere a ispiti pe Duhul cel Preasfânt, apostole Petru, i-ai omorât; pe care tu întâi Dumnezeu L-ai numit, lămurit arătându-L a fi Dumnezeu, prea fericite.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Pe Cuvântul lui Dumnezeu, cel ce este mai presus decât toată fiinţa, întrupat L-ai născut nouă. Pentru aceasta pe tine, de Dumnezeu Născătoare, cu buzele şi cu sufletul te vestim.

Condac, glasul al 2-lea. Pe propovăduitorii cei tari şi de Dumnezeu vestitori, căpetenia ucenicilor Tăi, Doamne, i-ai primit întru desfătarea bunătăţilor şi odihnei

Tale. Căci chinurile acelora şi moartea ai primit mai vârtos decât toată roada, însuţi Cel ce ştii cele din inimă.

Cântarea a 7-a

Irmos: Cuvinte cel fără de început, care ai fost întru început împreună cu Tatăl şi cu Duhul, Fiule Unule-Născut, bine eşti cuvântat şi Prea înălţat, Dumnezeul părinţilor noştri.

Stih: ***Sfinte apostole Petru, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

După dumnezeiasca rânduială a milostivirii lui Hristos învăţându-te a urma, te-ai eliberat mai înainte de patimă, apostole Petru, a cădea în viforul lepădării.

Stih: ***Sfinte apostole Petru, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Ţie, celui întâi chemat şi foarte iubit, ca celui între apostoli cu bună slavă întâi pe scaun şezător, Hristos S-a arătat întâi după ce a înviat din mormânt.

Stih: ***Sfinte apostole Petru, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Lepădarea ta cea de trei ori, cea mai înainte de patimă vindecând-o Stăpânul, cu întrebarea de trei ori cea de Dumnezeu grăită, Sfinte apostole Petru, a întărit dragostea ta.

Stih: ***Sfinte apostole Petru, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Mai întâi pe tine te-a pus, apostole Petru, mărturisitor iubirii celei spre Hristos, Cuvântul cel ce ştie toate ca un Dumnezeu. Pentru aceasta şi turma Sa cea iubită ţie ţi-a încredinţat.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Preasfântă Fecioară, Maica Mântuitorului Hristos, mărirea tuturor Cetelor cereşti şi bucuria Sfinţilor apostoli, împreună cu ei, roagă-te Fiului tău, ca să ne mântuiască pe noi, robii tăi.

Cântarea a 8-a

Irmos: Cel ce toate le porţi cu puterea Ta cea negrăită, Hristoase, pe cuvioşii Tăi tineri, în văpaie i-ai rourat, pe cei ce strigau: Binecuvântaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Stih: ***Sfinte apostole Petru, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Mâinile îţi vor întinde şi pe Cruce te vor încinge, Stăpânul mai înainte zicând, Sfinte apostole Petru, ţi-a poruncit ţie, să-I urmezi Lui, strigând: Binecuvântaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Stih: ***Sfinte apostole Petru, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu cuvântul darului, pe Enea cel slăbănog cumplit şi pe Tavita cea moartă, minuni făcând, o ai înviat, pe cei ce strigau: Binecuvântaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Stih: ***Sfinte apostole Petru, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Hristoase, cel ce ai arătat apostolului Petru a fi păgânii curăţiţi cu raza Duhului, curăţeşte-mi şi mie gândurile, celui ce strig: Binecuvântaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Preasfântă Fecioară care ai născut cu trup pe Dumnezeu Cuvântul, întunericul sufletului meu, cu rugăciunile tale gonindu-l, luminează-mă pe mine cel ce strig: Binecuvântaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Cântarea a 9-a

Irmos: Pe tine Mireasa cea prea slăvită şi Născătoarea de Dumnezeu cea Preasfântă, care ai născut pe Făcătorul tuturor celor văzute şi celor nevăzute, cu cântări te slăvim.

Stih: ***Sfinte apostole Petru, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Darul tău cel prea înalt se măreşte după vrednicie, că umbra ta, Sfinte apostole Petru, alungă patimile neputincioşilor, pentru aceasta pe tine te mărim.

Stih: ***Sfinte apostole Petru, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Pe Simon vrăjitorul, luptătorul împotriva lui Dumnezeu, cel ce s-a ridicat cu năluciri spre înălţimea cerului, surpându-l cu dumnezeiască putere, negrăit apostolul Petru se fericeşte.

Stih: ***Sfinte apostole Petru, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Dezlegare de greşeli cu rugăciunile tale şi luminare inimii şi veselia duhului dă celor ce laudă pomenirea ta, apostole.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Pe Dumnezeu zămislind Fecioară, de Dumnezeu Născătoare te numeşti după vrednicie, pentru aceasta credincioşii cu un glas slăvindu-te, cu cântări te mărim.

Canon de rugăciune către Sfântul apostol Pavel (29 iunie)

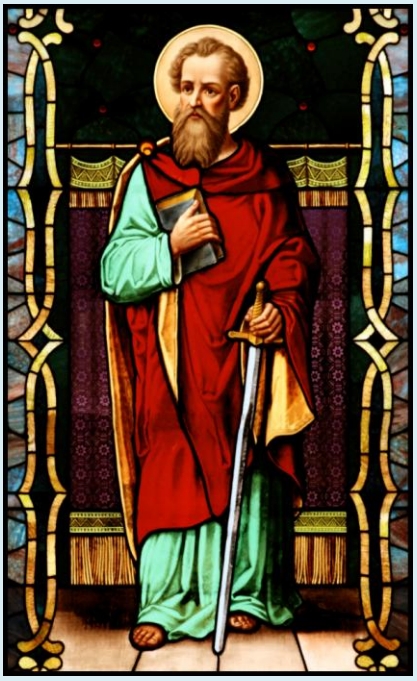

Troparul Sfinţilor apostoli Petru şi Pavel, glasul al 4-lea: Cei ce sunteţi între apostoli mai întâi pe scaun şezători şi lumii învăţători, Stăpânului tuturor rugaţi-vă pace lumii să dăruiască şi sufletelor noastre mare milă.

facere a lui Ioan

Cântarea 1

Irmos: Cel tăiat a tăiat pe cea netăiată şi a văzut soarele pământul pe care nu-l văzuse. Pe pierzătorul vrăjmaş apa l-a înecat şi ca pe uscat, a trecut-o Israel şi cântare a cântat: Domnului să-I cântăm, căci cu slavă S-a prea slăvit.

Stih: ***Sfinte apostole Pavel, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Ca cele ce sunt, numind Hristos cu dumnezeiasca cunoştinţă cele ce nu sunt, prea fericite apostole Pavel, Acela din pântecele maicii tale te-a ales ca să porţi înaintea păgânilor dumnezeiesc numele Lui, care este mai presus decât tot numele, căci cu slavă S-a prea slăvit.

Stih: ***Sfinte apostole Pavel, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Tăiere împrejur a opta zi săvârşind şi râvnitor părinteştilor aşezăminte, Sfinte Pavel, fiind şi din sămânţa iudaică şi din neamul lui Veniamin şi după Lege fariseu arătându-te, toate le-ai socotit ca nişte gunoaie şi pe Hristos ai dobândit, căci cu slavă S-a prea slăvit.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Vestindu-ţi ţie strălucirea dreptei credinţe, ceea ce era să fie, apostole Pavel şi stricarea înşelăciunii, Hristos arătându-Se în munte în chipul fulgerului, ochii cei trupeşti ţi-a întunecat, iar sufletul ţi-a înţelepţit cu cunoştinţa Treimii, căci cu slavă S-a prea slăvit.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Preacurată, Maica lui Dumnezeu celui Atotputernic, ceea ce ai răsărit din seminţie împărătească, Stăpână şi care numai tu ai născut cu trup mai presus de fire pe Dumnezeu, cel ce împărăteşte peste toate, mântuieşte-mă de primejdii pe mine, cel ce cânt Fiului tău, căci cu slavă S-a prea slăvit.

Cântarea a 3-a

Irmos: Tu eşti Întărirea celor ce aleargă la Tine, Doamne, Tu eşti Lumina celor întunecaţi şi pe Tine Te laudă duhul meu.

Stih: ***Sfinte apostole Pavel, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Tu sufletelor credincioşilor te-ai pus piatră de temelie de mult preţ, în capul unghiului, a Mântuitorului şi Domnului.

Stih: ***Sfinte apostole Pavel, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Totdeauna omorârea lui Iisus în trupul tău după adevăr, Sfinte apostole Pavel, purtând-o, te-ai învrednicit vieţii cu adevărat.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Prea fericite apostole Pavel, roagă-te să se zidească pe temelia ta strălucirea virtuţilor celor lăudate.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Pe tine acum te fericesc, precum mai înainte ai zis, Preacurată, toate neamurile omeneşti, cele ce se mântuiesc prin tine acum.

Cântarea a 4-a

Irmos: Doamne şezut-ai pe apostolii...

Stih: ***Sfinte apostole Pavel, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Încălecat-a ca un leu sălbăticeşte pierzând Biserica lui Hristos Saul oarecând; dar a fost îmblânzit cu glasul dumnezeiesc al Mielului lui Dumnezeu şi turma, pe care o gonea, a fost încredinţată lui ca unui păstor.

Stih: ***Sfinte apostole Pavel, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cel ce era să lumineze lumea s-a întunecat şi dânsul la Anania a fost trimis, dându-i luminare sufletului şi trupului, de dumnezeiască arătare vasul alegerii învăţându-se de la dânsul.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Prin Sfântul apostol Pavel după vrednicie Damascul s-a adăpat, că dintru acela ca din Rai oarecând, acesta a ieşit izvor mare de ape dumnezeieşti şi a adăpat din destul tot pământul cu cunoştinţa de Dumnezeu.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Surpat-a pe cei puternici de pe scaune Domnul, precum Fecioara şi Maica a zis şi pe cei flămânzi i-a umplut de dumnezeieşti bunătăţi, pe cei ce strigă cu credinţă: Slavă puterii Tale, Doamne.

Cântarea a 5-a

Irmos: Luminează-ne pe noi, Doamne, cu poruncile Tale şi cu braţul Tău cel înalt, pacea Ta dă-ne-o nouă, iubitorule de oameni.

Stih: ***Sfinte apostole Pavel, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Tu adevărată laudă ţi-ai ales, Sfinte apostole Pavel, crucea Împăratului Hristos, pururea purtând-o ca o biruinţă.

Stih: ***Sfinte apostole Pavel, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Ţie a vieţui este Hristos, iar a muri dobândă aleasă; căci cu dragoste împreună te-ai răstignit pentru noi, apostole Pavel, mărite.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Bucuratu-te-ai după adevăr întru Domnul, Sfinte Pavel cinstite, când ai ieşit din trup şi ai mers la Dătătorul de Viaţă, Hristos Domnul.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Bucură-te după adevăr cămara fecioriei, chemarea strămoaşei şi dezlegarea blestemului strămoşului.

Cântarea a 6-a

Irmos: Rugăciunea mea voi înălţa către Domnul şi Lui voi spune necazurile mele, căci s-a umplut sufletul meu de răutăţi şi viaţa mea s-a apropiat de iad şi ca Iona mă rog: Dumnezeule, din stricăciune scoate-mă.

Stih: ***Sfinte apostole Pavel, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Toate cele stricăcioase ale lumii defăimându-le, rănindu-te cu dragostea Stăpânului şi cu dorul mântuirii celei de obşte, ai voit a mărturisi de Dânsul, Sfinte apostole Pavel, fericite! Şi acum pentru lume roagă-te!

Stih: ***Sfinte apostole Pavel, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

După vrednicie ţi-a dăruit ţie Hristos viaţă în ceruri, apostole Pavel; că aici cetate stătătoare n-ai poftit, fericite, credincioasă slugă fiind şi săvârşitor al tainelor Lui.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Ca un ales următor al Stăpânului şi ca cel ce s-a îmbrăcat într-Însul, apostolul Pavel cu adevărat tuturor toate a fost, ca pe toţi să-i dobândească şi să mântuiască pe popoare; şi le-a mântuit cu adevărat, lui Hristos vânând marginile.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Căutat-a spre tine Domnul, înnoind fiinţa mea ca un puternic, lucruri mari făcând, de Dumnezeu Născătoare, precum ai zis, ceea ce eşti cu totul fără prihană. Şi m-a izbăvit prin tine din stricăciune Dumnezeul meu, ca un Milostiv.

Condac: Pe propovăduitorii cei tari şi de Dumnezeu vestitori, căpetenia uce-nicilor Tăi, Doamne, i-ai primit întru desfătarea bunătăţilor şi odihnei Tale. Căci chinurile acelora şi moartea ai primit mai vârtos decât toată roada, însuţi Cel ce ştii cele din inimă.

Cântarea a 7-a

Irmos: Chipul cel de aur în câmpul Deira fiind cinstit, cei trei tineri au defăimat porunca cea fără de Dumnezeu şi fiind aruncaţi în mijlocul focului, răcorindu-se au cântat: Bine eşti cuvântat, Dumnezeul părinţilor noştri.

Stih: ***Sfinte apostole Pavel, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Fost-a, Hristoase, pecete şi cunună apostolilor Tăi, cel ce a fost chemat în vre-mile cele mai de pe urmă şi cu osârdie pe toţi i-a întrecut, cu care credincioşii Bisericii cântă Ţie: Dumnezeul părinţilor noştri, bine eşti cuvântat.

Stih: ***Sfinte apostole Pavel, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Măcar că a şi gonit mai întâi Biserica Ta apostolul Pavel legatul, dar îndrăzneala cea dintâi o a întrecut cu râvna cea mai de pe urmă, că a adunat, Hristoase, nea-murile cele ce strigă: Dumnezeul părinţilor noştri, bine eşti cuvântat.

Stih: ***Sfinte apostole Pavel, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Tu din Ierusalim ai propovăduit tuturor Evanghelia şi înconjurând împrejur tot pământul până la hotarele Iliricului, Sfinte apostole Pavel, învăţând, ai strigat: Dumnezeul părinţilor noştri, bine eşti cuvântat.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Întru uimire ridicându-te, la al treilea cer ai ajuns, prea fericite şi auzind graiuri negrăite, ai strigat: Slavă Tatălui celui Preaînalt şi Fiului strălucirii celei de pe un scaun şi Duhului celui ce încearcă arătat adâncurile lui Dumnezeu.
Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Ca roua pe lână întru tine, Fecioară, S-a pogorât Hristos şi Purtător de trup din tine a ieşit, împreunând cele risipite mai întâi şi pace pe pământ şi în cer dăruind; Dumnezeul părinţilor noştri, bine eşti cuvântat.

Cântarea a 8-a

Irmos: Pe Domnul, cel ce S-a prea slăvit în muntele cel sfânt şi în rug prin foc a arătat lui Moise taina naşterii pururea Fecioarei, lăudaţi-L şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Stih: ***Sfinte apostole Pavel, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Stăpânit a fost de dragostea Ta, apostolul Pavel şi cu bună schimbare s-a pre-făcut, că n-a vieţuit lui şi pururea pomenitul, ci Te-a avut pe Tine Îndurate, vieţuind întru sine, întru toţi vecii.

Stih: ***Sfinte apostole Pavel, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Logodit-ai ca pe o mireasă Biserica a o pune înaintea Mirelui Hristos, că logoditor acesteia te-ai arătat, Sfinte apostole Pavel, de Dumnezeu purtătorule. Pentru aceasta te mărim întru toţi vecii.

Binecuvântăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Domnul.

Nevoitu-te-ai cu bună nevoinţă şi sfârşindu-ţi alergarea ta, după lege, vistieria credinţei o ai păzit; pentru aceasta te-ai învrednicit, Sfinte apostole Pavel, cununilor dreptăţii.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Bucură-te, scaunul Domnului cel în chipul focului; Bucură-te, Mireasă, care nu ştii de mire, Fecioară. Bucură-te, norule, care ai răsărit pe Soarele Dreptăţii, pe care Îl prea înălţăm întru toţi vecii.

Cântarea a 9-a

Irmos: Întrecut-ai hotarul firii...

Stih: ***Sfinte apostole Pavel, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Închinămu-ne lanţului tău pe care pentru Hristos ca un făcător de rele l-ai purtat şi sărutăm rănile, Sfinte apostole Pavel, cele ce le-ai purtat pe trupul tău cel lăudat şi de biruinţă purtător.

Stih: ***Sfinte apostole Pavel, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Acum te-ai dezlegat, apostole, la Cel de tine dorit neîncetat şi cu Acela împreună sălăşluindu-te ca o slugă, cu rugăciunile tale cele neîncetate, pe slugile tale la tine le trage.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Acum nici în chip întunecat şi nici în oglindă este văzut Domnul Hristos de tine, ci mai vârtos faţă către faţă îl vezi, în chip desăvârşit descoperindu-ţi ţie cunoştinţa Dumnezeirii.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Pe Cuvântul cel fără de trup, cel ce a voit a înnoi firea mea, L-ai primit şi pe Dânsul Întrupat L-ai născut, Fecioară. Pentru aceasta pe tine, de Dumnezeu Născătoare, neîncetat te slăvim.

Acatistul Sfinţilor apostoli Petru şi Pavel

Acatistul Sfinţilor apostoli Petru şi Pavel (s.v. 29 iunie / s.n. 12 iulie):

https://www.academia.edu/104020156/Acatistul_Sfin%C5%A3ilor_apostoli_Petru_%C5%9Fi_Pavel_29_iunie_

https://archive.org/details/ac.-sf.-ap._202306

https://www.slideshare.net/slideshow/ac-sf-ap-236871578/236871578

****

Rugăciunile începătoare

În numele Tatălui, şi al Fiului şi al Sfântului Duh. Amin.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !

Împărate ceresc, Mângâietorule, Duhul Adevărului, care pretutindenea eşti, şi toate le implineşti, Vistierul bunătăţilor şi Dătătorule de viaţă, vino şi te

sălăşluieşte întru noi, şi ne curăţeşte pe noi de toată intinăciunea, şi mântuieşte, Bunule, sufletele noastre.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluieşte-ne pe noi;
Doamne, curăţeşte păcatele noastre;
Stăpâne, iartă fărădelegile noastre;
Sfinte, cercetează şi vindecă neputinţele noastre, pentru numele Tău.

Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău, vie împărăţia Ta, facă-se voia Ta precum în cer aşa şi pe pământ. Pâinea noastră cea spre fiinţă dă-ne-o nouă astăzi. Şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri. Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău. Că a Ta este Împărăţia şi puterea şi slava, a Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Miluieşte-ne pe noi, Doamne, miluieşte-ne pe noi, că nepricepându-ne de nici un răspuns, această rugăciune aducem Ţie, ca unui Stăpân, noi, păcătoşii robii Tăi, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Doamne, miluieşte-ne pe noi, că întru Tine am nădăjduit; nu Te mânia pe noi foarte, nici pomeni fărădelegile noastre, ci caută şi acum ca un Milostiv şi ne izbăveşte pe noi de vrăjmaşii noştri, că Tu eşti Dumnezeul nostru şi noi suntem poporul Tău, toţi lucrul mâinilor Tale şi numele Tău chemăm.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Uşa milostivirii deschide-o nouă,binecuvântată Născătoare de Dumnezeu, ca să nu pierim cei ce nădăjduim întru tine, ci să ne mântuim prin tine din nevoi, că tu eşti mântuirea neamului creştinesc.

Crezul

Cred Într-Unul Dumnezeu, Tatăl Atoţiitorul, Făcătorul cerului şi al pământului, al tuturor celor văzute şi nevăzute.
Şi întru Unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-Născut, care din Tatăl S-a născut, mai înainte de toţi vecii. Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, Născut, nu făcut, Cel de o fiinţă cu Tatăl, prin care toate s-au făcut.
Care pentru noi oamenii şi pentru a noastră mântuire.S-a pogorât din ceruri Şi S-a întrupat de la Duhul Sfânt şi din Maria Fecioara Şi S-a făcut om.
Şi S-a răstignit pentru noi în zilele lui Pilat din Pont, Şi a pătimit şi S-a îngropat.
Şi a înviat a treia zi după Scripturi .
Şi S-a suit la ceruri şi Şade de-a dreapta Tatălui. Şi iarăşi va să vină cu slavă, să judece viii şi morţii, A cărui Împărăţie nu va avea sfârşit.
Şi întru Duhul Sfânt, Domnul de viaţă Făcătorul, care din Tatăl purcede,
Cela ce împreună cu Tatăl şi cu Fiul este închinat şi slăvit, care a grăit prin prooroci.
Întru-una Sfântă Sobornicească şi apostolească Biserică,
Mărturisesc un botez întru iertarea păcatelor,
Aştept învierea morţilor şi viaţa veacului ce va să fie. Amin !

***

Troparul: Cei ce sunteţi între apostoli, mai întâi pe scaun şezători şi lumii învăţători, Stăpânului tuturor rugaţi-vă, pace lumii să dăruiască şi sufletelor noastre mare milă.

&&&

Condac 1

Pe cei ce împreună cu oamenii s-au arătat mai înainte îngereşte cugetând şi acum cu îngerii fiind, cu cântări îngereşti şi lui Dumnezeu cuvioase, să lăudăm pe întâi stătătorii apostolilor, ca pe cei ce sunt izbăvitorii sufletelor noastre, cântând: ***Bucuraţi-vă, Petru şi Pavele, apostolilor!***

Icosul 1

Fără de început fiind cu vremea, început de vreme a luat Făcătorul vremurilor Dumnezeu-Cuvântul şi trimis fiind la noi de la Tatăl, apostol prea ales te-a arătat pe tine, Petre. Pentru aceea cântăm ţie:

Bucură-te, al cetei ucenicilor începătorule;
Bucură-te, al tainelor lui Hristos tăinuitorule;
Bucură-te, decât toţi cuvântătorii de Dumnezeu mai înaltule;
Bucură-te, decât iconomii duhului mai întâiule;
Bucură-te, că pe Hristos ţie Tatăl L-a descoperit;
Bucură-te, că pe acesta Adevărat Dumnezeu l-ai propovăduit;
Bucură-te, piatră a Bisericii prea nesfărâmată;
Bucură-te, temelie a mărturisirii prea întemeiată;
Bucură-te, începătura cea în chipul stihiilor a credinţei;
Bucură-te, luminătorul cereştii cunoştinţe;
Bucură-te, prin care Hristos s-a slăvit;
Bucură-te, prin care satana a fost ruşinat;
Bucură-te, Petre, apostole!

Condacul al 2-lea

Vederea ta cea înţelegătoare curăţind-o, ai intrat în sânurile părinteşti, o, minune, şi printr-însele ai văzut, fără ochi, Petre, pe Hristos Dumnezeu împreună fără de început cu Tatăl şi cu Duhul, propovăduindu-L pe Dânsul cântând: ***Aliluia!***

Icosul al 2-lea

Luminat fiind de fulgerări neapropiate înţelegerii, când ţi s-a arătat din cer Lumina, care biruia lumina soarelui, ai fost tras, Pavele, spre credinţa îndumnezeită, şi vas alegerii te-ai făcut. Pentru aceea auzi:
Bucură-te, privitorule al luminii celei nemărginite;
Bucură-te, tăinuitorule al tainelor lui Hristos;
Bucură-te, ritorul cel bine grăitor al Bisericii;
Bucură-te, prea înţelepte propovăduitor al lumii;
Bucură-te, că întru tine vieţuieşte Hristos, care pentru lume S-a răstignit;
Bucură-te, că până la al treilea cer te-ai suit;
Bucură-te, că la înălţimea Raiului ai fost răpit;
Bucură-te, mare învăţător al neamurilor;
Bucură-te, al credincioşilor prin duhul născător;
Bucură-te, cel prin care lumea s-a luminat;
Bucură-te, cel prin care întunericul s-a alungat;
Bucură-te, Pavele, apostole!

Condacul al 3-lea

Trecând toată firea celor ce sunt, o, Pavele, te-ai lipit de Hristos cel iubit al tău, şi te-ai arătat împreună cu dânsul un duh, numai lui Hristos vieţuind, pe Hristos îndrăgind, pe Hristos socotindu-L răsuflare, lumină şi dragoste, cântându-i: ***Aliluia!***

Icosul al 3-lea

Intrând în norul cel mai presus de lumină al privirii, ţi-ai muiat buzele tale, Petre; şi umplându-te întâi de dumnezeire, ne-ai împărtăşit pe noi de dumnezeiescul dar, cu graiurile tale cele de Dumnezeu scrise; pentru aceea glăsuim ţie acestea:
Bucură-te, îndumnezeitule, cu Dumnezeu unitule;
Bucură-te, născutule al lumii celei neînserate;
Bucură-te, pescarule, al pescarilor mai întâiule;
Bucură-te, cerule decât cerurile mai înaltule;
Bucură-te, că te-ai arătat al dumnezeieştii firi părtaş;
Bucură-te, că pe fii oamenilor i-ai unit cu Dumnezeu;
Bucură-te, sfătuitorule de trebuinţă al bisericii;
Bucură-te, bătrân folositorule al turmei lui Hristos;
Bucură-te, îndulcire prea desfătată a minţilor;
Bucură-te, dumnezeiască desfătare a oamenilor;
Bucură-te, cel prin care credinţa s-a lăţit;
Bucură-te, cel prin care rătăcirea s-a zădărnicit;
Bucură-te, Petre, apostole!

Condacul al 4-lea

Graiuri de viaţă veşnică a rostit Petru către piatra Vieţii zicând: La cine, afară de Tine, vom merge şi să fim vii? Arătând astfel dragostea cea către Stăpânul, a grăit către El cântând: ***Aliluia!***

Icosul al 4-lea

Ai fost răpit la înălţimile cele veşnice şi ai trăit, Pavele, în afară de cele simţite şi gândite, nu cu gândul, ci întru Duhul care era unit cu trupul sau era fără de trup, Dumnezeu ştie; pentru aceea glăsuim ţie acestea:
Bucură-te, îndrăgirea lui Hristos cea neoprită;
Bucură-te, prietenul lui Dumnezeu cel curat;
Bucură-te, cel ce ai cunoscut taina răpirii;
Bucură-te, cămara tăcerii celei înţelegătoare;
Bucură-te, că pentru Hristos pe toate gunoaie le-ai socotit;
Bucură-te, că toate le-ai făcut ca pe cei mulţi să îi mântuieşti;
Bucură-te, al înţelepciunii lui Dumnezeu vas mult încăpător;
Bucură-te, apostole al darului celui din lege arătător;
Bucură-te, al lui Hristos deasă îndeletnicire;
Bucură-te, al lui Iisus dulce gândire;
Bucură-te, miros de viaţă purtător pentru unii;
Bucură-te, miros omorâtor pentru alţii;
Bucură-te, Pavele, apostole!

Condacul al 5-lea

Luminile cinstitelor tale trimiteri, în toate zilele îndumnezeiesc pe oameni, o, Pavele, prin care cei înţelegători cu adevărat ajung la îndumnezeire şi oglindesc slava lui Dumnezeu, cântând: ***Aliluia!***

Icosul al 5-lea

N-ai câştigat la brâu aur sau argint de-al tău, pe pământ, o, Simon Petre, ci având înfricoşător numele lui Iisus, ai împărtăşit zestre fericită şi prinr-Însul minunile lucrai celor ce grăiesc ţie acestea:
Bucură-te, străină hrană a sufletului;
Bucură-te, prea dulce băutură a trupului;
Bucură-te, dumnezeiască alifie a celor orbiţi;
Bucură-te, neauzită doctorie a celor ce bolesc;
Bucură-te, că pe Tavita, care murise, vie ai ridicat-o;
Bucură-te, că pe Safira moartă dintr-o dată ai arătat-o;
Bucură-te, cel ce pe Anania, dintr-o dată mort l-ai făcut;
Bucură-te, cel ce numai cu un cuvânt pe slăbănog l-ai îndreptat;
Bucură-te, izvor care varsă sănătate;
Bucură-te, fântână odrăslitoare de vindecări;
Bucură-te, cel ce ai gonit cu umbra bolile;
Bucură-te, cel ce cu rugăciunea pe Simon ai omorât;
Bucură-te, Petre, apostole!

Condacul al 6-lea

Tras ai fost, Petre, de frumuseţea dumnezeirii lui Hristos, care a fulgerat în munte. Pentru aceea văzând-o împodobită ca pe o cămară de nuntă cu strălucirile lumii celei nemărginite, bine este a petrece aici înspăimântat ai grăit, cântând: ***Aliluia!***

Icosul al 6-lea

Cuvintele cele ascunse ale dogmelor celor prea înalte ale iconomiei lui Hristos, o, Pavele, scoţându-le din cele neapuse, le tâlcuieşti mai presus de fire, ridicând pe cei credincioşi cu minune a grăi ţie:
Bucură-te, minunea apostolilor cea lăudată;
Bucură-te, frumuseţe cea încuviinţată a Scripturii celei noi;
Bucură-te, adâncimea cuvintelor celor insuflate de Dumnezeu;
Bucură-te, noianul înţelegerilor celor înţelepţite de Dumnezeu;
Bucură-te, înaltule tâlcuitor al dumnezeieştii întrupări;
Bucură-te, carte închipuită de Dumnezeu, minţii la vedere înspăimântătoare;
Bucură-te, cămara dumnezeiască a cereştilor comori;
Bucură-te, materia cea trebuincioasă a celor învăţători;

Bucură-te, cel ce ai luat spre propovăduire neamurile;
Bucură-te, cel ce săvârşeşti minuni dese;
Bucură-te, cel ce numele lui Hristos ai purtat;
Bucură-te, cel ce te-ai arătat mare meşter al cortului nou;
Bucură-te, Pavele, apostole!

Condacul al 7-lea

Minune mare s-a văzut la sfârşitul vieţii tale celei dumnezeieşti, o, fericite Pavele: căci, tăiat fiind capul tău, de trei ori la înălţime de la pământ a săltat cu săltările ca şi cu nişte cântări, lăudând Treimea aşa: ***Aliluia!***

Icosul al 7-lea

Popor nou ai făcut, prin Dumnezeiescul Duh, pe poporul cel vechi al iudeilor, cu baia naşterii de Dumnezeu înnoindu-l, pururea pomenite Petre, şi locaş darului arătându-l, aşa grăind:
Bucură-te, surpătorule al umbrei legii;
Bucură-te, stâlp întăritor al adevărului;
Bucură-te, cel ce pe Israel din slavă l-ai schimbat;
Bucură-te, cel ce întru duhul pe acesta cu Hristos l-ai legat;
Bucură-te, că în Tabor lumina Dumnezeirii ai văzut;
Bucură-te, că alt soare cu totul luminos te-ai făcut;
Bucură-te, cel ce ai fost ales să auzi glasul părintesc;
Bucură-te, cel ce legea duhului ai luat;
Bucură-te, cel ce ai fost numit fericit de Hristos;
Bucură-te, cel ce în cuvinte te-ai îmbogăţit de stăpânire;
Bucură-te, cel ce pe credincioşi în răbdare i-ai mântuit;
Bucură-te, Petre, apostole!

Condacul al 8-lea

Străin pe munte, îndoită patimă ai pătimit, după simţire şi gândire, Petre; căci biruite fiind de asupreala luminii cele fireşti ale tale, singur Dumnezeu se vedea prin suflet şi prin trup. Căruia şi căzând jos îndumnezeit ai cântat: ***Aliluia!***

Icosul al 8-lea

Cer înţelegător te-ai arătat, tuturor povestind Pavele, slava lui Dumnezeu; şi vestirea ta a ieşit în tot pământul, propovăduind pe Treimea cea nezidită, şi pe Hristos, Fiu al lui Dumnezeu, neamurilor celor ce glăsuiesc aşa:
Bucură-te, cel ce cu adâncurile duhului te îmbogăţeşti;
Bucură-te, cel ce cu cunoştinţa cea nejefuită te făleşti;
Bucură-te, casa cea prea cinstită a Treimii;

Bucură-te, Biserica celor două firi;
Bucură-te, necuprinsă lăţime a dragostei celei îndoite;
Bucură-te, lungime a dumnezeieştii rânduieli celei mai înalte de veci;
Bucură-te, neapropiată înălţime a teologiei;
Bucură-te, nevăzută adâncime a iconomiei;
Bucură-te, văzătorule al sfaturilor lui Dumnezeu;
Bucură-te, minte ascuţită a descoperirilor;
Bucură-te, focul atotvederii de Dumnezeu;
Bucură-te, fântână adâncă a înţelepciunii de Dumnezeu;
Bucură-te, Pavele, apostole!

Condacul al 9-lea

Cu dor pipăind ascunsurile cele nemăsurate ale adâncului celui prea înalt, o, Pavele, ai aflat în acestea mărgăritare, tăcere înţelegătoare, spaimă şi uimire, odihnă şi bucurie, împreună a cânta lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul al 9-lea

Pe ritorii cei zădarnici în cuvinte şi înţelepţi, ca pe nişte neînţelepţi i-a arătat Petru cel simplu, luând grai al înţelepţirii de Dumnezeu şi limbă de foc a Dumnezeiescului Duh, şi ridicând pe cei ce cred, a cântat Lui din inimă:
Bucură-te, a Mângâietorului gură cinstită;
Bucură-te, limba cu foc îngrădită;
Bucură-te, doborârea înţelepciunii celor înţelepţi;
Bucură-te, lepădarea priceperii celor pricepuţi;
Bucură-te, Petre, porumbiţa cea albă a bucuriei;
Bucură-te, de Dumnezeu închipuită tăbliţa tuturor fericiţilor;
Bucură-te, primitorule al cheilor Împărăţiei Cerurilor;
Bucură-te, vistierul tainelor lui Hristos;
Bucură-te, cugetarea cea veche a credincioşilor;
Bucură-te, podoaba darului cea prea mărită;
Bucură-te, sărătură a focului ceresc;
Bucură-te, învăţătură a Luminii celei neasemănate;
Bucură-te, Petre, apostole!

Condacul al 10-lea

Semn al dragostei Sale arătând Hristos paşterea oilor, ţi-a zis ţie: Dacă Mă iubeşti Petre, paşte cu osârdie oile Mele. Pe care le-ai şi păscut, bucurându-te pentru dumnezeiasca îndrăgire şi cântând: ***Aliluia!***

Icosul al 10-lea

Ce-mi este mie bogăţia şi slava şi desfătarea, cea care se strică, Biserica lui Hristos grăieşte. A mea bogăţie şi slavă şi desfătare este Pavel, dulce grăind şi prea înalt ritoricind; pe care şi sărutându-l glăsuim unele ca acestea:
Bucură-te, trâmbiţa adevărului;
Bucură-te, chitara teologiei;
Bucură-te, privighetoarea cerului cea dulce grăitoare;
Bucură-te, rânduneaua lui Hristos, cea mult glăsuitoare;
Bucură-te, vioară care ai viersuit Evanghelia lui Luca;
Bucură-te, organ însuflat de suflările Mângâietorului;
Bucură-te, limbă de foc suflătoare care faci să răsune cele dumnezeieşti;
Bucură-te, canon, alăută şi muză a duhului;
Bucură-te, îndulcire încuviinţată a urechilor noastre;
Bucură-te, odihnă a tâmplelor mele;
Bucură-te, cel prin care de idoli m-am slobozit;
Bucură-te, cel prin care lui Hristos m-am logodit;
Bucură-te, Pavele, apostole!

Condacul al 11-lea

Covârşind doimea materiei cea care este cu nerânduială, ai cunoscut doimea firii lui Hristos, şi curăţindu-te la cele trei părţi ale sufletului, singur văzător, nematerialnic al Treimii te-ai văzut, fără materie unindu-te, şi Acesteia din inimă cântând, Pavele: ***Aliluia!***

Icosul al 11-lea

Lumina cea întâi, care din Fecioară a strălucit, lumină a doua, pe tine, Petre, te-a arătat lumii, cu fulgerările cele prea luminoase ale cunoştinţei de Dumnezeu luminând pe toţi şi deşteptând cu laude mulţumitoare a cânta ţie:
Bucură-te, lumina celor întunecaţi;
Bucură-te, calea celor rătăciţi;
Bucură-te, al minunilor lui Hristos mai întâiule propovăduitor;
Bucură-te, al patimilor Lui prea alesule mărturisitor;
Bucură-te, că tu singur lămureşti a iadului pogorâre;
Bucură-te, că tu întâi ai vestit popoarelor învierea;
Bucură-te, cel ce ai cuvântat revărsarea Mângâietorului la popoare;
Bucură-te, cel ce ai învăţat Evanghelia pe Marcu;
Bucură-te, cel întâi luminător al neamurilor;
Bucură-te, calul lui Hristos cel prea ales alergător;
Bucură-te, disc luminos al soarelui;
Bucură-te, urmare a neurmăritului Dumnezeu;
Bucură-te, Petre, apostole!

Condacul al 12-lea
Te bucuri negrăit întru cele înalte, o, Petre, cu Hristos iubitul învăţător ca un Dumnezeu, fără mijlocire cu Dumnezeu cel din fire, care cu punerea acum stai, şi de slava cea dumnezeiească începătoare te umpli cântând neîncetat: ***Aliluia!***

Icosul al 12-lea
Cânţi lui Dumnezeu-Treimii, cu prea dulce vieţuire, cântarea cea întreit sfântă, Pavele şi cu duhul, cu cuvântul şi cu mintea, unite fiind, vezi pe minte, pe cuvânt şi pe duh prin închipuire pe cel întâi chip, Dumnezeu spre Dumnezeu; pentru aceea auzi:
Bucură-te, icoană a frumuseţii celei întâi închipuite;
Bucură-te, stăpânirea dogmelor lui Dumnezeu;
Bucură-te, descoperirea din nou a lumii celei gândite;
Bucură-te, arătare a celor gândite;
Bucură-te, gura cea grăitoare de Hristos, răsuflarea lui Gură de Aur;
Bucură-te, prea îndumnezeită zare a minţii lui Dionisie;
Bucură-te, privitorule al vederilor celor nevăzute;
Bucură-te, auzitorule al graiurilor celor neauzite;
Bucură-te, cel plin de roadele Duhului;
Bucură-te, cel îndestulat de darurile Lui;
Bucură-te, cel prin care Treimea a fost propovăduită;
Bucură-te, cel prin care Unimea a fost prea slăvită;
Bucură-te, Pavele, apostole!

Condacul al 13-lea (de trei ori)
O, prea dulce Petre şi prea iubite Pavele, părinţii cucerniciei noastre, primiţi această scurtă cântare, ca pe o gângurire de prunci mici şi slavei celei veşnice învredniciţi pe cei ce viersuiesc: ***Aliluia!***

Apoi iarăşi se zice:

Icosul 1
Fără de început fiind cu vremea, început de vreme a luat Făcătorul vremurilor Dumnezeu-Cuvântul şi trimis fiind la noi de la Tatăl, apostol prea ales te-a arătat pe tine, Petre. Pentru aceea cântăm ţie:
Bucură-te, al cetei ucenicilor începătorule;
Bucură-te, al tainelor lui Hristos tăinuitorule;
Bucură-te, decât toţi cuvântătorii de Dumnezeu mai înaltule;
Bucură-te, decât iconomii duhului mai întâiule;
Bucură-te, că pe Hristos ţie Tatăl L-a descoperit;

Bucură-te, că pe acesta Adevărat Dumnezeu l-ai propovăduit;
Bucură-te, piatră a Bisericii prea nesfărâmată;
Bucură-te, temelie a mărturisirii prea întemeiată;
Bucură-te, începătura cea în chipul stihiilor a credinţei;
Bucură-te, luminătorul cereştii cunoştinţe;
Bucură-te, prin care Hristos s-a slăvit;
Bucură-te, prin care satana a fost ruşinat;
Bucură-te, Petre, apostole!

Condac 1

Pe cei ce împreună cu oamenii s-au arătat mai înainte îngereşte cugetând, şi acum cu îngerii fiind, cu cântări îngereşti şi lui Dumnezeu cuvioase, să lăudăm pe întâi stătătorii apostolilor, ca pe cei ce sunt izbăvitorii sufletelor noastre, cântând: ***Bucuraţi-vă, Petru şi Pavele, apostolilor!***

Paraclise pentru fiecare zi - Canonul Sfinţilor apostoli

Paraclise pentru fiecare zi - Canonul Sfinţilor apostoli

https://www.academia.edu/82437312/Paraclise_pentru_fiecare_zi_Canonul_Sfin%C5%A3ilor_apostoli

https://archive.org/details/paraclis_202207

***

Doamne, Tu cu razele Mângâietorului pe apostoli i-ai luminat, punându-i pe dânşii luminători, care strălucesc toată lumea, cu luminarea cea înţelegătoare a cunoştinţei Tale, Stăpâne. Pentru aceasta ne închinăm bunătăţii Tale celei multe.

Doamne, Tu cu rugăciunile apostolilor îngrădind turma Ta, pe aceasta de supărarea vrăjmaşilor o păzeşti neîmperecheată, pe care cu scump sângele Tău Mântuitorule, răscumpărându-o, din robia celui străin, ca un îndurat o ai slobozit.

Doamne, pe Tine apostolii pe pământ curat iubindu-Te, toate le-au socotit gunoaie, ca pe Tine singur să Te câştige, şi pentru Tine la bătăi trupurile sale le-au dat: pentru aceasta proslăvindu-se, se roagă pentru sufletele noastre.

Doamne, pomenirea apostolilor Tu o ai mărit pe pământ, că toţi adunându-ne întru dânsa Te mărim pe Tine, că ne dai nouă printr-înşii vindecări, şi cu rugăciunile lor, lumii pace şi mare milă.

Arătatu-v-aţi în coroana lui Hristos în Biserică, ca nişte pietre scumpe cu raze luminoase, strălucind lumii, lumina dumnezeieştii cunoştinţe, apostoli fericiţi, stătătorilor înaintea Treimii, şi rugătorilor pentru sufletele noastre.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Vezi dumnezeiască Mireasă, suspinurile inimii mele celei zdrobite, şi primeşte curată Fecioară Marie, ridicarea mâinilor mele, ca o iubitoare de bine, şi nu mă lepăda pe mine ceea ce eşti cu totul fără prihană, ca să laud şi să măresc pe ceea ce a mărit neamul nostru.

A mucenicilor

De este vreo bunătate, şi de este vreo laudă, se cuvine sfinţilor, că săbiilor şi-au plecat grumajii, pentru Tine cela ce ai plecat cerurile şi Te-ai pogorât, vărsatu-şi-au sângele lor, pentru Tine cela ce Te-ai deşertat pe sine-ţi şi ai luat chip de rob. Smeritu-s-au până la moarte, sărăciei Tale urmând. Cu ale cărora rugăciuni, după mulţimea îndurărilor Tale, Dumnezeule miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin. a Născătoarei

Asemenea cu: Ce vă vom numi pe voi Sfinţilor? Heruvimi că întru voi S-a odihnit Hristos, serafimi că neîncetat l-aţi proslăvit pe Dânsul, îngeri că de trup v-aţi lepădat, puteri că lucraţi minunile; multe sunt numele voastre şi mai mari darurile rugaţi-vă să se mântuiască sufletele noastre.

Cei ce s-au învrednicit să vadă pe Dumnezeu trup, te-au propovăduit pe tine curată Mireasă a vredniciei Tatălui, şi a Dumnezeirii Lui, şi Fecioară Născătoare a lui Dumnezeu Cuvântul, şi lăcaş Sfântului Duh, că întru tine toată plinirea Dumnezeirii s-a sălăşluit trupeşte, fiind darul prea deplin.

Joi dimineaţa, după întâia stihologie, şezânde apostoleşti glas 8 asemenea cu: Pe Înţelepciunea şi Cuvântul în pântecele tău zămislind fără ardere, Maica lui Dumnezeu, în chip de negrăit ai născut pe Cel ce a făcut toate şi în braţele tale ai

avut pe Cel ce ţine toate şi la sân ai hrănit pe Cel ce hrăneşte lumea. Pentru aceasta, te rog pe tine, Preasfântă Fecioară, să mă izbăveşti de greşeli, când va fi să stau înaintea feţei Ziditorului meu, Stăpână Fecioară curată, atunci să-mi dăruieşti ajutorul tău, că pe tine te am nădejde eu, robul tău.

Ca pe nişte luminători şi povăţuitori ai lumii, pe cei ce au fost pârga mântuirii noastre, pe dumnezeieştii ucenici ai Dumnezeului nostru să-i lăudăm, că ne-au răsărit nouă lumina, celora ce eram întru întuneric, şi tuturor ne-a arătat pe Soarele Slavei, pentru aceasta şi înşelăciunea idolilor o au pierdut, pe Treimea întru o Dumnezeire propovăduindu-o. Deci să strigăm către dânşii: apostoli ai lui Hristos Dumnezeu, iertare de greşale cereţi, celor ce prăznuiesc cu dragoste, sfântă pomenirea voastră.

În toate marginile lumii străbătând înţeleaptă pomenirea voastră cu adevărat prea lăudaţilor apostoli ai Domnului au propovăduit luminat cunoştinţa de Dumnezeu, şi necunoştinţa neaamurilor întru cunoştinţă o au mutat de unde şi negura idolilor gonindu-o, lumina cunoştinţei celor din întuneric o au strălucit. Pentru aceasta ne rugăm, rugaţi-vă lui Hristos Dumnezeu, iertare de greşale să dăruiască, celora ce prăznuiesc cu dragoste, sfântă pomenirea voastră.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin. a Născătoarei

Asemenea cu: Înviat-ai din morţi...

Din toată groaza şi răutatea oamenilor, mântuieşte-ne pe noi PreaSfântă Fecioară, că pe tine toţi te avem acoperământ, şi caldă folositoare, şi întru tine îndrăznind, la Cel născut din tine cădem totdeauna. Pe carele roagă-1 să ne izbăvească pe noi, de toată înconjurarea.

După a doua stihologie, şezânde: Luminători luminaţi v-aţi arătat înşivă văzătorilor de Hristos, pururea tot pământul luminându-1, şi întunericul mulţimii dumnezeilor gonindu-1, cu lumina învăţăturilor dreptei credinţe. Pentru aceasta, pe mine cel ce umblu fără de frică întru întunericul dezmierdărilor, luminaţi-mă purtătorilor de Dumnezeu apostoli, cu lumina dumnezeieştilor voastre rugăciuni.

Poruncile Domnului ca nişte vistierii făcătoare de bogăţie, prin credinţă primindu-le în suflet apostolii, s-au arătat tuturor făcători de bine, sărăcia cea drăcească gonindu-o, şi pe toţi îmbogăţindu-i, cu bogăţia lui Dumnezeu. Către care toţi să stri-

găm: cu lucrurile cele prea bune îmbogăţiţi-ne acum şi pe noi cei ce am sărăcit rugămu-vă.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin. a Născătoarei

Sufletul meu cel smerit Fecioară carele acum se cufundă ca un fără de cârmuire, în viforul ispitelor vieţii, ceea ce eşti cu totul fără prihană, şi se arată plin peste măsură de povara păcatelor, şi se primejduieşte să cadă în fundul iadului. Apucă înainte, de Dumnezeu Născătoare, cu rugăciunea ta cea fierbinte, şi îl mântuieşte, dându-i liman bine liniştit, ca să strig ţie cu credinţă: roagă-te lui Hristos Dumnezeu, să-mi dea mie iertare de greşale, că pe tine te am nădejde eu robul tău.

După a treia stihologie, şezânde: Cu năvodul dumnezeieştilor învăţături, ca pe nişte peşti cuvântători vânând pe oameni, pe aceştia i-aţi adus pârgă Dumnezeului nostru, şi dorind cu ranele lui Hristos a vă îmbrăca, următori ai Patimilor Lui v-aţi arătat. Pentru aceea împreună adunându-ne, după datorie acum cinstim Sfinţilor apostoli prăznuirea voastră, şi împreună cu un glas strigăm: rugaţi- vă lui Hristos Dumnezeu, iertare de greşale să dăruiască, celor ce prăznuiesc cu dragoste sfântă pomenirea voastră.

Luminători ai lumii pururea strălucitori, prin credinţă mucenicească v-aţi arătat, punându-vă toată nădejdea spre Domnul, şi cu untuldelemn cel gândit al Duhului Sfânt, candelele voastre sfinţilor cele sufleteşti le-aţi luminat, pentru aceasta şi ca nişte pahare gândite ce varsă ca nişte ape vindecări, oamenilor v-aţi arătat, prea lăudaţilor purtători de chinuri, rugaţi-vă lui Hristos Dumnezeu, să dăruiască iertare de greşale, celora ce prăznuiesc cu dragoste sfântă pomenirea voastră.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Uşa cea înţelegătoare a vieţii prea curată de Dumnezeu Născătoare, pe cei ce aleargă la tine cu credinţă, izbăveşte-i din primejdii, ca să slăvim prea sfântă naşterea ta, spre mântuirea sufletelor noastre.

Canonul Sfinţilor apostoli

Cântarea 1

Irmos: Apa trecând-o ca pe uscat şi din răutatea Egiptului scăpând, israiliteanul striga: Izbăvitorului şi Dumnezeului nostru să-I cântăm.

Ceata apostolilor cea în chipul luminii, care stai înaintea Luminii celei mari, inima mea cea întunecată luminează-o, şi o îndreptează la cărările mântuirii.

Prietenii cei adevăraţi ai Izbăvitorului, de prieteşugul patimilor izbăviţi-mă pe mine cel amăgit cu multe înşelăciuni ale vieţii şi cu noaptea necunoştinţei acoperit.

Dumnezeieştilor apostoli, cei ce sunteţi săgeţile Celui Puternic, pe cei răniţi cu sabia celui viclean care scapă prin credinţă sub acoperământul vostru, vindecaţi-i.

Cel plin se deşertează ca Cel ce este Dumnezeu, şi din pântecele tău Maică prea curată purtător de trup iese, mântuind cu milostivire pe cei amăgiţi de răutatea şarpelui.

Cântarea 3

Irmos: Tu eşti întărirea celor ce aleargă la Tine, Doamne, Tu eşti Lumina celor întunecaţi, şi pe Tine Te laudă duhul meu.

Apostoli ai Mântuitorului, cu putere încingeţi inima mea cea bolnavă de patimi, şi de dulceţi trupeşti.

O strălucire a lui Dumnezeu întreit luminătoare vestind ucenicii, întunericul multei dumnezeiri l-au pierdut.

Ranele cele prea rele ale inimii mele, potoliţile cu dumnezeieasca vrăciuire, ca nişte doftori apostoli ai Mântuitorului.

Mântuieşte-mă curată Stăpână ceea ce ai născut mai presus de fire pe Izbăvitorul tuturor şi Stăpânul, şi Mântuitorul şi Domnul.

Cântarea 4

Irmos: Auzit-am, Dumnezeule, auzul Tău şi m-am temut; înţeles-am lucrurile Tale, grăia proorocul şi am proslăvit puterea Ta.

Înfrumuseţatu-v-aţi slăviţilor, împodobindu-vă cu dumnezeieştile străluciri, şi luminându-vă cu razele Celui ce v-a arătat pe voi luminători.

Dumnezeieştilor apostoli, ocârmuitorii tuturor, de toate viscolele izbăviţi-mă pe mine cel ce mă primejduiesc în noianul nevoilor vieţii şi mă clătesc.

Caii cei aleşi de Dumnezeu, care mările multei dumnezeiri le-aţi tulburat, adâncul greşelilor mele vindecaţi-1 cu rugăciunile voastre.

Pe Cuvântul cel întocmai lucrător cu Tatăl din coapsele tale L-ai întrupat, pentru aceea te-ai arătat mai înaltă decât toate făpturile, Fecioară Stăpână.

Cântarea 5

Irmos: Mânecând strigăm Ţie Doamne, mântuieşte-ne pe noi. Că Tu eşti Dumnezeul nostru, afară de Tine pe altul nu ştim.

Pe mine cel strâmtorat de multe greşale, la lăţimea mântuirii îndreptaţi-mă apostoli, ca nişte povăţuitori.

Pe mine cela ce cinstesc prea cinstitul vostru sobor, văzătorilor de Dumnezeu, izbăviţi-mă, rogu-mă, de toată fapta cea necinstită.

Ca cei ce aţi urmat patimilor Mântuitorului, goniţi de la sufletul meu toată patima dulceţii.

Sufletul meu cel bolnav, vindecă-1, ceea ce ai născut pe Cel ce vindecă boalele tuturor, prea curată Stăpână.

Cântarea 6

Irmos: Rugăciunea mea voi înălţa către Domnul, şi Lui voi spune scârbele mele, că sufletul meu s-a umplut de răutăţi, şi viaţa mea s-a apropiat de iad, şi ca Iona mă rog: Dumnezeule din stricăciune scoate-mă.

Prin chemarea rugăciunilor făcând cutremur, aţi surpat capiştile idoleşti tăinuitorilor ai lui Hristos. Ci mă rog cu credinţă, sfărâmaţi idolii sufletului meu, şi arătaţi-mă casă a lui Dumnezeu pe mine cel vinovat în multe păcate.

Pe Piatra cea neruptă zidindu-vă aleşilor văzători de Dumnezeu, ca nişte pietre, pe mine cela ce am zidit inima mea nebuneşte pe nisip, mântuiţi-mă, că împreună curg asupră-mi râurile ispitelor, şi cumplit mă viscolesc.

De prieteşugul viclean cel către trup, izbăviţi- mă prieteni ai Cuvântului, şi pe mine carele m-am arătat urât pentru mulţimea răutăţilor, legaţi-mă cu dragostea Celui ce iubeşte iertarea păcătoşilor, pentru mulţimea milostivirii.

Ca pe un trandafir, ca pe un crin prea curat, ca pe o aromată cu bună mireasmă, dintru văile cele frumoase ale lumii, Făcătorul alegându-te pe tine Fecioară, S-a sălăşluit în pântecele tău, şi întrupându-se a umplut de bună mireasmă toată lumea.

Cântarea 7

Irmos: Tinerii evreieşti în cuptor au călcat văpaia cu îndrăzneală, şi în rouă focul l-au schimbat strigând: Bine eşti cuvântat Doamne Dumnezeule în veci.

Noaptea lenei mă ţine pe mine, şi mă acoperă negura păcatului, sârguiţi-vă înţelepţilor apostoli, cei ce v-aţi arătat lumină a lumii, de-mi luminaţi inima mea cea întunecată.

Altă tărie arătându-vă, povestind slava Dumnezeului vostru, izbăviţi de patimile cele neslăvite, pe cei ce cu credinţă aleargă la acoperământul vostru cel puternic, de Dumnezeu grăitorilor.

Cei ce v-aţi arătat cărbuni de foc aprinşi de focul Mângâietorului, ardeţi toată materia răutăţii noastre, şi de focul cel nestins izbăviţi-ne pe noi în veci.

Arătatu-te-ai munte umbrit, dintru carele s-a tăiat Piatra cea netăiată de mână, pentru aceea dă Stăpână umilinţă sufletului meu celui întunecat, şi împietrit cu iubirile de desfătări cele amare.

Cântarea 8

Irmos: De şapte ori cuptorul, chinuitorul haldeilor, l-a ars nebuneşte, pentru cinstitorii de Dumnezeu; dar văzându-i pe aceştia mântuiţi de o putere mai mare, Făcătorului şi Izbăvitorului a strigat: Tineri, binecuvântaţi-L, preoţi lăudaţi-L, popoare prea înălţaţi-L întru toţi vecii.

Cu rugăciunile voastre ucenici ai Mântuitorului, milostiviţi-vă de mă scoateţi pe mine cela ce zac în mormântul întunecatei deznădăjduiri, şi în căderea cea prea adâncă a desfătărilor, cei ce cu milostivirea Dascălului arătat v-aţi învrednicit a vă îmbogăţi, văzătorilor de Dumnezeu apostoli întru toţi veci.

Sufletul meu cel clătit de patimi întăriţi-l, cei ce sunteţi temelii nerupte ale Bisericii, şi stâlpi nemişcaţi, turnuri ale credincioşilor, vânători celor dintru adâncul pierzării, limanuri cu bună linişte, cei ce pururea cântaţi: popoare prea înălţaţi pe Hristos în veci.

Căci luminată cu frumuseţile faptelor bune te-ai arătat prea Curată, pe buna cuviinţă cea de frumuseţe făcătoare a Ziditorului în pântece o ai încăput, pe carele roagă-L cu de-adinsul, sufletul meu cel cuprins în păcatele patimilor, şi carele caută frumuseţea cea dintâi, prea cu bună cuviinţă să-l lumineze curată în veci.

Cântarea 9

Irmos: Spăimântatu-s-a de aceasta Cerul, şi marginile pământului s-a minunat, că Dumnezeu S-a arătat oamenilor trupeşte, şi pântecele tău s-a făcut mai desfătat decât cerurile. Pentru aceasta pe tine de Dumnezeu Născătoare începătoriile cetelor îngereşti şi omeneşti te mărim.

Fălcile leilor celor stricători de suflet, cu puterea lui Dumnezeu le-aţi sfărâmat apostolilor, că de la Hristos, după psalmistul, puşi aţi fost boieri peste pământ, supuind pe acesta Duhului cu bună credinţă. Pentru aceea pornirile cele fără orânduială ale inimii mele, legii dumnezeieşti supuneţi-le.

Propovăduind pe Cuvântul lui Dumnezeu, cela ce S-a arătat în lume, carele este mai frumos decât toţi fiii omeneşti, picioarele cele bune v-aţi înfrumuseţat prea înţelepţilor, ca cei ce bine aţi vestit Pacea şi Viaţa. Pentru aceea sufletul meu cel tulburat de patimi, cu rugăciunile voastre împăcaţi-1.

Omorându-vă mădularele cele de pe pământ, cu Viaţa cu totul v-aţi îmbrăcat, prin patimi inchipuind cinstita patimă. Pentru aceea pe mine cel omorât cu săgeata răutăţii vicleanului, înviaţi-mă cu doctoriile adevăratei pocăinţe, de Dumnezeu fericiţilor apostoli.

Ceea ce ai născut pe Dumnezeul cel prea Bun, sufletul meu cel ce boleşte cu cumplită patimă, ca o milostivă vindecă-1, şi mă izbăveşte Curată de vrăjmaşii cei ce pururea mă pălmuiesc, şi mă împresoară, ca mântuindu-mă, cu osârdie să te măresc pe tine, ceea ce ai mărit neamul nostru.

Luminători luminaţi v-ati arătat înşivă văzătorilor de Hristos, pururea tot pământul luminându-1, şi întunericul mulţimii dumnezeilor gonindu-1, cu lumina învăţăturilor dreptei credinţe. Pentru aceasta, pe mine cel ce umblu fără de frică întru

întunericul dezmierdărilor, luminaţi-mă purtătorilor de Dumnezeu apostoli, cu lumina dumnezeieştilor voastre rugăciuni.

Poruncile Domnului ca nişte vistierii făcătoare de bogăţie, prin credinţă primindu-le în suflet apostolii, s-au arătat tuturor făcători de bine, sărăcia cea drăcească gonindu-o, şi pe toţi îmbogăţindu-i, cu bogăţia lui Dumnezeu. Către care toţi să strigăm: cu lucrurile cele prea bune îmbogăţiţi-ne acum şi pe noi cei ce am sărăcit rugămu-vă.

Ranele cele prea rele ale inimii mele, potoliţi-le cu dumnezeieasca vrăciuire, ca nişte doftori, apostoli ai Mântuitorului Hristos.

(extras din cartea: Paraclise pentru fiecare zi a săptămânii din cărţile vechi pe slovă chirilică transcrise de maica Justina Popovici Kirios)

Rugăciune cătrre Sfinţii apostoli Petru şi Pavel

De sute şi sute de ani, creştinitatea şi-a îndreptat rugăciunile spre Sfinţii apostoli ai neamului, Petru şi Pavel, în momente de mare nelinişte sufletească, la ceas de boală sau dacă speranţa lor de mai bine şi iubirea pentru dreapta credinţă strămoşească era zdruncinată de farisei.

Rugăciunea Sfinţilor apostoli întăreşte speranţa oricărui credincios că va birui orice nedreptate şi răutăţile semenilor care ameninţă să-i ia pâinea cea de toate zilele.

***

„Pe voi, apostoli slăviţi ai lui Iisus, Mântuitorul v-a rânduit să fiţi stâlpi ai Bisericii pe care a întemeiat-o.

Pe tine, Sfinte Petre, Mântuitorul te-a ales să fii piatra de temelie a Sfintei Biserici şi ţi-a dăruit harul să-i întăreşti în credinţă pe toţi fraţii tăi.

Pe tine, Sfinte Pavele, Mântuitorul te-a făcut din duşman un ales prieten, iar Duhul Sfânt te-a numit să le arăţi neamurilor toate comorile învăţăturii creştine.

Sfinte Petre şi Sfinte Pavele, amândoi aţi lucrat cu neobosită însufleţire la răspândirea Împărăţiei lui Hristos, pecetluind mărturia devotamentului pentru Mântuitor cu sângele vostru. La voi ne rugăm, când osânda unei judecăţi nedrepte se abate asupra vieţii noastre, să-i îndepărtaţi pe farisei din drumul nostru, luându-le cheile puterii, iar cuvântul lor să nu fie lucrător împotriva noastră. Amin.

Imnografie

Troparul Sfinților apostoli Petru și Pavel: Cei ce sunteți între apostoli mai întâi pe scaun șezători și lumii învățători, Stăpânului tuturor rugați-vă, pace lumii să dăruiască și sufletelor noastre mare milă.

Condacul Sfinților apostoli Petru și Pavel: Pe propovăduitorii cei tari și de Dumnezeu vestitori, căpeteniile ucenicilor Tăi, Doamne, i-ai primit întru desfătarea bunătăților Tale și odihnă; că chinurile acelora și moartea ai primit mai vârtos decât toată roada, unule Cel ce știi cele din inimă.

Acatistul Sfinţilor apostoli Petru şi Pavel (pdf):

https://www.academia.edu/104017758/Acatistul_Sfin%C5%A3ilor_apostoli_Petru_%C5%9Fi_Pavel_pdf_

https://archive.org/details/ac.-sf.-ap.

https://www.slideshare.net/slideshow/acatistul-sfinilor-apostoli-petru-i-pavel/236375150

***

Comentarii patristice - Evanghelia la Sfinții apostoli Petru și Pavel

Sfinții apostoli Petru și Pavel (Ev. Matei 16, 13-19)

(Mt. 16, 13) Şi venind Iisus în părţile Cezareii lui Filip, îi întreba pe ucenicii Săi, zicând: Cine zic oamenii că sunt Eu, Fiul Omului?

De ce menționează evanghelistul pe Filip, întemeietorul cetății? O face pentru că mai exista o cetate cu numele de Cezarea, Cezarea Stratonis (de fapt mai mult de două cetăți purtau numele de Cezarea - n.tr). Hristos nu merge în aceasta, ci departe de Iudeea, pentru ca, fiind eliberați de orice frică, ucenicii Săi să vorbească cu curaj ceea ce gândesc.

(Sfântul Ioan Gură de Aur, Evanghelia după Matei, Omilia 54.1, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 16, 13) Şi venind Iisus în părţile Cezareii lui Filip, îi întreba pe ucenicii Săi, zicând: Cine zic oamenii că sunt Eu, Fiul Omului?

Cezareea lui Filip se află în afara Iudeii, în patria neamurilor. Oare de ce n-a încercat Iisus pe ucenicii săi între hotarele Iudeii? Oare de ce a trebuit să meargă atât de departe în Nord, în pământul neamurilor? Dar cum lipsa noastră de importanță (neamuri fiind) lucrează împotriva noastră, El i-a întrebat pe ucenici în pământul neamurilor. Rezultatul a fost veșnica și adevărata credință a Sfântului apostol Petru, nedescoperită de trup și sânge, ci de Tatăl cel din ceruri, căci prin credință, neamurile vor ajunge mai degrabă la cunoștința Fiului lui Dumnezeu decât evreii. Acestea s-au petrecut în cetatea Cezareii, unde Corneliu, care era printre cei mai de seamă oameni dintre neamuri, a crezut, împreună cu familia sa, în ceea ce le propovăduise Sfântul apostol Petru. Domnul n-a vrut să-i întrebe în Iudeea, acolo unde evreii nu credeau că El este Fiul lui Dumnezeu, văzându-L doar ca pe fiul lui Iosif.

(Epifanie Latinul, Interpretări la evanghelii 28, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 16, 13) Şi venind Iisus în părţile Cezareii lui Filip, îi întreba pe ucenicii Săi, zicând: Cine zic oamenii că sunt Eu, Fiul Omului?

Iisus adresează această întrebare ca să afle ce se credea despre El printre evrei. Dar mai întreabă și pentru ca noi să învățăm cum să întrebăm pe oameni ceea ce se spune despre El, și dacă răspunsul este unul rău, să ștergem pricina, iar dacă e de bine, să îl înmulțim. Hristos a spus despre Sine că este Fiul Omului ca să arate că nu este numai aparent, ci cu adevărat este om, și la fel, Dumnezeu adevărat. Nu e ca și cum ar fi fost despărțit în două specii, o parte Dumnezeu și o parte om, ci ne putem adresa Lui ca Fiu al Omului, fiind fără nici un dubiu și Fiu al lui Dumnezeu (Teodor observă că persoana lui Hristos fiind doar una, Dumnezeu și om la un loc, amândouă numele, Fiul lui Dumnezeu și Fiul Omului, îi definesc în același timp și divinitatea și umanitatea - n.tr.).

(Teodor din Heraclea, Fragmentul 101, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 16, 14) Iar ei au răspuns: „Unii, Ioan Botezătorul, alţii Ilie, alţii Ieremia sau unul dintre proroci”.

Luați seama că nu-i întreabă care este părerea lor personală, ci îi întreabă ce cred oamenii despre El. De ce? Pentru a pune față în față ceea ce credeau oamenii și răspunsul lor la întrebarea dar voi cine ziceți că sunt? Ca prin acest fel, prin întrebarea adresată, să fie aduși câte puțin la o cunoștință mai sublimă și să nu cadă în același fel de a gândi ca al oamenilor.

Luați seama că Hristos nu adresează această întrebare la începutul misiunii Sale de propovăduire, ci după ce a săvârșit minuni, după ce a dezbătut multe și înalte învățături cu ei și după ce le-a dat dovezi clare ale divinității Sale și ale legăturii de unitate dintre El și Tatăl. Numai după acestea le adresează această întrebare.

Nu a întrebat: Cine spun fariseii și cărturarii că sunt? Deși de multe ori au venit și au discutat cu El, ci îi întreabă: Cine zic oamenii că sunt Eu, Fiul Omului? - ca și cum ar face-o despre o credință comună. Chiar dacă părerea comună a fost și așa departe de adevăr, măcar a fost mai lipsită de răutate decât cea a conducătorilor religioși care clocoteau de răutate.

Atunci când întreabă cine zic oamenii că sunt Eu, Fiul Omului? vrea să arate cât de mult dorește ca rânduiala divină să fie mărturisită, arătând voința divină care vorbește din El, lucru pe care-l face și-n alte locuri.

(Sfântul Ioan Gură de Aur, Evanghelia după Matei, Omilia 54.1, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 16, 14) Iar ei au răspuns: „Unii, Ioan Botezătorul, alţii Ilie, alţii Ieremia sau unul dintre proroci”.

În același fel în care au presupus că Hristos este Ieremia poate că au știut și că Domnul a avut înțelepciune de la nașterea Sa, și era fără pereche în învățătura Lui. Ceva asemănător s-a crezut și despre Ieremia, căci de mic s-a deosebit cu învățătura sa și fără nici un fel de pregătire a fost proorocul unui mai mare Prooroc, Unul care avea să vină (după cum aflăm din Ier. 1, 5, Ieremia a fost ales de către Dumnezeu ca profet încă din pântecele maicii sale - n.tr.).

(Teodor de Mopsuestia, Fragmentul 91, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 16, 14) Iar ei au răspuns: „Unii, Ioan Botezătorul, alţii Ilie, alţii Ieremia sau unul dintre proroci”.

Priviți doar la diferența de părere dintre evrei despre Iisus. Unii, urmând o rațiune greșită, spuneau că este Ioan Botezătorul (de exemplu, Irod Tetrarhul, care a întrebat pe slujitori săi: Nu cumva este Ioan Botezătorul înviat din moți cu putere de a face minuni?). Alții spun că este Ilie, care acum este numit Iisus, care fie s-a născut a doua oară, fie a fost viu pe undeva și acum s-a întors. Unii spuneau că Ieremia a fost de fapt Iisus, și nu o prefigurare a Sa. Aceasta poate izvorî dintr-o interpretare greșită a versetului din începutul cărții lui Ieremia despre profeția neîmplinită a lui Hristos din timpul proorocului și începută a se împlini în Iisus, pe care Dumnezeu L-a pus peste neamuri și împărății ca să smulgă și să arunce la pământ, să piardă şi să dărâme, să zidească şi să sădească! (Ier. 1, 10). În viziunea lui Ieremia, aceste cuvinte pe care i le-a spus Domnul depășesc misiunea încredințată proorocului și se referă la Hristos, pentru care Ieremia a fost o prefigurare profetică.

(Origen, Comentariu la Matei 12.9, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 16, 15) Şi le-a zis: „Dar voi cine ziceţi că sunt?”

După ce aceștia i-au enumerat diferite origini umane, i-a întrebat: ei Cine spun că este? Iar Petru a răspuns: Tu eşti Hristosul, Fiul lui Dumnezeu Celui viu. Însă Petru a cântărit natura întrebării, căci Domnul a zis: Cine zic oamenii că sunt Eu, Fiul Omului? Trupul Său omenesc arăta că El este Fiul Omului, însă adăugând dar voi cine ziceți că sunt, Iisus le arată că ar trebui să ia în considerare ceva pe lângă ceea ce El arăta că este, pentru că era un Fiu al Omului. Așadar, ce dorea Hristos ca oamenii să creadă despre El? Era o taină despre care întreba Iisus, o taină în care trebuie să dezvolte credința următorilor Săi.

(Ilarie de Poitiers, La Matei 16.6, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 16, 15) Şi le-a zis: „Dar voi cine ziceţi că sunt?”

Pentru că ei au spus: unii, Ioan Botezătorul, alții Ilie, alții Ieremia sau unul dintre prooroci, vădindu-și credința rătăcită, El a adăugat: Dar voi cine ziceţi că sunt? Îi cheamă prin această a doua întrebare la o înțelegere mai înaltă, arătând că judecata poporului este cu mult prea jos față de cinstea în care se află El, de aceea îi încearcă cu o altă întrebare. Le adresează o a doua ca să-i împiedice să creadă aceleași lucruri ca cei care, deși au văzut minunile Sale mai presus de orice om, au crezut că este dintre oameni, precum a crezut și Irod că este Ioan înviat din morți.

Îi întreabă: Dar voi cine ziceţi că sunt? pentru că voi totdeauna sunteți cu Mine, Mă vedeți săvârșind minuni și săvârșiți și voi minuni cu Mine. Aceasta pentru ca să-i îndepărteze de la o asemenea judecată ca a poporului.

(Sfântul Ioan Gură de Aur, Evanghelia după Matei, Omilia 54.1, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 16, 16) Răspunzând Simon Petru a zis: Tu eşti Hristosul, Fiul lui Dumnezeu Celui viu.

Oare Domnul nu știa cine spuneau oamenii că este El? Știa, dar întrebându-i, a scos afară credința apostolului Petru și ne-a lăsat prin aceasta o puternică mărturisire de credință. Căci Domnul nu l-a întrebat doar pe Petru când a spus dar voi cine ziceţi că sunt? însă unul a răspuns, în numele tuturor, Regelui care la vremea cuvenită va judecata întreaga lume. Hristos este Dumnezeu, și Dumnezeu și om. Cât de nenorociți vor ajunge pentru aceasta cei care sunt falși învățători și străini de Domnul. Dacă Hristos este Fiul lui Dumnezeu, bineînțeles că este și Dumnezeu, iar dacă nu este Dumnezeu, nu este nici Fiul lui Dumnezeu. Însă pentru că El este Fiul și pentru că Fiul pe toate le are de la Tatăl, să nu lăsăm niciodată din inima noastră această învățătură pentru că nu este nici unul care să scape de mâna Sa.

(Epifanie Latinul, Interpretări la evanghelii 28, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 16, 16) Răspunzând Simon Petru a zis: Tu eşti Hristosul, Fiul lui Dumnezeu Celui viu.

Petru nu a spus ești un Hristos sau un Fiul al lui Dumnezeu, ci Hristosul, Fiul lui Dumnezeu Celui viu, pentru că există mulți hristoși după har, care au dobândit vrednicia înfierii ca fii, însă numai Unul este Cel care este Fiul lui Dumnezeu după natură (Hristos înseamnă uns, iar în Vechiul Testament, mulți erau hristoși: împărați, preoți și prooroci. Deci, demnitatea Domnului este definită prin asocierea numelui Hristos cu termenul Fiul lui Dumnezeu - n.tr.). Așadar, folosind forma arti-culată, Petru a spus: Hristosul, Fiul lui Dumnezeu Celui viu, iar numindu-L Fiul lui Dumnezeu Celui viu arată că Hristos este viața, iar moartea nu are nici o putere asupra Sa. Deși carnea a dat semne de slăbiciune și pentru un timp a murit, ea va învia pentru că Cuvântul care a sălășluit în ea nu poate fi cuprins de legă-turile morții.

(Sfântul Chiril al Alexandriei, Fragmentul 190, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 16, 17-18) Iar Iisus, răspunzând, i-a zis: Fericit eşti Simone, fiul lui Iona, că nu trup şi sânge ţi-au descoperit ţie aceasta, ci Tatăl Meu, Cel din ceruri. Şi Eu îţi zic ţie, că tu eşti Petru şi pe această piatră voi zidi Biserica Mea şi porţile iadului nu o vor birui.

Această mărturie nu este doar a lui Petru, ci a venit din partea tuturor oamenilor. După ce a zis despre mărturia credinței lui Petru că este ca o piatră, Hristos a spus că pe această piatră Își va zidi Biserica Sa, adică pe aceeași mărturisire și credință. De aceea, adresându-Se lui Petru, primului care L-a numit cu acest nume, datorită mărturisirii sale i-a dăruit și lui această putere însemnând atât bogăția comună, cât și cea specială a Bisericii ca fiind doar a sa. Pentru această mărturisire, care va deveni comună tuturor credincioșilor, a fost învrednicit cu acest nume - Petru - și pentru același motiv, Hristos îi atribuie caracterul special al Bisericii (preoția - n.tr.). Astfel, Hristos arată că aceasta este bogăția comună a Bisericii, la fel cum credința a apărut prima dată la Petru și apoi a trecut la toți oamenii. De aceea, spune mai apoi că Biserica va fi cheia Împărăției Cerurilor pentru că cel care are cheia Bisericii, în același fel are și cheia pentru cele cerești. Cel care aparține Bisericii și este un mădular al său este și părtaș și moștenitor al cerului, la fel cum cel care este străin Bisericii, indiferent ce cinste ar fi avut pe acest pământ, nu va avea parte de nimic din cele cerești. În această zi, preoții Bisericii au alungat pe cei nevrednici prin această mărturisire și au primit înăuntru pe cei care s-au făcut vrednici prin pocăință.

(Teodor de Mopsuestia, Fragmentul 92, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 16, 19) Şi îţi voi da cheile Împărăţiei Cerurilor şi orice vei lega pe pământ va fi legat şi în ceruri, şi orice vei dezlega pe pământ va fi dezlegat şi în ceruri.

Pentru că Însuși Hristos este o piatră care niciodată nu va putea fi răsturnată sau clintită, Petru își primește numele de la El, nume care înseamnă neclintita credință a Bisericii. Diavolul este ușa de intrare a morții, care tot timpul se grăbește să aţâțe necazuri, ispite și prigoniri împotriva Bisericii. Însă credința apostolilor, așezată pe piatra Hristos, rămâne necucerită și neclintită. Iar cheile împărăției au fost înmânate mai departe pentru ca tot cel ce este legat pe pământ să fie legat și în cer, iar tot cel care este dezlegat pe pământ să fie dezlegat și în cer.

(Epifanie Latinul, Interpretări la evanghelii 28, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

Sinaxar - Pomenirea Sfinţilor slăviţilor şi întru tot lăudaţilor şi mai-marilor apostoli Petru şi Pavel

În această lună, în ziua a douăzeci şi noua, pomenirea Sfinţilor slăviţilor şi întru tot lăudaţilor şi mai-marilor apostoli Petru şi Pavel.

La aceştia care altă pricină mai mare de laudă ar putea cineva să gândească a afla, afară de mărturisirea şi chemarea Domnului.

De vreme ce pe unul l-a fericit, şi l-a numit piatră, asupra căruia zice că a întărit Biserica (adică asupra mărturisirii lui); iar pentru celălalt (adică pentru Pavel) a zis că va să fie vas alegerii, şi-i va purta numele Lui înaintea tiranilor şi a împăraţilor.

Însă Sfântul Petru era frate lui Andrei cel întâi-chemat, trăgându-se dintr-un oraş mic şi neînsemnat, adică din Betsaida, feciorul lui Iona, din neamul lui Simeon, pe vremea arhiereului Ircan.Trăind cu mare lipsă şi sărăcie, îşi ţinea viaţa cu osteneala mâinilor sale. Murind tatăl său Iona, atunci Simon căsătorindu-se, şi-a luat femeie pe fiica lui Aristobul, fratele lui Varnava apostolul, şi a născut fii, iar Andrei a rămas întru curăţie. Deci pe vremea în care era Ioan la pază în temniţă, mergând Iisus la lacul Ghenizaretului, şi aflând pe Andrei şi pe Petru unde-şi întindeau năvodul şi mrejele, i-a chemat şi îndată au urmat după Dânsul. După aceea

propovăduind Petru Evanghelia în Iudeea, Antiohia, Pont, Galaţia, Capadocia, Asia şi în Bitinia, s-a pogorât până la Roma. Şi pentru că a biruit cu minunile pe Simon vrăjitorul, împărăţind acolo Nero, a fost răstignit cu capul în jos, precum el însuşi a cerut şi şi-a primit fericitul sfârşit.

El era la chipul feţei alb, puţin cam galben, pleşuv şi des la părul ce-i rămăsese, cam crunt la ochi şi roşu, cărunt la cap şi la barbă, cu nasul cam lungăreţ, cu sprâncenele înalte, la vârstă om de mijloc, drept la stat; se pornea îndată împotriva nedreptăţii, din râvnă dumnezeiască. Spre cei ce veneau la pocăinţă era iertător, şi lesne a schimba şi a muta hotărârile şi judecăţile cele mai dinainte.

Iar Sfântul Pavel, şi el era evreu, din neamul lui Veniamin, dintre farisei, fiind învăţat de Gamaliel, şi instruit desăvârşit în Legea lui Moise. Locuia în Tars, care fiind fierbinte iubitor Legii, jefuia şi strica Biserica lui Hristos, şi cu a lui voie şi sfat a fost omorât întâiul mucenic Ştefan.

Cunoscându-se de Dumnezeu în amiaza zilei, şi orbindu-i-se vederea, i s-a trimis glas dumnezeiesc din cer, prin care a fost trimis către Anania, vechiul ucenic al Domnului, ce locuia în Damasc; şi acela învăţându-l, l-a botezat. Şi fiindcă s-a făcut vas alegerii, a purces, ca şi cum ar fi zburat cu aripi, de a înconjurat şi a cuprins toată lumea; şi ajungând la Roma, şi învăţând pe mulţi, şi-a săvârşit viaţa acolo, tăindu-i-se capul din porunca împăratului Nero pentru mărturisirea lui Hristos, în urma lui Petru.

Şi se spune că din tăierea aceea a curs sânge şi lapte. Şi măcar că fericitul Pavel s-a săvârşit mai pe urma lui Petru, moaştele lor însă tot la un loc s-au pus.

Fericitul apostol Pavel era şi el pleşuv la cap, vesel la căutătură, cu sprâncenele plecate în jos, alb la faţă, barba îi era cam lungă cu cuviinţă, cu nasul rotund şi cuvios, la toată faţa împodobit, cam cărunt la cap şi la barbă, om sănătos cu virtutea, puţin cam scurt la trup, înţelept, plin de daruri, cu cuviinţa obiceiurilor sale şi cu tăria cuvintelor sale, şi cu dumnezeiască putere trăgea pe cei ce mergeau la dânsul.

Însă amândoi corifeii apostoli erau plini de Duhul Sfânt şi de dumnezeiescul har. Şi se face prăznuirea lor în biserica Sfinţilor Apostoli cea mare, şi la Orfanotrofion, şi în cinstita biserică a Sfântului Apostol Petru ce este aproape de sfânta biserică cea mare, şi la toate cele de pe alocuri sfintele lui Dumnezeu biserici.

Cu ale lor sfinte rugăciuni, Doamne, miluieşte-ne şi ne mântuieşte pe noi. Amin.

Arhid. Ștefan Sfarghie - Snaxar - Sfinţii apostoli Petru şi Pavel

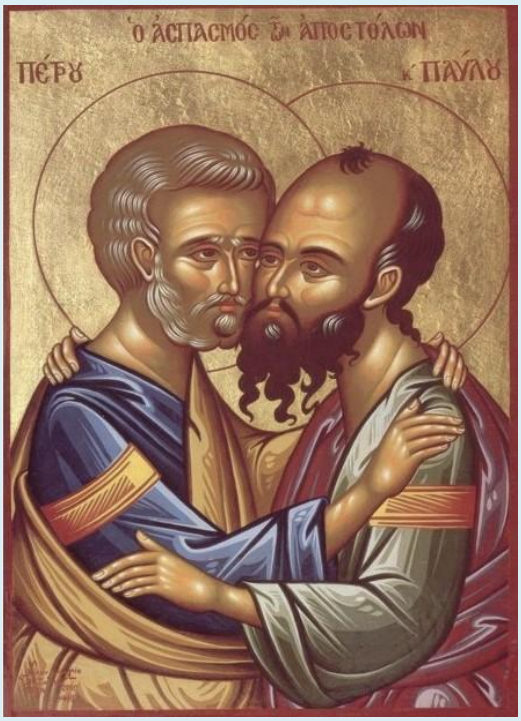

Aceşti doi mari apostoli nu-şi au lauda de la oameni, ci de la Însuşi Domnul, Dumnezeul şi Mântuitorul nostru Iisus Hristos.

Pe Sfântul apostol Petru, Hristos-Domnul l-a fericit pentru mărturisirea sa, numindu-l piatră, şi pe adevărul mărturisirii lui a zidit Biserica Sa. „Răspunzând, Simon-Petru a zis: Tu eşti Hristosul, Fiul lui Dumnezeu Celui viu. Iar Iisus, răspunzând i-a zis: Fericit eşti, Simone, fiul lui Iona, că nu trup şi sânge ţi-au descoperit ţie aceasta, ci Tatăl Meu Cel din ceruri. Şi Eu îţi zic ţie că tu eşti Petru şi pe această piatră voi zidi Biserica Mea şi porţile iadului nu o vor birui” (Matei 16, 16-18).

Pe Sfântul apostol Pavel, Mântuitorul Iisus Hristos l-a numit vas ales, care avea să poarte numele Domnului înaintea neamurilor.

Sfântul apostol Petru era pescar din Betsaida şi se chema Simon înainte de a se întâlni cu Iisus. Era frate cu Sfântul apostol Andrei „cel întâi chemat” la slujirea credinţei. Era cel mai vârstnic dintre cei 12 ucenici şi deseori vorbea în numele apostolilor. Era o fire înfocată, cinstită şi plină de rodire pentru Hristos. A străbătut drumuri lungi şi grele, propovăduind Evanghelia, ajungând până la Roma, unde a fost răstignit cu capul în jos, în timpul împăratului Nero.

Sfântul Pavel a fost bărbat învăţat, fariseu şi rabin. În drum spre Damasc, Domnul Iisus i s-a arătat în slava Sa şi l-a întrebat: „Saule, Saule, de ce Mă prigoneşti” (Faptele Apostolilor 9, 4)? Atunci a învăţat el că între Hristos şi creştinii pe care el îi prigonea este o legătură nedespărţită. El lovea în credincioşi, adică în Trupul Bisericii, iar durerea o exprima însuşi Hristos, Capul Bisericii.

De aceea, numai Sfântul apostol Pavel, în tot Noul Testament, vorbeşte despre Biserica lui Hristos ca fiind trupul lui Hristos.

În lungile lui călătorii a îndurat nenumărate primejdii, a suferit bătăi, a fost întemniţat, a îndurat foamea şi setea.

Sfârşitul său a fost cu moarte de mucenic, tăindu-i-se capul sub acelaşi împărat Nero.

Calendar Ortodox - Sfinţii apostoli Petru şi Pavel

Aceşti doi mari apostoli nu-şi au lauda de la oameni, ci de la Însuşi Domnul, Dumnezeul şi Mântuitorul nostru Iisus Hristos; că pe Sfântul apostol Petru l-a fericit pentru mărturisirea lui, numindu-l „piatră”, şi pe adevărul mărturisirii lui a zidit Biserica Sa; iar pe Sfântul apostol Pavel l-a numit „vas ales”, care avea să poarte numele Domnului înaintea tiranilor şi a împăraţilor.

Sfântul apostol Petru era pescar din Betsaida, la Marea Galileei, şi se chema Simon înainte de a se întâlni cu Domnul. Era frate cu Sfântul apostol Andrei, „cel întâi chemat” la slujirea credinţei. Era cel mai vârstnic dintre cei doisprezece ucenici şi deseori vorbea în numele apostolilor, rugând pe Învăţătorul să le tâlcuiască înţelesul tainelor credinţei.

Era o fire înfocată, cinstită şi plină de rodire pentru Hristos, gata oricând la uitarea de sine. Cu toată dragostea pentru Iisus Hristos, nu şi-a putut învinge slăbiciunea, lepădându-se de trei ori de Domnul său, tocmai când Acesta era batjocorit şi purtat de la Ana la Caiafa. Dar, cu multe lacrimi şi cu mult zbucium, a ispăşit el întreita lui lepădare de Domnul, iar, la cea de a treia arătare a Domnului Înviat, Petru redobândeşte vrednicia de apostol, mărturisind de trei ori dragostea lui către Mântuitorul Hristos.

După Înălţarea la cer a Domnului şi după Pogorârea Duhului Sfânt, a început strădania, cea fără odihnă, pentru răspândirea credinţei şi, ca şi ceilalţi apostoli, Sfântul Petru nu s-a ferit de nici o osteneală pentru împlinirea poruncii Mântuitorului, de a vesti adevărul mântuirii. A străbătut drumuri lungi şi grele, propovăduind Evanghelia în Iudeea, în Antiohia şi în Pont, în Galatia, în Capadocia şi în Bitinia, ajungând până la Roma. Deşi mai vârstnic, s-a supus întru totul hotărârilor luate la Sinodul Apostolilor, din anul 50.

Peste tot a întemeiat Biserici, a învăţat, a mângâiat, a întărit credinţa şi nădejdea primilor creştini. Când n-a putut ajunge la fraţi, a luat pana şi a scris cele două epistole din Noul Testament, comori de învăţătură mai preţioase decât aurul şi pietrele scumpe.

Marele pescar şi-a încheiat strădania şi viaţa la Roma, cetatea cezarilor. La anul 67, în ziua de 29 iunie, Sfântul apostol Petru a îndurat moarte de mucenic, în vremea prigoanei dezlănţuite împotriva creştinilor de crudul împărat Nero (54-68). Pe colina Vaticanului verhovnicul apostolilor a fost răstignit cu capul în jos, pecetluind cu sângele său credinţa şi dragostea lui faţă de Mântuitorul Hristos.

Să privim, acum, spre cealaltă căpetenie a apostolilor, Sfântul Pavel. A fost bărbat învăţat, fariseu şi rabin în religia evreilor, ucenic al lui Gamaliel şi cunoscător al întregii învăţături din vremea sa. Se numea Saul înainte de a veni la credinţă şi era de origine din Tarsul Ciliciei. Împuternicit de sinedriul din Ierusalim, Pavel a prigonit cumplit pe cei ce mărturiseau credinţa în Hristos şi propovăduiau Învierea Lui. Pe când călătorea spre cetatea Damascului, pentru a prinde pe creştinii de acolo, Saul a văzut pe Domnul, Care i S-a arătat în chip minunat, şi a crezut în El, lepădând rătăcirea în care trăise până atunci.

Din clipa aceea, Saul s-a dovedit un neînfricat propovăduitor al credinţei creştine şi, sub noul nume de Pavel, a fost unul dintre cei mai mari apostoli ai lui Hristos. El a dus Evanghelia, adică vestea cea bună a Domnului, printre popoarele păgâne, binevestind în multe locuri din Răsărit, trecând prin Grecia, la Atena, la Corint, în Asia Mică şi în Macedonia şi ajungând până la Roma.

În lungile şi ostenitoarele lui călătorii, a îndurat nenumărate primejdii, a suferit bătăi, a fost întemniţat, a îndurat foamea şi setea. Nici o suferinţă nu i-a micşorat râvna de propovăduire a credinţei, nici o primejdie nu l-a înspăimântat.

Prin toate cetăţile pe unde a trecut, a întemeiat Biserici, de care s-a îngrijit tot timpul, sfătuindu-le şi îndrumându-le prin Epistolele pe care le trimitea către fraţi,

când se afla departe, epistole din care ni s-au păstrat paisprezece, ca un adevărat tezaur al vieţii în Hristos, ca o adevărată ştiinţă a mântuirii.

Sfântul apostol Pavel a fost numit „apostolul neamurilor”, deoarece a vestit cel mai mult pe Hristos printre popoarele păgâne din acele timpuri, iar sfârşitul său a fost cu moarte de mucenic, tăindu-i-se capul cu sabia, murind în aceeaşi zi cu Sfântul Petru şi sub acelaşi împărat Nero, la marginea Romei, pe drumul ce duce de la Roma spre mare.

Să cinstim necontenit pe aceşti mari ctitori ai credinţei noastre. Cât vor dura cerul şi pământul, faptele şi învăţăturile Sfinţilor apostoli nu se vor şterge din istoria mântuirii. Să-i chemăm în rugăciunile noastre şi să le fim recunoscători, urmând credinţa apostolică a Bisericii Ortodoxe, Una, Sfântă şi Sobornicească, pe care ei au făcut-o să crească pe Piatra-Hristos.

Pentru rugăciunile apostolilor Tăi, Hristoase Dumnezeule, miluieşte-ne pe noi. Amin.

Proloage - Pomenirea Sfinţilor, slăviţilor şi întru tot lăudaţilor şi mai marilor apostoli Petru şi Pavel († 67)

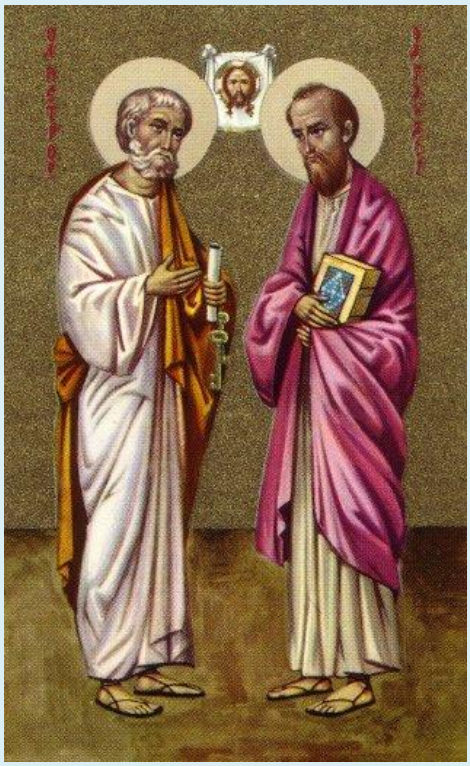

Luna iunie în 29 zile: pomenirea Sfinţilor, slăviţilor şi întru tot lăudaţilor şi mai marilor apostoli Petru şi Pavel († 67)

Pentru aceşti doi apostoli, pricină de laudă nu va afla nimeni mai mare alta, decât lauda, pe care le-a dat-o, Domnul Însuşi, fiecăruia. Că, pe Petru l-a fericit, pentru mărturisirea Lui, numindu-l "piatră" şi pe adevărul mărturisirii lui a zidit Biserica Sa; iar, pe Pavel l-a numit "vas ales", care avea să poarte numele Domnului, înaintea tiranilor şi a împăraţilor.

Dar, iată, alte câteva cuvinte despre aceste slăvite căpetenii ale apostolilor.

***

Sfântul apostol Petru, mai întâi, era pescar din Betsaida, la Marea Galileii şi se chema Simon, înainte de a se întâlni cu Domnul. Era frate cu Sfântul apostol Andrei, "cel întâi chemat" la slujirea credinţei. Era cel mai vârstnic dintre cei doisprezece ucenici şi, deseori vorbea în numele apostolilor, rugând pe Învăţătorul să le tâlcuiască înţelesul tainelor credinţei. Era o fire înfocată, cinstită şi plină de rodire pentru Hristos şi gata, oricând, la uitarea de sine.

Cu toată dragostea pentru Iisus Hristos, nu şi-a putut învinge slăbiciunea, lepădându-se de trei ori de Domnul său, tocmai când Acesta era batjocorit şi purtat de la Ana la Caiafa. Dar, cu multe lacrimi şi cu mult zbucium, a ispăşit el întreita lui lepădare de Domnul, iar, la cea de a treia arătare a Domnului Înviat, ucenicilor Săi, Petru redobândeşte vrednicia de apostol, mărturisind de trei ori dragostea lui către Mântuitorul.

După Înălţarea la cer a Domnului şi după pogorârea Duhului Sfânt, a început strădania, cea fără odihnă, pentru răspândirea credinţei şi, ca şi ceilaiţi apostoli, Sfântul Petru nu a precupeţit nici o osteneală pentru împlinirea poruncii Mântuitorului, de a vesti adevărul mântuirii. A străbătut drumuri lungi şi grele, propovăduind Evanghelia în Iudeea, în Antiohia şi în Pont, în Galatia, în Capadochia şi în Bitinia, ajungând până la Roma. Deşi, mai vârstnic, se supune întru totul, hotărârilor luate la Sinodul Apostolilor din anul 51.

Peste tot, a întemeiat biserici, a învăţat, a mângâiat, a întărit credinţa şi nădejdea primilor creştini. Când n-a putut ajunge la fraţi, a luat pana şi a scris cele două Epistole din Noul Testament, comori de învăţătură, care depăşesc aurul şi pietrele scumpe.

Marele pescar şi-a încheiat strădania şi viaţa la Roma, cetatea cezarilor. La anul 67, în ziua de 29 iunie, Sfântul Petru a îndurat moarte de mucenic, în vremea prigoanei împotriva creştinilor, dezlănţuită de crudul împărat Nero.

Pe colina Vaticanului, acolo unde astăzi se înalţă strălucita basilică ce-i poartă numele, verhovnicul apostolilor a fost răstignit cu capul în jos, pecetluind, cu sângele său, credinţa şi dragostea lui faţă de Mântuitorul Hristos.

***

Să privim, acum, spre cealaltă căpetenie a apostolilor, Sfântul apostol Pavel. A fost bărbat învăţat, fariseu şi rabin în religia evreilor, ucenic al lui Gamaliel şi cunoscător al întregii învăţături din vremea sa. Se numea Saul înainte de a veni la credinţă şi era de fel din Tarsul Ciliciei. Împuternicit de sinedriul din Ierusalim, Pavel a prigonit cumplit pe cei ce mărturiseau credinţa în Hristos şi propovăduiau Învierea Lui.

Pe când călătorea, spre cetatea Damascului, spre a prinde pe creştinii de acolo, Saul a văzut pe Domnul, Care i S-a arătat în chip minunat, şi a crezut în El, lepădând rătăcirea în care trăise până atunci.

Din clipa aceea, Saul s-a dovedit un neînfricat propovăduitor al credinţei creştine şi sub noul nume de Pavel, a fost unul din cei mai mari apostoli ai lui Hristos.

El a dus vestea cea bună a Evangheliei Domnului printre popoarele păgâne, binevestind în multe locuri din Răsărit, trecând prin Grecia, la Atena, la Corint, în Asia şi în Macedonia şi ajungând până la Roma.

În lungile şi obositoarele lui călătorii, a îndurat nenumărate primejdii, a suferit bătăi, a fost întemniţat, a îndurat foamea şi setea. Nici o suferinţă nu i-a micşorat râvna de propovăduire a credinţei, nici o primejdie nu l-a înspăimântat. Prin toate cetăţile, pe unde a trecut, a întemeiat obşti creştine, de care s-a îngrijit tot timpul, sfătuindu-le şi îndrumându-le prin epistolele, pe care le trimitea către fraţi, când se afla departe, epistole din care ni s-au păstrat patrusprezece, ca un adevărat tezaur al vieţii lui Hristos, ca o adevărată ştiinţă a mântuirii.

Sfântul apostol Pavel a fost numit "apostolul neamurilor", ca unul ce a vestit cel mai mult pe Hristos, printre popoarele păgâne din acele timpuri, iar sfârşitul său a fost cu moarte de mucenic tăindu-i-se capul cu sabia, în aceeaşi zi cu Sfântul Petru şi sub acelaşi împărat Nero, la marginea Romei, pe drumul ce duce de la Roma spre mare.

Să cinstim necontenit pe aceşti mari ctitori ai credinţei noastre. Cât vor dura cerul şi pământul, faptele şi măreţia Sfinţilor apostoli nu se vor şterge din istoria mântuirii. Să-i chemăm în rugăciunile noastre şi să le fim recunoscători. Prin credinţă, suntem de-a pururea ucenicii apostolilor.

Întru această zi, cuvânt de laudă, al celui întru Sfinţi Părintelui nostru Ioan Hrisostom, arhiepiscopul Constantinopolului, la Sfinţii apostoli Petru şi Pavel, şi la prea slăvită mărturisirea lor

În praznicul acesta, al pomenirii Sfinţilor apostoli văd o întrecere a cerului şi a pământului. Puterile cereşti, adică, laudă, cu glasuri cinstite, învăţătura şi ostenelile lor, că printr-înşii s-a făcut cunoscută taina Întrupării lui Dumnezeu, precum spune Pavel: "Prin Biserică, acum, cunoscută s-a făcut, Începătoriilor şi Stăpâniilor cereşti, înţelepciunea lui Dumnezeu, cea de multe feluri" iar oamenii, cei de pe pământ, se silesc să arate lauda vrednică, cinstind pe cei ce sunt vârfurile apostolilor, că prin ei au fost aduşi la mântuire.

Că cine este mai mare decât Petru şi cine este deopotrivă cu Pavel, care, cu fapta, şi prin cuvânt, au împodobit toată zidirea, din cer şi de pe pământ, care, din tina

trupului, au fost alcătuiţi şi mai mari decât îngerii s-au arătat ? Deci, ce vom zice despre învăţătorii zidirii celei de sus şi ai celei de jos ? Că nu aflu cuvânt vrednic, să laud pe cei ce au proslăvit neamul oamenilor pe cei ce tot pământul şi marea au înconjurat şi rădăcinile păcatelor le-au smuls şi seminţele dreptei credinţe le-au aruncat în inimile oamenilor celor nesupuşi.

Petru - povăţuitorul apostolilor, Pavel - învăţătorul lumii şi părtaş cu puterile cele de sus, Petru - propovăduitorul iudeilor, Pavel - mângâierea neamurilor.

Şi, priviţi înţelepciunea cea covârşitoare a Stăpânului, că, pe Petru, din pescar l-a ales, iar, pe Pavel, din făcătorii de corturi. Şi aceasta, tot spre folos a făcut-o, ca să se cufunde în adânc.

O, prea fericită pereche, căreia ţi s-au încredinţat sufletele lumii întregi.

⇒ *Petru - începătura dreptei credinţe, marele arătător de cele sfinte ale Bisericii, sfătuitorul cel trebuincios al creştinilor, odorul puterilor de sus. Apostolul cel cinstit de Stăpânul.*

⇒ *Pavel - marele propovăduitor al adevărului, lauda lumii, omul cel din cer şi îngerul cel de pe pământ, slava Bisericii, vulturul zburător întru cele înalte, alăuta Duhului, privighetoarea şi viersul cel dulce-grăitor, gura Stăpânului, slujitorul cel treaz al lui Hristos.*

Pavel şi Petru, cei împreună înjugaţi la jugul Bisericii, cu ce bun câştig aţi dobândit lumea, cei ce crucea lui Hristos aţi purtat-o, în loc de jug, iar, în loc de călăuză, pe Mântuitorul l-aţi purtat, şi, în loc de povară, cele două aşezăminte ale Scripturilor, iar, în loc de îmboldire, darul Sfântului Duh l-aţi avut.

Pavel şi Petru, cei ce, în fiecare zi, luminează Biserica, cămările Stăpânului, casele de oaspeţi a toată lumea, corturile Duhului, şcolile de tâlcuire ale Sfintei Treimi, dăscălii a Întrupării Cuvântului lui Dumnezeu.

Petru, dorirea mea cea dumnezeiască, Pavel, vasul alegerii, toiagul meu; Petru, locaşul lui Dumnezeu.

Pavel, gura lui Hristos, vioara Duhului; omul cel de trei coţi, care, însă până la cer a ajuns. Cel ce într-un loc era cuprins şi pe toată lumea a adunat-o împrejurul Stăpânului, care de la Ierusalim, Evanghelia lui Hristos, a dus-o până în Iliric, drumeţul cel iute alergător, vulturul care a zburat la ceruri, cel plin de dumnezeiescul dar, cel mărturisit de Domnul să poarte numele Lui înaintea lumii

întregi, cela ce, până la al treilea cer, a străbătut şi în Rai a intrat şi până la dumnezeiescul Scaun, cel necuprins de minte, s-a suit şi a auzit taine negrăite, care nu sunt cu putinţă omului a le grăi.

Dar, ce vom zice şi despre Petru? Privirea cea dulce a Bisericii, strălucirea lumii, porumbiţa cea curată, povăţuitorul apostolilor, apostolul cel fierbinte, cel ce fierbea cu duhul, îngerul şi omul, plin de dar, piatra cea tare a credinţei, cugetul cel înţelept al Bisericii, cela ce "fericit" a fost numit de gura Stăpânului, cela ce cheile Împărăţiei cerurilor, de la Domnul Însuşi, le-a luat.

Voi, Petru şi Pavel, aţi răpit rândurile îngerilor. Şi pentru ce grăiesc multe ? Însuşi Domnul vă va lăuda pe voi, zicând: "Voi sunteţi lumina lumii, cei mai îndestulaţi decât împăraţii, cei decât bogaţii, mai puternici, cei decât ostaşii mai tari, cei decât înţelepţii, mai înţelepţi, cei decât filozofii, mai filozofi, cei decât ritorii, mai frumos cuvântători, cei ce nimic nu aveţi şi pe toate le ţineţi. Voi sunteţi răbdarea mucenicilor, voi, dreapta credinţă a patriarhilor, nevoinţa monahilor, cununa fecioarelor, pacea celor căsătoriţi, frâul bogaţilor celor răpitori, înfrânarea celor înverşunaţi, acoperământul împăraţilor, zidurile creştinilor, luptătorii împotriva barbarilor, zăbala în gura ereticilor, cei ce omorâţi patimile cele necuvântătoare ale trupurilor, cei ce izgoniţi legiunile dracilor, cei ce aţi surpat capiştele idolilor păgâni, cei ce, pe cele de sus şi pe cele de jos le-aţi moştenit; că cheile celor de sus le-aţi luat, iar păcatele celor de jos a lega şi dezlega aveţi putere. O, minunea celui simplu, o înţelepciunea celui necărturar.

Petru, cela ce prin umbra lui pe cei slăbănogi îi întărea şi poarta o dezlega. Pavel, cel ce, prin hainele lui, bolile le gonea şi pe draci îi alunga.

Cei ce, în mijlocul lor, pe Hristos Domnul, Îl aveau şi sălaş al Sfântului Duh erau, Pavel, rânduneaua Bisericii, cea neostenită, Petru cel ce, ca o privighetoare, neîncetat cântă lumii, de-a pururea.

Stâlpii Bisericii, luminătorii cei mari ai lumii, unul mai înalt decât altul, şi, împreună, mai buni decât toată zidirea.
Bucură-te Petru, piatra credinţei;
Bucură-te, Pavel, lauda Bisericii;
Bucură-te Pavel, grija Bisericilor;
Bucură-te Petru, podoaba lumii;
Bucură-te Pavel, intrarea Raiului;
Bucură-te Petru, dascălul Împărăţiei cerurilor;
Bucură-te Pavel, limanul cel liniştit al celor înviforaţi;

Bucură-te Petru, cela ce, de multe laude, te-ai învrednicit, de la Domnul;
Bucură-te Pavel, cela ce al multor daruri eşti împărţitor;
Bucură-te, Petru, cel fierbinte, care aprinzi cu Duhul cel Sfânt;
Bucură-te, Pavel, drumeţul cel cu bună alergare.

Cei ce toată lumea cea de sub soare cu sfântă propovăduire aţi luminat-o, cei ce nenumărate rele aţi pătimit pentru Biserică, în temniţă închişi, de iudei urâţi, de barbari târâţi, de împăraţi chinuiţi, cei ce a răsufla nu eraţi slobozi şi a înceta învăţătura nu sufereaţi. Cei ce nu puteaţi mişca mădularele trupului, din pricina legăturilor şi pe toată lumea, cea legată prin păcat, aţi dezlegat-o.

Voi, care taberele dracilor, cu totul, le-aţi biruit, iar darul Preasfântului Duh în lume s-a întors. Voi aţi risipit negura rătăcirii, voi seminţiile dracilor le-aţi surpat, voi capiştele păgânilor le-aţi stricat, voi toată slujirea de Dumnezeu, cea cu nume mincinos, cenuşă aţi făcut-o. Voi, vânturând, neghina din grâu aţi lepădat-o şi învăţătura voastră, cea din toate zilele, în Biserică, roada curată aţi arătat-o.

Deci, ce mulţumiri vă vom aduce, vouă, celor ce atâta v-aţi ostenit pentru noi ? Îmi aduc aminte de tine, Petru şi mă înspăimânt. Îmi aduc aminte de tine Pavel şi, înspăimântându-mă, mă podidesc lacrimile. Ce să zic, nu ştiu, şi nu ştiu ce să grăiesc, privind necazurile voastre. Câte temniţe aţi sfinţit, câte legături aţi luminat, câte închisori, cu învăţăturile voastre, aţi umplut, câte lanţuri aţi strălucit, câte munci aţi răbdat, câte locuri, cu tălpile voastre, aţi sfinţit, câte ocări aţi pătimit, cum pe Hristos L-aţi purtat, cum Bisericile le-aţi veselit, cu propovăduirea voastră. Binecuvântată este sângerarea mădularelor voastre, pentru Biserică.

Voi cu totul, întru toate, L-aţi urmat pe Hristos. Că, în tot pământul, a ieşit vestirea voastră şi la marginile lumii graiurile voastre. Că Biserica, cea logodită de voi Domnului, neruptă o va păzi Hristos. Că cine, ţinând vrednicia de învăţător, a îndrăznit să zică, vreodată, ceva, în afară de predania voastră ? Voi, pe toţi dăscălii, i-aţi întrecut, voi, pe toţi cuvântătorii de Dumnezeu, i-aţi învăţat pe toţi întunecaţii, i-aţi luminat, răbdarea voastră a biruit orbirile noastre, cei ce v-aţi rugat să fiţi, voi, anatema, pentru ca lumea să o dobândiţi.

Deci, cu ce vă vom răsplăti vouă, pentru toate bunătăţile, pe care ni le-aţi dat nouă? Astăzi, este pomenirea patimilor voastre. Astăzi, este prăznuirea mărturisirii voastre pentru Hristos. Astăzi, toţi, veselindu-ne, cinstim sfintele voastre moaşte.

Bucură-te, Petru, cel ce te-ai împărtăşit de lemnul crucii şi asemănarea Dascălului n-ai voit a te răstigni în răstignire dreaptă, precum Stăpânul nostru, ci mai mult cu

capul în jos, ca cel ce făceai călătoria ta de pe pământ la cer. O, binecuvântate piroane, care aţi pătruns sfintele sale mădulare. Bucură-te, cel ce, cu îndrăzneală, în mâinile Stăpânului, sufletul l-ai dat, iubitorule de Stăpân şi bine slujitorule al Domnului, cel ce ai slujit Domnului fără de împrăştiere, Biserică logodindu-i-o cu toată sârguinţa, cel ce fierbeai cu duhul, apostol credincios al Stăpânului tuturor.

Iar ţie, Pavel, de trei ori fericite, omul cel nepovestit, capul ţi s-a tăiat. Ce fel de sabie a trecut prin gâtlejul tău, gură a Stăpânului, cel ce eşti minunarea cerului însuşi şi pământului înfiorare? Sabia aceea facă-se mie, în loc de cunună, că am primit sângele tău? Treizeci şi cinci de ani ai slujit Domnnului, cu toată sârguinţa, săvârşindu-ţi drumul, pentru dreapta credinţă, te-ai odihnit în Domnul, la şaizeci şi opt de ani. Pentru aceasta şi noi, în ciuda păcatelor noastre, fericitele voastre glasuri le slăvim.

Bucuraţi-vă întru Domnul, totdeauna, neîncetat, pentru noi rugaţi-vă. Făgăduinţele voastre împliniţi-le. Că strigi, fericite Petru, aşa zicând: "Mă voi sârgui, după ducerea mea, să fac pomenire despre voi". Iar, fericitul Pavel, către Dascălul şi Domnul tuturor, s-a dus după multe osteneli.

Şi au adormit, amândoi, întru marea cetate Roma, în 29 de zile ale lui iunie, în zilele lui Nero cel fără de lege. Deci, toată sârguinţa datori suntem a o arăta, iubiţilor, rugându-ne Împăratului a toate, lui Hristos, Dumnezeului nostru, ca să ne învrednicească pe noi, din iubirea Sa de oameni, a rămâne neclătinaţi în predaniile şi învăţăturile lor. Ca să dobândim mila înaintea Divanului Lui. Că lui Dumnezeu Tatăl I Se cuvine slava, împreună şi Preasfântul şi bunul şi de viaţă făcătorul Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Întru această zi, învăţătură la pomenirea Sfinţilor şi mai marilor apostoli Petru şi Pavel

Aţi auzit, fraţilor, în Evanghelie, pe Însuşi Domnul, zicând către ucenicii Săi, cuvintele cele de viaţă, pe care, ascultându-le şi scriindu-le în inimile voastre, duhovniceşti să le facem.

După aceea, aţi auzit cele ce, ca un împărat, le-a grăit către Petru: „***Tu eşti Petru, şi pe această piatră voi zidi Biserica Mea***”, adică, ***piatra cea tare a credinţei, pe care Hristos a zidit Biserica cea duhovnicească, pe care porţile iadului n-o vor putea birui şi unde Însuşi Făcătorul, a pus temelia şi i-a întărit zidurile, prin credinţă***; şi cine i se va putea împotrivi ei? Pentru că, ***oricine aleargă la Biserică, se va mântui.***

La aceasta fraţilor, să scăpăm, că, acolo, de toate păcatele eliberare vom afla, acolo, vom dobândi vindecare de patimi, acolo, ne vom îndulci de veselie şi de bucurie, pentru că acestui mai-mare Apostol Petru, i-a dat Domnul Dumnezeu stăpânire, zicând: „ ***Şi îţi voi da ţie cheile Împărăţiei Cerurilor, şi orice vei lega pe pământ, va fi legat şi în ceruri şi orice vei dezlega pe pământ, va fi dezlegat şi în ceruri***” (Matei 16, 19).

Către acela, acum, să cădem, fraţilor, cerând dezlegare, cu credinţă,curăţie şi dragoste, fără de pizmă, cu fapte bune împodobindu-ne şi curăţindu-ne, cu milostenie şi cu post, ca şi noi să câştigăm milă, de la Dumnezeu, pe săraci, miluindu-i, pe străini, primindu-i, pe cei goi, îmbrăcându-i, pe cei flămânzi, hrănindu-i pe cei însetaţi, adăpându-i, că, prin acestea, se deschide Împărăţia Cerului şi se iartă păcatele.

Drept aceea, nu putem să-i trecem pe cei în nevoi, cu vederea, că, şi pentru dânşii, ne este dată averea, ca şi pe ei să-i hrănim şi a noastră îndestulare să o avem. Că a zis Domnul: „***Cu ce măsură veţi măsura, se va măsura vouă***.”

Pentru aceasta, bine este, fraţilor, să ne sfârşim viaţa cu petrecerea cea fără de prihană, în lumea aceasta, şi osânda veşnică să nu o moştenim.

Pentru că va veni Fiul lui Dumnezeu, Iisus Hristos, ca să judece vii şi morţii şi să plătească fiecăruia, după după faptele lui, a Căruia este slavă, acum şi pururea şi în vecii vecilor!

Amin.

Augustin N. Kandiótis - Sinaxar - Sfinţii apostoli Petru şi Pavel, Stâlpii cei sfinţi ai Bisericii - 29 iunie

Astăzi, Sfânta noastră Biserică pomeneşte cu evlavie pătimirile sfinţilor, slăviţilor şi întrutot lăudaţilor apostoli Petru şi Pavel.

Sfântul apostol Petru, ucenicul înflăcărat al lui Iisus Hristos, mărturisind din suflet Dumnezeirea Sa: „Tu eşti Hristosul, Fiul lui Dumnezeu Celui viu", a fost găsit vrednic de către Mântuitorul de a auzi răspunsul: „Fericit eşti Simone. Şi Eu îţi zic ţie, că tu eşti Petru (Petrus) şi pe această piatră (petra) voi zidi Biserica Mea" (Mt 16,16-18). Această „piatră" (petra) este cea despre care ai spus „Tu eşti Hristosul, Fiul lui Dumnezeu Celui viu", pe aceasta, pe mărturisirea ta, voi zidi Biserica mea. Aşadar, „tu eşti Petru": de la cuvântul piatră vine numele Petru şi nu piatră vine de la Petru, la fel cum creştin vine de la numele lui Hristos şi nu Hristos de la creştin.

Vrei să ştii despre ce fel de piatră vorbea Mântuitorul când l-a numit pe Petru astfel? Ascultă pe apostolul Pavel: „Căci nu voiesc, fraţilor, ca voi să nu ştiţi", spune apostolul lui Hristos, „că părinţii noştri au fost toţi sub nor şi că toţi au trecut prin mare. Şi toţi, întru Moise, au fost botezaţi în nor şi în mare. Şi toţi au mâncat aceeaşi mâncare duhovnicească; Şi toţi, aceeaşi băutură duhovnicească au băut,

pentru că beau din piatra duhovnicească ce îi urma. Iar piatra era Hristos” (1 Cor 10, 1-4). Iată ce fel de piatră este Petru.

Domnul nostru Iisus Hristos, în ultimele zile ale vieţii Sale pământeşti, în vremea împlinirii misiunii sale în neamul omenesc, a ales dintre ucenicii Săi pe cei doisprezece apostoli pentru a predica Cuvântul lui Dumnezeu. Printre aceştia, apostolul Petru, prin felul său de-a fi plin de entuziasm, a fost ales să ocupe primul loc şi să devină într-un fel cel care reprezintă Biserica. De atunci, lui i s-a spus, în mod special, după mărturisirea sa: „Îţi voi da cheile Împărăţiei Cerurilor şi orice vei lega pe pământ va fi legat şi în ceruri, şi orice vei dezlega pe pământ va fi dezlegat şi în ceruri” (Mt. 16, 19). De atunci n-a mai fost omul, ci mai degrabă întreaga Biserică Una şi Universală, care a primit cheile şi acest drept de a „lega şi a dezlega”. Faptul că aici este vorba, de fapt, despre Biserică şi nu exclusiv despre o singură persoană, se poate vedea dintr-un loc anume din Scripturi.

Fiţi, deci, atenţi atunci când Domnul le spune tuturor apostolilor Săi: „Luaţi Duh Sfânt”, şi îndată după aceea, „Cărora veţi ierta păcatele, le vor fi iertate şi cărora le veţi ţine, vor fi ţinute” (Ioan 20, 22-23); sau „Oricâte veţi lega pe pământ, vor fi legate şi în cer, şi oricâte veţi dezlega pe pământ, vor fi dezlegate şi în cer” (Mt. 18, 18).

Biserica este, deci, cea care leagă şi dezleagă, întemeiată fiind pe piatra cea din capul unghiului, Însuşi Iisus Hristos (Efeseni 2, 20). Biserica leagă şi dezleagă. Să ne temem, deci, de „legare” şi „dezlegare”: de dezlegare, pentru a nu mai cădea din nou în cele de dinainte, iar de legare, pentru a nu rămâne pentru totdeauna în această stare. De atunci, „Cel fără de lege este prins în laţurile fărădelegilor lui şi de funiile păcatelor lui este înfăşurat (Pilde 5, 22); şi în afara sfintei Biserici, nicăieri altundeva nu putem fi dezlegaţi.

După Învierea Sa, Domnul a încredinţat apostolului Petru păstorirea turmei Sale duhovniceşti nu pentru că, printre ucenici, singur Petru ar fi meritat să păstorească turma lui Hristos. Hristos Se adresează în primul rând lui Petru, fiindcă Petru era întâiul dintre apostoli şi ca atare, reprezentantul Bisericii.

În plus, întorcându-Se, în această situaţie precisă, numai către Petru, ca spre conducătorul apostolilor, prin aceasta Hristos a confirmat unitatea Bisericii. „Simone, fiul lui Iona” - îi spune Domnul lui Petru - „Mă iubeşti tu? ” - iar apostolul răspunde: „Da, Doamne, Tu ştii că Te iubesc”. La fel răspunde când e întrebat a doua oară. Întrebat a treia oară şi văzând că nu e crezut, s-a întristat. Cum era posibil să nu-l creadă Acela care-i cunoştea inima? Prin urmare, Petru răs-

punde: „Doamne, Tu ştii toate. Tu ştii că Te iubesc”. Iar Iisus îi răspunde de fiecare dată: „Paşte oile Mele” (Io. 21, 15-27).

Pe lângă aceasta, întreita chemare a Mântuitorului adresată lui Petru şi întreita mărturisire a acestuia în faţa Mântuitorului au avut un scop favorabil pentru apostol. Acesta, căruia îi fuseseră încredinţate „cheile Împărăţiei” şi dreptul de „a lega şi a dezlega”, legat de sine însuşi întru teamă şi laşitate (Mt. 26, 69-75), a fost eliberat de trei ori de Domnul, prin întreita întrebare şi întreitul răspuns, cel plin de adâncă dragoste.

Şi, într-adevăr, păstorirea turmei lui Hristos a fost dobândită de către toţi apostolii şi urmaşii lor. Iată de ce apostolul Pavel sfătuieşte pe prezbiterii Bisericii: ***„Drept aceea, luaţi aminte de voi înşivă şi de toată turma, întru care Duhul Sfânt v-a pus pe voi episcopi, ca să păstraţi Biserica lui Dumnezeu, pe care a câştigat-o cu însuşi sângele Său” (Fapte 20, 28)***; iar apostolul Petru, pe preoţi: ***„Păstoriţi turma lui Dumnezeu, dată în paza voastră, cercetând-o, nu cu silnicie, ci cu voie bună, după Dumnezeu, nu pentru câştig urât, ci din dragoste; Nu ca şi cum aţi fi stăpâni peste Biserici, ci pilde făcându-vă turmei. Iar când Se va arăta Mai-marele păstorilor, veţi lua cununa cea neveştejită a măririi” (1 Petru 5, 2-4).***

Este vrednic de remarcat faptul că Mântuitorul, spunând lui Petru: „Paşte oile Mele”, nu a spus „Paşte oile tale”, ci, mai degrabă, “hrăneşte, slugă bună, oile Domnului”.

„Oare s-a împărţit Hristos? Nu cumva s-a răstignit Pavel pentru voi? Sau fost-aţi botezaţi în numele lui Pavel? ” (1 Cor. 1, 13). „Paşte oile Mele”. Prin urmare, aceşti furi lacomi, asupritori sălbatici, învăţători mincinoşi şi slugi plătite cărora nu le pasă de turmă (Mt 7,15; Fapte 20,29; 2 Petru 2,1; Ioan 10,12), au furat o turmă străină şi, risipind-o, ca şi cum ar fi fost propriul lor câştig, cugetă că pasc propria turmă. Aceia nu sunt buni păstori, aşa cum sunt păstorii Domnului. „Păstorul cel bun îşi pune sufletul pentru oile sale” (Io. 10, 11), care i-au fost încredinţate de către Însuşi Mai-marele păstorilor (1 Petru 5, 4). Şi apostolul Petru, răspunzând chemării Sale, şi-a pus sufletul pentru adevărata turmă a lui Hristos, pecetluindu-şi apostolatul prin moartea sa mucenicească şi este şi astăzi cinstit în lumea întreagă.

Apostolul Pavel, care mai înainte se numea Saul, a fost făcut din lup lacom, miel blând. La început duşman al Bisericii, a acţionat apoi ca apostol al lui Hristos. Deşi la început a prigonit-o, a devenit mai apoi propovăduitor al cuvântului Evangheliei. Primind de la marii preoţi [ai Sinedriului] autoritatea de a pune în lanţuri pe creştinii de pretutindeni, pentru a-i executa, şi fiind deja pe drum, „suflând încă

ameninţare şi ucidere împotriva ucenicilor Domnului” (Fapte 9,1), însetat de sânge, acesta a uitat, însă, cuvântul psalmistului care zice: „Cel ce locuieşte în ceruri va râde de dânşii şi Domnul îi va batjocori pe ei!” (Ps 2, 4). Atunci când Saul, prigonind şi hărţuind într-o asemenea măsură „Biserica lui Dumnezeu” (1 Cor 15, 9), a ajuns în apropierea Damascului, iar Domnul Cerurilor l-a chemat, zicând: „Saule, Saule, de ce Mă prigoneşti?” Eu sunt aici, Eu sunt pretutindeni: iată capul Meu, iată trupul Meu. Nu e nimic surprinzător în asta, căci noi înşine suntem mădulare ale Trupului lui Hristos. „Saule, Saule, de ce Mă prigoneşti? Greu îţi este să izbeşti cu piciorul în ţepuşă” (Fapte 9, 4-5). Saul, însă, „tremurând şi înspăimântat fiind”, a strigat: „Cine eşti, Doamne?” iar Domnul i-a răspuns: „Eu sunt Iisus, pe care tu Îl prigoneşti”.

Şi dintr-odată în Saul se produce o schimbare: „Doamne, ce voieşti să fac?”, strigă el. Şi Vocea îi răspunde direct: „Ridică-te, intră în cetate şi ţi se va spune ce trebuie să faci” (Fapte 9, 6). Acolo, Domnul îl trimite pe Anania: „Sculându-te, mergi pe uliţa care se cheamă Uliţa dreaptă”, către un om „cu numele Saul” şi botează-l „fiindcă acesta Îmi este vas ales, ca să poarte numele Meu înaintea neamurilor şi a regilor şi a fiilor lui Israel” (Fapte 9, 11, 15, 18). Acest vas trebuie să se umple de harul Meu. Anania, însă, a răspuns: „Doamne, despre bărbatul acesta am auzit de la mulţi câte rele a făcut sfinţilor Tăi în Ierusalim. Şi aici are putere de la arhierei să lege pe toţi care cheamă numele Tău” (Fapte 9, 13-14).

Dar Domnul îi porunceşte lui Anania cu nerăbdare: Caută-l şi adu-l, „fiindcă acesta Îmi este vas ales”, „căci Eu îi voi arăta câte trebuie să pătimească el pentru numele Meu” (Fapte 9, 11, 15-16).

De fapt, Domnul îi va arăta lui Pavel suferinţele pe care le va avea de îndurat pentru numele Său. Îi va arăta cele viitoare; nu se va opri la lanţuri, închisoare şi naufragii; El Însuşi îi va purta suferinţele, Îl va călăuzi către ziua aceasta.

În această zi prăznuim patimile acestor doi apostoli. Chiar dacă ei au suferit mucenicia în zile (şi locuri) diferite, sunt uniţi prin spiritul şi apropierea suferinţelor lor. Petru a plecat primul, iar Pavel l-a urmat curând după aceea. Mai înainte s-a numit Saul, iar apoi Pavel, schimbând mândria în smerenie.

Adevăratul său nume va arăta acest lucru, căci Paulus însemnând „mic, puţin, mai puţin”. Ce va deveni apostolul Pavel după aceea? Întrebaţi-l şi vă va răspunde: „Căci eu sunt, spune Sfântul apostol Pavel, cel mai mic dintre apostoli… dar m-am ostenit mai mult decât ei toţi. Dar nu eu, ci harul lui Dumnezeu care este cu mine” (1 Corinteni 15, 9-10).

Sfinții apostoli Petru și Pavel, reprezentare din sec. al IV-lea, New York Metropolitan Museum

Și astfel, fraților, prăznuind acum amintirea Sfinților apostoli Petru și Pavel, amintindu-ne de cinstitele lor patimi, luând aminte la credința lor cea adevărată și la viața lor cea sfântă, cinstim nevinovăția în suferințe şi credința lor cea adevărată.

Iubind în ei cea mai înaltă virtute și imitându-i prin fapte deosebite, prin care ne putem asemăna lor (2 Tesaloniceni 3, 5-9), așteptăm fericirea cea veșnică care este pregătită tuturor sfinților. Calea vieții noastre de dinainte a fost mai rea, mai spinoasă, mai grea, dar avem împrejurul nostru atâta nor de mărturii (Evr. 12, 1), care au fost împlinite înaintea noastră şi care ne-au făcut drumul mult mai simplu şi mai uşor de străbătut. În primul rând, această cale a fost deschisă de „începătorul şi plinitorul credinţei”, de Însuşi Domnul Iisus Hristos (Evr. 12, 2).

Curajoşii Săi apostoli, apoi mucenicii, copii, femei, fecioare, şi o mare mulţime de martori nu au făcut decât să-L urmeze pe Hristos, Cel care a lucrat în ei şi a fost alături de ei pe această cale, Cel care a zis: „Fără Mine nu puteţi face nimic” (Ioan 15, 5).

I.M. Fountoúlis - Sinaxar - Sfinții apostoli Petru și Pavel - 29 iunie

Biserica noastră prăznuiește astăzi pomenirea celor doi mari apostoli corifei ai lui Hristos, Petru și Pavel. Acestor doi mari bărbați ai ei, Biserica le va da obolul cinstirii și al recunoștinței pe care li-l datorează pentru ofranda lor nemăsurat de mare și însemnată în lucrarea de propovăduire a credinței creștine și de întărire a ei.

În icoanele lor, cei doi apostoli sunt reprezentați ținând în mâini Biserica în chipul unei mici biserici bizantine - aceasta, pentru că acești doi apostoli au fost cu adevărat stâlpii și pietrele de temelie pe care s-a construit sfântul așezământ al Bisericii lui Hristos. Și reuniți amândoi într-o singură sărbătoare, zugrăviți împreună în aceeași icoană, simbolizează unitatea credinței, unitatea Bisericii care este alcătuită din elemente eterogene:

- ⇒ *tăierea împrejur - adică evreii, cărora s-a adresat lucrarea misionară a lui Petru –*
- ⇒ *și neamurile - adică idolatrii, pentru creștinarea cărora s-a ostenit apostolul neamurilor, Pavel.*

Exact acesta a fost și motivul care a condus la înființarea sărbătorii comune a celor doi corifei, când în anul 258, pe 29 iunie, Papa Sixt al II-lea a mutat oasele lor în catacomba Sfântului Sebastian al Romei. Și a fost atât de reușită și inspirată

această punere a lor laolaltă, încât foarte curând sărbătoarea aceasta a devenit a-toată-lumea și se prăznuiește ”în toate bisericile locale ale lui Dumnezeu”.

Celelalte sărbători ale apostolilor, chiar și pomenirea morții lor, au fost umbrite de noua sărbătoare. De aceea, rar se va găsi o biserică închinată doar unuia dintre cei doi apostoli corifei sau o icoană care să înfățișeze doar pe unul dintre ei. Dimpotrivă, nu există oraș sau sat care să nu aibă biserică sau paraclis închinat numelui celor doi mari apostoli. Nenumărate sunt icoanele lor. De obște le este cinstirea, de obște închinarea, de obște prăznuirea, după cum de obște le-a fost și lucrarea apostolică, și slava tot de obște le este.

Nu ai decât să citești epopeea corifeilor apostoli, așa cum este ea descrisă, cu simplitate, de scriitorul care a fost de față la cele mai multe întâmplări din Faptele Apostolilor, anume evanghelistul Luca.

În perioada Penticostarului am auzit citindu-se în biserici și am urmărit, în citirile apostolice din duminicile de la Paște până la Cincizecime, marile lor fapte în cucerirea lumii. Cum au luat steagul lui Hristos, Crucea, și l-au așezat până la marginile lumii până când au ajuns să-l înfigă chiar în inima Imperiului, la Roma. Vom vedea în cartea Faptelor luptele și pătimirile lor, dar și prea strălucitele lor biruințe. Urmele lor s-au însemnat în chip de neșters în inimile credincioșilor. Fiecare oraș și țară are de arătat cu evlavie însemnele pe care le-au lăsat picioarele lor, frumoasele lor picioare, ”ale celor ce vestesc pacea, ale celor ce vestesc cele bune”, adică mântuirea.

Definitoriu este pentru apostolul Pavel cuvântul unui tropar, anume ipacoi-ul slujbei Utreniei de la praznicul lor: ”Care temniță nu te-a avut pe tine legat? Care biserică nu te are pe tine ritor? Damascul foarte se înțelepțește prin tine, Pavele, că te-a văzut pre tine cuprins de lumină. Roma sângele tău primind, și aceea se laudă. Încă și Tarsul, mai mult se bucură și cu dragoste cinstește scutecele tale. Petre, piatra credinței, Pavele, lauda lumii, de la Roma adunându-vă, întăriți-ne pe noi”.

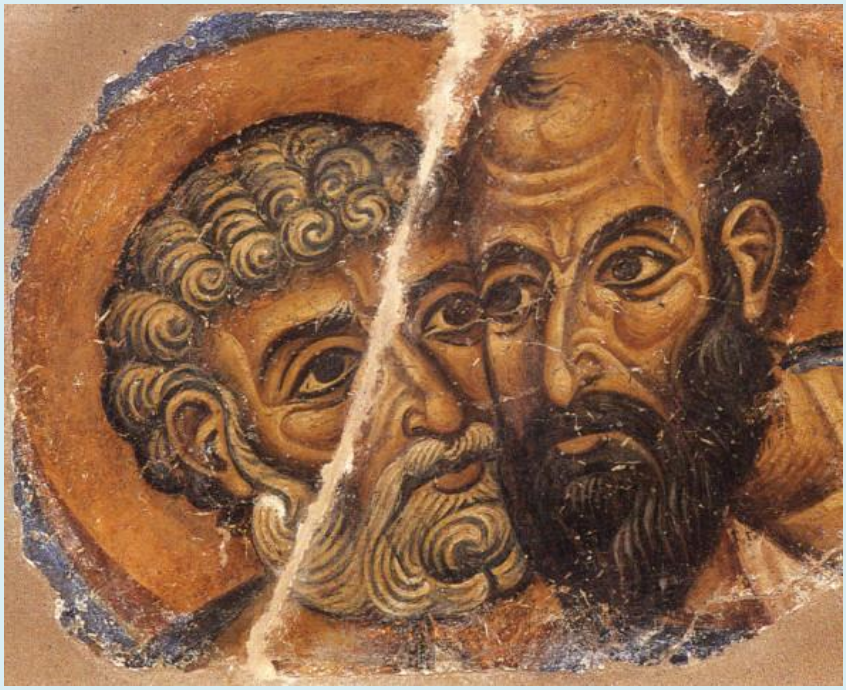

Sfinții apostoli Petru și Pavel - Frescă, Sfânta Mare Mănăstire Vatopedi

Și pomenind aceste locuri pe unde au trecut apostolii, au prăznuit în această zi orașele și țările, care nu au avut cinstea de a păstra, precum Roma, sfintele lor moaște.

Mai ales lumea elenă are de arătat multe asemenea locuri de pomenire pe unde a trecut marele ei apostol, Pavel. Undeva ni se arată spre cinstire închisoarea lui, ca la Filipi, în altă parte ”tribuna”, ca în Veria, altundeva locul judecății, cum este tribuna lui Galian din Corint, în altă parte stânca pe unde au trecut picioarele lui și a propovăduit cuvântul, precum la Areopag în Atena, altundeva portul unde a coborât, cum este portul Kaloí Liménes [1] din Creta și Líndos. Undeva au corelat trecerea lui cu felurite mituri și povestiri fantastice, ca în Mitilini, unde ți se arată locul în care Pavel ar fi ucis prin rugăciune un balaur înfricoșător. Nu are importanță dacă relatarea aceasta este mit sau nu, căci ea arată simbolic cum a perceput poporul trecerea apostolului, care a lăsat urme puternice în acele locuri, mai cu seamă nimicirea crudei idolatrii prin puterea lui Hristos.

În Tesalonic este arătat și azi locul unde a propovăduit apostolul neamurilor, în vechiul paraclis al Mănăstirii Vlatadon, precum și locul unde s-a refugiat fiind

[1] *Gr. Kaloí Liménes, ”porturile bune”, sat și port din Creta. [n.tr.]*

urmărit, în mica peșteră cunoscută sub numele de aghíasma [2], aproape de cartierul cu același nume.

În secolul al XV-lea, Simeon, ultimul arhiepiscop al Tesalonicului dinainte de ocuparea orașului de către turci (1430), mărturisește că în biserica Maicii Domnului celei Nefăcută de mână se păstra și era cinstită spre pomenirea apostolilor piatra pe care a fost legat și bătut apostolul. Tipicul sărbătorii praznicale, așa cum se săvârșea pe atunci la Tesalonic, ni-l descrie Simeon în Tipicul său rămas inedit. De cu seară se săvârșea, având-l ca întâi-stătător pe mitropolit, slujba Vecerniei în Sfânta Sofia. După încheierea Vecerniei avea loc litania și, cântând idiomelele litiei, ajungeau la biserica ”Sfântului Pavel, care se află lângă biserica Născătoarei de Dumnezeu cea Nefăcută de mână, unde se află și piatra pe care a fost bătut”. Este vorba probabil de paraclisul închinat azi pomenirii Sfintei Parascheva, în care se află o groapă, unde probabil se sprijinea baza pietrei.

Pe piatră era încrustată următoarea inscripție, de asemenea inedită, care se păstrează într-un manuscris al Bibliotecii din Viena: ”Pe această piatră fiind întins mai înainte Pavel, a răbdat bătăile cele de nerăbdat, dar acum [pe această piatră] fiind scrijelit [chipul lui] cu felurite scrijelituri, închinările primește, și cinstirile”.

Dimineața, continuă Simeon în Tipicul său, se cânta Itrenia în catedrala Sfintei Sofia după care urma o nouă litanie, ce se îndrepta către biserica Sfinților apostoli, unde se săvârșea apoi Dumnezeiasca Liturghie.

În secolul al XIX-lea, consulul francez de la Tesalonic amintește de blocul cubic de piatră care se afla în Biserica Sfântului Gheorghe Rotóntas, pe care, potrivit tradiției, a urcat apostolul Pavel și a propovăduit cuvântul lui Dumnezeu tesalonicenilor. Astăzi s-au pierdut atât piatra de la Biserica Maicii Domnului cea Nefăcută de mână, cât și blocul de piatră de la Rotóndas și odată cu ele au dispărut și evlavioasele tradiții cu privire la ele, nu însă și cinstirea marelui apostol al orașului nostru.

”Pietre vii”, care mărturisesc trecerea lor pe aici, sunt însă inimile locuitorilor vechiului oraș idolatru, iar monument neatins de vreme sunt cele două Epistole ale sale către Tesaloniceni.

---

[2] *Gr. aghíasma, ”apă sfințită, izvor cu apă sfințită”. Acest loc poartă numele de aghíasma, pentru că în peșteră se afla un izvor unde apostolul Pavel și-a adăpat setea și care apoi a devenit izvor de apă sfințită și făcătoare de minuni. [n.tr.]*

”La acești apostoli, cari altă pricină mai mare de laudă ar putea să gândească cineva a afla”, remarcă Sinaxarul zilei lor, ”afară de mărturisirea și chemarea Domnului? De vreme ce pe unul l-a fericit și l-a numit piatră, asupra căruia zice că a întărit Biserica (adică asupra mărturisirii lui), iar pentru celălalt (adică pentru Pavel) a zis că va fi vas alegerii și-I va purta numele Lui înaintea tiranilor și împăraților”.

I.M. Fountoúlis, Slujbă cuvântătoare, Tesalonic 1971, pp. 138-143.

Sursa:
https://www.pemptousia.ro/2014/06/sfintii-apostoli-petru-si-pavel-29-iunie/

Ss. Petru şi Paul - 29 iunie

29 iunie (latin)
29 iunie (bizantin)

Sărbătoarea, mai exact solemnitatea Sfinţilor Petru şi Pavel este una dinte cele mai solemne ale anului liturgic. Ea apare în calendarul sfinţilor chiar înainte de sărbătoarea Crăciunului şi, începând din secolul al IV-lea, era obiceiul de a se celebra trei sfinte Liturghii în această zi:

- ⇒ prima în bazilica Sfântului Petru în Vatican,
- ⇒ a doua în bazilica Sfântului Pavel din afara zidurilor Romei şi
- ⇒ a treia în catacombele Sfântului Sebastian, unde rămăşiţele pământeşti ale celor doi apostoli au trebuit să fie ascunse un anumit timp pentru a le feri de profanare.

Un ecou al celor trei slujbe din sărbătoarea Sfinţilor apostoli este păstrat în faptul că afară de slujba zilei, există o slujbă şi în ajunul sărbătorii.

După prea curata Fecioara Maria, Sfinţii apostoli Petru şi Pavel, împreună cu Sfântul Ioan Botezătorul, sunt sfinţii amintiţi în anul liturgic de cele mai multe ori şi cu cea mai mare solemnitate.

Afară de solemnitatea de la 29 iunie, mai există o comemorare la 25 ianuarie, conversiunea Sfântului Pavel, una la 22 februarie, Catedrala Sfântului Petru şi una la 18 noiembrie, sfinţirea bazilicilor dedicate fiecăruia dintre ei.

Mult timp s-a considerat că 29 iunie ar fi fost ziua în care, în anul 67, ei şi-au mărturisit credinţa prin vărsarea sângelui, Sfântul Petru pe Colina Vaticană, iar Sfântul Pavel în localitatea numită astăzi Tre Fontane.

În realitate, chiar dacă faptul martiriului este de netăgăduit şi este de asemenea dovedit istoric că s-a petrecut la Roma, nu se poate stabili cu certitudine nici ziua şi nici chiar anul morţii celor doi apostoli.

În timp ce pentru Sfântul Pavel mărturiile vechi sunt de acord asupra anului 67, pentru Sfântul Petru părerile sunt diferite şi cercetătorii par să prefere anul 64, an în care, după cum afirma chiar istoricul păgân Tacit, „o nespus de mare mulţime de creştini” a murit în persecuţia ce a urmat după incendiul Romei.

Se pare că sărbătoarea Sfinţilor Petru şi Pavel ar fi fost fixată la data de 29 iunie pentru a înlocui sărbătoarea păgână care prea mărea pe Romulus şi Remus, cei doi fondatori ai Cetăţii Eterne.

Sfinţii Petru şi Pavel, deşi nu sunt primii care au adus credinţa creştină în Roma, ei sunt de fapt „fondatorii” Romei creştine. Vechiul imn liturgic „Decora lux aeternitatis” - „Frumoasa lumină a eternităţii”, îi numea „Romae parentes” - „Părinţi ai Romei”, procreatori ai Romei; unul dintre imnurile noului breviar vorbeşte despre Roma care „fundata tali sanguine” - „zidită cu un sânge atât de nobil” - „celsum verticem devotionis extulit” - „a ridicat cea mai înaltă culme a dăruirii”. Cuvântul şi sângele sunt forţele vii cu care Sfinţii Petru şi Pavel, uniţi cu Hristos, au plămădit şi plămădesc Roma creştină şi Biserica întreagă.

Sursa: "Vieţile sfinţilor", Editura Arhiepiscopiei Romano-Catolice de Bucureşti

Sfântul Paul, apostol - 25 ianuarie, 29 iunie, 18 noiembrie

c.3-c.65
n.: în c.3, Tarsus, Cilicia (azi Turcia)
d.: în c.65, Roma, Italia
25 ianuarie, 29 iunie, 18 noiembrie (latin)
29 iunie (bizantin)

Biografii: varianta 1

Sfântul Paul, neobositul apostol al neamurilor, a fost convertit de la iudaism pe drumul spre Damasc. A rămas câteva zile în Damasc după botezul lui și apoi a mers în Arabia, probabil pentru un an sau doi, pentru a se pregăti pentru viitoarea sa activitate misionară. Întors la Damasc, a stat acolo pentru un timp, predicând în sinagogi că Iisus este Hristos, Fiul lui Dumnezeu. Pentru aceasta a fost urât de iudei și a trebuit să plece din oraș. A mers apoi la Ierusalim pentru a-l întâlni pe Petru și a aduce omagiu capului văzut al Bisericii.

Mai târziu s-a întors în orașul său natal, Tars, unde a început să evanghelizeze propria provincie, până a fost chemat de Barnaba la Antiohia. După un an, din cauza unei foamete, Barnaba și Paul au fost trimiși cu ajutoare la comunitatea săracă de creștini din Ierusalim. După ce și-au îndeplinit misiunea, s-au întors în Antiohia. Curând după aceasta, Paul și Barnaba au făcut prima călătorie misionară, vizitând insulele Cipru, apoi Pamfilia, Pisidia, Lycaonia, toată Asia Mică, și au înființat Biserici în Pisidia, Antiohia, Iconium, Lystra și Derbe.

După Conciliul de la Ierusalim, Paul, însoțit de Sila și mai apoi de Timotei și Luca, a făcut a doua sa călătorie, mai întâi revizitând Bisericile întemeiate de el în Asia Mică, apoi a trecut prin Galatia. La Troas, Paul a avut o viziune a unui macedonian, care pentru el a fost o chemare a lui Dumnezeu pentru a evangheliza Macedonia. Astfel a navigat către Europa, și a predicat Evanghelia în Filipi, Tesa-

lonic, Berea, Atena și Corint. Apoi s-a întors în Antiohia trecând prin Efes și Ierusalim.

În a treia călătorie misionară, Paul a vizitat aproape aceleași regiuni ca și în cea de a doua călătorie, dar a mers și în Efes, unde a rămas aproape trei ani, și care a fost centrul activității sale misionare.

Avea planuri și pentru alte călătorii misionare, intenționând să părăsească Ierusalimul pentru Roma și Spania. Persecuțiile iudeilor l-au împiedicat însă să își îndeplinească acest scop. După doi ani în care a fost prizonier în Cezarea a reușit să ajungă la Roma, unde a fost ținut în lanțuri încă doi ani.

Faptele Apostolilor nu ne oferă alte informații despre ce a urmat în viața apostolului.

Totuși aflăm din Scrisorile pastorale și din tradiție că la finalul celor doi ani, Sfântul Paul a fost eliberat din închisoarea din Roma și a mers în Spania, apoi în Orient, după care s-a întors la Roma, unde a fost închis a doua oară, iar în anul 67 a fost decapitat.

Sfântul Paul, cu interes neobosit și afecțiune paternă pentru Bisericile înființate de el, ne-a dat paisprezece Scrisori canonice. Totodată este destul de sigur că el a scris și alte scrisori care nu mai există.

În Scrisorile lui, Sfântul Paul se arată ca fiind un gânditor creștin profund, și a avut o influență formativă de durată în dezvoltarea creștinismului. Odată cu trecerea secolelor a devenit mai clară măreția minții și a spiritului lui. (traducere: Teodora Capan)

Biografii: varianta 2

„Pe mormântul acestui neobosit misionar, care a parcurs mii de kilometri pentru a-l predica pretutindeni pe Iisus cel răstignit, suferind foarte mult, cei din vechime i-au pus cea mai simplă, dar şi cea mai semnificativă dintre inscripţii: «Lui Paul, apostol, martir». Sunt cele două titluri care rezumă întreaga sa viaţă” [3].

[3] *Citat dintr-un articol al lui A. Penna, din Bibliotheca Sanctorum, X, Citta Nuova, Roma 1990, 184.*

Naşterea lui Saul se presupune că a avut loc între anii 5 şi 10 d.C., în oraşul cosmopolit Tars, din părinţi ce fabricau şi vindeau corturi şi îşi dobândiseră titlul de cetăţeni romani. El a avut un nume dublu: Saul, pentru evrei şi Paul, pentru greci şi romani. A cunoscut bine cultura greacă şi a învăţat această limbă, dar a rămas mereu fidel tradiţiilor părinţilor. De tânăr a fost invitat la Ierusalim, unde şi-a completat formaţia sa „la picioarele lui Gamaliel", învăţătorul cel mai cunoscut şi cel mai înţelept din acel timp în lumea ebraică.

El însuşi, vorbind despre originea sa, spunea: „Eu sunt un iudeu din Tarsul Ciliciei, un oraş nu lipsit de importanţă" (Fap 22,3). Şi în Scrisoarea către Filipeni (3,5-6) scria: „Circumcis în a opta zi, din poporul lui Israel, tribul lui Beniamin, evreu din evrei, după Lege, fariseu, după zel, prigonitor al Bisericii, iar în ceea ce priveşte justificarea care vine din Lege, fără cusur".

La Ierusalim i-a cunoscut pe creştini ca fiind o sectă periculoasă în interiorul iudaismului, care trebuia extirpată prin orice mijloc. Era încă tânăr când a asistat la lapidarea lui Ştefan, păzind hainele lapidatorilor şi, când a ajuns la vârsta adultă, a obţinut autorizaţia de a-i descoperi şi persecuta pe creştini. La Ierusalim era teroarea creştinilor.

Pe drumul Damascului

Convins că aduce slavă lui Dumnezeu, „Saul, tot urzind ameninţare împotriva discipolilor Domnului, a mers la marele preot şi a cerut de la el scrisori către sinagogile din Damasc, ca să-i aducă legaţi la Ierusalim pe cei pe care i-ar fi găsit în această credinţă, fie bărbaţi, fie femei"(Fap 9,1-2).

În timp ce se apropia de oraş „dintr-o dată a fost învăluit de o lumină din cer", a căzut la pământ şi a auzit o voce: „Saule, Saule, pentru ce mă prigoneşti?" La întrebarea sa: „Cine eşti tu, Doamne?", el a auzit următorul răspuns: „Eu sunt Iisus, pe care tu îl persecuţi!", şi l-a îndemnat să meargă să-l caute pe Anania care îi va spune ce are de făcut (Fap 9,4-9). Ridicându-se de la pământ, şi-a dat seama că era orb, dar în suflet avea o mare lumină. Însoţitorii săi l-au condus de mână în cetate şi el a rămas acolo trei zile, în aşteptarea lui Anania.

Când acesta s-a prezentat, i-a administrat Botezul, Saul şi-a recăpătat vederea şi, prezentându-se în sinagogă, a dat mărturie despre cele petrecute. Comunitatea creştină s-a bucurat de aceasta, cea ebraică, însă, a fost foarte surprinsă şi a crezut că el şi-a pierdut capul. În ceea ce-l priveşte, Saul s-a gândit să se retragă în pustiu,

pentru a-şi pune ordine în gânduri şi pentru a înţelege în profunzime darul primit. A petrecut trei sau patru ani într-o localitate necunoscută nouă.

Poate tocmai în această perioadă sau într-una care a urmat s-a întâmplat ceea ce el povesteşte în Scrisoarea a doua către Corinteni (12,2-4): „Cunosc un om în Hristos, care, acum paisprezece ani - că era în trup, nu ştiu; sau că era în afara trupului, nu ştiu: Dumnezeu o ştie - a fost răpit până la al treilea cer. şi că a auzit cuvinte de negrăit, pe care omul nu are voie să le rostească".

Saul, ca şi ceilalţi apostoli, îl întâlnise pe Cel Înviat şi putea să dea mărturie despre aceasta; dar, spre deosebire de apostoli, el nu trăise alături de Iisus şi, deci, nu primise în mod gradual toată formaţia necesară ministerului. Învăţătorul suplinea acum acestea într-o formă extraordinară, purtându-l în paradis şi făcându-l să contemple realitatea divină. Fără acest eveniment, apostolul nu ar fi putut să facă şi să înveţe tot ceea ce el a făcut şi a învăţat.

Întărit de această lumină, s-a întors la Damasc şi a predicat cu mare entuziasm, încât a trezit mânia adversarilor săi şi a fost constrâns să fugă în timpul nopţii, coborând de pe zidurile oraşului într-un coş. S-a dus la Ierusalim şi a rămas cincisprezece zile cu Petru şi Iacob, punându-i la curent cu noua lui viaţă. Apostolii l-au înţeles, dar comunitatea creştină exprima dubii privind convertirea sa, până când în apărarea sa a intervenit Barnaba. Saul nu era în apele sale şi, de aceea, s-a întors la Tars, în cetatea natală, reluându-şi meseria de ţesător.

Barnaba, trimis de apostoli la Antiohia, apreciind darurile pe care Dumnezeu i le-a dat lui Saul, a mers la Tars şi l-a convins să-l urmeze la Antiohia. Aici, Saul şi-a luat pentru totdeauna numele de Paul, deoarece, de acum înainte, îşi dădea seama că misiunea sa se va desfăşura nu atât între iudei, cât, mai ales, între alte popoare, acelea pe care evreii le numeau „păgâni".

Spre sfârşitul anului 43, Paul şi Barnaba se întorc împreună la Ierusalim, pentru a aduce un ajutor economic acelei comunităţi. La întoarcere, îl vor lua cu ei pe Ioan Marcu, nepotul lui Barnaba, un tânăr doritor să se dedice apostolatului.

Prima călătorie apostolică (45/46-49)

În spatele inspiraţiei unui profet, Paul şi Barnaba organizează prima călătorie misionară pentru a duce evanghelia în alte oraşe din ambientul elenistic. Au mers mai întâi în Cipru, apoi la Perga, şi de aici s-au îndreptat spre Antiohia Pisidiei. De aici, Marcu, neobişnuit cu dificultăţile unor asemenea călătorii, s-a întors la Ieru-

salim. Cei doi, în schimb, şi-au urmat cu mult zel misiunea începută, extinzând Biserica prin toate oraşele pe care le vizitau. Nu lipseau persecuţiile şi ei au trebuit să facă faţă chiar şi unui fapt tragicomic, când, la Listra, locuitorii i-au luat drept Zeus şi Hermes şi voiau să le ofere un sacrificiu.

Întorşi la Antiohia, foarte fericiţi pentru roadele culese între păgâni, au aflat comunitatea în plină agitaţie.

Unii, veniţi de la Ierusalim, au afirmat că Botezul nu ar servi la nimic fără circumciziune. Pentru a clarifica această problemă, Paul şi Barnaba au mers din nou la Ierusalim, provocând ceea ce este considerat a fi primul conciliu al Bisericii.

Petru, după o lungă discuţie, repetă gândul său cu privire la această problemă: „Fraţilor, voi ştiţi că deja de mult timp Dumnezeu a făcut o alegere între voi, pentru ca păgânii să asculte din gura mea cuvântul Evangheliei şi să vină la credinţă… Şi nu a făcut nici o discriminare între noi şi ei, purificându-ne inimile prin credinţă. Noi credem că prin harul Domnului Iisus suntem mântuiţi, şi în acelaşi fel şi ei” (Fap 15,1-35). A dat apoi cuvântul lui Paul şi Barnaba, pentru ca ei să povestească minunile făcute de Cel Înviat printre păgâni.

La sfârşit, prin intervenţia lui Iacob, care avea la inimă soarta iudeilor din diaspora, s-a ajuns la un compromis, dându-se norme pastorale (abţinerea de la cărnurile oferite idolilor, de la animalele sufocate şi de la desfrânare), pentru a nu-i scandaliza sau a-i pune la grea încercare pe creştinii care proveneau din iudaism şi care, conform tradiţiei ebraice (cf. Gen 2,4), reţineau ca „necurate” aceste mâncăruri. În mod natural, rămânea în picioare principiul fundamental, apărat de Petru, anume că Evanghelia era pentru toţi deoarece Dumnezeu „nu a făcut nici o discriminare” şi, deci, „nu trebuie să fie impusă nici o altă obligaţie în afară de cele necesare” (cf. Fap 15,27-29).

Această problemă părea rezolvată, dar creştinii iudaizanţi nu vegetau, provocând faimosul incident de la Antiohia, relatat nouă de Paul în Scrisoarea către Galateni (2,11-16). Petru se afla la Antiohia şi lua masa împreună cu creştinii proveniţi din păgânism. Au ajuns în oraş discipolii lui Iacob şi s-au scandalizat de această convieţuire. Petru şi Barnaba, pentru a nu-i contraria, au început să evite aceste contacte. Când Paul, întors la Antiohia, şi-a dat seama de confuzia care se crea, i-a făcut cunoscut lui Petru ceea ce el însuşi a spus în Conciliul de la Ierusalim. Textul lasă să se întrevadă că Petru recunoştea raţiunile lui Paul. Polemica a continuat însă între creştinii de cele două provenienţe, până când Biserica, înrădăcinată de acum bine în lumea greco-romană, a devenit autonomă de sinagogă.

A doua călătorie apostolică (50-53)

Întorcându-se la Antiohia, Marcu a venit şi el împreună cu ei. Paul şi Barnaba, cupă ce au informat comunitatea, au organizat o altă călătorie apostolică, pentru a întări credinţa în tinerele Biserici din Asia. Marcu voia să ia parte la aceasta, dar Paul s-a opus cu hotărâre: nu voia să se creeze probleme în timpul acestei noi călătorii, aşa cum s-a întâmplat în prima. Atunci, au ajuns la un acord: Barnaba şi Marcu s-au întors în Cipru, iar Paul şi Sila, în alte comunităţi de pe continent. În timpul călătoriei, noi orizonturi i s-au deschis lui Paul şi, împins de Duhul Sfânt, el a traversat marea, s-a dus în Macedonia pentru a vesti evanghelia la Filipi. Aici a convertit-o pe Lidia din Tiatira, femeie de vază în acel oraş, şi a vindecat o copilă care exercita arta divinaţiei şi era un bun izvor de câştiguri pentru stăpânii ei. Aceştia au provocat ura cetăţenilor oraşului şi Paul şi Sila au fost bătuţi şi încarceraţi.

În timpul nopţii, a fost însă un cutremur de pământ şi paznicul închisorii, temându-se ca prizonierii să nu fi profitat de aceasta pentru a fugi, voia să-şi ia viaţa. Paul, după ce l-a asigurat că nu s-a întâmplat acest lucru, i-a vorbit despre Domnul Iisus mort şi înviat. Gardianul şi întreaga sa familie, în acea noapte, s-au hotărât să primească Botezul. Dimineaţa, autorităţile oraşului voiau ca cei doi prizonieri să plece, dar Paul a ţinut să le spună că ei au biciuit doi cetăţeni romani şi, deci, dacă nu voiau să fie purtaţi în tribunal, trebuiau să-i lase în pace şi să plece atunci când ei vor voi. Au trebuit să fie de acord şi Paul a putut astfel să întărească comunitatea creştină şi apoi a plecat pentru a continua programul pe care Duhul i-l pregătea.

De la Filipi, s-a dus la Tesalonic unde, de asemenea, s-a născut o comunitate; apoi s-a îndreptat spre Bereea şi apoi spre Atena. În capitala cea mai sofisticată a Orientului, Paul a încercat să vorbească într-un limbaj acceptabil oamenilor iubitori de filozofie, dar discursul său rafinat, ţinut în Areopag, în faţa acestor oameni cultivaţi şi critici în acelaşi timp, a fost un fiasco, chiar dacă i-a câştigat la credinţă pe Dionisiu, Damaris şi pe alţi câţiva.

De la Atena, s-a dus la Corint. În acest oraş cosmopolit, unde comerţul făcea să înflorească orice fel de vicii, Paul a obţinut un succes nesperat. După ce a predicat în sinagogă, fără mare succes, a vestit Evanghelia păgânilor, şi astfel, s-a născut o comunitate creştină foarte dinamică. De mare ajutor i-au fost persoane cum sunt: Febe, slujitoare a Bisericii, Aquila şi Priscila (cf. Rom 16,1-4), doi soţi evrei convertiţi la Evanghelie. Ei l-au primit în casa lor, dându-i şi posibilitatea de a-şi câştiga pâinea ca ţesător de corturi. A rămas acolo pentru circa un an şi jumătate.

Şi-a reluat apoi călătoria spre Ierusalim, unde voia să-şi împlinească votul de nazireu [4] pe care îl făcuse.

A treia călătorie apostolică (53/54-58)

De aici, a început a treia călătorie apostolică, vizitând comunităţile de pe continent şi oprindu-se la Efes timp de trei ani. În acest mare oraş, o dată cu creşterea comunităţii creştine, s-a diminuat cultul în templul zeiţei Artemis şi comerţul sacru a primit o mare lovitură. Aici s-a produs o mare răscoală populară, provocată de constructorii şi vânzătorii de statuete ale zeiţei, nu atât din motive religioase, cât din cauza intereselor ce erau în joc, dar Paul a ieşit de aici nevătămat. El i-a încredinţat comunitatea lui Timotei, pentru ca el să ducă la desăvârşire procesul său de evanghelizare.

De la Efes, a trecut din nou în Macedonia, şi aici a aflat că în comunitatea din Corint erau mari diviziuni şi dezordini morale. A fost foarte întristat de acest lucru şi le-a scris atunci o primă scrisoare. Din fericire, comunitatea din Corint a primit foarte bine apelurile apostolului, cum dă mărturie cea de-a doua scrisoare, şi Paul a fost primit acolo cu multă iubire, ba, mai mult, el s-a ales şi cu o sumă frumuşică de bani pentru fraţii săraci din Ierusalim. A rămas trei luni la Corint şi apoi din nou s-a îndreptat spre Ierusalim, pentru a le aduce colectele făcute cu ocazia acestei călătorii. În diferitele comunităţi din Asia Mică, pe care Paul a reuşit să le viziteze, convins de acum că-i vede pentru ultima oară pe aceşti fii ai săi, întâlnirile au fost deosebit de mişcătoare.

Prima arestare (58-63)

La Ierusalim a fost primit cu bucurie de fraţi, cărora le-a încredinţat ofertele creştinilor din Bisericile sale. Iacob, însă, i-a făcut cunoscut faptul că circulau cu privire la el unele grave acuze, conform cărora el predica abandonarea lui Moise şi a circumciziunii în toate sinagogile din diaspora. Pentru a risipi asemenea acuze, îl sfătuia să se unească altor fraţi ce trebuiau să-şi împlinească votul de nazireat şi să le plătească el însuşi cheltuielile. Paul i-a urmat sfatul, dar în popor s-a iscat o revoltă în care Paul a fost acuzat pe nedrept că ar fi introdus în templu nişte greci. Paul a ajuns la tribunal şi, după alte evenimente, a trebuit să facă apel la cezar pentru a scăpa din mâna iudeilor care îi voiau moartea.

---

[4] *Nazireatul, la evrei, era o practică religioasă, o promisiune făcută lui Dumnezeu, care cerea anumite abstinenţe şi obligaţii rituale de împlinit în templul din Ierusalim.*

De la Ierusalim, a mers, ca prizonier, la Cezareea şi, de aici, a fost dus la Roma, după ce a suferit un celebru naufragiu, care pentru trei luni i-a permis să facă cunoscută evanghelia într-o insulă, în mod tradiţional identificată ca fiind Malta. La Roma, a aşteptat judecata într-un arest la domiciliu timp de doi ani, evanghelizându-i pe toţi cei pe care i-a găsit acolo.

A patra călătorie apostolică şi martiriul (63-67)

Repus în libertate, se pare că Paul a profitat de acest lucru pentru a merge în Spania, cum dă mărturie „Il Frammento muratoriano" şi Sfântul Clement Romanul. Acest lucru pare să aibă un bun suport, deoarece o asemenea călătorie se afla în programul apostolului (Rom 15,24) şi, de asemenea, pentru că el nu se afla la Roma în timpul persecuţiei lui Nero. Din Spania s-a întors din nou pentru a face vizite în diferitele comunităţi ale Orientului, lăsându-i pe Tit la Creta şi pe Timotei la Efes, pentru a completa opera sa de evanghelizare în aceste oraşe.

În anul 66, sau în anul următor, a fost din nou arestat, dus la Roma şi supus unei detenţii foarte dure, abandonat de toţi şi lipsit de încurajarea creştinilor locului. El i-a lansat atunci un apel foarte mişcător lui Timotei: „Eu de acum sunt oferit ca jertfă şi timpul plecării mele a sosit. Grăbeşte-te să vii la mine cât mai curând. Căci Dima m-a părăsit. Crescens este în Galaţia, iar Tit, în Dalmaţia. Numai Luca este cu mine. Ia-l pe Marcu şi adu-l cu tine, căci îmi este de folos în slujire. Când vei veni, să-mi aduci mantia pe care am lăsat-o în Troas, la Carp, ca şi cărţile, în special pergamentele" (2Tim 4,6.9-13).

De această dată, tribunalul roman l-a condamnat la decapitare, pentru că era creştin. Tradiţia indică drept loc al decapitării localitatea Tre Fontane, aproape de Roma, şi ca loc al înmormântării, cimitirul de lângă via Ostiense, unde acum se înalţă minunata bazilică construită în cinstea lui.

Gândirea lui Paul

A încerca o sinteză a gândirii lui Paul înseamnă a-mi depăşi atribuţiunile, dar îmi face plăcere să citez aici una dintre frazele sale cele mai semnificative, extrasă din Scrisoarea către Galateni (1,11-12): „Vă fac cunoscut, fraţilor, că Evanghelia predicată de mine nu este după om: nici n-am primit-o, nici n-am învăţat-o de la vreun om, ci [am primit-o] prin revelaţia lui Iisus Hristos". E suficient să deschizi una dintre scrisorile pauline pentru a-ţi da seama de aceasta. Nu se poate uita, dincolo de acest lucru, că el, prin predica şi prin scrierile sale, a realizat prima şi cea mai importantă inculturare a Evangheliei în istorie.

Sursa: "Martiri şi sfinţi din calendarul roman", Editura Sapientia, Enrico Pepe, trad. pr. Ioan Bişog

Sfântul Petru apostol - 22 februarie, 29 iunie, 18 noiembrie

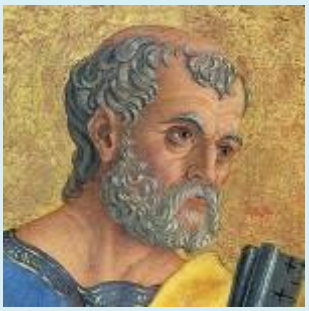

22 februarie, 29 iunie, 18 noiembrie (latin)
29 iunie (bizantin)

Biografii: varianta 1

Simon Petru sau Chefa, primul papă, principele apostolilor și fondator, împreună cu Sfântul Paul, al Bisericii din Roma, era originar din Betsaida, de lângă Marea Tiberiadei (sau Galileei), fiul lui Iona, și era, ca și fratele său, Sfântul Andrei, pescar pe această mare. Andrei l-a prezentat pe Petru lui Iisus, și Hristos l-a chemat pe Petru să devină discipol. În Evanghelia lui Luca, întâmplarea spune că Petru a prins atât de mulți pești încât a căzut în fața lui Iisus care i-a spus: „Nu te teme. De acum te voi face pescar de oameni.”

Iisus i-a dat lui Simon un nou nume: Chefa, sau „piatră”. Devenind un discipol al lui Iisus, Petru a recunoscut în El pe Mesia, Fiul lui Dumnezeu. Hristos i-a spus: „Tu ești Petru și pe această piatră voi zidi biserica Mea”. El a adăugat: ”Ție îți voi da cheile Împărăției Cerului. Ceea ce vei lega pe pământ, va fi legat în ceruri, iar ceea ce vei dezlega pe pământ, va fi dezlegat în ceruri.”

Petru a fost mereu numit primul dintre apostoli în descrierile din Noul Testament, și făcea parte din cercul apropiaților lui Iisus, împreună cu Iacob și Ioan. Despre el se vorbește mai mult decât despre ceilalți discipoli, și a fost lângă Iisus când a avut loc Schimbarea la Față, la învierea fiicei lui Iair, în Agonia din Grădina Ghetsimani. L-a ajutat la Cina cea de Taină și a avut un rol important în Patimile Mântuitorului. Când Învățătorul a fost arestat, el a tăiat cu sabia urechea dreaptă a lui Malchus, servitorul marelui preot, și s-a lepădat de trei ori de Iisus, așa cum a prezis El. Petru, „ieșind afară, a plâns amar”.

După Înviere, Petru a mers la mormânt împreună cu ”celălalt discipol”, după ce a aflat vestea de la femei. Prima apariție a lui Hristos Înviat a fost în fața lui Petru,

înaintea celorlalți discipoli, și când Iisus a apărut în fața discipolilor pe malul Tiberiadei, i-a dat lui Petru binecunoscuta poruncă: „Paște mielușeii Mei… Paște oile Mele… Paște oile Mele”.

Imediat după Înălțarea la cer, Petru a luat rolul de conducător incontestabil al apostolilor, poziția lui fiind evidentă în Faptele Apostolilor. El a desemnat un înlocuitor al lui Iuda Iscarioteanul; a vorbit primul mulțimii care se adunase după coborârea Duhului Sfânt la Rusalii; a fost primul apostol care a făcut minuni în numele Domnului; și a rostit sentința asupra necinstiților Anania și Safira.

Petru a fost esențial în răspândirea Evangheliei la neamuri. L-a botezat pe romanul păgân Cornelius, și la Conciliul din Ierusalim a susținut predicarea către neamuri, permițând astfel noii Biserici să devină universală. Întemnițat de regele Irod Agripa, a fost ajutat să evadeze de către un înger. Și-a reluat apoi apostolatul în Ierusalim și eforturile lui misionare au inclus călătorii în orașe din lumea păgână precum Antiohia, Corint și în cele din urmă Roma. A făcut referire la Cetatea Eternă în prima sa Scrisoare, spunând că scrie din Babilon.

Este sigur că Petru a murit la Roma și că martiriul lui a avut loc în perioada în care a domnit împăratul Nero, probabil în anul 64. Mărturiile despre martiriul său sunt ample, incluzând cele ale lui Origene, Eusebiu de Cezareea, Sfântul Clement I al Romei, Sfântul Ignațiu și Sfântul Irineu.

Conform unei bogate tradiții, Petru a fost răstignit pe Colina Vaticanului cu capul în jos, deoarece s-a declarat nedemn de a muri la fel ca Domnul. A fost mai apoi înmormântat pe Colina Vaticanului, și excavațiile făcute sub Bazilica San Pietro au scos la iveală probabilul mormânt, iar relicvele lui sunt acum păstrate sub altarul principal din Bazilică.

Din primele zile ale Bisericii, Petru a fost recunoscut ca principele apostolilor și primul pontif suprem, și astfel scaunul său din Roma s-a bucurat de poziția de primat asupra întregii Biserici Catolice.

În timp ce principala lui sărbătoare este în data de 29 iunie, el este sărbătorit în calendarul latin și în zilele de 22 februarie și 18 noiembrie.

În arta liturgică, este reprezentat ca un bărbat în vârstă care ține niște chei și o carte. Simbolurile lui includ o cruce cu capul în jos, o barcă și un cocoș. (traducere: Teodora Capan)

Biografii: varianta 2

Chemarea

Petru, născut la Betsaida Galileii, fiul lui Ioan sau Iona, fratele lui Andrei, căsătorit, locuia la Cafarnaum când l-a cunoscut pe Învăţătorul.

În Evanghelii, nu a fost niciodată precizat numele soţiei sau al fiilor, dar este pomenită soacra, vindecată în mod miraculos de Isus. Petru şi Andrei au pus pe picioare, împreună cu Iacob şi Ioan, ceea ce astăzi am numi o mică, dar eficientă industrie de pescuit. Săpături recente la Cafarnaum au adus la lumină ceea ce ar fi fost casa lui Petru. E foarte mare, aproape de lac şi, ca şi sinagoga, este situată în afara aglomeraţiei de cocioabe care formau oraşul. Semne că familia lui Petru o ducea destul de bine din punct de vedere economic.

În prima sa întâlnire cu Isus, au putut fi auzite cuvintele: „Tu eşti Simon, fiul lui Ioan; te vei numi Chefa, adică Petru” (In 1,42). A-i da un nume nou însemna a-i indica misiunea pentru care a fost destinat. Nu ştim ce a înţeles atunci cel interesat. Desigur, acea întâlnire a confirmat ceea ce îi spusese fratele: „L-am aflat pe Mesia!” (In 1,41). Amândoi s-au întors la pescuit, deoarece era necesar să ducă mai departe afacerea familiei, dar imediat ce era posibil, se întorceau să-l audă pe Învăţătorul.

Urmarea

Într-o zi, în timp ce Petru şi Andrei erau pe lac, întinzându-şi plasele împreună cu tatăl lor şi cu fiii lui Zebedeu, după o noapte de inutilă osteneală, li s-a prezentat Iisus, a urcat în barca lui Petru şi a început să înveţe poporul ce se adunase de-a lungul ţărmului. Când a terminat, i-a invitat să-şi arunce plasele chiar acolo, aproape de plajă. „Ce absurd!”, trebuie să fi gândit cei prezenţi. Petru, în schimb, a spus: „Învăţătorule, am trudit o noapte întreagă şi nu am prins aproape nimic; dar la cuvântul tău, voi arunca plasele” (Lc 5,5). Şi pescuitul a fost minunat.

Petru, în loc să fie impresionat de marele noroc pe care l-au avut în mâini, l-a privit pe Iisus şi, conştient de nevrednicia sa, s-a aruncat la picioare şi i-a zis: „Îndepărtează-te de la mine, Doamne, pentru că sunt un om păcătos” (Lc 5,8). Şi răspunsul a fost şi mai imprevizibil decât pescuitul: „Nu te teme; de acum vei fi pescar de oameni”. Evanghelistul notează că Petru şi Andrei, „trăgându-şi bărcile la mal, au lăsat totul şi l-au urmat” (Lc 5,11). Destinul lor era de acum înainte legat pentru totdeauna de acela al lui Iisus, împărţind cu el bucuriile şi ostenelile, dar,

înainte de toate, trăind ca şi el şi descoperind orizonturi inimaginabile până atunci. Când, mai târziu, Învăţătorul, după o noapte de rugăciune, i-a ales pe cei doisprezece, Petru a fost primul pe listă şi va rămâne aşa pe toate listele Noului Testament.

El a ştiut să corespundă iubirii deosebite a lui Iisus cu o credinţă sinceră. După discursul despre „pâinea vieţii", în timp ce toţi se îndepărtau şi Învăţătorul i-a întrebat pe apostoli dacă şi ei vor să plece, Petru a răspuns: „Doamne, la cine să mergem? Tu ai cuvintele vieţii veşnice; noi am crezut şi am cunoscut că tu eşti Sfântul lui Dumnezeu" (In 6,68-69). Cu o altă ocazie, la întrebarea lui Iisus ce cred ei despre dânsul, Petru a răspuns: „Tu eşti Hristos, Fiul Dumnezeului celui viu". Şi Iisus i-a spus: „Şi tu eşti Petru, şi pe această piatră voi zidi Biserica mea. Ţie îţi voi da cheile Împărăţiei cerurilor" (cf. Mt 16,13-20).

Când mama fiilor lui Zebedeu i-a cerut pentru fiii săi primele locuri în împărăţia mesianică, ceilalţi apostoli nu şi-au ascuns iritarea; aici, însă, cu toţii au acceptat cuvintele lui Iisus care recunoştea în Petru persoana destinată de Tatăl pentru împlinirea unei misiuni speciale. Petru, împreună cu Iacob şi Ioan, făcea parte din grupul celor intimi, pe care Învăţătorul i-a voit părtaşi la evenimente extraordinare cum au fost învierea fiicei lui Iair, schimbarea la faţă, rugăciunea din Grădina Măslinilor.

Slăbiciunile lui Petru

În special, Sfântul Marcu, evanghelistul său, nu ascunde slăbiciunile lui Petru. În evenimentul schimbării la faţă, el a avut această intervenţie: „Învăţătorule, ce bine ne este nouă aici; să facem trei corturi, unul pentru tine, unul pentru Moise şi unul pentru Ilie" (Mc 9,5), şi evanghelistul, făcându-se ecoul desigur al unui comentariu al Învăţătorului său, a adăugat plin de subtilitate că Petru nu ştia ce spune. Coborând de pe munte, Iisus le-a anunţat iminenta sa pătimire şi moarte. Învăţătorul trebuie să moară? „Absurd!", s-a gândit Petru, şi i-a spus-o deschis. Dojana lui Iisus a fost dură, dar Petru a acceptat-o. Nu înţelegea, dar ştia că el se află în faţa Adevărului.

Pe de altă parte, tocmai aşa era el. Avea o încredere în Iisus, încât putea să-i spună tot ceea ce avea în minte, fără să se gândească de două ori. Din cauza aceasta, a mai făcut o gafă în timpul spălării picioarelor, la ultima cină. Cum putea permite ca Învăţătorul său să se aplece, ca un sclav, pentru a-i spăla picioarele, lui, un păcătos aşa de mizerabil? S-a opus cu hotărâre, dar la fel a fost şi răspunsul: „Dacă nu te voi spăla, nu vei avea parte cu mine" (In 13,8). Ca şi cum i-ar fi spus: „Poţi să

pleci!” Şi Petru s-a arătat atunci dispus să se lase spălat nu numai pe picioare, dar şi pe mâini şi pe cap.

Când Iisus i-a anunţat apoi că, în acea noapte, cu toţii îl vor abandona, Petru a protestat, spunând că ar fi dispus mai degrabă să moară pentru el decât să o ia la fugă. Cuvinte sincere, care însă nu ţineau cont de slăbiciunea umană. Atunci, Iisus, cu infinită delicateţe, după ce i-a profeţit tripla renegare, l-a asigurat că Dumnezeu nu-l va abandona, şi el, după ce se va întoarce, va trebui să-i întărească în credinţă pe fraţii săi.

În acea noapte, lucrurile s-au precipitat şi Petru a avut cea mai grea experienţă din viaţa sa. În Grădina Măslinilor, nu a reuşit să vegheze şi să se roage alături de Învăţătorul său; s-a trezit la sosirea gărzilor, a voit să-l apere cu sabia şi atunci a greşit din nou. Lipsit de acum de orice energie umană, nu a mai putut face altceva decât să fugă. Împreună cu Ioan, a avut curajul să intre în palatul marelui preot, unde Sinedriul îl judeca pe Isus, şi, de asemenea, în acel loc, a făcut ceea ce nu ar fi voit să facă vreodată: în faţa unei portărese şi înaintea gărzilor, care se încălzeau la focul aprins în mijlocul curţii, de trei ori a negat că-l cunoaşte pe Iisus.

Tocmai în acel moment, Isus traversa curtea legat în lanţuri şi l-a privit pe Petru. Apostolul a înţeles că nu era gata pentru martiriu şi a fugit din acel loc. Evanghelistul notează că a plâns amar, dar nu a disperat, asemenea lui Iuda. Conştient de acum înainte de nimicnicia sa, nu a mai avut curajul să se expună, alături de Maria şi Ioan, la picioarele crucii, dar l-a însoţit în pătimirea sa din cenacol, împreună cu ceilalţi apostoli care, speriaţi ca şi el, se închiseseră acolo.

Când femeile le-au adus prima veste despre înviere, Petru şi Ioan au alergat la mormânt şi au constatat că cele spuse erau adevărate. După aceea, Cel Înviat le-a apărut de mai multe ori apostolilor, dar înainte de a apărea înaintea tuturor, i-a apărut mai întâi lui Petru, conform mărturiei lui Luca (Lc 24,34) şi a lui Paul (1Cor 15,5).

Ca să nu mai rămână în inima lui Petru, nici o umbră şi între discipoli să nu mai apară nici un dubiu cu privire la dreptul lui Petru de a conduce Biserica, Cel Înviat, conform Evangheliei după Ioan, a voit să-l confirme în faţa celorlalţi apostoli pentru misiunea pe care i-a încredinţat-o şi, la tripla declaraţie de iubire, i-a repetat de trei ori: „Paşte miei mei, paşte oile mele” (cf. In 21). În ultimul dialog pe care Iisus l-a avut cu Petru i-a anunţat martiriul. De acum înainte, după ce a învăţat să renunţe la el însuşi, şi întărit cu Duhul Domnului său, putea să zidească Biserica -

locuinţa în care Cel Înviat avea să locuiască până la sfârşitul lumii - şi să dea mărturie pentru propria credinţă cu sângele său.

Petru la muncă

Încă mai înainte de solemna coborâre a Duhului Sfânt, privind în jur, Petru a observat că colegiul apostolic nu mai era complet, aşa cum stabilise Învăţătorul, şi, adunând comunitatea, l-a ales pe Matia în locul lui Iuda Iscarioteanul. În ziua de Rusalii, a luat cuvântul şi a explicat poporului din Ierusalim şi celor veniţi de pretutindeni ce s-a petrecut în istoria mântuirii. Astfel, s-a născut prima comunitate creştină.

La poarta templului, a împlinit minunea vindecării unui olog, trezind entuziasmul în mijlocul oamenilor şi preocupare pentru sinedriu. Dus de mai multe ori în închisoare şi apoi eliberat, a afirmat cu claritate că el trebuia să asculte de Dumnezeu, şi nu de oameni. În interiorul comunităţii creştine, Anania şi Safira au căzut morţi la picioarele sale, pentru că au minţit, şi Simon Magul, care voia să cumpere cu bani puterea de a face minuni, a trebuit să înghită cuvinte deosebit de dure.

Predica sa s-a desfăşurat şi în afara Ierusalimului: la Iafa, unde a înviat-o pe Tabita, spre bucuria comunităţii locului; la Cezareea, unde pentru prima oară a admis în Biserică o familie întreagă ce nu aparţinea poporului ales, aceea a centurionului Corneliu, fără să ceară ca ei să se supună practicii legii mozaice. O decizie revoluţionară pentru mentalitatea iudeo-creştină, care a continuat câţiva ani să-i agite încă pe creştini până la a provoca aşa-numitul prim Conciliu al Bisericii, unde Petru a confirmat această linie.

În Conciliu, de fapt, „după o lungă discuţie, Petru s-a ridicat” şi a spus ceea ce gândea: „De ce-l ispitiţi acum pe Dumnezeu, punând pe umerii discipolilor un jug pe care nici părinţii noştri, nici noi nu l-am putut duce? Noi credem că suntem mântuiţi în acelaşi fel ca şi ei, prin harul Domnului Isus” (Fap 15,10-11).

Această învăţătură a lui Petru va fi calul de bătaie al lui Paul pentru apărarea libertăţii evanghelice a convertiţilor de la păgânism. Când lipsa de înţelegere a iudaizanţilor faţă de ceilalţi creştini era pe punctul de a crea dezbinare în comunitatea din Antiohia, Petru, aflându-se în acel oraş împreună cu Barnaba, pentru a nu alimenta polemica, se abţinea de la frecventarea caselor păgânilor convertiţi. Paul îl atenţionează asupra urmărilor nefaste pe care acest comportament l-ar fi produs: prin poziţia sa de primul între apostoli, mulţi ar fi profitat de exemplul său pentru a

nega ceea ce s-a afirmat cu atâta claritate în adunarea de la Ierusalim. Şi Petru a primit cu umilinţă corecţia fraternă.

În anul 44, Irod Antipa l-a ucis pe Iacob cel mare şi l-a închis pe Petru. Persecuţia devenise foarte primejdioasă. Comunitatea s-a adunat în rugăciune pentru a cere de la Dumnezeu eliberarea lui Petru, şi când acesta, ieşit în mod miraculos din celulă, a bătut la uşă, comunitatea nu putea crede. Deci viaţa la Ierusalim devenise riscantă şi Petru s-a dus la Antiohia şi apoi la Roma.

Nu ştim câţi ani a rămas în capitala imperiului. Dar ştim că a rămas până la moarte. L-a avut acolo ca ajutor în ministerul său pe evanghelistul Marcu, numit de cei vechi „interpretul său", despre care se spune că a adunat în evanghelia sa catehezele petrine.

Două scrisori, intrate în corpul Bibliei, poartă numele lui Petru, dar, conform criticilor, ar fi vorba, urmând uzanţele destul de frecvente ale timpului, de o atribuire de onoare principelui apostolilor, fie pentru că au fost scrise în ambientul comunităţii creştine din Roma, fie pentru că reflectă învăţătura petrină. Se pare că Scrisoarea întâi a lui Petru a fost scrisă între anii 70 şi 80 d.C. de un oarecare Sila sau Silvan, despre care se vorbeşte în Faptele Apostolilor; în timp ce autorul celei de-a doua scrisori ar putea fi un creştin din Roma de pe la anul 100-110, al cărui nume însă nu-l cunoaştem.

Un autor spaniol contemporan [5] rezumă astfel diferitele imagini ale lui Petru din Noul Testament: „El este discipolul lui Iisus, primul dintre cei chemaţi (tradiţia sinoptică), primul în lista celor doisprezece şi purtătorul lor de cuvânt, piatră a Bisericii (Matei). Slab şi păcătos, reprezintă incapacitatea discipolului în a-l înţelege şi a-l urma pe Iisus pe calea crucii. Este exemplul de convertire. Este apostol şi misionar (Paul, Faptele Apostolilor), martor al învierii (kerigma primară), martor şi martir (1Pt; In 21), împreună prezbiter (1Pt), cel care primeşte, transmite şi interpretează în manieră ortodoxă revelaţia (2Pt)".

Martirizat, probabil în anul 64, în timpul persecuţiei lui Nero, Petru a fost înmormântat cu cinste în cimitirul de pe colina vaticană, unde, mai târziu, împăratul Constantin a construit o bazilică, renovată de mai multe ori, până s-a ajuns la actuala structură monumentală.

---

[5] *R. Aguirre Monasterio, Pedro en la Iglesia primitiva, Editorial Verbo Divino, Estella (Navarra) 1991, 15.*

Măreţia lui Petru nu depinde numai de măreţia monumentelor, ci de generozitatea sa şi de fidelitatea sa faţă de Domnul. Şi astăzi răsună ca un testament aceste cuvinte care, dacă din punct de vedere material nu au ieşit din pana sa, par să ţâşnească din inima sa: „Deoarece, prin ascultarea de adevăr, v-aţi curăţat sufletele în vederea unei dragoste fraterne fără ipocrizie, iubiţi-vă mereu unii pe alţii cu inimi curate, pentru că aţi fost renăscuţi nu dintr-o sămânţă pieritoare, ci nepieritoare, prin cuvântul viu şi veşnic al lui Dumnezeu” (1Pt 1,22-23).

Sursa: "Martiri şi sfinţi din calendarul roman", Editura Sapientia, Enrico Pepe, trad. pr. Ioan Bişog

Părintele Ilie Cleopa - Predică la Sfinţii apostoli Petru şi Pavel

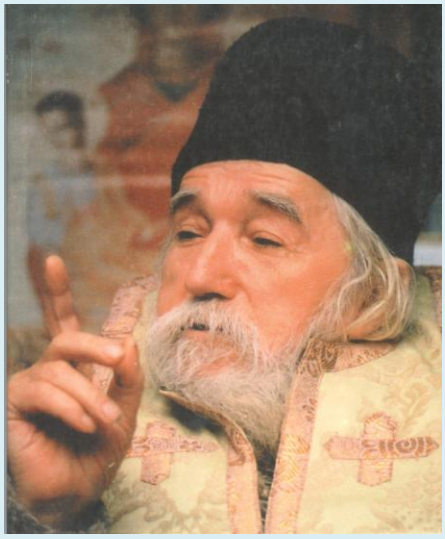

În tot pământul a ieşit vestirea lor şi la margimile lumii cuvintele lor (Psalm 18, 4)

Iubiţi credincioşi, Sfânta noastră Biserică prăznuieştre astăzi pomenirea Sfinţilor şi întru tot lăudaţilor apostoli Petru şi Pavel, cei dintâi pe scaun şezători şi propovăduitori ai Evangheliei lui Hristos. ***Cine dintre fiii Bisericii noastre nu a auzit de numele lor? Cine nu a citit cât de puţin despre viaţa lor? Cine nu s-a îndulcit de învăţăturile lor cele folositoare de suflet care se citesc şi se cântă în toate zilele prin sfintele biserici?***

Însă, a vorbi după vrednicie despre Sfinţii apostoli Petru şi Pavel, aceşti mari stâlpi ai Bisericii lui Hristos, este cu neputinţă pentru noi păcătoşii, deoarece numai Dumnezeu ştie ostenelile, chinurile şi nevoinţele pe care le-au depus ei la propovăduirea Sfintei Evanghelii, după înălţarea Domnului la cer.

Însă, având nădejde în rugăciunile Sfinţilor apostoli, îndrăznim să vorbim pe scurt despre viaţa şi unele învăţături din epistolele lor spre lauda ucenicilor lui Hristos spre folosul nostru sufletesc.

Pe Sfântul apostol Petru l-a odrăslit Betsaida Galileii, fiind fratele mai mare al Sfântului apostol Andrei şi fiu al lui Iona pescarul. Adâncurile învăţăturilor omeneşti, neavând de la cine le învăţa, Simon-Petru, căci aşa se chema înainte de alegerea sa, a rămas fiu credincios al tatălui său, care l-a deprins de mic să prindă peşte în apele lacului Tiberiada, pentru a-şi câştiga pâinea cea de toate zilele.

Aici, pe malurile Tiberiadei, s-a născut, a copilărit şi a crescut Sfântul Apostol Petru. Aici a deprins el meşteşugul pescuitului. Aici a învăţat el a vâsli pe valuri, a cârmui corabia, a înfrunta furtunile, a arunca undiţa în apă, a cârpi mrejile, a răbda truda, a suferi de foame şi de sete sau a aştepta fără somn, nopţi de-a rândul până putea să pescuiască ceva.

Apoi, căsătorindu-se şi auzind că Sfântul Ioan propovăduieşte despre Mesia, a primit de la el, împreună cu Andrei, fratele său, botezul pocăinţei în apele Iordanului, neştiind că aproape de casa sa, în cetatea Nazaretului, locuieşte Acela care avea să fie Dascălul şi Învăţătorul său. ***Şi iată că vine Hristos cel mult aşteptat. Iese la propovăduire, trece prin Capernaum şi prin Betsaida, coboară la malul Tiberiadei, caută corabia lui Iona Galileeanul, află pe Petru, îl cheamă la Sine, îi schimbă numele din Simon în "Chifa", care se tâlcuieşte "Piatră" sau Petru şi astfel îl face pescar de suflete omeneşti, sau "vânător de oameni", cum i-a zis Mântuitorul, când l-a chemat la apostolie.*** *Din ceasul acela, Petru îşi lasă casa şi soţia, îşi lasă patria şi corabia în voia Tatălui, se alătură lui Hristos şi devine cel mai râvnitor apostol.*

La picioarele Domnului a învăţat Petru adâncul teologiei. Aici a auzit cuvinte nemaigrăite vreodată de om, a văzut minuni nemaiauzite pe pământ, a simţit bucurii nemaicunoscute până atunci de muritori. Din aceste pricini, Petru a crezut că ***Iisus este Hristosul, Fiul Dumnezeului Celui viu*** (Matei 16, 16), ***pe Care mărturisindu-L a primit de la El cheile Împărăţiei Cerurilor, adică puterea de a lega şi dezlega păcatele oamenilor*** (Matei 16, 19).

Cu rânduiala lui Dumnezeu a fost lăsat să se lepede de Hristos de trei ori, în vremea patimii Sale, din trei pricini:

- ***pentru a se smeri mai mult,***
- ***pentru a plânge mai cu amar în toată viaţa sa (Matei 26, 75) şi***
- ***pentru a avea mai multă milă de cei păcătoşi, fiind foarte aprins pentru Hristos.***

Dar, după Înviere, arătându-i-se Domnul, i-a încredinţat păstoria oilor şi a mieluşeilor Săi, ca semn că i s-a iertat păcatul său.

După pogorârea Sfântului Duh, Sfântul Petru, verhovnicul celorlalţi apostoli, se umple de nespusă râvnă şi putere de sus; leapădă frica, aruncă valul îndoielii, lasă toată neştiinţa şi începe primul a vorbi despre Hristos în adunări, pe străzile Ierusalimului, în templul lui Solomon. Peste tot învaţă, face minuni, vindecă bolnavi, mustră, suferă închisoare. Şi aşa, predică Evanghelia fără odihnă în

Ierusalim, în Samaria, în Iope, în Lidia şi ajunge până la Roma unde, apoi, este răstignit cu capul în jos, în timpul împăratului Nero, după dorinţa sa, zicând că nu este vrednic să fie răstignit asemenea lui Hristos. Sfintele sale moaşte se păstrează, după tradiţie, în biserica Sfântul Petru din Roma.

Sfântul apostol Pavel ***era tot evreu de neam, născut în Tarsul Ciliciei (Turcia de astăzi), care, mai înainte de a crede în Hristos se chema Saul.*** *A crescut de mic la picioarele unui mare învăţat iudeu, anume Gamaliil. De la el a învăţat Pavel adâncul scripturilor, tâlcul proorociilor, puterea Legii lui Moise, psalmii lui David şi sfinţenia templului, pentru care era plin de atâta râvnă.*

Nefiind încă luminat cu puterea Duhului Sfânt, el nu credea că Hristos este Mesia cel aşteptat. Nu putea înţelege taina răscumpărării omului, nu ştia că Petru şi ceilalţi apostoli vor vâna toată lumea la dreapta credinţă şi că, nu peste multe zile, va fi şi el un apostol al neamurilor, împreună cu ceilalţi doisprezece. *De aceea, crezând că ucenicii lui Hristos sunt nişte începători de eresuri, cu nespusă mânie s-a pornit asupra lor ca să-i prindă şi să-i dea în mâinile arhiereilor spre judecată.*

Pe calea Damascului, însă, i se arătă în vedenie Iisus Hristos, îi spune greşala, îi ridică sufletul până la al treilea cer (II Corinteni 12, 2), îi descoperă taina creştinătăţii şi îl trimite să vestească Evanghelia mântuirii la neamuri.

În Damasc a primit botezul de la Apostolul Anania (Fapte 9, 17-18). ***Apoi a stat trei ani în pustiul Arabiei, pregătindu-se cu multe rugăciuni, cu post şi cu lacrimi pentru noua sa misiune. Căci singurătatea întotdeauna înalţă pe om, îl pregăteşte pentru jertfe mari, îl învaţă taina rugăciunii adevărate.*** *De aici, Pavel s-a suit la Ierusalim să vadă pe Sfinţii Apostoli, de unde a luat apoi poruncă să vestească Evanghelia, începând din Antiohia.*

Sfântul Pavel a făcut astfel trei călătorii misionare împreună cu Varnava, cu Sila, cu Marcu, cu Luca şi cu Timotei, propovăduind ziua şi noaptea, cu timp şi fără timp, vestea cea bună, mai întâi în Antiohia, în Cipru; apoi în Asia Mică, în Pamfilia, Frigia, Galatia cu cetăţile Listra, Iconiu, Derbe, Milet şi Efes, unde a pătimit multe de la păgâni şi iudei. Apoi, îndemnat de Duhul Sfânt (Fapte 16, 9) a trecut în Macedonia şi în Ahaia (Grecia), propovăduind în cetăţile Filipi, Bereea, Tesalonic, Corint şi Atena, unde a grăit de pe înălţimile Areopagului şi a uimit pe înţelepţii ei.

Întărind cu multe minuni cele propovăduite de el, a rânduit în toate cetăţile preoţi şi episcopi la bisericile întemeiate printre păgâni, precum pe Timotei la Efes şi pe

Tit în insula Creta. ***Apoi marele apostol Pavel s-a suit pentru ultima dată la Ierusalim, unde a fost prins de evrei şi ţinut în lanţuri şi în temniţă peste doi ani.***

În cele din urmă, la cererea sa, a fost dus cu mari primejdii la Roma, predicând şi aici Evanghelia mântuirii încă doi ani "cu a sa cheltuială". ***Iar în anul 64 după porunca aceluiaşi tiran, Nero, a fost prins şi i s-a tăiat capul, în Roma. Şi aşa s-a săvârşit vasul cel ales, Pavel, Apostolul neamurilor, lăsând în urma sa nenumărate biserici şi episcopi, împreună cu paisprezece epistole apostoleşti pline de dumnezeieşti învăţături. După tradiţie mormântul său se află la Roma, în biserica "Sfântul Pavel din afara zidurilor".***

Iubiţi credincioşi, mare este praznicul de astăzi, căci prăznuim pe doi dintre cei mai râvnitori şi mai curajoşi apostoli, pe Petru cel foarte râvnitor şi pe Pavel, vasul alegerii, cum îl numeşte Hristos. Petru era un pescar galileean sărac, chemat de Domnul împreună cu fratele său mai mic, Andrei, Care le-a zis: ***Veniţi după Mine şi vă voi face pescari de oameni. Şi îndată, lăsând mrejele, au mers după El*** (Marcu 1, 17-18).

Vedeţi că n-au mers singuri la apostolie, ci după ce i-a chemat Hristos? Vedeţi că nimeni nu poate fi apostol, episcop, preot şi propovăduitor al Sfintei Evanghelii, dacă nu este chemat, ales, sfinţit prin hirotonie şi trimis de Hristos? Astăzi sunt mulţi care se socotesc predicatori şi propovăduitori ai cuvântului evanghelic, fără a fi chemaţi de nimeni, fără a fi hirotoniţi, adică fără a primi harul Duhului Sfânt. Păziţi-vă de aceşti falşi apostoli care fac aceasta din mândrie sau pentru laudă şi scopuri pământeşti şi care răstălmăcesc învăţătura Sfintei Evanghelii.

Apoi vedeţi cât de repede au lăsat Petru şi Andrei toate şi au urmat lui Hristos? *Nu s-a mai gândit Petru la tatăl său, nici la corabie, nici la femeia şi soacra sa din Capernaum, căci el era căsătorit, ci un singur gând avea:*

- ***să urmeze şi să slujească lui Hristos până la moarte,***
- ***să înveţe de la El tainele credinţei,***
- ***să deprindă de la Mântuitorul smerenia, blândeţea, răbdarea, suferinţa, iubirea de oameni şi iertarea.***
- ***Să înveţe în şcoala lui Hristos adâncul teologiei, puterea rugăciunii, meşteşugul predicării cuvântului, adică al "vânării de suflete" pentru împărăţia lui Dumnezeu, curajul de a se jertfi pentru Evanghelie şi să primească darul facerii de minuni.***

Şi ce credincios a fost Sfântul Petru faţă de Hristos! Ca cel dintâi dintre toţi îi urma şi lua cuvântul în numele celorlalţi, şi împlinea poruncile Lui.

Trei ani a stat Sfântul Petru cu ceilalţi apostoli lângă Mântuitorul pentru a se pregăti să vestească Evanghelia în lume. Dar, până "***nu s-au întărit cu putere de sus***", adică până nu s-a coborât peste apostoli harul Duhului Sfânt în chip de limbi de foc în ziua Cincizecimii, nici unul dintre ei nu era vrednic şi pregătit îndeajuns să-L vestească pe Hristos pe pământ şi să-şi dea viaţa pentru El. **Că nu-i de ajuns numai să vezi minuni, să vorbeşti de Hristos, să auzi şi să ştii Sfânta Scriptură, *ci trebuie să şi trăieşti Sfânta Evanghelie, să ai viaţă cât mai curată, să împlineşti poruncile şi să primeşti de sus, prin Biserică, harul Duhului Sfânt.* Numai aşa poţi vesti cu adevărat şi cu mult folos cuvântul mântuirii în lume.**

Odată a întrebat Domnul pe apostoli: ***Cine zic oamenii că sunt Eu, Fiul Omului?*** (Matei 16, 13) Apoi i-a întrebat din nou: ***Dar voi cine ziceţi că sunt?*** (Matei 16, 15) Atunci Petru a luat cuvântul înaintea celorlalţi şi a zis: ***Tu eşti Hristosul, Fiul lui Dumnezeu Celui viu.*** (Matei 16, 16) Şi i-a răspuns Mântuitorul: ***Fericit eşti, Simone, fiul lui Iona, că nu trup şi sânge ţi-au descoperit ţie aceasta, ci Tatăl Meu, Cel din ceruri. Şi Eu zic ţie, că tu eşti Petru şi pe această piatră voi zidi Biserica Mea şi porţile iadului nu o vor birui. Şi îţi voi da cheile Împărăţiei Cerurilor şi orice vei lega pe pământ, va fi legat şi în ceruri şi orice vei dezlega pe pământ va fi dezlegat şi în ceruri*** (Matei 16, 17-19).

Aceasta este cea mai mare mărturisire de credinţă făcută de Petru. ***Pe piatra acestei credinţe, adică numai pe temelia credinţei adevărate, a zidit Hristos Biserica Sa*****, pe care nici "*porţile iadului*", adică gurile ereticilor hulitori, nu o vor putea birui. Deci nimeni nu poate pune Bisericii lui Hristos o altă temelie, decât temelia sau piatra dreptei credinţe, pusă de Apostoli.**

Apoi să înţelegeţi că "cheile Împărăţiei Cerurilor" nu le-a dat numai lui Petru, ci tuturor apostolilor şi urmaşilor lor, episcopi şi preoţi. ***Care sunt aceste chei?*** **Sunt cele şapte Sfinte Taine:**

1. **Botezul,**
2. **Mirungerea cu Sfântul Mir,**
3. **Spovedania,**
4. **Sfânta Împărtăşanie,**
5. **Nunta,**
6. **Preoţia şi**
7. **Sfântul Maslu.**

Acestea sunt cheile date de Hristos Apostolilor şi Bisericii Sale. Cu aceste chei descuiem inimile, conştiinţele, Raiul şi Împărăţia Cerurilor. Iar fără acestea rămânem afară de Biserică, afară de fericire şi de împărăţia lui Dumnezeu, pentru că ne lipseşte harul mântuirii, ne lipsesc ***cele şapte chei prin care Biserica descuie Raiul, cerul şi uşa milostivirii lui Dumnezeu.***

Unii Sfinţi Părinţi spun că cheile pe care le-a dat Hristos lui Petru şi celorlalţi Apostoli o formează puterea Duhului Sfânt, dată lor şi preoţilor de a lega şi dezlega păcatele oamenilor prin spovedanie.

Ce vor face acei creştini care s-au rupt de trupul Bisericii lui Hristos şi s-au dus la alte grupări creştine care n-au Biserică şi cele şapte Taine? Cine le va dezlega păcatele? Cine şi cu ce li se va descuia Biserica cea adevărată, Împărăţia Cerurilor şi uşa milei Domnului?

Sfântul apostol Petru a făcut şi el, ca om, două păcate mari.

- ***Când a auzit că Hristos va primi de bunăvoie moarte de cruce pentru mântuirea lumii, el, neînţelegând taina mântuirii şi adâncul dragostei lui Dumnezeu, L-a luat pe Domnul la o parte şi i-a zis: Milostiv fii Ţie, Doamne! Să nu-ţi fie Ţie aceasta! Atunci Domnul, ştiind că Satana l-a amăgit, l-a mustrat, zicând: Mergi înapoia Mea, satano! Sminteală îmi eşti, că nu cugeţi cele ale lui Dumnezeu, ci cele ale oamenilor*** (Matei 16, 21-23).

Mare păcat este a crede cineva că se poate mântui pe sine şi pe alţii fără jertfă, fără osteneală, fără răbdare şi chiar moarte. Mare păcat fac şi acei creştini care smintesc pe copii sau pe cei din jurul lor prin viaţa şi faptele lor rele; sau îi sfătuiesc la păcate, la lepădarea credinţei şi la fuga de jertfă. ***Nimic bun nu putem face în viaţă până nu ostenim, până nu răbdăm, până nu lepădăm mândria, egoismul, îndoiala, frica şi toate patimile care ne stăpânesc.***

- ***Al doilea păcat al lui Petru este lepădarea de Hristos în timpul mântuitoarelor Sale patimi, din cauza fricii. Că îi spuneau iudeii, când erau în curtea lui Caiafa: Şi tu erai cu Iisus Galileeanul? Iar el de trei ori s-a lepădat, zicând: Nu cunosc pe omul acesta (Matei 26, 69-75). Apoi, când a cântat cocoşul şi-a adus aminte Petru de cuvintele Domnului şi, ieşind afară, a plâns cu amar.***

Cumplit este păcatul lepădării de Dumnezeu, al lepădării de credinţă, de Biserică, de Cruce, de icoane, de sfinţi şi de Sfintele Taine! Cumplit este păcatul şi amară

suferinţa celor ce se leapădă de dreapta credinţă şi merg la secte. Când şi cine le va da lacrimi să-şi plângă acest păcat cu amar?

După înălţarea Domnului la cer, Sfinţii apostoli au primit puterea Duhului Sfânt şi au plecat în toată lumea să vestească Evanghelia mântuirii şi credinţa în Iisus Hristos. *Atunci şi Sfântul Petru a început să semene cuvântul Evangheliei, mai întâi în Ierusalim şi în Samaria. Apoi, după ce i-au prigonit iudeii, a vestit pe Hristos în Bitinia din Asia Mică şi mai ales în Italia, pe timpul împăratului Nero, care l-a răstignit pe cruce.* ***De la el ne-au rămas două sfinte epistole, prin care ne învaţă calea mântuirii şi voia lui Dumnezeu.***

Sfântul apostol Pavel nu făcea parte dintre cei 12 Apostoli, nici dintre cei 70. ***El a fost chemat de Hristos la credinţă şi la apostolie printr-o vedenie înfricoşată, când mergea spre Damasc, în Siria.*** ***Un glas din nor i-a spus: Saule, Saule*** - căci aşa îl chema mai înainte - ***de ce Mă prigoneşti? Iar el a întrebat: Cine eşti, Doamne? Eu sunt Iisus, pe care tu îl prigoneşti. Apoi din nou a întrebat Pavel: Doamne, ce voieşti să fac? (Fapte 9, 4-6). Apoi l-a botezat Anania, căruia i-a zis Hristos: Mergi, fiindcă acesta Îmi este vas ales, ca să poarte numele Meu înaintea neamurilor şi a regilor şi a fiilor lui Israel; căci Eu îi voi arăta câte trebuie să pătimească el pentru numele Meu!*** (Fapte 9, 15-16).

Aşa a fost vânat Pavel de Hristos pentru Biserică şi pentru neamuri. El a fost trimis să vestească Sfânta Evanghelie la popoarele păgâne, numite "neamuri". Şi a vestit pe Hristos întâi în Siria, înfiinţând prima Biserică creştină în oraşul Antiohia. Apoi a vestit Evanghelia în toată Asia mică, precum Galatia, Colose, Efes, Laodiceea şi Bitinia. Apoi a trecut în Europa prin Macedonia, unde a poposit mai mult la Tesalonic. A ajuns în Atena şi Corint, apoi în Sicilia, Italia, Roma şi până în Spania.

Sfântul Pavel a semănat întâi credinţa creştină pe pământul Europei. Ucenicii lui au ajuns apoi în peninsula Balcanică, şi până la nord de Dunăre. ***Iar la gurile Dunării a vestit pe Hristos, Andrei, fratele Sfântului Petru.*** ***Predicile şi învăţăturile Sfântului Pavel sunt moralizatoare, adânci, pline de mângâiere şi foarte folositoare de suflet.*** ***El predică pe Hristos atât prin viaţa sa sfântă, smerită, îngerească, cât şi prin minunile care le făcea şi prin frumuseţea cuvintelor sale.*** Acolo unde nu ajungea sau unde nu se mai putea întoarce, scria credincioşilor epistole frumoase, duhovniceşti, din care toţi se hrăneau şi se întăreau în dragostea lui Hristos. Din acestea învăţăm şi noi astăzi.

Uneori învăţa pe creştini, zicând: ***Bucuraţi-vă pururea, rugaţi-vă neîncetat; daţi mulţumire pentru toate, căci aceasta este voia lui Dumnezeu, întru Hristos Iisus, pentru voi*** (I Tesaloniceni 5, 16-18). ***El alungă întristarea din inimile noastre.***

Creştinii care au pe Hristos şi nădăjduiesc în viaţa viitoare, nu trebuie să fie trişti, nici să deznădăjduiască în necazurile vieţii. Altfel, prin ce se deosebesc de păgâni şi de cei păcătoşi, care nu au nici o nădejde?

Creştinii trebuie să fie blânzi, smeriţi, iubitori de aproapele, cu gândul mereu la Dumnezeu, cu rugăciunea neîncetată pe buze şi în inimă, făcând bine tuturor şi mulţumind pentru toate.

Celor leneşi le spunea Sfântul Pavel: ***Cine nu vrea să lucreze, acela nici să nu mănânce*** (II Tesaloniceni 3, 10). Iar celor care amânau pocăinţa, le spunea: ***Răscumpăraţi vremea, că zilele sunt rele.***

Aşa ne învaţă Sfântul Pavel şi pe noi acum prin frumoasele sale epistole din Noul Testament, pe care vă îndemnăm să le citiţi, măcar câte o pagină sau două pe zi.

Iubiţi credincioşi, în ţara noastră Sfinţii Apostoli se bucură de o mare cinstire. Nenumărate biserici s-au zidit în numele lor, printre care şi ***Mânăstirea Cetăţuia din Iaşi***. Numeroşi sunt şi bunii noştri creştini care le poartă cu cinste numele. *Astăzi în bisericile noastre credincioşii sunt dornici să asculte Sfânta Liturghie, să se împărtăşească cu Sfintele Taine după postul Sfinţilor Apostoli şi să cinstească pe marii vestitori ai Evangheliei, Petru şi Pavel.*

Să urmăm învăţăturile Sfinţilor apostoli, să le citim viaţa, epistolele şi acatistul lor, ori de câte ori suntem în necazuri şi ispite. Apoi să ascultăm de păstorii Bisericii şi de preoţii pe care ni i-a rânduit Dumnezeu, căci fără Biserică şi fără preoţi nu ne putem mântui. Feriţi-vă de tot felul de eretici şi sectanţi care dezbină casele, satele şi unitatea noastră duhovnicească şi urmaţi învăţăturii Domnului Iisus propovăduită de Sfântul apostol Petru şi Pavel. Numai preoţii sunt datori să vorbească cu ei. *Să ascultăm, să ne rugăm, să iertăm, să cerem sfat, să creştem copiii în frica Domnului şi ne vom mântui cu siguranţă.*

Spune în viaţa Sfântului Petru că, pe când Nero prigonea pe creştinii din Roma, el fugea noaptea afară din oraş. Dar un om dumnezeiesc, care semăna cu Hristos, mergea repede în cetate. Atunci l-a întrebat Petru: "Unde mergi, Doamne?" "Mă duc să mă răstignesc a doua oară!" a răspuns El. Era

Mântuitorul! Deci Petru a luat curaj, s-a întors, a fost prins de împărat şi răstignit pe cruce pentru Hristos.

Deci, şi noi creştinii, să nu fugim de suferinţă, de necazuri, de greutăţi şi de moarte pentru Hristos, ci să-i cerem ajutorul în tot ceasul, că suntem copiii lui Dumnezeu şi ucenicii Sfinţilor apostoli.

Fie ca, prin rugăciunile lor, să se întărească credinţa în lume, să ne dea Domnul păstori buni, devotaţi pentru Biserică şi Evanghelie, iar nouă tuturor mântuire!

Sfântul Ioan Gură de Aur - Sfinţii apostoli Petru şi Pavel, păstorii adevăraţi ai creştinilor din vremurile de pe urmă

Cu prilejul praznicului prea cinstit al Sfinţilor apostoli Petru şi Pavel, dorim să vă împărtăşim câteva dintre cuvintele cele mai frumoase şi mai pline de miez şi de viaţă rostite şi scrise vreodată intru lauda Apostolilor de către… cine altul decât Gură de Aur a Bisericii, Sfântul mare Dascăl al lumii şi Ierarh Ioan, arhiepiscopul Constantinopolului.

Începem astăzi cu un cuvânt cu totul special al Sfântului Ioan Gură de Aur. Este un cuvânt, scris când sfântul era bolnav, un cuvânt profetic, despre ultimele vremuri. Un cuvânt îndurerat, căci semnul ultimelor vremuri era că se vor ivi, dinlăuntrul Bisericii tot mai mulţi „lupi răi, care nu vor cruţa turma“, lupi care se deghizează, pentru a păcăli, în blânzi şi paşnici păstori.

Pentru a ne trezi discernământul şi a ne scutura din amorţeală, ***Sfântul Ioan Gură de Aur schiţează, cu dragostea dată de har, portretul adevăraţilor păstori ai Bisericii, Sfinţii apostoli Petru şi Pavel, cei care cu dragoste părintească jertfelnică ne-au predat Evanghelia vie, integrală şi absolută, al cărei Cuvânt veşnic l-au mărturisit nu doar cu propovăduirea lor neobosită, ci şi cu inimile şi cu înseşi trupurile lor.***

Apostolia, păstorirea Sfinţilor Petru şi Pavel este pur şi simplu traducerea desăvârşită a cuvântului Mântuitorului de a-şi pune ei sufletul pentru turma dată lor de Hristos… şi nu şi-au pus sufletele doar pentru cea de atunci, ci pentru întreaga Biserică din veac, adică şi pentru noi, cei de astăzi. Veţi înţelege poate mai bine

din paginile de mai jos de ce Sfinţii apostoli sunt fără nici o exagerare şi părinţii noştri adevăraţi, la modul cel mai concret, viu şi personal!

Să acordăm un răgaz şi puţină linişte citirii atente a acestor cuvinte însufleţitoare, dătătoare de lumină, de tărie şi de bucurie, cuvinte de care avem atâta nevoie, îndeosebi în aceste zile foarte, foarte tulburi, când lupii au intrat cu furie turbată în saivanele Bisericii…

"Iată, Petru, verhovnicul cetei ucenicilor, gura tuturor apostolilor, capul acelei frăţii, ocrotitorul întregii lumi, temelia Bisericii, omul care iubea fierbinte pe Hristos! Pe Petru îl întreabă Hristos: ***"Petre, Mă iubeşti mai mult decât aceştia?".*** De asta îl laud pe Petru, ca să cunoaşteţi că Petru îl iubea cu adevărat pe Hristos.
Că grija ce o ai de slugile cuiva este cea mai mare dovadă a dragostei ce o ai pentru stăpânul slugilor. Şi n-o spun eu asta, ci însuşi Stăpânul pe Care Petru îl iubea, că îi spune: ***"Dacă Mă iubeşti, păstoreşte oile Mele!".***

Să vedem dacă Petru, ca păstor, păzeşte cu adevărat oile, dacă se îngrijeşte cu adevărat de oi, dacă le iubeşte cu adevărat, dacă este cu adevărat cu dragoste pentru turma lui, ca să cunoaştem bine că iubeşte şi pe Păstor.

Da, Hristos a spus că aceasta este dovada iubirii. Aşadar acesta, Petru, a aruncat tot ce avea: mreajă şi tot ce avea în corabie, a lăsat marea, meseria, casa. Să nu ne uităm că toate acestea erau puţine, ci că erau tot ce avea Petru. Să-i lăudăm râvna lui! Ca şi văduva, care a pus doi bănuţi în cutia bisericii, n-a pus mulţi bani, dar a arătat bogăţia bunei sale voinţe, ca şi Petru şi el, în marea lui sărăcie, a, arătat bogăţia râvnei sale. Da, ce sunt pentru altul moşiile, slugile, casele şi aurul, acelea erau pentru Petru mreaja, marea, meseria şi corabia.

Să nu ne uităm, dar, dacă a lăsat puţine, ci dacă a lăsat totul. ***Aceasta este ceea ce se caută: nu dacă ai pus puţin sau mult, ci dacă n-ai pus mai puţin decât puteai să pui. Petru a lăsat totul: şi locul naşterii sale şi casă şi prietenii şi rudele şi însăşi siguranţa vieţii sale.*** Că pentru aceea s-a pornit poporul iudeu cu dușmănie împotriva lui. Că ***"se sfătuiseră iudeii că dacă cineva va mărturisi că Domnul este Hristos să fie dat afară din sinagogă".*** Tot ce-a făcut Petru arată că el nu s-a temut, că n-a avut îndoieli cu privire la Împărăţia Cerurilor; era puternic convins şi de faptele pe care le vedea dar, înainte de fapte, de cuvântul Mântuitorului, că negreşit va moşteni Împărăţia Cerurilor.

Când Petru L-a întrebat: ***"Noi am lăsat toate şi am urmat Ţie, ce va fi nouă?",*** Hristos i-a răspuns: ***"Veţi şedea pe douăsprezece tronuri, judecând pe cele douăsprezece seminţii ale lui Israel".***

Toate acestea vi le-am spus, ca să nu-mi spuneţi că Petru se temea pentru viaţa lui, atunci când voi arăta că se neliniştea pentru cei care erau împreună robi cu el. ***Cum avea să se teamă, când însuşi Cel ce avea să-l încununeze i-a vorbit de cunună şi răsplăţi?*** Aşadar acest Petru, care a părăsit totul, care era deplin încredinţat despre Împărăţia Cerurilor, iată ce spune când un bogat s-a apropiat de Hristos şi l-a întrebat: ***"Ce să fac, pentru a moşteni viaţa de veci?"*** şi Hristos i-a spus: ***"Dacă voieşti să fii desăvârşit, mergi, vinde-ţi averile, dă-le săracilor şi vino de urmează Mie"***; apoi când bogatul s-a întristat, Hristos a spus ucenicilor Săi: ***"Vedeţi cât de greu vor intra bogaţii în Împărăţia Cerurilor! Amin, amin, zic vouă, că mai uşor va intra cămila prin urechile acului, decât bogatul în împărăţia lui Dumnezeu"***, atunci Petru, săracul, cel încredinţat deplin cu privire la împărăţie, cel care nu se temea de mântuirea lui, care era convins de cinstea ce-i era gătită acolo, Petru, deci, când a auzit acestea a spus: ***"Atunci cine poate să se mântuiască?".***

- Pentru ce te temi, fericite Petre? Pentru ce te neliniştești? Pentru ce tremuri? Ai aruncat totul, ai lăsat totul! Cuvintele spuse de Hristos îi privesc pe bogaţi; pe ei îi învinuieşte Hristos. Tu eşti sărac şi în sărăcie trăieşti.

- Nu mă uit la mine, răspunde Petru; ci caut folosul celorlalţi. De aceea Petru care era pe deplin încredinţat despre el, îl întreabă pe Domnul despre alţii şi zice: "Atunci cine poate să se mântuiască?".

Ai văzut purtarea de grijă a apostolilor? Ai văzut că sunt un trup? Ai văzut că Petru se temea şi pentru cei din timpul lui şi pentru cei ce vor fi în viitor? Tot aşa şi Pavel. De aceea spunea: ***"Şi aceasta să ştiţi că în zilele de apoi vor veni vremuri grele".*** Şi în alte locuri spune lucrul acesta. Pentru că Pavel avea să părăsească Asia şi să se ducă la Roma şi de acolo să plece în cer – că moartea sfinţilor nu este moarte, ci mutare de pe pământ la cer, de la cele mai mici la cele mai bune, de la cei împreună robi la Stăpânul, de la oameni la îngeri – deci, pentru că avea să se ducă la Dumnezeu, Stăpânul universului, a rânduit bine pe toate cele ale lui.

În timpul cât a fost cu ucenicii lui, i-a învăţat cu deosebită luare-aminte, că le spune: ***"Curat sunt de sângele tuturor". N-am lăsat deoparte nimic***, spune Pavel, ***din ce trebuia să-i ducă la mântuire.*** Ce dar? Pentru că s-a întărit pe sine însuşi, pentru că nu avea să fie învinuit de Stăpân pentru cele din timpul vieţii sale, oare nu s-a interesat Pavel de sufletele celor de mai târziu? Nicidecum! Ci, ca şi cum ar fi avut de dat socoteală şi pentru acelea, aşa le spune şi acelora cu toată grija cuvintele pe care le-am citit şi acelea pe care le voi citi iarăşi: ***"Luaţi aminte la voi înşivă şi la toată turma".*** Ai văzut cât era, de legat de ei prin grija ce le-o purta?

Fiecare din noi ne grijim de cele ale noastre, dar el, întâistătătorul turmei, de, toţi. De aceea spune despre învăţători: ***"Care priveghează pentru sufletele voastre, ca unii care vor da seama de ele".*** Într-adevăr, înfricoşătoare răspundere, ca să dai socoteală de atâta mulţime! ***"Luaţi aminte la voi înşivă şi la toată turma, în care Duhul cel Sfânt v-a pus păstori şi episcopi".***

- Ce s-a întâmplat, Pavele? Pentru care pricină dai sfaturi? Prevezi ceva cumplit? Prevezi ceva greu? Vreo primejdie, vreo nenorocire, vreun război? Spune! Stai mai sus decât noi. Nu te uiţi numai la oile tale, ci le vezi mai dinainte şi pe cele ce vor fi. ***Spune pentru ce vesteşti acestea pentru ce dai sfaturi?***

"Ştiu, spune Pavel, că după plecarea mea vor intra lupi răi în turmă".

Ai văzut ceea ce spuneam, că Pavel nu se neliniştea şi nu se temea numai pentru cei de pe timpul lui, ci şi pentru cei de după plecarea lui? "Vor intra lupi" spune el; şi nu atât "lupi", ci "lupi răi, care nu vor cruţa turma". Îndoit este războiul: absenţa lui Pavel şi năvala lupilor; nici dascălul nu-i de faţă, iar cei care strică

turma vor da năvală. Uită-te la viclenia fiarelor şi la cugetul oamenilor răi. Au pândit absenţa dascălului şi atunci s-au năspustit asupra turmei.

- Ce dar? Ne laşi, Pavele, fără apărare şi ne prezici numai greutăţi, fără să ne dai vreo mângâiere? Dar dacă faci asta, ne măreşti şi mai mult spaima, ne descurajezi pe noi care te ascultăm, ne slăbeşti nervii şi ne paralizezi mâinile!

Asta e pricina că le-a amintit mai întâi de Duhul: ***"în care, Duhul cel Sfânt v-a pus păstori şi episcopi". Chiar dacă pleacă Pavel, dar este de faţă Mângâietorul! Ai văzut cum le-a întraripat sufletele, aminitindu-le de Dascălul cel dumnezeiesc, Care îi dădea şi lui tărie?***

- Dar pentru ce Pavel a băgat în ei frică?

- Ca să le scoată trândăvia din suflet. Cel care sfătuieşte trebuie să facă şi una şi alta: să nu-l facă pe cel ce-l sfătuieşte să prindă încredere prea mare, dar nici să nu-l lase să se trândăvească şi iarăşi nici să-l sperie, ca să-şi piardă curajul. ***Amintind de Duhul Sfânt a scos din sufletul lui lipsa de curaj; vorbindu-i de lupi, i-a alungat trândăvia. "Lupi răi, care nu vor cruţa turma. Luaţi aminte la voi înşivă! Nu m-am silit să v-o spun, le spune Pavel; gândiţi-vă la mine".***

Într-adevăr, e de ajuns să te gândeşti la Pavel ca să capeţi curaj. Şi nu le spune atâtea doar să se gândească doar la el, ci să se gândească la faptele săvârşite de el. Că nu le spune atâta doar ca să-şi aducă aminte de el, ci ca aducându-şi aminte să-l imite, Pavel a adăugat: ***"Aduceţi-vă aminte că trei ani, noaptea şi ziua, n-am încetat a vă sfătui, cu lacrimi şi cu toate acele plânsete, pe fiecare din voi".*** Nu vreau atâta să vă aduceţi aminte doar de mine, ci şi de timpul cât am stat între voi, de sfaturile ce vi le-am dat, de râvna mea, de lacrimile mele şi de toate acele plânsete". După cum cei care îngrijesc pe bolnavi, când văd că bolnavii nu vor să primească mâncările şi doctoriile, cu toate cuvintele lor multe şi îndelungate, încep să lăcrimeze, ca să-i înduplece pe bolnavi, tot aşa a făcut şi Pavel cu ucenicii lui: când a văzut că este neputincios cuvântul de învăţătură, a adus leacul dat de lacrimi. ***Care om n-ar fi cuprins de durere când l-ar vedea pe Pavel scoţând lacrimi şi plângând, chiar de-ar fi el mai nesimţitor ca pietrele?***

Ai văzut că şi acolo a prezis cele viitoare? Şi aici acelaşi lucru îl face, spunând: "Aceasta să ştiţi că în zilele de apoi vor veni vremuri grele". ***Pentru ce Pavel spune cuvintele acestea lui Timotei şi nu spune: "Să ştie cei ce vor fi mai târziu că vor veni vremuri grele?"*** Nu! ***Pavel îi spune lui Timotei: "Să ştii tu", ca să afli că şi ucenicul trebuie să se îngrijească de cele viitoare ca şi dascălul.*** Că dacă nu

s-ar îngriji, nici n-ar arăta o grijă asemănătoare cu a dascălului. Tot aşa face şi Hristos. Când ucenicii s-au apropiat de El şi au voit să afle despre sfârşitul lumii, Hristos le-a spus: "Veţi auzi de războaie", deşi n-aveau să audă ei. Că unul este trupul credincioşilor. Şi după cum cei de atunci au auzit de cele ce vor fi mai târziu, tot aşa şi noi aflăm, de cele ce s-au petrecut atunci. Aşa cum am spus şi aceia şi noi suntem un singur trup, strâns uniţi unii cu alţii, cu toate că noi suntem în cea din urmă ceată a membrilor Bisericii. ***Trupul Bisericii nu-i despărţit nici de timp, nici de loc; suntem legaţi unii de alţii, nu cu legăturile nervilor, ci prinşi din toate părţile cu legăturile dragostei.*** De aceea Pavel le vorbeşte acelora despre noi, iar noi auzim cele spuse acelora.

Se cuvine, însă, să cercetăm şi aceea pentru ce Scripturile vorbesc pretutindeni de necazurile care se vor aduna la sfârşitul vieţii de acum? În altă parte, apostolul spune: ***"în zilele de apoi se vor depărta unii, de credinţă"***, iar în textul nostru: ***"în zilele de apoi vor veni vremuri grele."***

Iar Hristos, de acord cu acestea, a prezis, spunând: ***"La sfârşitul lumii veţi auzi de războaie şi de zvonuri de războaie şi de foamete şi de ciumă".*** Pentru care pricină, dar, la sfârşitul lumii sunt mari şi multe nenorocirile? Unii spun că şi creaţia se va îmbolnăvi şi va ajunge neputincioasă; după cum trupul, când îmbătrâneşte, atrage asupra lui multe boale, tot aşa şi creaţia, îmbătrânind, atrage asupra ei multe nenorociri. Se ştie, însă, că trupul îmbătrâneşte potrivit slăbiciunii şi legii firii, pe când ciuma, războaiele şi cutremurele nu vin din pricina îmbătrânirii firii şi nici nu vin peste creaţie bolile acestea, pentru că îmbătrânesc creaturile creaţiei – că a spus Domnul: "foamete şi ciumă şi cutremure pe alocuri" - ci pentru că gândirea oamenilor se va strica; toate aceste nenorociri sunt pedepse pentru păcate, sunt leacuri pentru boalele oamenilor. Că atunci se vor înmulţi boalele omeneşti.

- Dar pentru ce se vor înmulţi atunci? - După părerea mea, ***pentru că cei vinovaţi vor ajunge şi mai trândavi, pentru că judecata întârzie, pentru că este amânată luarea socotelii, pentru că încă n-a venit Judecătorul.*** Ceea ce a spus Hristos şi despre sluga cea rea, că din pricina asta a ajuns mai trândav. "Stăpânul meu întârzie" a zis sluga aceea şi a început să bată pe celelalte slugi şi a risipit averea stăpânului său. De aceea şi Hristos, când au venit ucenicii Lui şi au voit să cunoască ziua sfârşitului lumii, nu le-a spus, pentru că prin necunoaşterea celor viitoare să ne facă să fim necontenit pregătiţi, pentru ca fiecare din noi să fie mai sârguincios, aşteptând, totdeauna sfârşitul, cu nădejdea venirii lui Hristos.

De aceea cineva ne îndeamnă, zicând: "Nu întârzia a te întoarce la Domnul şi nu amâna din zi în zi, ca nu cumva să fii zdrobit tot amânând". Necunoscut este

sfârşitul şi pentru asta este necunoscut, ca totdeauna să fii sârguitor. De aceea, ca un fur noaptea, aşa vine ziua Domnului. Nu ca să ne prade, ci ca să ne facă mai vigilenţi. Ca cel care se gândeşte că are să vină hoţul stă treaz, aprinde lumina şi veghează mereu. ***Tot aşa şi noi, aprinzând lumina credinţei şl a unei drepte vieţuiri, să ţinem aprinse luminile noastre într-o continuă priveghere. Şi pentru că nu ştim când vine Mirele, trebuie să fim mereu pregătiţi, ca atunci când va veni să ne găsească treji.***

Aş fi vrut să-mi lungesc cuvântul, dar boala trupului, care m-a ţinut departe de voi atâta timp, abia m-a lăsat să spun atât câte am spus. Lung a fost timpul despărţirii, nu după numărul zilelor, ci după starea sufletului meu. Pentru cei ce iubesc, chiar un timp scurt de despărţire, pare nespus de lung. De aceea şi Pavel, care a stat despărţit puţină vreme de tesaloniceni, spunea: ***"Iar noi, fraţilor, fiind despărţiţi de voi pentru o vreme, cu chipul, nu cu inima, cu atât mai mult ne-am sârguit să vă vedem faţa voastră".***

Dacă Pavel, care ştia să filozofeze mai mult decât toţi oamenii, n-a putut îndura despărţirea o bucată de vreme, cum puteam eu să o îndur atâtea zile? Pavel n-a putut-o îndura deloc; tot aşa şi eu, cu rămăşiţele bolii în mine, am alergat la voi, socotind că cel mai bun leac al bolii mele este întâlnirea cu dragostea voastră.

Pentru mine a mă bucura de dragostea voastră mi-i mai de folos decât mâinile doctorilor şi mai trebuincioasă decât îngrijirea pe care mi-o dau ele. Facă Dumnezeu să mă bucur necontenit de ea, cu rugăciunile şi solirile tuturor sfinţilor, spre slava Domnului nostru Iisus Hristos, prin Care şi cu Care Tatălui slavă, cinste şi putere, împreună cu Sfântul Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor, Amin".

Sfântul Nicolae Velimirovici - Proloage de la Ohrida - Sfinţii apostoli Petru şi Pavel

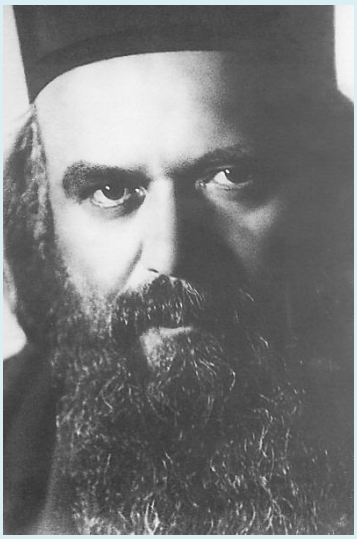

Pomenirea Sfântului apostol Petru

Petru a fost fiul lui Iona şi fratele lui Andrei cel întâi chemat.

- ✓ *El era din tribul lui Simeon, şi din oraşul Betsaida.*
- ✓ *El a fost pescar şi s-a numit mai întâi Simon, dar* ***Domnul a binevoit să îl numească Chefa, sau Petru*** *(Ioan 1:42).*
- ✓ *El a fost primul dintre ucenici care a mărturisit limpede credinţa lui în dumnezeirea lui Hristos Iisus, când a zis:* ***Tu eşti Hristosul, Fiul lui Dumnezeu Celui Viu*** *(Matei 16: 16).*

Dragostea lui Petru pentru Mântuitorul era foarte mare, iar credinţa lui în El s-a făcut din ce în ce mai puternică. ***Când Domnul a fost dus la judecată însă, Petru s-a lepădat de El de trei ori: dar la o singură privire a Domnului, sufletul lui Petru s-a umplut de remuşcare, de ruşine, şi de plâns cu amar.***

După Duminica Pogorârii Duhului Sfânt, Petru s-a arătat apostol neînfricat şi puternic în propovăduirea Evangheliei. Urmând predicării lui în Ierusalim la ciua Cincizecimii, că la trei mii de suflete au primit Sfântul Botez.

El a predicat cuvântul lui Dumnezeu în Palestina, în Asia Mică, în Iliria şi în Italia.

Petru a făcut multe şi mari minuni, în timpul vieţii fiind: el a vindecat bolnavi şi a înviat morţi, iar bolnavii se vindecau şi numai când se aşezau în umbra lui.

El a dat război mare cu Simon Magul, care s-a proclamat pe sine dumnezeu, dar care în fapt era sluga satanei. Petru în cele din urmă l-a ruşinat de tot şi l-a învins. Dar la porunca prietenului acestei slugi a satanei, anume răul împărat Nero, Petru a fost osândit la moarte.

După ce l-a sfinţit pe Linus episcop la Roma, şi după ce şi-a sfătuit din destul şi şi-a mângâiat turma lui în Hristos, Petru a mers şi şi-a întâmpinat moartea cu bucurie. Văzând înaintea lui crucea pe care urma să fie răstignit, el a cerut călăului să-l răstignească cu capul în jos, socotindu-se nevrednic să moară răstignit cu capul în sus, ca Mântuitorul. Astfel, acest mare rob al Marelui Dumnezeu s-a odihnit şi a primit cununa cea nepieritoare a veşnicei slave.

Pomenirea Sfântului apostol Pavel

Pavel s-a născut la Tarsus şi era din seminţia lui Veniamin.

- ✓ *La început el s-a numit Saul.*
- ✓ *El a studiat cu marele Gamaliil, şi era fariseu şi prigonitor al creştinilor.*
- ✓ *El s-a convertit prin minune mare la credinţa în Hristos, prin lucrarea nemijlocită a Mântuitorului însuşi. El S-a înfăţişat înaintea lui Saul pe drumul Damascului, pe când Saul pornea către acea cetate ca să-i prigonească pe creştini.*
- ✓ *Saul s-a botezat de mâinile Sfântului apostol Anania, s-a numit Pavel din botezul creştin, şi s-a numărat printre slujitorii celor doisprezece apostoli mari.*

Cu râvnă de foc Pavel a predicat Evanghelia pretutindeni, de la marginile Arabiei şi până în Spania, printre iudei şi printre neamuri, primind de aceea şi supranumele apostolul neamurilor.

Cu cât încercările prin care trecea erau mai cumplite, cu atât mai mare şi mai suprafirească era şi răbdarea lui. De-a lungul tuturor anilor predicării lui, viaţa lui Pavel atârna de la o zi la alta numai de un fir de păr. Dar umplându-şi zilele şi nopţile cu cele mai mari nevoinţe şi suferinţe pentru Hristos, bine rânduind Biserica în multe locuri, şi ajungând la o mare măsură a desăvârşirii, la urmă marele Pavel a putut cu adevărat zice: ***Nu eu, ci Hristos vieţuieşte în mine*** (Galateni 2: 20).

Pavel a fost decapitat la Roma în timpul domniei dementului Nero, în aceeaşi zi în care a fost ucis şi Petru.

Cântare de laudă la Sfinţii apostoli Petru şi Pavel

Învăţaţi şi neînvăţaţi, dar aceiaşi în duhul,
Puternici ca îngerii în a Domnului iubire,
Petru cel simplu şi Pavel cel mult învăţat,
Erau amândoi luminaţi de al Duhului har.

Ei două lumânări aprinse au fost,
Candele nestinse,
Înalte şi prea frumoase, ca stelele strălucind.

Ele pământul au străbătut cu a lor lumină,
De la oameni nimic cerând şi pe veci îmbogăţindu-i.

Ei mai săraci erau decât cei mai săraci,
Dar au îndestulat lumea;
Ei robi şi întemniţaţi au fost, dar lumea au biruit.

Cu învăţătura lui Hristos ei au îmbogăţit lumea,
Şi cu arme noi pe ea desăvârşit o au biruit.

Ei o au biruit cu smerenia şi dumnezeiasca pace,
Cu fericita blândeţe, cu rugăciunea, postirea
Şi cu milostivirea cea de necuprins.

Când a vieţii lor zbuciumată zi
S-a plecat spre zbuciumata seară,
Sângerosul Nero năpraznic capăt i-a pus.
Dar când Nero, al lumii dement conducător
Poruncit-a a apostolilor moarte,
Lumea nu mai era a lui, ci a lor.
Iar ei prin moarte au dobândit Împărăţia.

Sfântul Grigorie Palama - La prăznuirea Sfinţilor Petru şi Pavel - Omilia 28

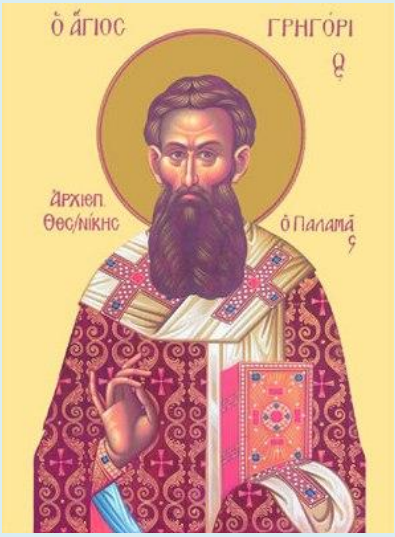

Pomenirea fiecăruia dintre sfinţi, în ziua de sărbătoare rânduită, este un prilej de mare bucurie, comună poporului şi cetăţii, supuşilor şi dregătorilor, ***fiind aducătoare de mare folos duhovnicesc.***

Căci, precum spune înţeleptul Solomon, „***pomenirea cuviosului cu laude şi lauda dreptului bucură poporul***” (Pilde 10:7). Şi aşa cum noaptea se aprind făcliile şi luminează spre folosul şi bucuria tuturor celor de faţă, tot aşa şi viaţa bine-plăcută lui Dumnezeu şi sfârşitul cel fericit pe măsură, şi harul dăruit acestora pentru curăţia vieţii lor, asemenea unei făclii luminoase prezente în mijlocul nostru prin pomenire, aduce celor adunaţi, deopotrivă, înţelepciunea duhovnicească şi tot folosul.

Aşa cum de roadele pământului se bucură nu numai cultivatorii, ci toţi oamenii (căci bucuria roadelor pământului este comună tuturor), ***la fel şi rodirea întru Dumnezeu a sfinţilor, prin virtute, nu-l bucură numai pe cultivatorul sufletelor, ci şi pe noi toţi laolaltă, întrucât sufletele noastre sunt aduse la o hrană şi o bucurie comune.***

Dar chiar şi în această viaţă, toţi sfinţii sunt un îndemn la virtute pentru cei care îi ascultă şi îi văd fiind în comuniune cu ei. Căci ei sunt adevărate icoane însufleţite, stâlpi umblători întru bine, cărţi vii şi grăitoare, care călăuzesc spre mai bine. Iar după ce s-au mutat din această viaţă la viaţa cea veşnică, prin pomenirea faptelor bune pe care le-au săvârşit, dobândim un folos fără de moarte.

Căci pomenirea acestor fapte bune este deja o laudă pe care o aducem sfinţilor, care ne foloseşte vreme îndelungată, fiindcă ceea ce am primit mai înainte de la ei ne este de folos şi astăzi.

Căci noi nu dăm nimic în schimbul acelor bunuri, atunci când pomenim faptele lor. ***Cum am fi noi vrednici să stăm în faţa lor sau să le dăm ceva, lipsiţi fiind noi de toată virtutea şi fapta cea bună?*** Când ei au fost deja preamăriţi cu răsplăţile şi darurile făgăduite de Dumnezeu, mai presus de puterea cuvântului, atât cât poate cuprinde firea, ca să se arate totodată şi petrecerea lor mai presus de orice cuvânt. *Aşadar, atunci când le aducem laudă, noi nu mărim, şi nici nu sporim cele ce au săvârşit, departe de noi gândul!* ***Însă cu adevărat vom spori bunătăţile dăruite pentru noi de sfinţi, care ca nişte candele răspândesc lumină, ridicându-ne şi pe noi la ei şi făcându-ne să primim din binefăcătoarea putere care ne vine de la ei.*** Dacă pomenirea fiecăruia dintre sfinţi, despre care am vorbit, se săvârşeşte de către noi prin imne şi prin cântări de laudă, cu cât mai mult se cuvine a cinsti pomenirea Sfinţilor apostoli Petru şi Pavel, cununa soborului apostolesc.

Ei sunt împreună părinţi şi îndreptători ai tuturor celor numiţi cu numele lui Hristos, apostoli, mucenici, cuvioşi, preoţi, ierarhi, păstori şi învăţători, ai celor păstoriţi şi învăţaţi, ca unii care sunt arhipăstori şi ziditori ai cinstirii de Dumnezeu şi ai virtuţii tuturor, şi ca luminători ai lumii, păstrând şi răspândind cuvântul vieţii.

Ei luminează prin credinţă şi virtute ca soarele între celelalte astre sau ca cerurile cerurilor, mărturisind slava Dumnezeului celui Preaînalt.

Ei covârşesc cerurile, măreţia, frumuseţea astrelor şi grabnica lor mişcare, rânduiala şi puterea lor, *căci aceşti împreună apostoli au arătat cele mai presus de simţuri, [ridicându-se] la cele mai presus de ceruri şi de lume, şi răspândesc lumina întru care nu este mutare sau umbră de schimbare.* Şi nu numai că au ieşit din întuneric la această preaminunată lumină, ci se fac părtaşi desăvârşitei lumini, astfel încât la cea de-a doua venire în slavă a Dumnezeu- Cuvântului întrupat si la arătarea luminii dintru început să strălucească şi ei ca soarele.

Astfel de luminători, adunându-se unul cu altul astăzi şi împreună cu noi, fac să strălucească Biserica; iar prin adunarea lor nu se umbresc unul pe altul, ci împreună lucrează sporirea luminii. Căci nu a fost aşezat unul întru înălţime, mişcându-se sus, iar celălalt coborât ca să nu-l umbrească; nici nu umblă unul ziua, iar celălalt noaptea, astfel încât stând unul împotriva celuilalt, să nu cadă în umbră; şi nici nu trimite unul lumina, iar altul o ia înapoi, încât aici să sufere schimbare,

iar dincolo, întru alt chip, să dobândească luminarea, după vreo măsură a împărţirii.

Dimpotrivă, Hristos, izvorul cel nesecat al luminii veşnice, făcându-le amândurora parte egală, le-a dăruit egală înălţime, slavă şi strălucire.

De aceea, întâlnirea acestor doi luminători este comuniune, aducând o îndoită luminare în sufletele credincioşilor. Insă cel întâi apostat, care l-a despărţit de Dumnezeu pe cel dintâi om, l-a văzut pe Cel care l-a zidit pe Adam, părintele neamului omenesc, cum l-a zidit mai târziu pe Petru, părinte credincioşilor celor cu adevărat de Dumnezeu cinstitori. Dar nu numai că l-a văzut, ci l-a şi auzit pe Cel care a zis: „***Tu eşti Petru, şi aceasta este piatra pe care îmi voi zidi Biserica Mea***” (Mat., 16:18).

Şi aflând aceasta începătorul răutăţii celei nimicitoare, care prin răutatea lui s-a făcut pricină de cădere începătorului neamului omenesc, Adam, a uneltit şi împotriva lui Petru, începătorul neamului celor bine cinstitori de Dumnezeu.

Ştiind, deci, că Petru era înzestrat cu înţelepciune şi aprins de dragostea pentru Hristos, nu a îndrăznit un atac pe faţă, ci pe ocolite, din partea cea dreaptă, înşelându-1 cu mult vicleşug, l-a ispitit să facă mai mult decât era necesar şi, astfel, în timpul patimilor celor mântuitoare, când Domnul a zis către ucenici: „***în această noapte toţi vă veţi sminti întru Mine***” (Mat. 26:31), Petru a tăgăduit, necrezând.

Dar nu numai atât, ci s-a pus pe sine mai presus decât toţi ceilalţi, zicând că dacă toţi se vor sminti, el nu o va face. Urmarea a fost că s-a lepădat mai mult decât toţi, doborât de propria cutezanţă, astfel încât mai mult decât toţi ceilalţi a fost smerit, pentru ca, la vreme, să fie arătat mai strălucitor, nu precum Adam, ispitit, biruit şi dus la moarte, ci ispitit, înjosit puţin, dar biruind pe ispititor. Cum? Prin defăimarea de sine şi prin puternica întristare şi pocăinţă, prin doctoria cea tare pentru milostivirea Domnului, prin lacrimi, fiindcă „***inima înfrântă şi smerită Dumnezeu nu o va urgisi***” (Ps. 50:12) ***şi întristarea cea după Dumnezeu aduce în suflet o stăruitoare pocăinţă, lucrând pentru mântuire, plinind cuvântul Evangheliei:*** „***cei ce seamănă cu lacrimi, cu bucurie vor secera***”.

Dacă ar cerceta cineva ar vedea, că nu numai lepădarea este tămăduită prin plânsul pocăinţei, ci însăşi patima pentru care mai mult decât orice altceva propriul suflet este tras în jos şi lepădat, după cum se poate cu uşurinţă prevedea. Şi vrând să arate tuturor aceasta, Domnul, după ce a pătimit în trup pentru noi şi după a înviat a

treia zi din morţi, ne-a adus folos prin cele citite astăzi în Evanghelie despre Petru, zicând către acesta: „***Simone, fiul lui Iona, mă iubeşti tu mai mult decât aceştia, adică decât ucenicii Mei?***” A întrebat însă după ce Petru se schimbase printr-o mai mare smerenie. Căci cel care neîntrebat fiind la început, punându-se pe sine mai presus decât ceilalţi şi zicând că dacă toţi [se vor lepăda], el nu o va face, şi fiind acum întrebat dacă-L iubea mai mult decât toţi, a răspuns simplu că-L iubea, lăsând la o parte pe „mai mult”: „***Da, Doamne, tu ştii că Te iubesc***”.

Ce a făcut atunci Domnul? Fiindcă Petru s-a arătat astfel, fiindcă a avut grijă ca nici să nu cadă din dragostea pentru El, dar să-şi păzească şi smerenia, a împlinit mai cu osârdie făgăduinţa pe care i-a făcut-O, zicându-i: „***Paşte mieluşeii mei***”. Iar când a numit casă adunarea credincioşilor, a făgăduit să pună această temelie: „***Tu eşti Petru şi pe această piatră voi zidi Biserica Mea***” (Mat., 16:18). Şi când era vorba despre pescuit, l-a numit pe Petru pescar de oameni: „***de acum vei fi pescar de oameni***”, iar când a fost vorba despre oi, l-a rânduit păstor, zicându-i: „***Paşte mieluşeii Mei, paşte oile Mele***”. ***Să luăm aminte, fraţilor, cât ne doreşte Domnul mântuirea, de vreme ce şi de la cei ce-L iubesc nu cere nimic altceva decât să ne îndrepte la păşunea şi la staulul mântuirii.***

Să dorim, aşadar, şi noi mântuirea noastră şi să ascultăm cu fapta şi cuvântul de cei care ne îndreaptă către ea. ***E de ajuns doar ca fiecare dintre noi să vrea să ţină cele care duc la mântuire, de vreme ce călăuza a fost pregătită de Mântuitorul tuturor şi dătătorul mântuirii, gata să ne ajute prin cea mai mare iubire de oameni, ca unul care nu s-a chemat singur, ci mai curând a fost chemat la slujire.***

De trei ori a întrebat Domnul, pentru ca Petru, răspunzând de trei ori, să aducă mărturisire curată şi prin întreita mărturisire să vindece desăvârşit întreita lepădare.

Şi de trei ori l-a pus pe Petru păstor al propriei Sale turme de miei şi de oi, aşezându-l în fruntea celor trei stări ale celor mântuiţi: slujirea, lucrarea şi fiimea; sau fecioria, văduvia înţeleaptă şi căsătoria cinstită.

Insă Petru întrebat iarăşi şi iarăşi dacă Îl iubeşte pe Hristos, s-a întristat socotind că este întrebat de atâtea ori fiindcă nu este crezut. Dar cunoscându-L pe Cel pe care-L iubea şi ştiind bine că Cel care întreba cunoştea aceasta, mai mult chiar decât el însuşi şi în adâncime, nu numai că a mărturisit că Îl iubea, ci a propovăduit şi faptul că Cel iubit de el este Dumnezeul cel mai presus de toată făptura, zicând: „Tu, Doamne, care ştii toate, tu ştii că Te iubesc”. Căci pe toate le cunoaşte numai unul Dumnezeu care este peste toate.

Insă Domnul, după ce Petru a făcut această mărturisire din toată inima lui şi din tot cugetul, nu numai că l-a hirotonit păstor şi arhipăstor al întregii Sale Biserici, ci i-a şi făgăduit că atâta de mare putere îi va da încât până la moarte, şi încă moarte pe cruce, va răbda pentru El cel care, mai înainte de întărirea aceasta, nu a răbdat nici măcar întrebările unei copile. „***Adevărat, adevărat zic ţie, când erai mai tânăr la suflet şi la trup te încingeai singur, adică te foloseai de puterea ta şi mergeai unde voiai, umblând de la tine, trăind precum alegeai tu şi precum îţi era firea, însă când vei îmbătrâni, ajungând la plinirea vârstei trupeşti şi duhovniceşti, vei întinde mâinile tale***": prin acest cuvânt se referea la sfârşitul prin cruce, că nu de voie va fi mărturia lui Petru.

„Aşadar, vei întinde mâinile tale şi altul te va încinge, adică vei fi întărit, şi vei fi purtat de oameni acolo unde nu voieşti, fiindcă firea nu voieşte să se nimicească prin moarte. Astfel se arată, pe de o parte, dorinţa firii noastre de a trăi şi, pe de altă parte, mucenicia mai presus de fire a Sfântului Petru. ***Căci cele pe care le vei suferi pentru Mine, zice Domnul, şi mărturisirea numelui Meu, întărit fiind de Mine, nu pot fi dorite de firea omenească pentru că sunt mai presus de ea.*** Atât despre pe Petru, în câteva cuvinte.

***

Însă despre Pavel, ce limbă, sau mai degrabă câte limbi şi cât de multe cuvinte ar trebui să înfăţişeze cu amănunţime răbdarea sa până la moarte? ***Cel care în fiecare zi obişnuia să moară, sau mai degrabă petrecea ca un mort, nemai trăind deloc pentru el însuşi, după cum singur mărturiseşte, ci având-L în el pe Hristos cel viu*** (Gal., 2, 20).

Pentru dragostea lui Hristos a socotit necesare nu numai toate necazurile prezente, ci şi pe cele ce urmau să vină le-a prevăzut: „***Căci sunt încredinţat că nici moartea, nici viaţa, nici cele prezente, nici cele viitoare, nici cele din înălţime, nici cele din adânc, nici puterile nu ne vor despărţi pe noi de dragostea lui Dumenzeu cea întru Iisus Hristos***" (Rom. 8:38). Aşadar, avea atâta osârdie pentru Dumnezeu încât să ne facă părtaşi şi pe noi la râvna cea către Dumnezeu. Căruia i s-au mai predat unele ca acestea, în afară de Petru? Şi câtă smerenie vedem, când îl auzim zicând despre sine: „***Eu sunt cel mai mic dintre Apostoli, şi nu sunt vrednic să fiu numit Apostol***" (I Cor. 15:9).

Aşadar, nu este oare Pavel asemenea lui Petru în râvnă, smerenie şi dragoste? Nu a dobândit oare aceleaşi cununi de la Cel care a rânduit parte dreaptă amândurora şi egală socotinţă în ceea ce priveşte jugul de purtat, măsura şi povara? Dar în ce chip le-a făcut parte egală? Fiindcă i-a spus lui Petru: „***Tu eşti***

Petru şi pe această piatră voi zidi Biserica Mea”, iar despre Pavel, zice către Anania: „***Căci acesta îmi este Mie vas ales, care va purta numele Meu în faţa neamurilor şi a regilor***”. ***Care nume? Cel cu care suntem numiţi fiecare dintre noi, Biserica lui Hristos, pe care ca o temelie o susţine Sfântul Petru.***

Vedeţi cum Petru şi Pavel se bucură de aceeaşi cinste şi strălucire, şi cum Biserica lui Hristos se ridică [pe umerii] amândurora? Pentru aceasta, Biserica le aduce astăzi una şi aceeaşi cinstire, prăznuindu-i deopotrivă. *Iar noi cercetând sfârşitul fiecăruia, să ne aducem aminte de întoarcerea lor, şi chiar dacă nu am privi cu atenţie şi nu am urma celelalte fapte ale lor, ar fi de ajuns pentru noi a lua aminte la îndreptarea lor prin smerenie şi pocăinţă. Căci celelalte fapte, care sunt mari şi înalte, se cuvine să fie urmate de cei care pot fi mari cu fapta, fiindcă nu este tuturor cu putinţă a săvârşi asemenea fapte. Insă este cu mult mai potrivit pentru noi, câtă vreme în toată ziua cădem şi nu ne rămâne nici o altă faptă decât nădejdea mântuirii, să ne cufundăm în neîncetată şi smerită pocăinţă.*

Iar ***pocăinţa se naşte în suflet din recunoaşterea propriilor căderi, care este început mare pentru îmblânzirea lui Dumnezeu.*** Căci spune psalmistul profet către Dumnezeu: „***fărădelegea mea o cunosc***” (Ps. 50: 1 -2). ***Or, prin recunoaşterea păcatelor vine mila şi prin mărturisirea lor, ca şi prin defăimarea de sine vine desăvârşita iertare:*** „***mărturisi-voi fărădelegea mea Domnului şi El îmi va ierta nelegiuirea păcatului meu***” (Ps. 31: 6), ***de vreme ce prin recunoaşterea păcatelor vine cunoaşterea de sine, prin care vine şi întristarea pentru păcătuire, pe care a mărturisit-o şi Pavel lui Dumnezeu.*** *Iar după întristarea cea după Dumnezeu, urmează în chip firesc mărturisirea către Dumnezeu cu inimă înfrântă şi smerită, şi apoi rugăciunea, urmată ca într-un lanţ de lepădarea de rele: aceasta este pocăinţa.*

- *Căci şi Manase tot prin aceasta a fost izbăvit de pedeapsa pentru păcate după ce a căzut în mulţimea, mărimea şi adâncul fărădelegilor pentru care a fost înlănţuit în obezi mai mulţi ani.*
- *Iar cât priveşte pe David, nu numai că i-a şters Domnul fărădelegea, dar nici nu i-a luat nici darul profeţiei.*
- *De aceasta şi Petru folosindu-se, nu numai că S-a ridicat din cădere şi a dobândit iertare, dar a şi fost rânduit în fruntea Bisericii lui Hristos.*
- *Tot întru pocăinţă îl vei găsi şi pe Pavel cel prigonitor, iar după întoarcerea şi lepădarea de păcat, [îl vei afla] mai presus decât ceilalţi, întru asemănarea cu Dumnezeu.*

Căci pocăinţa, dacă este adevărată şi dacă porneşte într-adevăr din inimă, îl convinge pe cel care a dobândit-o că:

- ✓ ***nicidecum să nu mai consimtă păcatelor,***
- ✓ ***nicidecum să nu se mai alăture faptelor celor stricăcioase,***
- ✓ ***nicidecum să nu dea pricină patimilor,***
  - ❖ ***ci să le dispreţuiască şi pe cele prezente, să stea împotriva celor viitoare, să lupte împotriva lor şi să pună în loc virtuţile,***
  - ❖ ***să fie înfrânat întru toate,***
  - ❖ ***să vegheze în rugăciuni către Dumnezeu,***
  - ❖ ***să lepede de la sine câştigul nedrept,***
  - ❖ ***să fie milostiv cu cei căzuţi,***
  - ❖ ***să fie binevoitor cu cei care îi cer sprijin,***
  - ❖ ***să le fie celor nevoiaşi ajutor prin cuvinte, fapte şi milostenii,***
  - ❖ ***să slujească tuturor din suflet, astfel încât prin iubirea de oameni să-L dobândească pe Iubitorul de oameni şi prin iubirea de aproapele să o primească pe cea de Dumnezeu, să-şi atragă dumnezeiasca bunăvoinţă, să-şi agonisească mila cea veşnică, harul şi dumnezeiasca binecuvântare, care rămâne de-a pururi.***

Pe care fie ca noi toţi să le dobândim cu harul Unuia Născut Fiului lui Dumnezeu, Căruia se cuvine slava, stăpânirea, cinstea şi închinăciunea, împreună cu Cel fără de început al Lui Părinte şi cu Preasfântul şi Bunul şi de viaţă făcătorul Lui Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor.
Amin.

(Sfântul Grigorie Palama din „Omilii - Volumul 2” Editura Anastasia – 2004)

Sfântul Teofan Zăvorâtul - Predica la Sfinţii apostoli Petru şi Pavel - Ce ne învaţă Petru şi Pavel prin înţelesul numelor lor şi prin schimbarea acestora

“Prăznuind acum în cinstea Sfinţilor apostoli Petru şi Pavel, trebuie să primim de la ei şi povăţuirea cuvenită zilei, ca să nu prăznuim în deşert, ci prin prăznuire să învăţăm cum să trăim creştineşte, iubind.

La Sfinţii apostoli totul este dătător de învăţătură: pilda vieţii lor, ostenelile în propovăduirea Evangheliei şi mai ales scrierile lor de Dumnezeu insuflate, cu care şi suntem îmbiaţi în fiecare an prin cele ce se citesc în biserică.

Cine doreşte, poate să tragă învăţătură şi din acest izvor îmbelşugat, dar adânc; eu însă vreau acum să-mi opresc luarea-aminte, împreună cu voi, la ceea ce e mai simplu şi mai apropiat nouă, şi anume la numele sfinţilor apostoli verhovnici, şi să scot din ele, pentru mine însumi şi pentru voi, o lecţie pe ziua de astăzi. Vă rog să ascultaţi.

În primul rând, pătrundeţi cu gândul în noima numelor acestor sfinţi apostoli: ***ce înseamnă numele „Petru” şi „Pavel”, şi de ce Domnul a rânduit ca ei să fie prăznuiţi împreună?***

„**Petru**” ***înseamnă „piatră”, şi arată tăria, statornicia şi neclintirea.***

„**Pavel**” ***înseamnă „mic”, şi arată părerea de sine lipsită de îngâmfare, defăimarea de sine şi smerenia.***

Împreună, Petru şi Pavel ne învaţă că trebuie să fim tari în credinţă şi în vieţuirea creştină, dar totodată smeriţi şi defăimători de sine, şi ne arată că nu trebuie să fim tari fără să fim smeriţi, ci, dimpotrivă, cu cât este cineva mai smerit, cu atât este mai tare şi mai neclintit în credinţa şi în vieţuirea creştină.

Cel ce clădeşte o casă face la început temelie adâncă: ***şi în creştinism trebuie să ne adâncim prin defăimarea de sine, ca să ne întemeiem cu tărie în el şi abia apoi să ne clădim casa mântuirii, aşa cum ne arată Domnul, Care e temelia mântuirii noastre – temelie pe care nimeni altul n-o poate pune – şi Care, fiind mai presus de toate, S-a smerit totuşi, ascultător făcându-Se până la moarte, şi încă moarte de cruce.***

Astfel, ***smerenia este cea mai trainică temelie a vieţii şi a virtuţii creştine.*** De ce aşa? ***Pentru că fără harul dumnezeiesc nu putem nici să gândim, nici să facem vreun lucru bun, iar harul lui Dumnezeu nu se dă celor încrezuţi, care nădăjduiesc în puterile lor.***

Spre cine voi căuta, zice Domnul, ***fără numai spre cel blând si smerit, care tremură de cuvintele Mele***?

Ploaia se coboară de sus şi adapă locurile joase: şi smerenia atrage harul îmbelşugat al lui Dumnezeu, iar trufia şi nădăjduirea în sine îl fac să se îndepărteze. ***Aceasta este legea dreptăţii dumnezeieşti: Dumnezeu celor mândri le stă împotrivă, iar celor smeriţi le dă har.*** Nu cred că e nevoie să vă mai lămuresc, fraţilor, la ce îndatorează lucrul acesta, deoarece vedeţi, fără îndoială, şi singuri.

În al doilea rând, luaţi aminte la schimbarea numelor apostolice. ***Petru se numea înainte Simon, iar Pavel - Saul. Domnul le-a schimbat numele şi pe Simon l-a numit Petru, iar pe Saul - Pavel. Această schimbare a numelor arată schimbarea esenţială care s-a petrecut în sufletele Apostolilor, pentru că Dumnezeu nu pune numele la întâmplare, ci în aşa fel că prin punerea lor nu numai că arătă schimbarea, ci o şi face.*** La fel, fraţilor, primim şi noi, toţi creştinii, un nume nou printr-o schimbare esenţială.

Ne naştem, ca toţi oamenii, din Adam cel vechi, şi după acest Adam de pământ ne numim şi suntem şi noi de pământ, precum şi acela era de pământ. După aceea însă ne naştem pentru a doua oară în Adam Cel nou - în Domnul nostru Iisus Hristos, şi după Acest Adam Ceresc ne numim şi suntem cereşti, precum şi El este ceresc.

Creştinul se împodobeşte cu numele lui Hristos tocmai pentm că primeşte o viaţă nouă de la Hristos Domnul. ***Dacă este cineva în Hristos, făptură nouă este*** (II Cor. 5, 17). Aceasta se săvârşeşte prin Sfintele Taine, şi se săvârşeşte prin cuvânt.

- ***Odată cu cuvintele*** ***„se botează robul lui Dumnezeu”*** ***moare omul cel vechi şi se naşte cel nou;***
- ***odată cu cuvintele:*** ***„pecetea darului Sfântului Duh”*** ***se pogoară şi se întipăresc în fiinţa noastră noile puteri harice.***

La început, Dumnezeu, dând nume celor ce nu erau, le-a dat şi fiinţare: şi aici, cuvântul lucrător de taină pricinuieşte în chip de taină ceea ce a plănuit Dumnezeu. Cugetând la asta, fraţilor, ce vom spune? Vom spune: ***„Mulţumim Domnului pentru darul Lui negrăit!”***

Şi atâta doar? Nu, ci potrivit numelui nostru să fie şi vieţuirea noastră. Hristos, odată înviat, nu mai moare: şi noi, odată renăscuţi prin har la viaţa nouă, ***să începem a umbla întru înnoirea vieţii*** (v. Rom. 6, 4). Dumnezeu, Cel mai înainte de veci, încă dinainte de întemeierea lumii ne-a numit pe noi ca ***să ne înfieze prin Iisus Hristos*** (v. Efes. 1, 4-5). Numindu-ne astfel însă, El tot atunci ne-a ales, altfel spus ne-a menit întru Sine ca să fim sfinţi şi neprihăniţi înaintea Lui în dragoste.

Aşadar, fraţilor, fiind părtaşi chemării cereşti, ***să umblaţi cu vrednicie după chemarea cu care aţi fost chemaţi*** (Efes. 4, 1), ca altminteri să nu cadă şi asupra vreunuia dintre noi mustrarea: ***ai nume că trăieşti, dar eşti mort*** (Apoc. 3, 1).

Numele nu ne este de folos singur. Trebuie să adăugăm la nume şi fapta. Iudeii se lăudau că sunt fii ai lui Avraam şi se mândreau cu asta; Domnul ce le-a zis însă: ***Voi sunteţi din tatăl vostru diavolul*** (In 8, 44). Şi noi suntem de fapt aşa cum ne vede Domnul, deşi El nu doreşte să ne vadă niciodată astfel.

Numele nostru este cel de „creştini”, însă de fapt poate că unii dintre noi sunt păgâni, iar alţii necredincioşi prin felul lor de a gândi şi de a trăi. Asa îl şi vede Dumnezeu, şi unul ca acesta poartă în chip de taină numele potrivit – bineînţeles, nu spre îndreptăţire, ci spre mustrare. ***Să râvnim, deci, a fi aşa cum Dumnezeu doreşte să ne vadă pe toţi în Domnul nostru Iisus Hristos, adică sfinţi şi neprihăniţi în dragoste, precum ne-a şi numit în El mai înainte de întemeierea lumii.***

Iar pentru asta, cel ce are de slujit, să slujească; cel ce are îndatorirea de a învăţa, să înveţe; cel ce este într-un post de conducere, să conducă; cine are

îndestulare materială, să dea cu simplitate şi altora; între noi să trăim în dragoste nefăţarnică, urând răul şi alipindu-ne de bine, să fim harnici cu osârdie, să ardem cu duhul, slujind Domnului prin rugăciunile de acasă şi prin cele de la biserică. *Indeobşte, potrivit Apostolului,* ***nu trebuie să ne potrivim cu acest veac, ci trebuie să ne schimbăm prin înnoirea minţii, deosebind care este voia lui Dumnezeu cea bună, şi plăcută, şi desăvârşită*** *(Rom. 12, 2).*

Dacă ne vom întocmi un asemenea fel de viaţă şi vom fi statornici în el, biruind toate piedicile – atât cele dinafară, cât şi cele lăuntrice -, luaţi seama ce făgăduinţe mari ne vesteşte Domnul: ***Biruitorului îi voi da să mănânce din mana cea de taină, şi îi voi da lui o pietricică albă, şi pe pietricică scris un nume nou, pe care nimeni nu-l ştie decât primitorul*** (Apoc. 2, 17),şi în continuare:

Cel ce biruieşte va fi îmbrăcat în veşminte albe, şi nu voi şterge nicidecum numele lui din cartea vieţii, şi voi mărturisi numele lui înaintea Tatălui Meu şi înaintea îngerilor Lui (Apoc. 3, 5),iar în cele din urmă:

Pe cel ce biruieşte îl voi face stâlp in templul Dumnezeului Meu, şi afară nu va mai ieşi, şi voi scrie pe el numele Dumnezeului Meu şi numele cetăţii Dumnezeului Meu, al Ierusalimului celui nou, care se pogoară din Cer, de la Dumnezeul Meu, şi numele Meu cel nou (Apoc. 3, 12).

Ce poate fi mai presus de asta? ***Deci, cel ce are urechi de auzit, să audă.***

Amin!”

(din: Sfântul Teofan Zăvorâtul, “Predici”, Editura Sophia, Bucureşti, 2009)

Sfântul ierarh Serafim (Sobolev) - Cuvânt la pomenirea verhovnicilor apostoli Petru şi Pavel - Despre dragostea pentru Hristos şi hotărârea de a urma poruncilor Lui

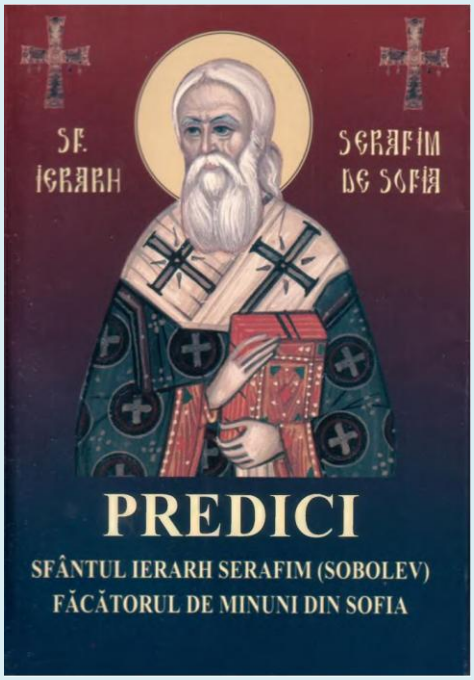

Ţinut în Biserica rusă "Sfântul Nicolae" din Sofia, la 29 iunie/12 iulie 1947

Întregul sens şi toată fericirea vieţii noastre, iubiţilor întru Hristos fiii mei, constă în dragostea noastră pentru Dumnezeu, în dragostea noastră pentru Hristos, prin împlinirea poruncilor Lui dumnezeieşti. Iată de ce Domnul a spus: ***Dacă păziţi poruncile Mele, veţi rămâne întru iubirea Mea, ...ca bucuria Mea să fie în voi şi ca bucuria voastră să fie deplină. (Ioan 15, 10-11).*** De aici este clar: cu cât se înmulţeşte dragostea noastră pentru Hristos prin împlinirea poruncilor Lui, cu atât mai mult suntem părtaşii unei fericiri adevărate, atât vremelnice, cât şi veşnice. Şi invers: cu cât ne îndepărtăm de Hristos, cu atât mai mult ne afundăm într-o negură de imensă nefericire. Iar lipsa totală a dragostei pentru Hristos nu înseamnă nimic altceva decât o groaznică nenorocire şi cădere sub blestem, vremelnic şi veşnic. Nu degeaba apostolul spunea: Cel ce nu iubeşte pe Domnul să fie anatema (I Corinteni 16, 22)!

De aceea, trebuie ca toate puterile noastre - iubiţilor întru Hristos fraţi şi surori - să le folosim mai ales pentru câştigarea dragostei pentru Hristos, dacă dorim să dobândim adevărata fericire şi bucurie dumnezeiască. Către această dragoste ne

cheamă întotdeauna Sfânta Biserică.

Ea ne cheamă spre această mare fericire şi astăzi, în ziua amintirii verhovnicilor apostoli Petru şi Pavel. Sfânta Biserică ne cheamă la această dragoste pentru Dumnezeu, arătându-ne faptele acestor apostoli, despre care atât de mult ne vorbesc Sfânta Scriptură şi Tradiţia bisericească.

Cât de mult Îl iubea pe Hristos, Sfântul apostol Petru se vede mai întâi din Evanghelie. În timp ce toţi ucenicii L-au părăsit pe Domnul în Grădina Ghetsimani - este adevărat – la porunca Lui, apostolul Petru nu putea să-şi înfrâneze dragostea sa arzătoare pentru Domnul, şi L-a urmat în curtea arhierească. Dar, neavând încă harul Sfântului Duh, el a căzut şi s-a lepădat de Hristos. Dar imediat, după cădere, apostolul Petru a început să se căiască şi să verse lacrimi amare de pocăinţă. Pentru această pocăinţă Domnul l-a iertat şi l-a chemat în rândul ucenicilor săi.

Iar ieri, la Evanghelia utreniei, aţi auzit, iubiţilor întru Hristos fiii mei, cum asemenea întreitei lepădări a apostolului Petru, Domnul de trei ori l-a întrebat, când s-a arătat ucenicilor, după învierea Sa: Simone fiul lui Iona, Mă iubeşti? Şi apostolul Petru a mărturisit de trei ori dragostea pentru El (vezi Ioan 21, 16-17).

Dar acest lucru e puţin. După cum ne arată tradiţia bisericească, marea şi înflăcărata dragoste a apostolului Petru pentru Hristos l-a făcut, după aceea, ca în fiecare noapte, la cântatul cocoşilor, să se trezească şi să plângă pentru păcatul lepădării, deşi acest păcat a fost de mult iertat de Domnul.

Marea dragoste pentru Hristos s-a manifestat la apostolul Petru după pogorârea asupra ucenicilor lui Hristos a harului Sfântului Duh. Faptele Apostolilor povestesc cu câtă bărbăţie neobişnuită, în numele tuturor apostolilor, el a propovăduit despre credinţa în Hristos Cel Răstignit şi înviat. În această îndrăzneaţă mărturisire a lui Hristos s-a arătat aceeaşi dragoste a apostolului Petru pentru El, însufleţită şi întărită de lucrarea extraordinară a harului.

Evanghelia de astăzi ne aminteşte cum la întrebarea adresată de Hristos ucenicilor: Dar voi cine ziceţi că sunt? Apostolul Petru, primul dintre ucenici, L-a mărturisit pe Hristos Dumnezeu, spunând: Tu eşti Hristosul, Fiul lui Dumnezeu Celui Viu (Matei 16, 15-16). Şi în această mărturisire de credinţă s-a exprimat marea dragoste a apostolului Petru pentru Hristos. De aceea Domnul l-a fericit pe Petru (Matei 16,17-19), căci fără dragostea pentru Dumnezeu credinţa noastră nu are pentru noi nici o însemnătate mântuitoare, fapt întărit şi de apostolul Pavel, care a

spus că în lucrarea mântuirii noastre are importanţă doar credinţa urmată de dragoste (vezi I Corinteni 13,2).

Iubirea pentru Hristos a fost centrul din care izvorau toate gândurile, sentimentele, dorinţele, cuvintele apostolului Petru, toată activitatea şi viaţa lui. Caracteristic este că şi în moartea apostolului Petru s-a arătat aceeaşi dragoste deosebită pentru Hristos. După cum mărturiseşte tradiţia bisericească, iubirea pentru Hristos l-a îndemnat pe apostolul Petru să ceară călăilor săi să îl răstignească cu capul în jos.

Dar cum l-a iubit apostolul Pavel pe Hristos, cât a suferit pentru Hristos, cât a lucrat şi cât a suferit pentru Hristos mărturisesc propriile sale cuvinte, pe care le-am auzit astăzi la apostol: ***"în osteneli mai mult, în închisori mai mult, în bătăi peste măsură, la moarte adeseori. De la iudei, de cinci ori am luat patruzeci de lovituri de bici fără una. De trei ori am fost bătut cu vergi; o dată am fost bătut cu pietre; de trei ori s-a sfărâmat corabia cu mine; o noapte şi o zi am petrecut în largul mării. În călătorii adeseori, în primejdii de râuri, în primejdii de la tâlhari, în primejdii de la neamul meu, în primejdii de la păgâni; în primejdii în cetăţi, în primejdii în pustie, în primejdii pe mare, în primejdii între fraţii cei mincinoşi; în osteneală şi în trudă, în privegheri adeseori, în foame şi în sete, în posturi de multe ori, în frig şi în lipsă de haine. Pe lângă cele de afară, ceea ce mă împresoară în toate zilele este grija de toate Bisericile. Cine este slab şi eu să nu fiu slab? Cine se sminteşte şi eu să nu ard?" (II Corinteni 11,23-29).***

Despre dragostea lui pentru Hristos apostolul Pavel mărturiseşte în Epistola sa către Romani: ***Cine ne va despărţi pe noi de iubirea lui Hristos? Necazul, sau strâmtorarea, sau prigoana, sau foametea, sau lipsa de îmbrăcăminte, sau primejdia, sau sabia? Precum este scris: "Pentru Tine suntem omorâţi toată ziua, socotiţi am fost ca nişte oi de junghiere"... Căci sunt încredinţat că nici moartea, nici viaţa, nici îngerii, nici stăpânirile, nici cele de acum, nici cele ce vor fi, nici puterile, nici înălţimea, nici adâncul şi nici o altă făptură nu va putea să ne despartă pe noi de dragostea lui Dumnezeu, cea întru Hristos Iisus, Domnul nostru (Romani 8, 35-36; 38-39).***

Pentru această mare dragoste pentru Hristos, Domnul a revărsat asupra apostolilor Săi, Petru şi Pavel, toată dragostea Sa şi i-a îmbogăţit pe ei cu toate darurile Sfântului Duh.

Faptele Apostolilor demonstrează că însăşi umbra apostolului Petru, ştergarele şi cingătorile apostolului Pavel săvârşeau tot felul de tămăduiri ale oamenilor (vezi Fapte 5, 15; 19, 12).

Desigur, Sfânta Biserică, arătându-ne nouă desăvârşita dragoste a apostolilor Petru şi Pavel pentru Hristos, nu ne cere ca noi să dobândim dintr-odată această dragoste. Ea cunoaşte toate neputinţele noastre. În lumea aceasta toate se săvârşesc treptat. Dar Biserica ne cere ca noi să avem fundamental acestei mari iubiri desăvârşite pentru Dumnezeu Mântuitorul nostru. Acest fundament constă în hotărârea de a tinde spre Hristos, a avea o tendinţă nestrămutată de a ajunge la El prin întreaga noastră viaţă, de a fi mereu cu El, de a-I plăcea şi a-L iubi prin împlinirea poruncilor Lui mântuitoare. Dacă vom avea această hotărâre, atunci harul Sfântului Duh va împărăţi întru noi. El va acoperi neputinţele noastre şi, fără prea multă nevoinţă din partea noastră, ne va apăra minunat de orice nevoi şi necazuri, ne va uni cu Hristos şi ne va proslăvi pe noi cu slavă dumnezeiască.

Ce nevoinţe avea prea cuviosul Serafim de Sarov, pe când era doar copil de şapte ani, cu numele Prohor, şi, luat fiind de mama lui în clopotniţa înaltă a bisericii pe care o ctitorea, din neatenţie, a căzut la pământ, de la aşa înălţime?! Spre marea uimire a mamei, Prohor a rămas întreg şi nevătămat. Harul lui Dumnezeu l-a păzit de la moarte, într-un chip atât de minunat, deoarece în inima lui de copil existau deja dorinţa şi hotărârea de a merge după Hristos şi de a fi întotdeauna cu El, dorinţă sădită în sufletul lui Prohor de către evlavioasa lui mamă, prin educaţia lui bisericească, plină de har.

Care ar fi putut fi cauza minunatei tămăduiri a lui Prohor, când el era deja începător în mănăstirea din Sarov şi avea numai douăzeci de ani? Prohor încă nu reuşise să se întărească în nevoinţele duhovniceşti ale vieţii monahale, avea doar o hotărâre nestrămutată de a-L sluji pe Hristos. Şi datorită acestei hotărâri mântuitoare Preacurata Maică a Domnului i s-a arătat, însoţită de Sfinţii apostoli, Ioan Teologul şi Petru, şi într-o clipă l-a tămăduit de boala ce suferea de trei ani.

Datorită acestei hotărâri ferme de a-L iubi pe Hristos, prea cuviosul Serafim, deşi nereuşind încă să-şi cureţe inima sa de patimi şi fiind în vârstă de numai douăzeci şi şase de ani, totuşi L-a văzut în toată slava pe Domnul Iisus Hristos în biserică, în timpul Liturghiei din Joia mare, când el a slujit ca iero-diacon. Domnul L-a învrednicit pe prea cuviosul Serafim de asemenea mare milă, de o asemenea slavă dumnezeiască, de care foarte rar s-au bucurat chiar şi marii Săi slujitori şi nevoitori.

Nici pe noi nu ne va lipsi Domnul de mila Sa, iubiţilor întru Hristos fiii mei, într-o măsură sau alta, dacă şi în noi va fi această hotărâre în a-L iubi pe Hristos şi a-I urma Lui în toate zilele vieţii noastre. Dacă noi nu vom reuşi înainte de moarte să ne curăţăm de toate păcatele şi patimile noastre şi vom muri, dar având în sufletul

nostru hotărârea de a-L iubi pe Hristos cu toată fiinţa noastră şi de a respecta neabătut toate poruncile Sale, atunci sufletul nostru nu va merge la demoni pentru chinurile iadului, ci va merge acolo, unde era îndreptat înainte de moarte, adică la Hristos în Împărăţia Lui cerească, pentru fericirea veşnică a Raiului.

Fie ca Domnul, prin Harul Său, să insufle în inimile noastre această hotărâre mântuitoare. Fie ca Domnul să ne învrednicească nu numai a avea această hotărâre de a-L iubi pe Hristos, dar să ne dăruiască mai ales această dragoste pentru El, ca şi aici, şi în viaţa viitoare să fim moştenitori ai acestei bucurii dumnezeieşti, ai acestei adevărate fericiri, atât vremelnice, cât şi veşnice. Fie ca Domnul să ne învrednicească pe toţi de această avuţie cerească, pentru rugăciunile verhovnicilor apostoli Petru şi Pavel şi, mai ales, pentru rugăciunile şi atotputernica ocrotire în faţa tronului lui Dumnezeu pentru noi păcătoşii a Preacuratei Maicii Domnului, Fecioarei Maria. Amin.

(Extras din cartea: Sfântul ierarh Serafim (Sobolev) - Predici (1945-1949) - Cuvânt în Joia cea mare - Despre „calea mai bună spre smerenie”)

Stareţul Serafim de la Belgorod – Predică la praznicul apostolilor Petru şi Pavel

Căutaţi mai întâi împărăţia lui Dumnezeu şi dreptatea Lui (Matei VI, 33)

În numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh!

Căutaţi mai întâi împărăţia lui Dumnezeu şi dreptatea Lui - este porunca pe care ne-o dă Dumnezeiescul învăţător, Domnul Iisus Hristos, şi pe care am auzit-o în lectura evanghelică care tocmai s-a citit. ***Căutarea împărăţiei lui Dumnezeu şi a dreptăţii Lui trebuie să fie scopul de bază al vieţii noastre, adică al întregii noastre vieţi pământeşti.***

Milostivul Domn a creat lumea înconjurătoare. El ne-a creat şi pe noi împreună cu dumneavoastră, ne-a făcut participanţi la fericirea lumii. ***El ne-a adus de la nefiinţă la fiinţă şi ne-a dat viaţa pe care o preţuieşte fiecare dintre noi. Însă pentru ce vieţuim noi împreună cu dumneavoastră? Oare numai ca să ne îngrijim ce să mâncăm şi să bem, sau cu ce să ne îmbrăcăm?*** Nu, nu pentru aceasta. Nu vă îngrijiţi pentru aceasta. Domnul ne zice în lectura evanghelică de astăzi: „***Sufletul nu este oare mai mare decât hrana şi trupul decât îmbrăcămintea? Nu vă îngrijiţi şi nu ziceţi: ce să mâncăm, sau ce să bem, sau cu ce să ne îmbrăcăm ? Pentru că toate acestea le caută păgânii, dar Tatăl vostru cel Ceresc ştie că aveţi nevoie de acestea. Căutaţi deci mai întâi împărăţia lui Dumnezeu şi dreptatea Lui şi toate acestea se vor adăuga vouă***".

Cu aceste cuvinte Domnul nu ne interzice să muncim. El iubeşte şi binecuvintează lucrul nostru, căci a poruncit: ***în sudoarea feţei tale îţi vei mânca***

pâinea. ***Însă ostenelile noastre, grijile noastre pentru necesităţile trupeşti nu trebuie să fie mai presus de grijile şi ostenelile pentru mântuirea sufletelor noastre, mai presus de căutarea împărăţiei lui Dumnezeu.***

Acesta I-a zis: "***Doamne, oare Tu să-mi speli mie picioarele?***" Iisus i-a răspuns cu blândeţe: „***Ceea ce fac Eu tu nu ştii acum, dar vei înţelege după aceasta***". Nu. Petru nu s-a putut împăca cu faptul că Domnul îi va spăla picioarele: „***Nu-mi vei spăla picioarele în veac***". Glasul blând al învăţătorului s-a auzit iarăşi: „***Dacă nu te voi spăla, nu ai parte de Mine***". Dragostea şi ascultarea au învins nedumerirea lui Petru, şi el a exclamat cu voce tare: „***Doamne! Spală-mi nu numai picioarele mele, ci şi mâinile şi capul***" (Ioan XIII, 6-9).

În convorbirea sa de rămas bun, Hristos a spus ucenicilor: „***Iată vine ceasul, şi a şi venit, ca să vă risipiţi fiecare la ale sale şi pe Mine să Mă lăsaţi singur. Dar nu sunt singur, pentru că Tatăl este cu Mine. Voi toţi vă veţi sminti întru Mine în noaptea aceasta căci scris este: „bate-voi păstorul şi se vor risipi oile turmei***" (Ioan XVI, 32; Matei XXVI, 31). Într-o pornire de dragoste şi devotament, Petru a exclamat: „***Şi de ar fi să mor împreună cu Tine, nu mă voi lepăda de Tine. Doamne, cu Tine sunt gata să merg şi în temniţă şi la moarte. Sufletul meu îl voi da pentru Tine*** " (Matei XXVI, 35; Luca XXII, 33; Ioan XIII, 37).

Atât de sincer, atât de mişcător îl asigura apostolul Petru pe Domnul de devotamentul său faţă de El! Însă ştim ce i s-a întâmplat atunci când Hristos, dat deja în mâinile oamenilor, legat şi batjocorit, se afla în curtea arhiereului.

- *Acelaşi Petru care-1 asigura pe Hristos de decizia sa de a-şi da sufletul pentru El, de hotărârea de a merge pentru El în temniţă şi la moarte,*
- *acelaşi Petru care în Grădina Ghetsimani a ridicat sabia ca să-L apere pe Hristos,*
- *aici, în curtea arhiereului, atunci când Hristos avea nevoie de dragostea lui Petru, de trei ori s-a lepădat de El în mod ruşinos. Odată cu a treia lepădare a lui Petru a cântat cocoşul.*

Atunci, după observaţia sfântului evanghelist, Domnul, întorcându-se, 1-a privit pe Petru. ***Câtă dragoste şi iertare a văzut Petru în acea privire a învăţătorului Său! Acea privire i-a pătruns în cele mai adânci taine ale sufletului său care se lepădase de Domnul***... Fără să mai vadă pe nimeni, fără să mai simtă pământul sub el, Petru a ieşit din curtea arhiereului şi a plâns cu amar.

Pocăinţa lui Petru a fost sinceră şi Domnul a primit-o. Printr-o întreită întrebare şi un întreit răspuns: „***Simone, fiul lui Iona, Mă iubeşti?***" „***Da, Doamne, Tu ştii că te iubesc***" (Ioan XXI, 15-17), Petru a fost restabilit între Apostoli. După chemarea: „***Urmează Mie***", s-a supus şi niciodată, niciodată nu L-a mai părăsit pe învăţătorul şi Domnul său.

Sfântul apostol Petru a întărit acest devotament faţă de Hristos, dragostea şi credincioşia sa, prin sfârşitul său mucenicesc. A fost răstignit pe cruce şi chiar - din dorinţă proprie - cu capul în jos, pentru că se considera nevrednic să fie răstignit la fel cum a fost răstignit Dumnezeiescul său învăţător.

***

Acelaşi devotament, dragoste şi credinţă faţă de Hristos au fost mărturisite şi de către Sfântul apostol Pavel prin ostenelile sale apostoleşti, prin întreaga sa viaţă şi sfârşitul mucenicesc.

Apostolul Pavel, până la convertirea sa la Hristos, Saul, a fost un prigonitor crunt şi aprig al creştinilor. Păstrător cu râvnă al legilor părinteşti, acesta era fariseu după învăţătură, ucenic al renumitului învăţător rabinul Gamaliei şi, în acelaşi timp, un om cu înalte calităţi sufleteşti.

Dintr-o orbire sufletească îi prigonea pe creştini. Ura numele lui Hristos, îl prigonea pe El, îi ura pe ucenicii Lui. Adeseori dădea buzna în casele lor şi îi târa la judecată şi la chinuri...

Însă în drumul său spre Damasc, s-a întâmplat ceva la care nici el însuşi, nici vreunul dintre cei care îl cunoşteau nu se aşteptau. ***Aici, la Damasc, cu voia lui Dumnezeu, a fost botezat de către Sfântul apostol Anania. A început să vadă trupeşte şi sufleteşte, şi s-a transformat dintr-un aprig prigonitor al lui Hristos, într-un ucenic blând al Lui... Acum a luat în mână Sfânta Evanghelie şi a dus-o în lume, fără să-i fie teamă de cei puternici ai lumii acesteia. A păşit cu bărbăţie peste toate piedicile întâlnite în cale, neţinând seama de bunăstarea sa pământească şi de însăşi viaţa sa.***

În propovăduirea apostolică, apostolul Pavel s-a ostenit mai mult decât toţi Apostolii, precum o mărturiseşte el însuşi: „***Prin harul lui Dumnezeu sunt ceea ce sunt; şi harul Lui care este în mine n-a fost în zadar, ci m-am ostenit mai mult decât ei toţi***" (I Corinteni XV, 10).

Prin cuvântul predicii sale, apostolul Pavel a convertit la Hristos popoare întregi, ridicând Biserici lui Dumnezeu şi sădind credinţa. ***Apostolului Pavel îi aparţin paisprezece epistole apostolice care se citesc la Sfânta Liturghie.***

Această lucrare de propovăduire nu a fost una uşoară pentru apostolul Pavel. Ea a fost însoţită de multe suferinţe. După cum însuşi mărturiseşte, a suportat primejdii de râuri, primejdii de la tâlhari, primejdii de la neamul meu, primejdii de la păgâni, primejdii în cetăţi, primejdii în pustie, primejdii pe mare, primejdii între fraţii cei mincinoşi.

„***Eu mai mult decât alţii*** (alţi Apostoli) ***am fost în osteneli, în închisori mai mult, în bătăi peste măsură, în moarte adeseori. De la iudei, de cinci ori am luat patruzeci de lovituri de bici fără una. De trei ori am fost bătut cu vergi; o dată am fost bătut cu pietre; de trei ori s-a sfărâmat corabia cu mine; o noapte şi o zi am petrecut în largul mării***" (II Corinteni XI, 26, 23-25).

Pe o astfel de cale îngustă, plină de suferinţe, spinoasă, a căutat marele apostol Pavel pe pământ împărăţia lui Dumnezeu. Şi încă în trup fiind, a găsit-o cu adevărat: „***Cunosc un om în Hristos...*** " (II Corinteni XII, 2-5).

În pofida înălţimii sale apostolice marele Pavel nu-şi ascundea neputinţele: „***Şi pentru ca să nu mă înalţ...*** ".

În temniţa întunecată de la Roma, apostolul Pavel şi-a petrecut ultimele zile ale vieţii pământeşti... Marele propovăduitor al Evangheliei a stat pe podeaua rece a închisorii. Pe parcursul vieţii sale mult încercate nu şi-a agonisit pentru sine nimic.

O pelerină şi câteva cărţi, care la rugămintea sa îi fuseseră aduse la închisoare de către ucenicul său, Sfântul apostol Timotei - iată toată averea sa. Acum, după ce petrecuse o îndelungă vreme în temniţă, îşi acoperea cu pelerina trupul deja bolnav, istovit şi slăbit, iar sufletul şi-l hrănea cu cuvintele acelei „cărţi din piele".

„***Toţi m-au părăsit***", îi scria el din temniţă cu durere de inimă ucenicului său Timotei. „***Doar Luca este cu mine***" (II Timotei IV, 16, 10). ***Singur Sfântul Luca, autorul Faptelor Apostolilor, a împărţit cu Pavel, apostolul neamurilor, ultimele zile şi ceasuri dinainte de moarte. Apostolul Luca a fost şi pictor, şi doctor. Ca medic, poate că îi alina în temniţă prietenului şi învăţătorului său bolile trupeşti. Iar ca prieten, îi uşura suferinţele sufleteşti, care, fără îndoială, apăsau sufletul marelui Pavel, în vreme ce aştepta să i se anunţe osânda.*** Sfântul a întâmpinat sentinţa de moarte cu bărbăţie, cu calmul care îi era propriu.

Până să fie întemniţat, propovăduitorul neobosit al adevărului evanghelic mărturisea cu curaj: ...***Eu nu doar vreau să fiu legat pentru Hristos, ci vreau să şi mor pentru El*** (I Corinteni IX, 15). Acum această dorinţă i s-a împlinit.

Ca cetăţean roman, apostolul Pavel a fost osândit să i se taie capul cu sabia. Adus la locul execuţiei, a privit cu bărbăţie moartea în faţă. Pentru ultima dată şi-a aplecat genunchii bolnavi, a ridicat privirea de rămas bun către Cer. A revărsat înaintea lui Dumnezeu, pentru sine şi pentru toată lumea, rugăciunea dinainte de moarte. Apoi şi-a înclinat capul înaintea săbiei. O singură lovitură a călăului şi s-a stins viaţa marelui om, marelui învăţător, marelui propovăduitor - a marelui Pavel! S-a sfârşit viaţa sa mult pătimitoare, plină de multe suferinţe, şi el a trecut liniştit în veşnicie - în împărăţia lui Dumnezeu, pe care aici, pe pământ, a căutat-o mai presus de toate.

***

Aceasta a fost viaţa celor proslăviţi astăzi de către Sfânta Biserică, petrecerea pământească a apostolilor Petru şi Pavel. ***Biserica lui Hristos îi numeşte cei dintâi dintre apostoli pentru ostenelile lor neasemănate spre răspândirea credinţei în Hristos.*** Au trecut veacuri de atunci, de la mutarea lor la Domnul, însă amintirea lor este vie. Din adâncurile acestor veacuri ei ne privesc şi ne cheamă să le urmăm lor, să le urmăm credinţa, dragostea şi devotamentul faţă de Domnul.

„O, puternicilor!", să strigăm către nevoitorii noştri cereşti, Sfinţii apostoli Petru şi Pavel, „purtaţi neputinţele noastre, suntem slabi, suntem neputincioşi, nu suntem în stare de ostenelile pe care le-aţi purtat voi, vieţuind pe pământ, pentru Hristos şi Sfânta Lui Biserică. Însă auziţi suspinele fiilor voştri, ajutaţi-ne în căutarea împărăţiei Cereşti, ca să învingem toate greutăţile drumului. Şi aşa să putem atinge ţinta mult-dorită, bucuria de a fi părtaşi împreună cu voi la nunta Mielului lui Dumnezeu, a Căruia este slava şi închinăciunea în vecii vecilor.

Amin".

(din Mărturia Dragostei - Stareţul Serafim de la Belgorod)

Sfântul Asterie al Amasiei - Cuvânt de laudă la Sfinţii verhovnici apostoli Petru şi Pavel (29 iunie)

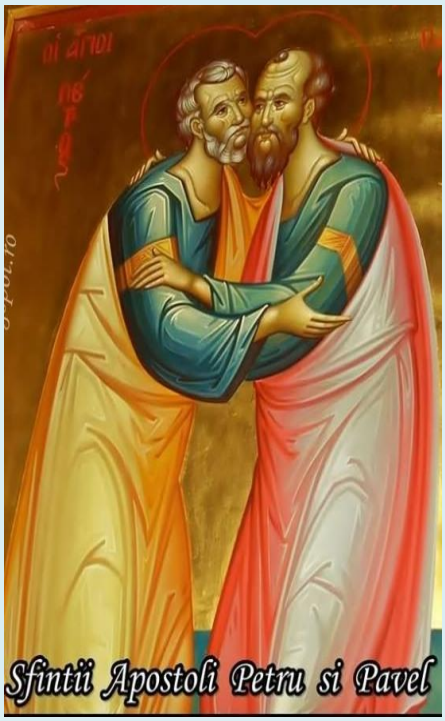

Sfântul Asterie al Amasiei - Cuvânt de laudă la Sfinţii verhovnici apostoli Petru şi Pavel (s.v. 29 iunie / s.n. 12 iulie):

https://www.academia.edu/104017488/Sf%C3%A2ntul_Asterie_al_Amasiei_Cuv%C3%A2nt_de_laud%C4%83_la_Sfin%C5%A3ii_verhovnici_apostoli_Petru_%C5%9Fi_Pavel_29_iunie_

https://archive.org/details/cuvant-de-lauda

https://www.slideshare.net/slideshow/cu-236871433/236871433

***

Sfântul Asterie al Amasiei - Omilii şi Predici (1946):
https://www.academia.edu/44196874/Sf%C3%A2ntul_Asterie_al_Amasiei_Omilii_%C5%9Fi_Predici_1946_

***

Toate aceste cinstiri, sfinte şi obişnuite, ale mucenicilor, săvârşite după lege sunt prăznuiri şi stâlpi veşnici ai bărbaţilor care au luptat cu vitejie potrivit poruncii şi voinţei lui Dumnezeu.

În aceste sărbători înainte stătătorii Bisericilor când au intenţia să vorbească şi ţin în comparaţie puterile lor proprii cu măreţia subiectelor îşi cer iertare chiar de la început şi refuză a mai vorbi, spunând că micşorează măreţia faptelor prin nimicnicia cuvântului. Dacă cei care vor să engomieze pe unul din mucenici, refuză de a le aduce laudă, şi-şi mărturisesc neputinţa lor cu glas înalt, ce va fi cu mine astăzi, care am pus înainte spre laudă, pe dascălii mucenicilor, pe adevăraţii şi primii ucenici a lui Hristos, pe părinţii Bisericilor singurii propovăduitori vrednici de credinţă ai Evangheliei, pe cei care au vorbit cu Dumnezeu şi au primit cu urechile lor glas de la Dumnezeu? Dar nu! Pentru că subiectul este foarte înalt, iar încercarea grea de realizat, nu vom iubi lenevia şi tăcerea nefolositoare, ca cei fricoşi şi fără experienţă în călătoriile pe mare, care îşi iau gândul de la călătorie numai la vederea mării şi nici nu îndrăznesc la început să pună piciorul în corabie şi nici să facă o călătorie mică pe lângă ţărmuri de dragul experienţei. Încredinţând încercarea noastră acestor bărbaţi de trei fericiţi, pentru care ne-am adunat astăzi vom încerca să înfăţişăm viaţa lor spre bucuria altora. Suntem încredintaţi că nu ni se va cere din partea noastră atât cât merită aceşti mari şi minunaţi bărbaţi, ci atât cât se va găsi la noi săracii.

Aş dori ca să mi se dea şi mie astăzi o mică parte din harul acela, de care fiecare din aceşti doi sfinţi s-au împărtăşit.

Unul a învăţat în Ierusalim pe cei necredincioşi, iar ajungând în Areopagul din Atena, a întors pe păgâni de la rătăcirea atee, arătându-le pe Hristos şi vestindu-le taina credinţei celei adevărate. Astfel am arătat care este subiectul cuvântării noastre de azi spre a nu fi prea departe de marea măreţie.

Dar pentru că darurile mari ale Duhului sunt ale celor mari, iar eu sunt nevrednic de a fi îmbogăţit cu astfel de haruri, voi adăuga sărăciei mele râvna voastră, după cum Elisei a amestecat fructele otrăvitoare cu făină (IV Împăraţi IV, 38-41). Nici unul din cei care mă ascultaţi să nu socotească că prin preferinţa mea de a lăuda pe nişte bărbaţi atât de vrednici aş aplica în această cuvântare legile retoricii elene. Noi nu urmărim să linguşim pe cineva cu ajutorul artei oratorice, ci ne străduim să vă prezentăm în chip real virtutea unor suflete iubitoare de Dumnezeu. Pentru aceea va fi trecut sub tăcere neamul acestor bărbaţi, iar renumele părinţilor nu va tulbura cuvântarea. Căci «trupul şi sângele nu vor moşteni Împărăţia Cerurilor” (I Corinteni XV, 50).

Nu vom cinsti pe cetăţenii cerului pe temeiul faptelor pământeşti şi lumeşti, ci cu totul dimpotrivă, va fi pomenită cu laude viaţa obscură a părinţilor, ocupaţia de meşteşugari, aşa numita insultă a sărăciei. Căci slava creştinilor, potrivit Evanghe-

liei noastre, este smerenia. În ce mă priveşte blamez cu tărie tot ceea ce are afinitate cu engomiile profane, pentru motivul că cei care voiesc să laude pe cei preferaţi de ei, pentru că n-au nimic deosebit de spus, aleargă zadarnic la morminte, tulbură degeaba pe cei ce odihnesc acolo şi împodobesc pe cei vii cu cei morţi. Prin faptul că invocă pe cei plecaţi din viaţă, mărturisesc că nu este nimic bun în cei lăudaţi de ei. Mai mult, dacă ar fi unanim recunoscut, ca cei care se trag din părinţi străluciţi sunt şi ei buni şi că virtutea se moşteneşte ca şi natura ar fi probabil potrivit să se facă ceva pomenire de părinţi. Dar pentru că deosebirea ocupaţiilor dezminte mai mult transmiterea însuşirilor părinţilor la copii - căci copilul unui filosof ajunge un prost, iar fiul unui libertin un filosof - este zadarnică truda de a face menţiune de strămoşi, dacă este vorba să se arate de are cineva vreo faptă de virtute.

Că lucrurile aşa stau nu-i nevoie să cercetăm în altă parte, ci în Sfânta noastră Scriptură, plină de felurite foloase.

- ⇒ *Cunoaştem negreşit pe preotul pe bătrânul acela, pe educatorul şi dascălul marelui Samuil (I Împăraţi II, 12); dar deşi era un om foarte bun, totuşi n-a fost de nici un folos fiilor lui, care au fost educaţi de însuşi tatăl lor şi învăţaţi în fiecare zi legile preoţiei.*
- ⇒ *Din părinţi necredincoşi a fost Timotei, apostolul (Faptele Apostolilor), câinele vrednic al lui Pavel; cu toate acestea n-a urmat, ca unei firi, purtării părinţilor lor dimpotrivă, urând în chip raţional păgânătatea părinţilor lui, a îndrăznit cu curaj spre legea sfântă a credinţei şi s-a arătat un fruct dulce dintr-o rădăcină amară.*
- ⇒ *Tovărăşie de asini şi rod al oilor. Astfel Avesalom (II Împăraţi XV, 1- XVIII, 33) a fost un tânăr rău dintr-un tată, blând şi excela prin răutate tot atât de mult pe cât tatăl său prin blândeţe. Sau mai degrabă, dacă trebuie să vorbim mai pe drept, cu mult întrecea în răutate virtutea tatălui său.*

În general, dacă ar vrea cineva să afle caractere de copii contrare părinţilor, va găsi nenumăraţi copii destoinici din părinţi răi, şi invers copii răi din oameni foarte buni. Şi pe foarte multă dreptate. ***Dacă firea şi nu caracterul ar da naştere la viciu sau virtute, nu s-ar vorbi şi de una şi de alta, ci ar predomina numai una.***

Să se numească deci Petru fiu al lui Iona (Ioan I, 42). Nu mă interesează, cine este acesta. Eu din faptele fiului laud pe tată. Începând de jos, trimit spre cele de sus slavă, după cum noaptea, lumânările aşezate pe podea luminează bagdadiile.

Isaia profeţeşte că Tatăl a pus pe Fiu piatră din capul unghiului (Isaia XXVIII, 16) , arătând prin aceste cuvinte că Fiul este scaunul şi temelia intregei consistenţi a

lumii. Iar Fiul la rândul său numeşte, după cum spune în Evanghelii, pe Petru temelie a Bisericii: ***«Tu eşti Petru şi pe această piatră voi zidi Biserica mea» (Matei XVI, 18).*** Şi într-adevăr Petru a fost cel dintâi care, ca o piatră mare şi solidă, a fost aruncat în profunzimea acestei lumi sau în valea plângerii, după expresia lui David (Psalmi LXXXIII, 6) pentru ca susţinând pe toţi creştini zidiţi pe temelia mărturisirii sale, să-i ridice la înălţimea, care este locuinţa nădejdei noastre.

«Nmeni nu poate să pună altă temelie decât cea pusă, care este Iisus Hristos" (I Corinteni III, 11). Mântuitorul nostru a împodobit pe primul lui ucenic cu asemenea nume, numindu-1 piatră a credinţei. Aşadar din pricina lui Petru, iniţiatorul autentic şi credincios al credinţei se păstrează nezdruncinată şi neclătită temelia Bisericii. Din pricina clădirii făcută de acest drept am prins rădăcini noi creştinii, care ne întindem de la răsărit şi până la apus. Îndată după începerea propovăduirii Evangheliei s-au pornit împotriva ei multe încercări şi nenumăraţi tirani; dar înainte de aceştia s-a pornit diavolul, care a voit s-o doboare la pământ şi să ne distrugă pe noi, împreună cu temeliile ei; au venit râurile, după cum spune Mântuitorul (Matei VII, 27), ca torentele s-au năpustit vânturile puternice ale duhurilor diabolice; ploile grozave ale persecutorilor au căzut peste creştini, dar nu s-a văzut nimic mai puternic decât fortăreaţa lui Dumnezeu, pentru motivul că a fost zidită clădirea credinţei prin mâinile sfinte ale celui dintâi apostol.

Cu acest prilej ar trebui să spun un cuvânt de binecuvântare celui care 1-a numit pe acest propovăduitor al Evangheliei piatră. ***Dar să vedem dacă se poate, cum zideşte Petru! Nu zideşte cu pietre, nici cu cărămizi şi nici cu alte materiale pământeşti, ci cu cuvinte şi cu fapte, prin care lucra de la Sfântul Duh.***

După ce Dumnezeul şi Mântuitorul nostru s-a înălţat la ceruri în faţa apostolilor săi, având ca vehicul norii, acest bărbat a luat asupra sa învăţătura Evangheliei. Şi-a deschis gura înainte a tuturora acelora care aveau părtăşenie la episcopat, a vorbit cu îndrăzneală în faţa mulţimilor înfuriate împotriva credinţei şi s-a arătat un orator înţelept în mijlocul neamurilor şi a lui Israil, a neamurilor care-şi ascuţeau dinţii dacă cineva pomenea numele lui Iisus. Astfel profeţia spusă despre Domnul se potriveşte de minune şi lui Petru: "Câini mulţi m-au înconjurat, tauri graşi m-au împresurat" (Psalmi XXI, 12). Petru însă fierbând de Duhul şi păzind neuitată porunca spusă lui: "Paşte oile mele" (Ioan XXI, 15,16, 17) a stat în mijlocul unei mulţimi alcătuită din nenumărate neamuri şi striga: "Bărbaţi iudei şi toţi care locuiţi în Ierusalim". (Faptele Apostolilor II, 14)

Dar ca să nu lungim cuvântarea noastră reproducând toată predica lui Petru, le aduce aminte de cuvintele lui Ioil, profeţite prin inspiraţia Duhului. De la Ioil trece la David şi pe mărturia psalmului al cincisprezecelea, face dovada învierii Domnului. Şi după ce şi-a terminat cuvântarea, prin înţelepciunea cuvintelor sale şi pe temeiul mărturiilor din lege, a adus la credinţă pe ascultători, nu zece, nici o sută, nici de trei ori sau de cinci ori pe atâţia, ci trei mii de bărbaţi, o pliromă a Bisericii, suficient popor ca să impresioneze pe cei ostili, din care a rupt mulţi. Ce farmec cald şi înflăcărat de convingere, care pătrunde iute în suflete! Ce dumnezeiască înţelepciune, care pune în umbră orice înţelepciune omenească!

Ce spuneţi voi care încununaţi pe Demostene mai presus de toţi oratorii, iar dintre filosofi lăudaţi pe Socrate? Căci Demostene, mare şi renumit în arta oratorică, n-a putut prin arta sa să-şi impună convingerile sale, încât a fost exilat din cetate de ascultători; iar Socrate, cu toate multele lui cuvântări către atenieni şi cu toate discuţiile lui înţelepte, la sfârşit, a aflat cucută, ucis fiind de ceata ucenicilor săi. Atât era de neputincios în puterea de convingere!

Dar Petru, pescarul, meşteşugarul, neînvăţatul sau orice alt epitet dispreţuitor i-ar da cineva, printr-o singură cuvântare, a vânat trei mii de bărbaţi şi negreşit a întrecut şi pe Demostene şi pe Socrate. Şi a avut acest succes cu toate că mulţimea se revolta şi se răzvrătea şi nu-i îngăduia la început să-şi deschidă gura.

După ce ceata creştinilor a crescut şi a progresat îndeajuns, pe lângă învăţăturile şi sfaturile date prin cuvântări, Petru a oferit experienţa minunată a unei puteri practice. A vindecat desăvârşit pe ologul de la uşa templului, olog din pântecele maicii sale, suferind prin o greşală a naturii. Tot poporul s-a strâns împrejurul templului, fiind adus de faima minunii priveau la Petru. S-a astupat gura duşmanilor lui Hristos, iar crucea era un trofeu de victorie şi nu insultă!

Iarăşi cel neînvăţat, meşteşugarul, ia a doua oară cuvântul, spunându-le: "Bărbaţi, dacă vi se pare vrednic de mirare şi minunea aceasta este consecinţei unei lucrări dumnezeieşti, închinaţi-vă Celui care a vindecat pe olog, lui Iisus pe care voi 1-aţi pălmuit, iar mai pe urmă, fierbând de mânie 1-ati înălţat pe lemn. Acesta este şi trăieşte şi după cum v-a spus adeseori, înviind din morţi, împărăţeşte peste toţi. Astfel acum, pocăindu-vă de păcatele voastre, "veniţi la El şi luminaţi-vă ", după cum spune tatăl vostru, David. Căci dacă sunteţi fii profeţilor şi ucenicii lui Moise, nu faceţi de ruşine harul strămoşilor voştri, dând atenţie celor ce vă grăiesc minciuni, ci, privind cu înţelepciune la cele predicate mai înainte de ei, primiţi în suflete pe Mântuitorul neamului vostru. Căci acesta este despre care şi Moise a făgăduit că are să vi se ridice profet".

Aceste cuvinte şi altele asemenea spunând poporului, a plecat atrăgând la credinţă încă alţi pe atâţia la cele trei mii. Astfel vorbea Petru cu îndrăzneală şi cu râvnă în public pentru răspândirea cuvântului evanghelic, zelos, netemător, înţelept, cu îndrăzneală şi încredere în convingerile lui, dar de temut potrivnicilor.

Dar nu numai această formă, râvna prea bunului dascăl al credinţei, anume de a strânge popor numeros lui Dumnezeu, ci cu mult mai mult îl interesa pe el ca ucenicii săi să trăiască, exact după legile date.

A văzut pe Anania acela, furul propriilor sale reduri, noul jefuitor de cele sfinte că are de gând să introducă printre creştini răul obicei al păcatului; pentru asta îndată 1-a tăiat pe el din Biserică (Faptele Apostolilor V, 1-10). Asta nu înseamnă că era crud şi ucigaş, ci a vindecat astfel păcatul, cu gândul de a fi de folos. Poporul era de curând venit la credinţa în Hristos şi abia fixat şi primise legile evanghelice după ce trăise atâta vreme în indiferentismul religios elin şi iudaic. De aceea a socotit cu cale să facă uz faţă de ucenici nu numai de sfaturi, ci şi de oarecare frică cu bune rezultate practice. (Oamenii sunt obişnuiţi să-şi păstreze mai departe obişnuinţele căpătate în vechile lor îndeletniciri). Petru a ţinut de rău păcatul şi a adăugat îndată ca pedeapsă moartea. N-a întrebuinţat sabia, nici nu 1-a dat călăilor, ci atunci, într-un chip cu totul nou, a arătat puterea lui Hristos prin felul în care a

fost ucis. Numai 1-a acuzat, iar cel acuzat şi-a şi dat duhul. Nu e nevoie să mai cercetăm cât este de mare acest fapt şi câtă credinţă a introdus în Biserică.

Printr-un singur fapt s-au săvârşit două lucruri: întâi să se creadă că Mântuitorul este Dumnezeu şi al doilea că El este acela care pedepseşte pe cei ce calcă legile lui, având în urma lui pe îngerii ce lucrează îndată la voinţa apostolului.A vrut să facă bine ologul şi harul n-a întârziat. A vrut să pedepsească pe jefuitorul celor sfinte şi a urmat îndată pedeapsa.

Acestea sunt îndestulătoare ca să uimească sufletele şi să convingă cu tărie că cele spuse de Petru nu era o înşelăciune, ci că în adevăr Dumnezeu era cu el şi că taina pe care o vestea era sfântă şi adevărată. Este necesar să se observe şi aceasta că semnul de pedeapsă şi de ucidere s-a îndeplinit de apostol atunci când a fost nevoie, spre a fi dată celor cu rea voinţă o dovadă de puterea sa pedepsitoare, pe când binefacerile şi tămăduirile le săvârşea continuu şi în fiecare zi.

Şi era în Petru atât har şi atâta uşurinţă de a vindeca, încât nimeni dintre bolnavii care se apropiau de el nu pleca înşelat în speranţele sale, ci pleca întreg şi sănătos la casa sa. Tot locul în Ierusalim se arăta Petru, vorbea de Hristos. Poporul ducea după sine şiruri de bolnavi şi în fiecare zi era un spectacol minunat format dintr-un popor amestecat: unii veneau ca să fie sloboziţi de boalele ce-i chinuiau, iar alţii ca să vadă pe cei vindecaţi. Astfel a fost scris despre apostol şi acel lucru minunat, ce nu s-a spus de nici un altul, că rudele şi prietenii celor bolnavi, aduceau pe bolnavi în stradă, ***«pentru ca venind Petru să-i umbrească cel puţin umbra lui" (Faptele Apsotolilor V, 15).*** Lucrul acesta este mai mare şi decât minunile Stăpânului şi robul a fost mai faimos decât Domnul. În această privinţă s-a împlinit negreşit profeţia făcută, de Mântuitorul ucenicilor: ***«Amin, amin zic vouă: Cel care crede în mine, lucrurile pe care le fac eu şi acela le va face şi mai mari decât acestea va face" (Ioan XIV, 12).***

Să nu se creadă că prin aceste cuvinte compar pe rob cu stăpân! Ferească Dumnezeu! Un asemenea gând este gândul unui zăpăcit. Dimpotrivă vreau să afirm că Dumnezeu îşi arată puterea lui prin slujitorii săi, că nici unul din ucenici n-a fost îmbogăţit, ca Petru, cu darurile sale, că 1-a pus pe el în fruntea tuturora, înălţându-l prin darurile cele de sus şi că după cum a fost cel dintâi ucenic, tot astfel a fost prin puterea Duhului mai mare decât fraţii lui pe temeiul faptelor săvârşite.

A fost primul chemat şi îndată a ascultat; a fost găsit la ţărmurile mării, într-un loc plin de zgomotele lumii, iar cel care este năucit necontenit de valurile zăpăcelii omeneşti îşi face neîntrerupt rugăciunea sa cu voce mare la ţărmurile mării. Primul

dintre creştini care a dispreţuit averile lumeşti şi călcându-le pe toate în picioare, s-a îndreptat spre cele spirituale şi mai presus de lume.

Probabil cineva din cei cel numesc pe acest prea fericit apostol sărac şi obscur îmi va obiecta:
- Ce a părăsit? De ce avere a fost lipsit?
- O, omule! Tot ce are fiecare e lucru mare! Şi averea pe care o are cel sărac tot bogăţie este! Pentru Dumnezeu este tot atât de mare şi cel care se lipseşte de trăsuri ca şi cel ce se lipseşte de măgar. Ceea ce este pentru bogat trăsura cu patru cai, aceea este pentru sărac asinul neînsemnat. La fel de înţelept este şi cel care părăseşte masa de argint, cizelată cu felurite scene, ca şi cel ce-şi părăseşte ieftina sa masă de lemn.

Pentru Dumnezeu este la fel şi cel ce stăpâneşte un oraş plin de lume, ca şi cel ce are o mică grădină; cel care are o haină cusută în fir de aur, ca şi cel ce are un strai învechit. ***Dumnezeu nu judecă despărţirea de averi şi milostenia după cantitatea şi calitatea celor date, ci după voinţa şi dragostea celui care dă.*** Pentru aceea Evanghelia numeşte milostivă pe văduva care şi-a dat bănuţul ei, pentru că nu şi-a păstrat nimic din ce avea (Luca XXI, 2-4). Cel care întinde un pahar cu apă rece primeşte ca răsplată Împărăţia pentru graba cu care 1-a oferit (Matei X, 42) căci cu ceea ce a avut a potolit setea celui însetat, chiar dacă din pricina sărăciei nu avea vin parfumat cu mirosul florilor. Aceasta o spun cu îngăduinţă, căci nu înseamnă să fie cineva negreşit sărac dacă este pescar.

Nu ştii oare că cel care caută mărgăritare este un pescar? Iar mărgăritarele sunt floarea bogăţiei mândre şi semeţe, cu care se împodobesc împăraţii, cu care se mândresc femeile iubitoare de bogăţii şi de podoabe ? Pescarul vopseşte purpura cea vestită şi este destinată special demnităţii împărăteşti. Pescarii vopsesc stofele de lână ţesute cu aur, ei sunt cei care vânează sideful bălai. Nu trebuie deci să se aibă în vedere uneltele meseriei lor, ca unele ce sunt ieftine şi uşor de dispreţuit, adică plasa şi cârligele, ci bogăţia se cunoaşte după meseria îndeplinită.

Dacă s-ar judeca aşa lucrurile, apoi nici o meserie n-ar fi mai săracă decât agricultura, dacă bogăţia ei s-ar judeca după sapă şi târnăcop. După această concepţie sunt cu totul săraci şi căutătorii de aur, regele bogăţiei, căci lor nu le trebuie decât o secure şi un băţ de lemn cu care despărţesc aurul de pământ.

Să tacă deci păgânii şi evreii care insultă pe Petru din pricina sărăciei meseriei sale, şi încearcă să micşoreze valoarea acestui mare bărbat din pricină că a fost pescar! Să înceteze de a se mai lăuda cu astfel de argumente şi să-mi răspundă la

întrebarea: Care pescar sau care dintre oameni a mers pe mare? Cine a pus, ca Petru, piciorul pe faţa unui lac, cu toate că valurile erau agitate de vânt? Dumnezeul nostru cel bun a săvârşit multe minuni prin robii lui atât în vechime, în istoria poporului lui Israel, cât şi în vremile din urmă, când iconomia iubitoare de oameni a Mântuitorului nostru s-a arătat în lume. Dar despre nimeni dintre sfinţii de la începutul lumii şi până acum, nu se ştie că a săvârşit o astfel de faptă prin propria sa credinţă şi prin harul cel de sus.

Minunat este şi Moise care a trecut marea fără corăbii; totuşi a călcat pe pământ, aşa cum calcă toţi oamenii, căci apele s-au retras din faţa lui Moise. Mare este şi Iisus al lui Navi, urmaşul lui Moise, că a trecut Iordanul cu apele revărsate peste maluri; totuşi, ca şi la Marea Roşie, şi el a despărţit apele, tăindu-i cursul, a făcut ca poporul să treacă Iordanul ca pe uscat.

Dar niciodată nici un om n-a mers cu picioarele pe apă. Legea naturii nu acceptă ca materia lichidă să reziste la ceea ce este tare şi o apasă. Dar mi se pare că Domnul şi Stăpânul tuturora, admirând dorinţa arzătoare a lui Petru prin care i-a strigat: "Porunceşte-mi ca să vin la tine pe apă" (Matei XIV, 28), i-a dat ca răsplată a marii lui dragoste şi credinţe, acel har nou şi minunat, pe care singur Petru dintre oamenii de la Adam şi până la sfârşit, 1-a primit.

Arătarea unei asemenea minuni, adevărate şi deosebirea lui Dumnezeu, depăşeşte smerenia firii cum spune şi David, cel mai bun dintre profeţi. David, lăudând pe Dumnezeu în unii din psalmii săi şi tălmăcind puterea lui nespusă şi neînţeleasă, a spus aceste cuvinte pe care le cunoaşteţi, cântându-le de obicei: "În mare este calea lui şi cărările lui în ape multe şi urmele tale nu se vor cunoaşte". (Psalmi LXXVI, 18)

Dumnezeu deci a împărtăşit robului său ceea ce formează caracterul său propriu, socotindu-1 vrednic de o astifel de cinste.

Mare a fost Ioan Zilotul, cel care se odihnea pe pieptul lui Iisus (Ioan XIII, 23) mare şi Iacov, ca unul ce a fost numit fiul tunetului (Marcu III, 17) strălucit în cinste şi Filip, ca unul ce a fost răpit de Duhul, când a iniţiat pe etiopian în cunoaşterea Mântuitorului (Faptele Apostolilor VIII, 39). Cu toate acestea toţi au rămas în urma lui Petru şi vin în al doilea rând, deoarece însăşi comparaţia darurilor arată pe cel mai valoros. Considerând şi cercetând toate faptele fiecărui ucenic, găsesc că, atât în ce priveşte cuvântările sale cât şi în faptele sale, stă în fruntea celorlalţi ucenici, depăşeşte şi lasă în urmă pe cei care aleargă acelaşi stadiu al vieţii.

Odată când Domnul a întrebat pe cei doisprezece încercându-i să vadă. ce părere au despre el, le-a poruncit precis să-i spună cine spun ei că este el; deoarece toţi ceilalţi voiau să tacă, întârziau, căutând răspunsul, gândindu-se oarecum, şi-a deschis îndată, gura cel care purta în suflet cărbunele aprins al credinţei, cu care au fost curăţite şi buzele lui Isaia şi a mărturisit acele fericite şi cu adevărat lămurite cuvinte: ***«Tu eşti Hristos, Fiul Dumnezeului celui viu» (Matei XVI, 16).*** Faţă de valoarea acestor cuvinte, care interpret vrednic de credinţă al celui mai mare dintre apostoli ar mai putea fi admirat? Uitaţi-vă mai întâi la aceste cuvinte! Sunt puţine şi nimic de prisos; printr-o expresie scurtă a pus în valoare multe şi nenumărate lucruri. Toată expresia aceasta este excelentă, îşi aparţine ei înşişi şi nu cade în idei slabe; dimpotrivă, în puţine cuvinte indică mulţime de idei, după asemănarea grăuntelui de muştar; grăuntele de muştar este foarte mic când îl iei în mână şi te uiţi la el; dar dacă-l pui pe limbă, te aprinde din cap până-n picioare.

«Tu eşti Hristos, Fiul lui Dumnezeu». Întreaga formulă, contribuind la cunoaşterea lui Dumnezeu şi a Mântuitorului nostru consideră şi are în vedere două idei: una cu privire la Dumnezeirea primară: Cuvântul cel dintru început totdeauna existent, care este la Tatăl şi este Dumnezeu, după cum ne-a iniţiat marele teolog Ioan, care, şezând pe pieptul Unului- Născut, a scos ca prin un burete de acolo cunoştinţa tainicei înţelepciuni; a doua cu privire la întrupare, pe care Dumnezeu, bun fiind, a primit-o coborându-se spre slăbiciunea noastră. Aşadar este vrednic de a fi cercetat acest răspuns care pe scurt şi în puţine cuvinte, a făcut cunoscută în termeni precişi înţelegerea tuturor punctelor de credinţă, începând de la cele de jos şi urcând mintea treptat spre cele înalte.

«Tu eşti Hristos». Aceste cuvinte arată iconomia întrupării, tălmăcesc arătarea lui Dumnezeu în trup. Termenul Hristos nu este numele lui mai înainte de veci, ci indică harul celor unşi. Pentru acea şi Domnul nostru primind ca să fie om în întregime şi să ia toate cele în legătură cu trupul, a primit să fie numit Uns şi să fie uns ca împărat nu cu undelemnul din corn ca Samuil şi David şi ceilalţi oameni, ci prin lucrarea Duhului, potrivit căreia şi Omul Domnesc (căci aşa este numit cu plăcere Iisus de mulţi) a fost zămislit în chip minunat şi extraordinar în pântecele Fecioarei. Dar după ce Petru a mărturisit că Iisus s-a făcut om pentru noi, nu şi -a oprit aici cuvântul, ci urcând pe scara cea spirituală a lui Iacov spre cer şi ajungând la contemplarea Cuvântului lui Dumnezeu dintru început, i-a adăugat lui Hristos vrednicia specifică şi reală, numindu-1 Fiul al Dumnezeului celui viu. Precis acesta şi nu altul.

După ce Petru a mărturisit îndreptarul cel drept şi nestricat al credinţei şi după ce ne-a predat nouă tuturor învăţătura credinţei, lege netrecută, n-a plecat nerăsplătit şi nici neîncununat. A fost, este numit fericit de Cel fericit în realitate, este numit

piatra credinţei, temelie şi fundament al Bisericii lui Dumnezeu. Prin făgăduinţă primeşte cheile Împărăţiei şi ajunge stăpânul acelor porţi, ca să deschidă cărora va vrea şi să le închidă cărora ar fi drept, dar negreşit celor răi, fără de sfinţenie şi celor care tăgăduiesc acea mărturisire, din pricina căreia el ca un bun şi credincios păzitor al bunătăţilor bisericeşti, a fost pus să supravegheze intrările Împărăţiei.

Cât întuneric şi câtă negură se răspândeşte înaintea ochilor oamenilor, din pricina căreia ereticii nu văd urmele părinţilor nici nu merg pe calea pe care au mers picioarele apostolilor! Căci iată Petru, ucenic autentic după alegere al lui Hristos, care a primit pretutindeni cel dintâi premiu şi în onoruri şi în fapte, bărbatul acela foarte renumit a cărui faimă a umplut toată lumea, când i s-a poruncit să spună ce părere are despre Dumnezeu şi Mântuitorul nostru, n-a început printr-o lungă şi abilă introducere, înconjurându-se cu o grămadă de silogisme şi dovezi, nici n-a răspuns la întrebare cum obişnuiesc să facă sofiştii iscusiţi şi tehnologii credinţei, ci în simplitatea inimii a expus pe scurt adevărul. N-a despărţit pe cel nenăscut de cel născut, nu s-a încurcat în chiţibuşării de limbaj cu privire la ὅμοιος şi ἀνόμοιος nici nu s-a interesat mânat de curiozitate, de discuţiile cu privire la deosebirile dintre fiinţe , nici n-a măsurat Dumnezeirea prin silogisme, cum sunt jocurile lui Arie şi falsele argumente ale lui Eunomiu.

Să imităm, creştinilor (a căror caracter specific este credinţa, nu vorbăria), pe pescar, pe omul lipsit de falsă curiozitate, pe cel de loc din Betsaida, pe prima pescuire a lui Hristos. Să medităm spunând: “Tu eşti Hristos, Fiul Dumnezeului celui viu”. Ce e mai mult decât atâta să o lăsăm celor care se luptă cu cuvântul, a căror treabă e cearta, iar la sfârşit, pierderea.

Oare minunile apostolului se opresc până la cele spuse? Dar cu totul dimpotrivă, părem că nici n-am început dacă s-ar compara cele rămase cu cele spuse. Eu însă lăsând cunoştinţei voastre (căci cunoaşteţi pe Petru şi faptele lui, chiar dacă nici unul dintre voi nu şi-a pus în minte să laude pe bărbat) vreau să vă vorbesc puţin despre răposarea lui, cum s-a mutat de pe pământ la cer, ca să terminăm cuvântarea acolo unde-i începe şi viaţa.

Când Mântuitorul nostru avea să sfinţească prin moartea sa de bună voie pe om, lasă acestui bărbat ca un depozit ales Biserica universală şi ecumenică, întrebându-1 pe el de trei ori: «Mă iubeşţi tu?» (Ioan XXI, 15-17). Şi pentru că la întrebări a dat cu multă râvnă o întreită mărturisire, a primit lumea în grija sa, ca pe o singură turmă şi un păstor, când a auzit:”Paşte oile mele!» (Ioan XXI, 15-17) Şi Domnul a

dat pe ucenicul prea credincios, aproape în locul lui, prozeliţilor tată, păstor şi instructor.

Când Petru a auzit aceste cuvinte nu şi-a petrecut viaţa în lenevie, nici n-a iubit viaţa fără primejdii, ci mergând prin toată lumea, a descoperit celor orbi pe Hristos, conducându-i pe cei rătăciţi, sfătuindu-i, pe cei ce au gustat din credinţă, luptând împotriva vrăjmaşilor, povăţuindu-i pe ai săi, suferind în persecuţii, răbdând greutatea închisorilor, primejduidu-se în multe chipuri pentru Evanghelie.

După ce a trecut vreme a ajuns în capitala lumii, iar acolo a alergat la palatul imperial. Neron aprins de mânie, ca altădată Irod în Palestina când magii au vestit pe Hristos împărat, întrece toate celelalte chipuri de torturi, şi porunceşte ca prea fericitul să fie răstignit pe cruce.

În chipul acesta Petru n-a imitat pe Hristos numai mergând pe mare, ci şi atârnat pe lemn. Totuşi fiind credincios şi înţelept, chiar în timp ce era chinuit şi ştiind care este deosebirea între Stăpân şi rob, a cerut de la duşman; o singură favoare, să nu fie pus pe lemn ca Domnul ci să fie pironit cu capul în partea de la pământ a crucii. A spus că nu este vrednic robul să aibă chiar în patimă parte de aceleaşi lucruri ca şi Stăpânul. Şi a dobândit ce a voit şi prin cruce a plecat la Cel răstignit şi înviat, el îmbrăcând cununa muceniciei, iar nouă lăsându-ne prilejul acestei sărbători.

Aceste cuvinte de mulţumire ţi le aducem şi după putere, o iubite şi sfinte cap, pentru isprăvile tale cele multe.

Este timpul acum să îndrept cuvântul spre alt luptător tovarăş al virtuţii tale, spre cel din Tars, care a plecat împreună cu tine la Hristos prin alt fel de pedeapsă, dar unit cu tine prin ţinta credinţei.

Dumnezeiescul Pavel, trâmbiţa cu mare glas a Evangheliei, mai înainte cumplit duşman al creştinilor, dar în urmă foarte puternic apărător al Bisericii; de tânăr a fost din nou născut apostolilor de către har, iar cu timpul a fost al doilea dintre ucenicii lui Hristos, la fel cu ei în ce priveşte virtutea şi ca să nu spun mai mult făcând să roşească bătrâneţea celor doisprezece; înflăcărat râvnitor al lui Moise, deşi altul, zid al legii, turn trainic şi neclătit al Vechiului Testament.

Până la convertire mare primejdie pentru cei care mărturiseau pe Hristos pretutindeni înfricoşa pe ai noştri şi-i fugărea; cu adevărat, după proorocia lui Iacov: «Veniamin, lup răpitor» (Facere XLIX, 27) sfâşiind pe cei mai buni ai lui Hristos şi împrăştiind turmele.

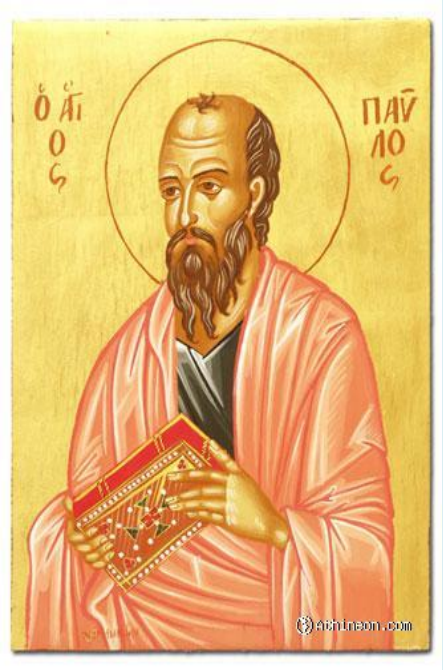

După ce a conlucrat la uciderea Sfântului Ştefan şi cu mâinile încă pătate de sânge, a alergat la Damasc, cu intenţia de a adăuga prigoană la prigoană şi ucidere la ucidere şi să smulgă din rădăcină creştinismul, chiar când îi dăduse cea dintâi floare. Dumnezeul nostru a ştiut bine ce a făcut, că duşmanul puternic ar putea ajunge şi prieten brav. Şi luminându-l deodată cu lumina, îl înfricoşează şi-l întoarce spre smerenie, îl opreşte din drum din pricina fricii şi înţelepţeşte prin orbire ochiii înflăcăraţi de ură şi plini de mânie.

Dumnezeu nu-l pedepseşte fără să-i vorbească, ci a adăugat cuvânt faptei spunându-i ce este scris: «Saule, Saule, pentru ce mă persecuţi? Greu îţi este să loveşti cu piciorul în bolduri» (Faptele Apostolilor IX, 4-5). A rostit numai aceste cuvinte, nu pentru că nu era nevoie să-i vorbească mai mult (căci la ce mai e nevoie de cuvinte acolo unde-s de ajuns faptele?), ci ca să-i dea prilej să întrebe şi să afle că Hristos cel socotit de el mort şi îngropat, trăieşte şi i se arată din cer.

Cel mai bun lucru este ca să avem înaintea noastră aceste cuvinte care ne tălmăcesc prinderea lupului iudaic. “Saul încă suflând ameninţare şi ucidere” (Faptele Apostolilor IX, 1). Cuvintele acestea îmi zugrăvesc pe un bărbat frământat de mânie în urma uciderii Sfântului Ştefan la care luase parte, gâfâind încă după aruncarea cu pietre, cu privirile injectate, de sânge şi sălbatice, ca un ucigaş grăbit, păstrând în el simboalele profeţiei patriarhului amintite mai sus. Iacov, când era pe patul de moarte, şi-a adunat copiii în jurul patului, şi a profeţit prin Duhul Sfânt. Astfel binecuvântând pe Iuda îi vorbea lui, dar în chip alegoric lăuda Hristos prin el. La

fel a prorocit apoi şi celorlalţi copii şi în cele din urmă a venit la Veniamin, deoarece era fiul cel mai mic. Aşa zicând vorbea către fiul lui, dar în realitate indică pe Pavel, care se trage, după cum ştim din seminţia lui Veniamin. «Veniamin lup răpitor; dimineaţa mănâncă, dar seara va împărţi hrana» (Facere XLIX, 27). Să căutăm ce sens au aceste cuvinte!

Nimic altceva decât că la inceput a mâncat - adică a prigonit, a ucis, a vărsat sânge, a împrăştiat ca pe o turmă Biserica - iar în urmă a ajuns păstor, cioban bun, a dezbrăcat pe prigonitor şi a îmbrăcat pe apostol. Împarte tuturor ca hrană legea şi ne întemeiază, această sfântă masă.

Puterea Domnului este atât de mare că dezarmează mânia şi gândurile necredincioase ale celor răzvrătiţi, îi aduce la el cu dibăcie, îi potoleşte şi-i schimbă, din fiare muşcătoare în oi blânde. Dar ce mai spune Scriptura? “ Venind la arhiereu, a cerut de la el scrisori către sinagogile din Damasc ca să aducă în Ierusalim pe creştini” (Faptele Apostolilor IX, 2).

Ce luptă şi câtă deosebire între scrisorile cerute atunci de Pavel şi acelea pe care le-a scris în urmă vestind pe Hristos! Unele legau pe creştini, celelalte puneau persecutorului pentru Hristos multe lanţuri, grele şi grozave de purtat. În cele dintâi era scris: Pavel evreul, apărătorul legii, duşmanul crucii, vrăjmaşul Evangheliei; în epistolele de mai târziu: «Pavel, rob al lui Hristos» (Romani I, 1). Observă bine: «al celui răstignit». Ce minune! Ceea ce era cu puţin mai înainte insultă pentru el, acum a ajuns laudă! Ceea ce era socotit o nimica, astăzi este pomenit cu slavă! Nici un împărat doritor de slavă şi lăudăros nu s-a lăudat atâta cu gloria stăpânirii cât s-a lăudat Pavel, cu crucea sau cu piroanele, scriind tuturora că este legat şi se lăuda el mai mai mult cu lanţurile de fier decât se laudă fetele cu aurul ce le împodobeşte.

“Pe neaşteptate l-a înconjurat pe el o lumină din cer” (Faptele Apostolilor IX, 3). Pentru ce Hristos nu I s-a arătat lui în chip de om, cum I s-a arătat lui Ştefan din cer, ci în chip de foc sau de lumină? Bine a fost că I s-a arătat lui Ştefan aşa cum s-a şi înălţat la cer, pentru că el cunoştea taina întrupării şi nu-l vătăma întru nimic faptul că Mântuitorul a luat firea noastră cea proastă; lui Pavel însă, care nu acceptă să-l numească pe Iisus Dumnezeu, pentru că s-a pogorât în trup, nu I se arată în chip de om, ca să nu întărească încă şi mai mult necredinciosului obiecţia, ci mai degrabă în chip de fulger sau de foc, ca să-1 atragă pe el prin apariţiile din lege şi Moise. Căci în lege când însuşi Dumnezeu s-a arătat lui Moise îi vorbea în foc; când a dat legea pe Muntele Sinai, luminându-l cu foc pe evreu, i-a înmânat plăcile legii. Îl luminează aşadar pe Pavel cu foc, pentru ca gândindu-se la asemănarea dintre cele petrecute atunci şi cele de acum, deşteptându-se oarecum

din uitare, să cunoască, că arătările sunt ale uneia şi aceleaşi puteri. Dumnezeu trimite lumină din cer, pentru ca să nu se mai întoarcă Pavel cu mintea în Vitleem şi Galileia, ca să-l numească pe Hristos, fiul lui David şi om şi toate celelalte nume ale iconomiei întrupării, ci să-l înveţe lămurit că Dumnezeu fiind de sus, a venit către noi şi că de acolo se arăta şi acum.

După aceasta adaugă următoarele cuvinte: "Eu sunt Hristos". Iisus este numele pogorârii sale. A spus aceste cuvinte ca să-l întărească în credinţa întrupării, de care se scandalizau iudeii.«Eu sunt acela pe care 1-aţi pălmuit, pe care 1-aţi biciuit, pe care l-aţi târât de ici colo, mai întâi la Caiafa, apoi la Pilat; pe care îl numeaţi mereu fiul dulgherului, pe care îl număraţi între morţi, râzând mult de cei ce propovăduiau învierea. Eu care-ţi vorbesc acum, nu mă arăt; sunt prezent, dar nu mă văd; luminez sufletul şi orbesc ochii. Crede deci că m-am arătat şi lui Ştefan, când voi nu credeaţi cuvintelor lui. "Greu îţi este deci să dai cu piciorul în bolduri" (Faptele Apostolilor IX, 5). Numeşte bolduri, cuiele crucii. După cum cel care se loveşte de un fier ascuţit, nu strică fierul (cum ar putea oare să se strice fierul?) ci se răneşte de el, tot astfel şi cel care se împotriveşte lui Dumnezeu îşi atrage de bună voie distrugerea. " Înţelepţeşte-te pe viitor şi prin faptul că ai pierdut vederea din pricina minunatei lumini, înţelege mai cu seamă acum, că pentru aceasta am îmbrăcat trup, ca să nu orbească toţi care vorbesc cu Dumnezeirea lipsită de văl."

Acestea s-au întâmplat. Şi Pavel condus de mână a plecat, privelişte vrednică de milă, dar mai bine vrednică de bucurie şi de veselie. Lupul a fost legat, răpitorul cuminţit, sălbaticul îmblânzit şi cel ce alerga iute călca liniştit. A plecat ucenic, tiranul ucenicilor, a fost dus să bea sângele altuia, cel cu mâinile pătate de sângele lui Ştefan. Trei zile le-a petrecut în orbire. Şi pe bună dreptate! Cel care a păcătuit faţă de Treime a fost osândit în chip drept la o pedeapsă de un număr egal de zile.

Aşa a fost dumnezeiescul iniţiat în credinţa creştină. Odată ce a gustat din adevăr şi prin proprie experienţă a cunoscut că Hristos trăieşte, există, împărăţeşte peste toate, că nici n-a fost stricat de moarte şi nici n-a fost furat de ucenici, a trecut iute de la lege la Evanghelie, a vestit tuturora pe Hristos Dumnezeu, pe care ieri şi mai înainte îl insulta cu hule şi a ajuns un apărător tot atât de mare, pe cât de mare duşman a fost.

Puternic şi în una şi în alta. Pe neaşteptate şi dintr-o dată intrând în sinagogile din Damasc, rostea cuvintele legii şi ale profeţilor, nu pentru a susţine legea, ci pentru a adeveri pe Hristos prin lege şi punând în comparaţie predica ucenicilor cu cele întâmplate în vechime. Prin lege a desfiinţat legea. După cum spune chiar despre el

în epistola către Romani: “Căci eu prin lege, am murit legii” (Galateni II, 19), cu alte cuvinte condus de scrierile evreilor am cunoscut credinţa Evangheliei.

Mirare a cuprins întreg Damascul şi toţi în sinea lor îl divinizau: “Haideţi să vedeţi pe evreul din Tars, ucenicul aprins după legea părinţilor puternic apărător al lui Iisus; îl numeşte pe Iisus Dumnezeu şi dovedeşte din scrierile noastre că el este Mântuitorul făgăduit. Teamă ne este să nu convingă întreaga cetate şi nu cumva tot poporul să fie făcut să se despartă de lege. Căci este mare cunoscător al Scripturii, priceput la minte, meşter la cuvânt, dibaci în purtări şi are marele dar de a fi crezut pe cuvânt. Odată ce cunoaşte foarte bine legea noastră, se pare că nu rătăceşte din pricina neştiinţei, ci că a găsit adevărul prin experienţă proprie şi judecată».

În aşa de mare încurcătură a pus prima predică a bravului prozelit marele oraş, popor nenumărat de oameni. Şi atunci Damascul s-a tulburat mai mult decât s-au tulburat creştinii în Ierusalim când Pavel lovea cu pietre în Ştefan. După cum oamenilor mari şi vrednici le urmează victoria oriunde s-ar duce, tot aşa şi acest dumnezeiesc bărbat făcea mari pe aceia cărora le oferea ajutorul lui.

Astfel vestind în Fenicia, Evanghelia şi aruncând acolo primele seminţe ale apostoliei sale, după ce a fost însuşi luminat la cunoştinţă, a venit în Ierusalim, privelişte străină şi bună celor de acolo. Cei care l-au trimis, neştiind ce s-a întâmplat între timp, când 1-au văzut întâi, îl priveau cu drag, cerându-i pradă, nădăjduind să vadă mulţime de creştini legaţi, cerându-i rodul atâtor de multe făgăduinţe. Dar în cursul discuţiei au găsit pe Saul Pavel, care şi-a schimbat odată cu numele şi gândirea, pe robul lui Hristos şi mai înflăcărat ucenic decât toţi apostolii. La început socoteau că vorbele lui Pavel sunt glumă şi jucărie; dar când au văzut că şi cugetul lui face aceaşi mărturisire ca şi gura, un singur lucru au pus la cale numai ca tânărul să piară, pentru că nu este cu putinţă ca religia evreilor să existe şi să prospere atâta timp cât trăieşte şi vorbeşte Pavel. Iar acest lucru l-a arătat tot timpul de mai târziu.

Mulţi, chiar dacă erau creştini, nu se mulţumeau să trăiască curat după Evanghelie, ci erau şi cu unii şi cu alţii, şi întrebuinţau şi unele practici ale tăierii împrejur, pentru ca îndeplinind în parte cele plăcute iudellor să îndulcească mânia lor. Pavel însă neînduplecat în gândirea sa n-a avut nici o bunăvoinţă în învăţătura sa; dimpotrivă, a predicat cuvântul cel de sus cu voce curată şi a ajuns până la o înălţime atât de mare de libertate de gândire, încât odată când galatenii învăţau din pricina uşurătăţii şi nepăsării dascălilor lor, că trebuie să se întoarcă iarăşi la viaţa cea după lege, le-a scris lor o epistolă minunată, în care i-a învăţat să fie religioşi şi să trăiască în noutatea petrecerii după Hristos şi să nu mai dea atenţie literelor celor

scrise pe plăci de piatră. Prin cele spuse a fost de acord cu însuşi verhovnicul apostolilor şi ori unde se afla se adresa lui Petru şi-1 ţinea de rău că tulbura noua vieţuire prin întrebuinţarea dogmelor vechi ce au încetat. Şi nu s-a ruşinat nici de căruntețea bătrânului, nici de întâietatea apostoliei, când a văzut că adevărul era în primejdie. Împotriva galatenilor s-a ridicat cu tărie; pe Petru însă, adeseori 1-a mustrat, atât cât era cu putinţă, amestecând îndrăzneala cu respectul. Ori unde se găsea, cuvânta şi convingea.

Dacă uneori se întâmpla să sufere ceva rău din pricina relelor moravuri sau aruncat în închisoare, sau biciuit, sau lovit cu pietre, totuşi nu-şi pierdea zelul din pricina greutăţilor întâmpinate. Dimpotrivă după ce părăsea pe duşmani puţină vreme, se apropia din nou de ei, le întorcea cuvintele lor, vădea felul lor greşit de argumentare, şi întorcea cu dibăcie spre argumentele sale, şi pleca convingându-i sau pe toţi, sau pe cei mai mulţi.

Deşi plin de răni de nevindecat şi aruncat la marginea oraşului, pe care 1-a iniţiat în tainele creştinismului, crezut mort din pricina loviturilor, totuşi a doua zi a venit în piaţă şi întinzându-şi mâna dreaptă, îi învăţa din nou pe cei care-1 duseseră aproape de moarte. Astfel nu-i păsa deloc de corp.

Privind la scopul chemării de sus, se lupta cu stăruinţă, străbătând ţară după ţară, oraş după oraş; se lupta pe uscat cu greutăţile şi era pregătit faţă de primejdiile de pe mare; vorbea cu înţelepciune, se apăra înaintea judecătorilor înfuriaţi; a adus pe evrei la cunoştinţa lui Hristos chiar prin scrierile cinstite de dânşii; pe elini i-a convins prin argumentele filosofiei laice şi prin legile nescrise ale naturii. Pe creştini îi întărea, pe prozeliţi îi zidea, hrănindu-i cu învăţături pe măsura credinţei lor aşa cum procedează grădinarii cu răsadurile plantelor, udându-le cu măsură şi cu grijă. Dar mai bine să aflăm ce făcea tăria cuvintelor lui.

Atena, oraş de primul rang al Ahaiei, căminul ştiinţelor, după cum 1-au numit mai demult cei ce l-au lăudat, vechiul arsenal al bărbaţilor înţelepţi şi ai oamenilor de ştiinţă. După ce Pavel a străbătut Iliricul şi a aruncat pretutindenea scânteile credinţei, pe care luându-le Duhul le înflăcăra şi le păstra nestinse, a venit potrivit nevoiei călătoriei sale, şi către înţelepţii atenieni.

Încercarea lui era vrednică de multă grijă: cum are să rostească făcătorul de corturi cuvintele despre Dumnezeu, celor care aveau pretenţia că împărăţesc, potrivit culturii lor, peste toţi oamenii? Pavel, mânat de măreţia firii lui şi de bogăţia darului de sus, nu s-a oprit la una din casele din Atena, nici n-a stat la un atelier spre a-şi ţine cuvântarea sa, după cum obişnuiau să facă primii lor filosofi, ci a

alergat la Areopag, unde era un senat sever şi înfricoşător, care judeca procesele penale. A găsit acolo mulţime multă adunată şi a stat în mijlocul lor. A vorbit retorilor ce se aflau acolo de obicei şi pledau în fiecare zi. A luat ca temă cuvintele dintr-o inscripţie săpată pe un altar, şi pornind de aici le-a vestit în chip potrivit pe Dumnezeul necunoscut. După ce şi-a terminat cuvântarea, s-a văzut că n-a păcătuit deloc faţă de regulile artei oratorice, deşi era un necunoscător al acestei arte, încât convingând pe Dionisie, corifeul Areopagiţilor şi pe femeia sa i-a convertit şi i-a făcut robi ai lui Hristos.Dintr-un altar şi o mică inscripţie a distrus multe altare.

A coborât învingător acolo unde mai cu seamă avea putere demonul elinilor. Din Atena s-a dus spre oraşul vecin, Corintul, metropola Ahaiei. Aici a rostit în sinagogi învăţătura mântuitoare şi a plecat ducând un prozelit, dar nu unul din cei mulţi, nici pe unul la întâmplare ci pe însăşi căpetenia sinagogii cu toată casa lui.

După ce a biruit legea din vârful ei şi a mărit crucea, ca pe un înalt trofeu, a părăsit şi acel oraş supunându-1 lui Hristos. Trecând timpul şi progresând învăţătura credinţei, Pavel îşi petrecea timpul ca un general, care cucereşte în fiecare zi pentru împărat, oraşe, sate, pământuri, tăind puterea tiranului ce stăpânea mai înainte.

Din Corint s-a dus în ţinutul Pisidei, apoi a ajuns în Licaonia şi în oraşele Frigiei. De acolo a vizitat Asia, apoi Macedonia. Era un dascăl obştesc al lumii: celor pe care-i vedea le era de folos prin graiul său, iar pe cei de departe îi întorcea la credinţă prin epistolele sale. Este singurul om ai cărui genunchi n-au obosit veşnic călătorind, limba nu i s-a muiat, dezvoltând neîncetat şi în faţa duşmanilor şi a prietenilor taina Evangheliei. Aşa a fost Pavel în ce priveşte învăţătura dată de el.

Dar ce fel de om a fost în cealaltă înţelepciune a vieţii? Deşi stăruia necontenit în cuvânt, slujind Evangheliei, nu primea nici pâine în dar de la cineva. Ziua şi-o petrecea în lupta împotriva nenumăraţilor duşmani,iar noaptea cuţitul, pieile şi tot lucrul meseriei lui, ca să-şi procure de aici întreţinerea, ca să nu se arate apostol împovărător cuiva, propovăduitor ce nu cere cheltuială, care cruţa până şi pâinea celor care-1 găzduiesc.

Acest cuvânt să-1 auzim, preoţilor, noi care nu ne mărginim numai la a participa la altar, ci ne îmbogăţim de pe urma lui şi ne desfăşurăm, care ne însuşim averea Bisericii, iar celor robi pentru Hristos le punem sarcini ca unor adevăraţi robi. Preoţia nu este despotism, ci mai degrabă robie faţă de cei din jurul tău. Preoţia nu este vrednicia unei aroganţe de funcţionar, ci slujirea unei administraţii evlavi-oase.

Oare nu avea putere dumnezeiescul Pavel să mănânce şi să bea din cele sfinte şi să ia o mică răsplată a nenumăratelor lui oboseli spre îngrijirea trupului său lovit în fiecare zi? Dar n-a făcut uz de putere, ca neluând nimic de pe pământ, să le depoziteze pe toate în ceruri. Pentru aceasta a şi fost învrednicit cu vrednicii supra omeneşti pe când era încă unit cu trupul.

Şi ca să vadă bunătăţile viitoare şi ca o arvună a cinstei de acolo, este urcat până la al treilea cer (II Corinteni XII, 2) vede vedenii ce depăşesc soarta celor de aici, aude cuvinte ce nu se pot grăi, după cum însuşi spune; dar cu toate acestea este modest; mânat cu sila chiar, evitând mereu de a se lăuda şi de a se îngâmfa cu propriile lui calităţi. Iar pentru ca să smerească gândirea celor care se laudă chiar cu daruri mici, dă la iveală forţat câte ceva din marele lui daruri, dar şi aceasta o face punând-o pe seama altei persoane spre a îndepărta de la el orice bănuială de îngâmfare.

Pretutindeni este lăudat Ilie Tesviteanul, pentru că a fost ridicat la înălţime în chipul unei trăsuri de foc şi a lăsat în lume prilej de multă admiraţie. Scriptura nu ne spune însă până unde a ajuns. Probabil că după ce a fost înălţat puţin de la pământ de puterea ce-l ducea, a fost aşezat în locul pe care avea să-l locuiască. Urcarea lui Pavel, însă a fost cu mult mai strălucită şi mai celebră, având în vedere înălţimea la care s-a ridicat. Odată ce sunt şapte ceruri, înseamnă că a ajuns aproape la jumătate.

Să nu mi se mai laude deci evreii care au mari idei despre Moise, deoarece el a ajuns numai până în vârful Muntelui Sinai şi a fost în întuneric şi nori. Pavel al meu însă în loc de munte s-a înălţat la cer; în loc de nori, a alergat dincolo de cer mai presus de nori. Şi pe bună dreptate. Căci trebuia ca omul după Hristos cu atât mai mult să învingă pe Moise cu cât Evanghelia depăşeşte legea.

Pavel n-a ascuns deloc harul care era în el, care se manifestă în arătările dumnezeieşti în cuvintele spuse lui de Dumnezeu; era dezlegat când era legat, era întărit când era întristat; Dumnezeu vorbea cu el în stare de veghe şi în stare de somn şi-i spunea ce trebuie să vorbească; acest har al lui nu şi l-a ascuns, ci l-a descoperit în chip înţelept tuturora, spunând: "Dacă voi căutaţi proba de vorbeşte Hristos în mine" (II Corinteni, XIII, 3). ***Ceilalţi fie profeţi, fie apostolii, aveau din când în când lucrarea harului de sus; Dumnezeirea era uneori cu ei, alteori nu era. Dar acest dumnezeiesc bărbat era ca un templu special al lui Dumnezeu în care se hotărâse să locuiască, aşa că avea în el pururea pe Hristos şi sfătuitor şi dascăl al cuvântărilor lui şi ajutător în faptele sale.***

Şi Ioan, fiul lui Zevedeu părea mare, că mai presus decât ceilalţi ucenici, prin îndrăzneala sa faţă de Domnul, se odihnea pe pieptul lui. Pentru aceasta mai cu seamă este fericit de toţi. Dar cum n-ar putea fi socotit Pavel pe bună dreptate mai presus de om, care se odihnea în fiecare zi, nu pe Iisus în trup, ci pe Cuvântul lipsit de trup, făcându-se vas folositor şi curat al Creatorului?

Deşi am multe şi felurite de spus despre câte a învăţat şi a făcut dumnezeiescul Pavel în toată lumea, pe uscat şi pe mare, în tribunale, în pieţe şi în public, în adunări, în curţile împăraţilor, totuşi de bună voie le trec sub tăcere din pricina mulţimii lor. Nu mi-am pus de gând acum ca să scriu o carte despre faptele mari ale lui Pavel, din care să nu lipsească nimic, ci am vrut să fac un cuvânt de laudă atât cât îmi stă în putinţă. Voi termina cuvântarea mea, după ce voi face pomenire de ultima lui faptă.

După ce a străbătut întreaga lume, şi punând cuvântul în sfeşnic, a aprins marele foc al cunoştinţei evanghelice, a ajuns până la Roma, în oraşul împărătesc, ca să poată vorbi cu mulţi oameni spre a iniţia în taina Evangheliei şi să convingă pe cei care stăpânesc lumea şi să dobândească ucenici. Acolo a găsit şi pe Petru, lucrător al aceleiaşi râvne. S-a unit cu el, ca o pereche sfântă şi dumnezeiască şi învăţa în sinagogi pe cei de sub lege iar în pieţe câştiga pe păgâni.

Şi era Pavel dascăl pentru tot felul de învăţături bune: arăta cunoştinţa cea curată şi nefalsificată despre Dumnezeu; hotăra legi precise cu privire la virtute; alunga departe de oameni dansurile şi beţia şi orice patimă neînfrânată, de care era stăpânit mai ales şi poporul întreg şi împăratul. Introducerea unei vieţi bune şi înţelepte 1-a atins grozav pe Neron. L-ar fi durut mai mult pe Neron dacă l-ar fi dezlipit cineva de plăcere decât dacă 1-ar fi dat jos de pe tronul împărătesc. Era mai mai mult decât altul un născocitor de plăceri şi de desfătări, iubitor de muzică din flaut, molatec şi afemeiat, fruntaşul celor desfrânaţi şi nu împărat al bărbaţilor.
Căci cum ar putea să stăpânească pe alţii, dacă nu ştie să se stăpânească pe sine? O singură grijă îl stăpânea ca să taie din oraş pe dascălul credinţei şi al înfrânării. Imitând gândul lui Irod, băga la închisoare pe apostoli, cum 1-a băgat şi Irod pe Ioan; dar ca să fie asemănarea completă, avea o altă Irodiada, gândul desfrânat şi iubitor de plăceri, care cerea capul lui Petru şi al lui Pavel pe amândoi i-a încununat cu mucenicia; pe unul pironindu-1 pe lemn, iar lui Pavel tăindu-i capul, lăsându-ne nouă şi lumii, pătimirea sfinţilor, prăznuire şi prilejul unei atât de mari sărbători.
Acestea ne-a adus, o prea fericiţilor, legea anuală ca să vă propovăduiască pretutindenea ca atleţi obşteşti ai lumii, îmbunătăţind sufletele oamenilor prin cins-

tirea voastră. Când este cinstită virtutea, pe mulţi îi deşteaptă spre a o râvni. În Iisus Hristos, Domnul nostru, căruia slava şi puterea în veci, Amin.

Extras din cartea: Sfântul Asterie al Amasiei - Omilii şi Predici (1946)

Părintele Vasile Vasilache - Predică la Sfinţii Petru şi Pavel

Fraţi creştini, întocmai ca şi o apă ce se depărtează de la izvorul ei pe zi ce trece, tot aşa şi cursul anilor, odată porniţi, răzbate depărtările în lungimi încă neprevăzute de mintea noastră omenească, până ce se varsă în oceanul nemărginit al veşniciei. Şi pe valurile acestor ani pluteşte omenirea, către limanurile împărăţiei celei veşnice.

Fraţilor, *ar fi sfâşietor de dureros pentru fiinţa omenească, dacă odată porniţi în calea vieţii, nu am avea păstrată acea legătură cu locul obârşiei noastre.* Câte doruri nu îndeamnă pe cei plecaţi în depărtări, să revină măcar pentru câteva clipe, la locul naşterii... *Câte lacrimi nu ne scaldă fiinţa noastră omenească, atunci când, după zeci de ani de înstrăinare de locurile natale, ne întoarcem să le revedem.*

Oricine am fi, am ajuns să fim ceea ce suntem, pentru că ne-am născut aşa cum ne ştim că ne avem obârşia noastră. Suntem ceea ce suntem, pentru că avem un început. Între începutul vieţii noastre şi între prezent şi viitor sunt legături organice pe care nu le putem despărţi decât cu primejdia de a distruge însăşi viaţa...

Viaţa nu o putem opri în loc, căci aceasta însemnează moarte. Însă noi călătorim şi ne îndepărtăm în aceeaşi atmosferă şi alianţă sufletească, în care se scurge viaţa tuturor celor din trecut. Întocmai ca şi o apă curgătoare, ea îşi are existenţa la o sută şi la o mie de kilometri de la obârşie, pentru că îşi păstrează legătura cu izvorul.

Fraţilor, acum 1900 de ani a izvorât din izvorul însuşi al vieţii, o viaţă nouă. În anul 37 după Naşterea Domnului nostru Iisus Hristos, a avut loc marea minune

de pe calea Damascului, convertirea Sfântul apostol Pavel. În acest an se împlineşte un mileniu şi nouă sute de ani de la convertirea lui Saul în Sfântul apostol Pavel.

Acum o mie nouă sute de ani, în cursul vieţii omenirii întregi a intrat o viaţă nouă. O viaţă nouă, nu prin plusul unui număr, sau o viaţă fericită numai a unui singuratic. Nu, ci a izvorât o viaţă nouă pentru întreaga omenire. Convertirea Sfântul apostol Pavel a fost nu numai mântuirea unui singur număr, ci ea e punctul arhimedic de convertire a întregului univers. Căci iată ce spune Domnul nostru Iisus Hristos lui Anania; "***Acesta îmi este vas ales, ca să poarte numele Meu înaintea neamurilor şi a regilor şi a fiilor lui Israil***" Fapt. Ap. IX, 15.

Noul convertit este numit pe drept apostolul neamurilor.

- *Sfântul apostol Pavel a luptat în sinodul Sfinţilor Apostoli, ca să poată fi convertiţi la creştinism şi păgânii, nu numai iudeii.*
- *Sfântul apostol Pavel a răspândit ca nimeni altul creştinismul în Asia şi Europa, la toate neamurile pe care le întâlnea în cale.*

Lumina lui Hristos prin el luminează tuturor. Iată pentru ce l-a chemat Dumnezeu să fie şi el apostol. Căci, dacă Europa e creştină, dacă noi românii facem parte din fruntaşele popoare civilizate creştine, apoi aceasta se datoreşte convertirii Sfântul apostol Pavel.

Iată pentru ce, această convertire e scumpă şi preţuită, nu numai pentru că prin ea s-a învins un duşman al Bisericii, şi s-a mântuit un suflet, ci ea e preţuită de întreaga omenire, şi pentru că prin ea s-a pus început convertirii noastre.

Convertirea lui Saul în Pavel, e izvorul convertirii noastre şi a tuturor popoarelor păgâne încă necreştinate.

Noi suntem ceea ce suntem, creştini, pentru că ne avem obârşia, izvorului încreştinării noastre, în convertirea Sfântul apostol Pavel.

Noi comemorăm această convertire a lui Saul în Pavel, cu toată bucuria şi din alt punct de vedere: Ea nu e numai obârşia convertirii noastre, dar ea este şi un model de convertire pentru cei ce păcătuim. ***De suntem plini de păcate şi greşeli să nu disperăm, ci să căutăm să ne pocăim, să ne convertim, căci şi din cel mai mare păcătos şi duşman e posibil să ajungem un vas ales. Exemplul îl avem în Saul, care prin convertire a ajuns Sfântul apostol Pavel.***

Fraţi creştini, înainte de anul 37, după Naşterea Mântuitorului, Sfântul apostol Pavel, "***era un fariseu, fiu de fariseu***" (Fap. Ap. XXIII, 6). El se numea Saul. Şcoala o făcuse la vestitul Rabin Gamaliil. Şi după cum o mărturiseşte el însuşi: "***A învăţat cu de-amăruntul legea părintească, fiind tot atât de râvnitor pentru Dumnezeu, cum sunt şi acei care îl prigoneau***" (1.Fap. Ap. XXII, 3).

Ba ceva mai mult, el nu numai că era un reprezentant al iudaismului, dar era şi un duşman de moarte al creştinismului. Ne mărturiseşte el însuşi că a luat parte la omorârea primului martir creştin, a diaconului Ştefan, şi, "***am prigonit până la moarte pe următorii învăţăturii lui Hristos, legându-i şi dându-i la temniţă, bărbaţi şi femei, cum pot să mărturisească despre mine arhiereul şi toţi bătrânii, de la care am luat şi scrisori către fraţii ce locuiesc în Damasc, unde m-am dus, ca şi pe acei de acolo să-i aduc la Ierusalim în lanţuri, ca să fie pedepsiţi***"... (Fap. Ap. XXII, 4-5).

Întreaga lui viaţă dinainte de convertire, când s-a vădit ca cel mai aprig duşman al creştinismului, el o rezumă în următoarele cuvinte: "***Mai înainte fiind în necredinţă, eram un hulitor, un prigonitor şi un batjocoritor, dar am fost miluit, pentru că din neştiinţă m-am purtat aşa***" (I. Timotei I, 13).

Fraţilor, acum o mie nouă sute de ani, în anul al 37 al erei noastre creştine, acest Saul se pornise din Ierusalim spre Damasc să hulească, să batjocorească şi să prigonească pe creştinii care erau acolo. Cu atât era mai pornit în duşmănia lui, cu cât drumul era mai lung.

Era zi de vară. Soarele strălucea pe cer şi dogorea de căldură. Deodată, "***a strălucit fără de veste împrejurul lui o lumină mare din cer. Şi căzând el la pământ a auzit un glas, zicându-i: "Saule, Saule, de ce Mă prigoneşti?" Iar el a zis: "Cine eşti Doamne?" "Eu sunt Iisus pe care tu îl prigoneşti… Iar oamenii care mergeau cu el pe cale, auzind glasul şi nevăzând pe nimeni, stăteau încremeniţi. Şi s-a sculat Saul de la pământ, şi deschizându-şi ochii săi, nu vedea pe nimeni. Şi ducându-l de mână l-au băgat în Damasc. Trei zile n-a văzut şi n-a mâncat, nici n-a băut***". (Fap. Ap. IX 3-9).

Apoi ducându-se Anania, cel trimis de Domnul nostru Iisus Hristos la el, şi punându-şi mâna peste Saul a zis: "***Frate Saule, Domnul Iisus, Cel ce ţi s-a arătat în calea pe care veneai, m-a trimis, ca să vezi şi să te umpli de Duh Sfânt***". (Fap. Ap. XXII, 17).

De acum Saul e un convertit. El va începe o viaţă nouă, mai întâi pentru sine şi apoi pentru toată lumea necreştină. "***Inima lui Pavel va ajunge să fie inima lui Hristos***", ***după cum spune Sfântul Ioan Hrisostom***. Şi, după cum spune Sfântul Pavel însuşi: "***Nu mai trăiesc eu, ci Hristos trăieşte în mine***" (Galat. II 20). ***El este chemat să fie apostol al lui Hristos pentru întreaga omenire. De acum va ajunge să fie un erou al tuturor convertirilor. Numele lui Pavel e, după cum spune fer. Ieronim, un nume de victorie.***

De ar fi să amintesc numai de cetăţile din Asia şi Europa, convertite de Sfântul apostol Pavel, şi încă ar fi destul de vorbitoare râvna neobosită a acestui dumnezeiesc apostol. Antiohia, Cipru, Listra, Derbe, Efes, Troia, cetăţi din Asia pe unde a trecut de câte două şi trei ori, apoi Filipi, Tesalonic, Bereia, Atena şi Corintul cel trufaş, Roma şi încă alte nenumărate localităţi din Europa au începutul încreştinării lor de la Sfântul apostol Pavel. *În fiecare din aceste cetăţi el punea temelia sufletească a Bisericii lui Hristos. Prin ele îşi făcea ucenici devotaţi şi înflăcăraţi pentru credinţa în Hristos. Şi de nu se putea duce în curând să le vadă, şi de se iscau nedumeriri între creştini, apoi el le trimetea epistole în care le tâlcuia crezul învăţăturii celei noi.*

După cum spune Sfântul Ioan Hrisostom, Sfântul apostol Pavel era ca un cuceritor de neegalat, el oriunde intra învingea, oricât de mare i-ar fi fost rezistenţa. Pe tot întinsul Asiei Mici şi al Europei, noi nu dăm decât de victoriile Sfântului Apostol Pavel. În Efes biruie pe vrăjitori şi idolatri, în Atena pe cei îngâmfaţi de ştiinţa lor, iar în Roma pe mândrii ostaşi şi generali romani. Pe toţi, pe care îi întâlnea în cale, îi convertea, îi câştiga pentru credinţa în Hristos. Iată cum, în adevăr, Sfântul apostol Pavel e un nume victorios.

A fost convertit Sfântul Pavel, dar, mai apoi, a căutat ca să convertească şi el pe alţii, prin acelaşi glas dumnezeiesc pe care l-a auzit el, vestind doar învăţătura lui Iisus Hristos. O! ce vorbitor neîntrecut e Sfântul apostol Pavel! Aceasta o putem judeca după roadele acestui apostol al vestirii. Nici un predicator până astăzi n-a ajuns să-l egaleze pe acest dumnezeiesc apostol. Citiţi, vă rog, cuvântul lui din Areopag, citiţi, vă rog, apărările lui şi veţi vedea în toată a lui strălucire vorbirea neîntrecută a acestui predicator creştin. ***El e numit de fer. Ieronim "fluviul oratoriei creştine".***

Sfântul apostol Pavel nu e numai un erou al îndepărtatelor călătorii misionare, nu e numai un geniu al vorbirii, ci în operă de convertire a omenirii el se foloseşte şi de scris.

El a scris cele patrusprezece epistole adresate noilor comunităţi creştine, în care înfăţişează toată cunoaşterea şi înţelepciunea învăţăturii creştine. Pentru a vedea adâncimea cugetării şi a revelaţiei creştine cuprinsă în aceste epistole, n-ar fi să vă mărturisesc decât următoarele cu privire la aceste patrusprezece epistole despre care s-au scris în cursul veacurilor munţi de comentarii, de tâlcuiri exegetice, numai pentru a înfăţişa în toată a lor bogăţie adevărurile cuprinse în scrisul acestui apostol.

Cu privire la valoarea acestor epistole, nu pot să spun, decât cele ce a spus un vestit predicator bisericesc - Bourdaloue, că ele sunt Cartea omenirii.

Prin scrierile lui avem baza convertirii întregii omeniri începând de la Pavel şi până la sfârşitul veacurilor. Fer. Augustin s-a convertit, citind un verset din epistola către Romani.

Toţi, din toate veacurile, se pot înţelepţi, converti şi îmbogăţi sufleteşte din aceste dumnezeieşti scrieri: atât învăţaţii, cât şi cei neştiutori, atât bătrânii cât şi tinerii, atât femeile cât şi bărbaţii, atât regii cât şi supuşii săi. ***Citiţi-le şi veţi vedea ce tezaur de gânduri, de adevăruri, de simţiri nobile şi de viaţă creştină veţi adăuga la viaţa voastră.***

Fraţi creştini, prin tot ceea ce am înfăţişat până aici, am voit să arăt ce mare importanţă e pentru viaţa întregii omeniri, convertirea Sfântul apostol Pavel. Căci această convertire a lui Saul în Sfântul apostol Pavel nu e decât începutul convertirii tuturor neamurilor.

- *Mai întâi el a luptat pentru ca să fie chemaţi la creştinism şi păgânii şi a izbândit, căci pentru aceea a şi fost el chemat apostol al neamurilor.*
- *Apoi, cu o râvnă şi un geniu de misionar neîntrecut, a cucerit toate centrele mari ale Asiei Mici şi ale Europei pentru credinţa creştină.*

Iată deci, şi cu fapta, cum el dovedeşte cu prisosinţă meritul de-a fi numit apostol al neamurilor.

Şi, să ne fie îngăduit ca să mărturisim o deosebită bucurie şi nespus de mare recunoştinţă că, prin convertirea Sfântul apostol Pavel şi noi cei de la gurile Dunării ne-am convertit la creştinism, deoarece şi noi făceam parte din neamurile necreştinate, dinainte de convertirea Sfântul apostol Pavel. *Iată deci, că şi dreptul de a fi încreştinate popoarele de la Dunăre e o urmare firească tot a convertirii Sfântul apostol Pavel.*

Dar, fraţilor, dacă făcând amintirea convertirii Sfântul apostol Pavel, prin toate acestea am arătat obârşia convertirii şi încreştinării tuturor popoarelor, apoi nu pot încheia, fără ca să arăt şi o altă latură importantă a acestei convertiri a Sfântului apostol Pavel, pe care fiecare din noi o trăim în cursul vieţii noastre.

Fraţilor, această convertire a lui Saul e o pildă de convertire pentru fiecare din noi. Şi aceasta ne-o mărturiseşte însuşi Sfântul apostol Pavel, în una din epistolele lui: ***Dar pentru aceasta am şi fost eu miluit, ca Iisus Hristos să arate întâi în mine toată îndelunga răbdarea Sa, ca o pildă pentru aceia care vor crede într-însul pentru ca să aibă viaţa veşnică***. (I Timotei I, 16).

Într-adevăr suntem şi noi ca şi Saul nedemni de a ne apropia de Dumnezeu, care întrupează sfinţenia însăşi. Şi de ce n-am mărturisi-o, că şi printre noi şi acum sunt mulţi hulitori, batjocoritori şi prigonitori ai credinţei celei adevărate a lui Hristos.

Căci aşa este şi se înfăţişează cel rău. El nu numai că este un nefericit el însuşi şi-şi are sufletul pătat de greşeli, dar el caută ca şi pe alţii să-i facă asemenea lui şi de nu poate să-i învingă pe cei mai credincioşi, apoi se porneşte cu hulă şi batjocură pe creştini, ori ceva mai mult, trece chiar şi la prigoană.

Socot că fiecare din noi de se va uita cu mai multă atenţie la viaţa lui, va putea să vadă dacă şi el a făcut sau face parte din ceata lui Saul. Fraţilor, sfatul şi îndemnul stăruitor al Bisericii este că acei care sunt asemenea lui Saul, e timpul să-şi încheie acest prim capitol de viaţa nefericită şi să-l înceapă pe cel de al doilea, al convertirii la adevărata credinţă.

Iată, pildă o avem în Sfântul apostol Pavel. Noi oricât de împotmoliţi în păcate şi învrăjbire am fi fost cu Biserica şi cu învăţătura lui Hristos, de acum a venit momentul ca prin convertire să ne facem nişte vase alese peste care să se pogoare Duhul Sfânt.

Să căutăm să ne trezim din această noapte a păcatelor, căutând ca şi pe calea vieţii noastre să strălucească lumina care a strălucit pe calea Damascului cu nouăsprezece veacuri în urmă.

Fiecare din noi, care se ştie că este un Saul, să caute ca în lumina învăţăturii sfinte pe care o auzim în Sfintele Biserici, ori prin aceea pe care o poate afla citind Biblia, să ne convertim şi noi la o viaţă nouă cu Pavel. ***Să fim ai lui Hristos şi vă asigur că ne va lumina întunericul ochilor noştri sufleteşti***, precum i s-a dat vederea şi lui Saul.

Tuturor acelora care fac parte din ceata lui Saul, şi lor astăzi le sună în suflete aceeaşi întrebare a Mântuitorului: ***"Omule, omule pentru ce Mă prigoneşti?"*** *O aud aceasta, fie de la preoţii bisericii, fie de la creştinii cei adevăraţi, ori le-o şopteşte, sunt sigur, în ore de noapte, însuşi cugetul lor.*

Răspunsul mântuitor pe care-l putem da la asemenea întrebări, nu poate fi decât cel dat de Saul: ***"Ce să facem Doamne?"*** Iată începutul convertirii noastre. Aceasta înseamnă o pocăire a sufletelor de păcatele noastre şi o îndreptare a noastră către chemările vieţii celei veşnice.

Fraţilor, treziţi-vă, va spune acelaşi dumnezeiesc apostol; ***noaptea a trecut şi s-a apropiat ziua; să lepădăm dar lucrurile întunericului şi să ne purtăm cuviincios, că ziua, nu dedându-ne la ospeţe şi beţii, la petreceri şi desfrânări, la certuri şi la intrigi, ci vă îmbrăcaţi în Domnul nostru Iisus Hristos.*** (Romani XIII,. 12-14).

Şi din momentul în care s-a reuşit să fim convertiţi, apoi va trebui ca să urmăm şi cea de a doua parte a pildei Sfântul apostol Pavel, să convertim şi noi pe alţii. Să ajungem să fim misionari ai creştinismului. Mai întâi să ne cucerim la credinţa în Hristos cetatea familiei noastre, să facem ca toţi cei ai noştri să fie într-adevăr convertiţi ca şi Saul şi, la fel cu noi. Şi apoi vom trece la vecini şi aşa mai departe. Şi socot, că acest misionarism creştin, e proba cea mai sigură a convertirii noastre însăşi. Căci nu se poate ca un creştin adevărat să sufere că cel ce trăieşte cu dânsul în casă să fie un duşman a lui Hristos, şi iarăşi nu se poate ca el să vadă cum se batjocoreşte de către vecin credinţa lui Hristos şi să nu caute să-l convertească chiar pe cel mai mare duşman, pe care poate să-l facă să devină şi el la rândul lui un suflet de apostol.

Acum nouăsprezece veacuri Sfântul apostol Pavel a început lupta contra păgânismului. Oare astăzi nu avem noi de luptat cu atâtea şi atâtea păgânisme?

Fraţilor, deşi au trecut nouăsprezece veacuri de la convertirea Sfântului apostol Pavel, lumina învăţăturii lui Hristos străluceşte cu aceeaşi putere în calea vieţii fiecăruia din noi.

Şi calea Damascului vieţii noastre e bătătorită nu de un singur Saul, însoţit de câţiva tovarăşi, ci e înţesată de mulţi, din nefericire, de nenumăraţi Sauli, care-şi duc viaţa într-o pornire de hulă, de batjocorire şi de prigonire contra învăţăturii lui Hristos şi contra acelora care mărturisesc credinţă creştină.

Priviţi în Rusia, în Spania, unde în chip atât de vădit ni se înfăţişează această cale a Damascului. Noi creştinii socotim, că nu vor ajunge în Damasc, în cetatea sufletului fiecărui creştin, pentru a distruge orice urmă de credinţă. Nu. Ei sunt încă pe cale, şi mare este mila lui Dumnezeu, ca şi pe aceşti hulitori şi prigonitori să-i facă să fie nişte convertiţi. Să fie convertiţi ei şi de asemenea să fie convertiţi toţi cei din mijlocul nostru, care în chip răzleţit duc lupta de taină contra Bisericii lui Hristos.

Rugăciune

O, Doamne Iisuse Hristoase, care în îndelunga Ta iubire de oameni Te-ai milostivit acum una mie nouă sute de ani, să luminezi şi să sfinţeşti cu harul Tău pe cel ce-ţi duşmănea turma credinţei Tale, şi l-ai făcut pe el apostolul neamurilor, prin care ne-ai adus şi pe noi la credinţa cea adevărată, trimite şi acum lumina strălucirilor de pe calea Damascului. Doamne, ştim, căci Tu ne-ai învăţat, că o mie de ani înaintea Ta sunt ca ziua de ieri care a trecut, de aceea cu rugăciuni de iertare îndrăznim a veni către Tine, pentru a ne învrednici şi pe noi de convertirea lui Pavel la viaţa cea adevărată.

Sfinte apostole Pavele, venim cu rugăciuni şi către tine, pentru a fi mijlocitor iertării şi convertirii noastre, către Tatăl cel ceresc, pentru ca astfel şi noi să ne întărim în credinţa pe care tu ai propovăduit-o şi te-ai rugat, încă în viaţă fiind, ca toţi şi toate să mărturisim pe Hristos, pentru fericirea noastră în această viaţă şi în aceea care va să vină.

Amin.

(Publicată în cartea "Dumnezeu este Lumină" care cuprinde Predici rostite de Părintele Vasile Vasilache la Mitropolia din Iaşi între anii 1935-1938.)

Părintele Ion Cârciuleanu - Sfinţii apostoli Petru şi Pavel

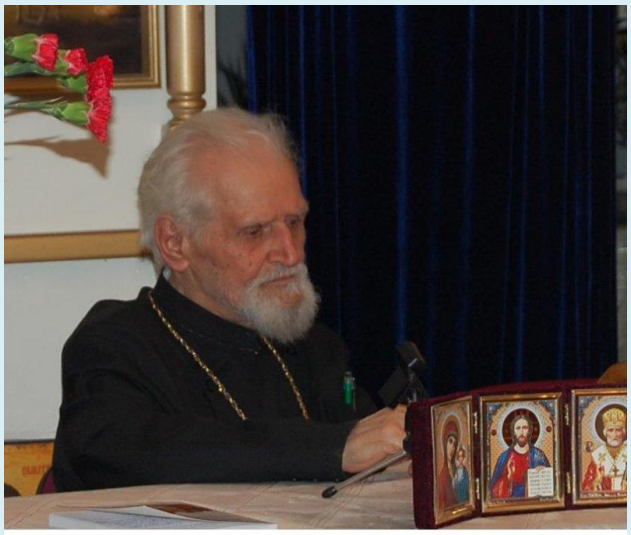

Biserica noastră prăznuieşte la 29 iunie două nume a căror rezonanţă este mai puternică decât a tuturor celorlalte nume înscrise în calendarul sfinţeniei creştine. Îi prăznuieşte pe Sfinţii apostoli Petru şi Pavel, care de drept cuvânt, au fost socotiţi ocârmuitori neegalaţi ai credinţei şi evlaviei credincioşilor din toate timpurile şi stâlpi ai Bisericii.

Este semnificativ faptul de a se fi rânduit pomenirea lor împreună. Biserica a vrut să arate, astfel, că ei au alcătuit întotdeauna o unitate desăvârşită, dedicându-se neabătut aceleiaşi slujiri şi că în chip arbitrar au încercat unii să-i înfăţişeze separaţi şi pe poziţii contrare. Spunând aceasta, ne gândim la perioada primară a creştinismului, la creştinii din Corint, care nu s-au dovedit nici ei să preţuiască bogăţia nesfârşită a darurilor izvorâte din jertfa lui Hristos, din care împărtăşindu-se, să trăiască viaţă liniştită de comuniune, ci se tulburau pentru felurite pricini şi se împărţeau întreolaltă, numindu-se unii ai lui Pavel, fiindcă el i-a adus la credinţă, iar alţii ai lui Petru, deoarece îl socoteau pe acesta cu mai mare autoritate în rândul ucenicilor Domnului. În sfârşit, ne gândim şi la timpurile mai târzii ale istoriei creştinismului, când unii conducători bisericeşti au făcut din Sfântul Petru nu numai primul între cei doisprezece apostoli, ci şi locţiitor al lui Hristos pe pământ şi când unii reprezentanţi ai unor pretinse şcoli creştine l-au declarat pe Sfântul apostol Pavel întemeietorul de fapt al religiei creştine, Domnul Iisus Hristos rămânând pe planul doi.

Lipsa de adevăr, de temei şi caracterul exagerat al unor astfel de atitudini faţă de aceşti doi mari apostoli ai Domnului Hristos se desprinde din spusele Sfântului

apostol Pavel, care zice: “Aşa să ne socotească pe noi fiecare om: ca slujitori ai lui Hristos şi ca iconomi ai Tainelor lui Dumnezeu ” (I Corinteni 4, 1). Într-adevăr aşa au fost şi aşa trebuie socotiţi Sfinţii apostoli Petru şi Pavel: slujitori ai lui Hristos şi iconomi ai Tainelor divine. Pe Domnul Isus Hristos L-au slujit ei “cu timp şi fără timp” (II Timotei 4, 2), cu tot zelul şi dăruirea de care au fost în stare.

- *L-au slujit cu inima lor, în care nu s-a sălăşluit niciodată deşertăciunea, ci numai simţămintele cele mai calde şi mai puternice pentru binele şi mântuirea altora.*
- *L-au slujit cu gura lor, din care n-au ieşit cuvinte de hulă şi necinstite, ci binecuvântare şi îndemn încurajator spre mai bine.*
- *L-au slujit deci, am putea spune, cu viaţa lor întreagă: cu sufletul lor curat, dar şi cu trupul lor, pe care l-au încovoiat şi l-au supus la tot felul de lipsuri şi încercări pentru Evanghelie. Atât de mult L-au slujit pe Domnul, încât s-au simţit îndreptăţiţi să zică: “**N-am ţinut seama de nimic, nici n-am pus vreun preţ pe viaţa noastră, numai ca să împlinim calea noastră şi slujba pe care am luat-o de la Domnul Iisus, de a mărturisi Evanghelia Harului lui Dumnezeu**” (Faptele Apostolilor 20, 24).

Dar nu numai cu viaţa, ci şi cu moartea lor L-au slujit pe Mântuitorul, căci nici unul dintre sfinţi n-au împlinit poate mai desăvârşit ca ei cuvintele rostite de Domnul: “***Dragoste mai mare decât aceasta nu poate exista, ca cineva să-şi pună viaţa pentru prietenul său***” (Ioan 15, 13). Prin moarte ei au pecetluit toată strădania vieţii lor închinată Domnului Hristos, dovedind că sunt prieteni şi împlinitori ai cuvântului Său.

Slujindu-L pe Iisus Hristos, Sfinţii apostoli pe care îi prăznuim azi, i-au slujit şi pe semenii lor faţă de care s-au socotit tot atât de îndatoraţi ca faţă de Domnul şi Stăpânul vieţii lor. Cât de minunat este exemplul lor de slujire şi dăruire faţă de semeni! “***Mai presus de orice, i-au slujit pe aceştia împărtăşindu-le adevărul descoperit de Dumnezeu, adevăr care oferă celor ce-l cunosc slobozenie***” (Ioan 8, 32).

Sfinţii apostoli Petru şi Pavel au fost făpturi ca şi noi

Dumnezeiescul har însă, “***care pe cele slabe le întăreşte şi pe cele cu lipsă le împlineşte***”, conlucrând cu voinţa şi cu fiinţa lor, i-a făcut pe unul “piatră” a credinţei, iar pe celălalt “vas ales”. Deşi purtau chipul lui Adam, s-au înnoit după chipul lui Hristos, pe Care L-au predicat cu atâta tărie, încât au reuşit să zguduie din temelii şi să doboare credinţe şi orânduiri ce stăpâneau de veacuri.

Sfântul apostol Petru L-a cunoscut pe Domnul pe malurile Mării Galileene. Auzind chemarea lui Iisus, a părăsit toate: mreje, părinţi, femeie, casă şi masă şi s-a dus după Cel care L-a ales.

Vreme de peste trei ani de zile Petru L-a însoţit pe Domnul pretutindeni. Prin cetăţi şi pe mare, printre holdele Galileei şi în arşiţa pustie, în Ierusalim şi pe Tabor, în zilele senine şi în cele de furtună şi suferinţă amară, Petru a fost martorul tuturor cuvintelor, minunilor şi al faptelor Învăţătorului dumnezeiesc.

- ✓ *Când Iisus a întrebat pe ucenicii Săi ce cred despre El, în numele tuturor Petru a mărturisit că Iisus este Însuşi "**Fiul lui Dumnezeu Cel viu**".*
- ✓ *Pe Tabor L-a văzut pe Domnul în toată strălucirea Lui dumnezeiască. Ochii săi trupeşti nu au putut să suporte atunci puterea acestei străluciri, iar graiul său de om nu a putut reda dulceaţa slavei în care a fost învăluit, decât cu dorinţa ca acele clipe de bucurie să nu se mai sfârşească în veac: **"Doamne, bine este nouă să fim aici"** (Matei 17, 4).*
- ✓ *După Învierea Domnului din morţi, când Petru Îl vede biruitor al morţii, înviat "precum a zis mai înainte", nu rămâne acel Simon, care în curtea lui Caiafa a zis: "Nu cunosc pe acest om", ci devine acea "piatră" pe care puterile întunericului nu o vor mai putea clinti din credinţă.*
- ✓ *Iar după pogorârea Duhului Sfânt în ziua Cincizecimii, toată firea lui omenească s-a schimbat, s-a înnoit, s-a înălţat. El devine un om nou, adevărat apostol şi stâlp neclintit al Bisericii. De acum Petru devine piatra vie pe care se zideşte Biserica Fiului lui Dumnezeu.*

Transformat în credincios martor al dumnezeirii lui Hristos, predică Evanghelia între iudei şi cuvântul său e plin de putere, pentru că, după cum însuşi spune: "***V-am adus la cunoştinţă puterea Domnului nostru Iisus Hristos, nu luându-ne după basme meşteşugite, ci pentru că am văzut mărirea cu ochii noştri***" (II Petru 1, 15) şi "suntem martori" ai Învierii Lui din morţi (Faptele Apostolilor 2, 32).

După un timp, apostolul iese din hotarele Ţării Sfinte şi se duce de predică în Galatia, Pont, Capadocia, Bitinia şi Roma. Peste tot întemeiază biserici, învaţă, mângâie, întăreşte credinţa şi nădejdea primilor creştini.

Apostolul Petru şi-a încheiat activitatea şi viaţa în Roma, în anul 67, 29 iunie. El a primit moartea de mucenic în timpul persecuţiei dezlănţuite de crudul împărat Nero. Pe Colina Vaticanului, unde astăzi se înalţă strălucita biserică ce-i poartă numele, ***apostolul Petru a fost răstignit cu capul în jos, pecetluind astfel cu sângele său credinţa şi dragostea sa faţă de Domnul Iisus Hristos.***

Sfântul apostol Pavel era originar din Tarsul Ciliciei. Din tinereţe s-a dedicat studiului legii mozaice, pregătindu-se a deveni un "rabi", un învăţător al legii.

Ucenic al învăţătorului Gamaliil, a ajuns unul din cei mai buni cunoscători şi apărători ai religiei mozaice. Nu L-a cunoscut pe Domnul Iisus în viaţa Lui pământească. Iar când el a auzit de învăţătura nouă a lui Iisus Hristos, s-a făcut unul din cei mai înverşunaţi prigonitori ai Evangheliei. Era pe deplin convins că Iisus nu putea fi decât om. Şi numai Om! Într-o zi, pe când Saul mergea spre Damasc, spre a persecuta Biserica lui Hristos, un glas din ceruri i-a grăit: ***"Saule, Saule, de ce Mă prigoneşti?"*** (Faptele Apostolilor 26, 14).

Saul care se va numi de acum Pavel, L-a cunoscut atunci pe Iisus nu ca Om, ci ca Fiu al lui Dumnezeu. L-a văzut în plină amiază ca pe o "***lumină din cer, mai puternică decât strălucirea soarelui***" şi I-a auzit glasul, zicându-i: ***"Eu sunt Iisus, pe Care tu Îl prigoneşti".*** "***Spre aceasta M-am arătat ţie: ca să te rânduiesc slujitor şi martor al celor ce ai văzut, şi al celor pentru care va fi să mă arăt ţie***" (Faptele Apostolilor 26, 15-16).

Din prigonitorul acela groaznic, Mântuitorul a binevoit să facă "***un vas ales să-i ducă numele înaintea neamurilor, a împăraţilor, a fiilor lui Israel***" (Faptele Apostolilor 9, 15).

Saul s-a cutremurat la vedenia minunată de pe drumul Damascului. Ascultat glasul lui Iisus, s-a dus în cetate, s-a botezat şi după un timp de post şi rugăciune, renăscutul Pavel a început să ***"propovăduiască în sinagogi că Iisus este Fiul lui Dumnezeu".*** De atunci înainte până la moarte, asta i-a fost misiunea, bucuria şi crucea: să predice credinţa şi să fie un rob al lui Iisus Hristos.

Niciodată nimeni nu va putea istorisi şi nu va putea preamări după cuviinţă munca şi osteneala, jertfele şi patimile acestui vestitor al Evangheliei, darurile şi puterile lui. "Faptele marelui apostol depăşesc orice cuvânt" zice Sfântul Ioan Gură de Aur.

Într-adevăr, în orice latură am privi chipul Sfântului apostol Pavel, îl vom găsi plin de strălucire. Cu privire la lucrarea sa între neamuri, după cum însuşi mărturiseşte, el ***"a ostenit mai mult decât toţi"*** (I Corinteni 15, 10).

Răspândirea creştinismului în Asia Mică şi în Europa de sud-est, lui i se datorează în cea mai mare parte. ***Este socotit ca un înger pământesc trimis pentru a descoperi lumii tainele cele ascunse ale Evangheliei lui Hristos.***

Cu privire la ştiinţa marelui Pavel ne stau mărturie Epistolele sale care alcătuiesc un adevărat cod şi tezaur al vieţii lui Hristos.

Nimeni din învăţaţii creştini n-a vorbit şi n-a scris mai clar şi mai adânc ca Apostolul despre mântuirea prin credinţă, despre Sfintele taine, despre lucrarea în Biserică a preoţilor şi a episcopilor, despre datoriile soţilor, ale copiilor, ale supuşilor, ale stăpânilor, despre îndurarea suferinţelor, despre viaţa cea de dincolo de moarte.

"E soarele nostru comun" zice despre dânsul Sfântul Dionisie Areopagitul, iar Sfântul Ieronim mărturisea: "De câte ori îl citesc, mi se pare că aud tunete, nu cuvinte".

"Precum întunericul este alungat de razele soarelui ce răsare, iar fiarele şi hoţii se ascund, aşa prin predica tunătoare a lui Pavel rătăcirile au fost alungate, adevărul descoperit, idolatriile, beţiile, adulterele şi alte lucruri dezgustătoare s-au desfăcut şi s-au nimicit" (Sfântul Ioan Gură de Aur).

Cu o putere sfântă Epistolele Sfântul apostol Pavel întăresc Biserica din toate timpurile şi din toate părţile lumii. De vom privi viaţa apostolului neamurilor, vom vedea în ea oglinda strălucită a tuturor virtuţilor creştine, virtuţi înălţate la culmea desăvârşirii.

- ✓ *Era smerit, încât se socotea cel dintâi dintre păcătoşi şi cel mai mic dintre apostoli.*
- ✓ *Era aşa de răbdător la necazuri, încât socotea suferinţele ca un câştig, ca o mare bucurie.*
- ✓ *Era aşa de mult stăpânit de duhul lepădării de sine, încât nu vroia să cunoască nici una din plăcerile deşarte ale acestei lumi. **"Mă port aspru cu trupul meu şi-l strunesc"** (I Corinteni 9, 27).*
- ✓ *Cu privire la dragostea de oameni, Pavel s-a făcut robul tuturor ca pe toţi să-i câştige pentru Hristos. Până şi pe vrăjmaşii săi iudei care-l prigoneau, îi iubea în aşa măsură, încât dorea ca el însuşi să meargă în iad şi să fie dat muncii de veci, numai ca aceia să se mântuiască.*
- ✓ *Dragostea faţă de Hristos era atât de mare încât zicea: **"Cine ne va despărţi de dragostea lui Hristos? Necazurile sau strâmtoarea, prigoana sau foamea, primejdia sau sabia? Eu sunt încredinţat că nici viaţa, nici moartea, nici îngerii, nici o putere, nici o făptură nu vor fi în stare să ne despartă pe noi de dragostea lui Dumnezeu"** (Romani 8, 38-39).*

Strălucind prin astfel de virtuţi, apostolul Pavel a săvârşit multe şi mari minuni.

- ✓ *El a avut darul vorbirii în limbi, al proorociei, al vindecării de boli.*
- ✓ *El a înviat din morţi pe tânărul Gutih din Troia, a fost răpit cu duhul până în al treilea cer şi a văzut frumuseţea Raiului înainte de moarte.*

Pavel a băut până la fund paharul tuturor necazurilor şi al amărăciunilor. ***"Fost-am în osteneli, în temniţe, bătut cu nuiele, împroşcat cu pietre…"*** (II Corinteni 11, 23-25). Iar sfârşitul său a fost moarte martirică în aceeaşi zi cu a Sf. Apostol Petru – anul 67, 29 iunie – sub acelaşi împărat Nero, fiind decapitat la marginea Romei pe drumul ce duce din cetate spre mare.

Sărbătorind astăzi moartea mucenicească a Sfinţilor apostoli Petru şi Pavel, când au primit de la Hristos "cununile măririi celei nemuritoare", vin astăzi să ne reamintească adevărul pentru care s-au jertfit, să mărturisească a lor nezdruncinată credinţă că Hristos este Dumnezeu, să ne lumineze inima şi mintea. Ei cer lumii de azi să vină la Hristos spre izbăvirea noastră, cer creştinilor să creadă în Hristos, să umble cu lumina Lui şi să facă voia Lui.

Azi, toate bisericile creştine cinstesc amintirea Sfinţilor apostoli Petru şi Pavel, căci în sfânta Biserică sunt ca nişte luminători ai lumii, binevestitori ai credinţei celei adevărate, tâlcuitorii învăţăturilor evanghelice, stâlpii Bisericii creştine.

Să ne îndreptăm sufletele către ei şi să-i rugăm: ***"Sfinţilor apostoli ai lui Hristos, ajutaţi credinţa sufletului nostru în lupta vieţii, pentru binele nostru şi al neamului creştinesc şi cereţi iertare de păcate celor ce serbează cu dragoste pomenirea voastră". Amin.***

Traian Dorz - Păstor

A fi păstor adevărat înseamnă a avea iubire,
iar nu dorinţă de câştig,
nu-asprime, ci simţire,
nu a mâna din urma lor pe oi,
ci-a le atrage,
a cerceta durerea lor nainte să te roage…

A păstori, nu-a apăsa,
a-i păstori cu hrană
cu bunătate cântărind şi-ndemnuri, şi dojană,
a-i păstori frumos pe toţi
de orice vârstă-a vieţii,
crescându-i cu trăirea ta, a faptei şi-a poveţii.

A-i creşte,-nseamnă-a te jertfi
în munca necurmată,
în rugăciuni, în plâns, în post
şi-n pildă-adevărată.
Hristos te roagă,

ca atunci pe Petru,
mai în urmă:
– De Mă iubeşti cu-adevărat,
să-Mi paşti întreaga turmă!

Deci numai dacă-L poţi iubi pe El şi turma-I toată
aşa te fă păstor, altfel mai bine niciodată!

Şi nu uita că păstoreşti nu turma ta-n viaţă,
ci turma Lui, de care dai răspuns în Sfânta-I Faţă.

Deci dacă nu te porţi aşa, lua-Şi-va turma ţie
ca altuia mai bun s-o dea…

– Fii treaz la datorie!

Traian Dorz - Legături

Trăind despărţiţi de lume
şi uniţi cu Dumnezeu
cu-o Credinţă şi-o Nădejde
Dragostea-n Hristos ne leagă,
Duhul Sfânt şi Rugăciunea ne păstrează împreună
peste orice depărtare de distanţe
şi de ani.

Unii ne gândim la alţii,
ne dorim
şi ne chemăm,
iar la ceasul rugăciunii suntem pururea-mpreună,
Duhul dragostei ne poartă cald
pe unii către alţii
şi cu toţii o deplină bucurie-mpărtăşim.

Printr-o tainică simţire din Credinţa lui Hristos
noi pătrundem până-n ceruri
lângă cei iubiţi din Slavă

şi prin rugăciuni i-aducem şi pe dânşii printre noi,
căci credinţa iubitoare poate totul în Hristos.

Cei vii în Hristos din ceruri
cu cei vii în El de-aici
suntem Trupul Lui, iar Capul tuturora este El,
Duhul şi Iubirea sfântă sunt divina legătură
care ţine părtăşia şi unirea dintre noi.

Când şi noi vom fi la Domnul, ele vrem
să ne coboare
totdeauna-n amintirea şi în preajma celor dragi,
pentru ca uniţi
de-aceeaşi dragoste şi-nvăţătură
pilda noastră să-i îndemne
mai eroic
spre Hristos.

O Preasfinte Duh,
Iubirea sinceră
şi Rugăciunea
sunt comorile şi harul vieţii noastre pe pământ,
fă-ne să le-avem întruna mai fierbinţi
şi neschimbate,
căci numai atunci au roade
şi putere
pentru veci!

Pr. Gheorghe Neamţiu - Sfinţii apostoli Petru şi Pavel

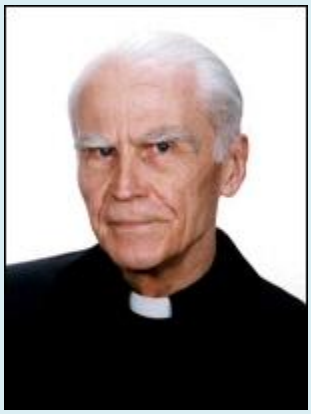

"Tu eşti Petru şi pe această piatră voi zidi Biserica Mea, şi porţile iadului nu o vor birui." (Matei XVI,18)

Astăzi prăznuim pe cei doi apostoli şi protagonişti ai Bisericii: Petru şi Pavel. Cel dintâi, Petru, este temelia şi capul văzut al Bisericii, verhovnicul sau principele Apostolilor, primul Papă; celălalt, Pavel, este cel mai zelos şi neînfricat propovăduitor al Evangheliei, devenit, din înverşunat prigonitor al Bisericii, cel mai înflăcărat apărător al ei. Amândoi trudesc pentru zidirea ei: Petru în Roma; Pavel, începând cu Asia Mică şi Grecia până în Spania, pentru ca amândoi să moară ca martiri ai lui Hristos în Roma, sub Împăratul Nero, în anul 67: ***Sfântul Petru, răstignit, la dorinţa sa, cu capul în jos, nesimţindu-se vrednic de aceeaşi moarte ca Maestrul său, iar Sfântul Pavel, beneficiind de dreptul de cetăţean roman, este decapitat.***

Ambii au murit, şi totuşi amândoi trăiesc şi azi, căci, prin moarte, ei s-au născut la viaţa cea nemuritoare. Din acest motiv, moartea sfinţilor se numeşte dies natalis, ziua naşterii. Dar Petru şi Pavel mai trăiesc şi în alt sens, căci, dacă Iisus Hristos le-a promis că va fi cu ei până la sfârşitul lumii, ei trebuie să-şi continue existenţa prin succesorii lor până la a doua venire a Mântuitorului. Iată de ce în locul lui Petru, primul Papă, a urmat şirul neîntrerupt al celor 262 papi, iar în locul lui Pavel şi al celorlalţi Apostoli, a urmat nesfârşitul şir al episcopilor şi preoţilor. Petru conduce şi azi Biserica, în persoana papilor; Pavel propovăduieşte şi azi, în persoana episcopilor şi preoţilor.

Pentru a nu ne extinde prea mult, vom folosi prilejul de azi spre a ne opri cu gândul, câteva minute, la Petru de ieri şi la Petru de azi.

Iisus Hristos, pentru a demonstra lumii că Biserica pe care avea s-o întemeieze nu este o lucrare omenească şi nu se sprijină pe calităţi şi puteri omeneşti, că este o lucrare divină, sprijinită pe puterea Sa divină, Şi-a ales apostolii nu dintre filosofii şi potentaţii timpului, ci dintre nişte oameni simpli, neînvăţati şi de condiţie socială umilă: dintre nişte pescari. Aceştia, spre umilirea înţelepţilor lumii, au fost cei dintâi eliberatori ai spiritului omenesc, care au pornit însufleţiţi de dragostea lui Hristos, să cucerească pentru Hristos nu numai lumea iudaică, ci o întreagă lume păgână, vestind tuturor popoarelor Evanghelia.

Dar, fiindcă prima notă caracteristică a Bisericii lui Hristos este unitatea, atât în învăţătura ei cât şi în conducerea ei – precum unul este Hristos şi una este învăţătura Lui -, era necesară o legătură vizibilă care să ţină în unire strânsă pe membrii săi, sub ambele aspecte ale unităţii, atât în ce priveşte doctrina, cât şi în ce priveşte cârmuirea. Era nevoie deci de un centru, de un şef unic al apostolilor şi episcopilor, de un locţiitor văzut al capului nevăzut, Hristos. Omeneşte vorbind, era un gând temerar, o aventură, să aşezi pe umerii unui singur om un edificiu atât de uriaş, o autoritate universală atât de copleşitoare, contra căreia vor lupta, pe rând, toţi împăraţii acestei lumi, fără s-o poată nimici.

Da, omeneşte vorbind era un lucru imposibil, dar, fiindcă era după gândul şi vrerea lui Dumnezeu, el s-a înfăptuit. În acest scop, Iisus îl alege pe Petru, ca el să fie stânca neclintită pe care să zidească cărămizile Bisericii Sale universale, stânca în afara căreia tot ce se clădeşte nu are trăinicie, organul învestit de Hristos cu prerogativa divină de a învăţa, îndrepta şi conduce în mod negreşelnic turma credincioşilor, arătând tuturor adevărata cale spre mântuire.

Încă din clipa când îl alege de apostol, Iisus lasă să se întrevadă planul deosebit ce îl avea cu el, căci, chemându-l, îi zice: "***Tu eşti Simon, de acum te vei chema Kepha*** (în limba aramaică, Kepha – Piatră, n.n.)" (Ioan I,43). Or, schimbarea numelui, în Biblie, înseamnă totdeauna o schimbare radicală a destinului unui om. Astfel, Avram devine Avraam – tatăl multor neamuri. Tot astfel schimbarea lui Simon în Kepha, care se traduce Piatră sau Petru, este semnificativă prin simbolismul numelui nou, Petru, căci pe Petru, ca pe o piatră, Iisus avea să-şi clădească, mai târziu, Biserica, precum arată pericopa evanghelică pe care am auzit-o azi şi în care Iisus, drept răspuns la mărturisirea de credinţă în divinitatea lui Iisus, mărturisire făcută de Petru în numele tuturor apostolilor, îi promite lui Petru prerogativa de cap şi temelie a Bisericii Sale, zicându-i: ***"Tu eşti Petru şi pe această piatră voi zidi Biserica Mea şi porţile iadului nu o vor birui. Şi ţie îţi voi da cheile Împărăţiei Cerurilor: orice vei lega pe pământ va fi legat şi în ceruri, şi orice vei dezlega pe pământ va fi dezlegat şi în ceruri"*** (Matei XVI,18-19).

Mai târziu, după Învierea Sa, când li se arată apostolilor pe malul Tiberiadei, dimineaţa, după ce aceştia se trudiseră o noapte întregă şi nu prinseseră nimic, Iisus le porunceşte să arunce mreaja la dreapta corabiei. Astfel ei, împotriva oricăror aşteptări, prind o mulţime mare de peşti, încât li se rupea mreaja, minune prin care apostolii Îl recunosc pe Iisus.

După ce prânzesc împreună, Iisus îi conferă lui Petru puterea de păstor suprem al Bisericii, putere pe care i-o promisese în Cezareea lui Filip. Acum, drept răspuns la întreita mărturisire de iubire, Iisus îi zice: ***"Paşte mieluşeii Mei"***, apoi ***"Paşte oile Mele"***, şi iarăşi ***"Paşte oile Mele"*** (Ioan XXI,15-18). Ca şi cum i-ar fi spus: "Eu trebuie să mă înalţ la Cer; mieluşeii, sufletele pe care le-am adunat de pe căile rătăcite, de prin spinii şi mărăcinii păcatelor, sufletele pe care le-am răscumpărat cu sângele Meu, ar putea să rătăcească din nou. Simone, ţie ţi le încredinţez, pe tine te pun păstor peste ele. "Paşte mieluşeii Mei!" Păzeşte-i să nu rătăcească, mână-i la păşunea cea sănătoasă şi fereşte-i să nu mănânce ierburi veninoase. "Paşte oile Mele!" Îţi încredinţez şi pe ceilalţi păstori: episcopii şi preoţii. Îndreaptă-i, întăreşte-i în adevărata învăţătură. ***"Simone, Simone, iată Satana v-a cerut să vă cearnă ca grâul. Dar Eu M-am rugat pentru tine ca să nu scadă credinţa ta. Iar tu, când vei fi revenit, întăreşte pe fraţii tăi"*** (Luca XXII,31).

Fidel acestei cutremurătoare misiuni, Petru a condus cu zel turma lui Iisus, la început în Palestina, apoi în inima păgânismului, la Roma, până la martirajul său.

Aici, nu departe de locul unde odinioară stăpâneua imperatorii romani, guvernează azi, cu puterea cuvântului lui Hristos, Papa, Petru de azi, al cărui glas este ascultat nu numai în hotarele celui mai mare imperiu ce a existat vreodată, ci pe toate meridianele globului. Şi acest glas a străbătut nu numai un secol, ci aproape două milenii, deşi a avut de înfruntat dinafară prigoane, iar dinăuntru schisme şi erezii. Acest locţiitor al lui Hristos, Petru de azi, cârmuieşte şi va cârmui corabia Bisericii, în ciuda primejdiilor ce o ameninţă, spre limanul mântuirii, nu prin puterea Lui, ci prin puterea invincibilă a lui Hristos care, în virtutea făgăduinţei date, îl asistă până la apusul veacurilor. ***"Iată, Eu cu voi sunt până la capătul lumii"*** (Matei XXVIII,20).

Şi era firesc şi logic să fie aşa, deoarece precum misiunea Bisericii trebuie să dureze până ce va fi încă un om pe pământ, tot astfel şi Capul văzut al Bisericii trebuie să fie prezent în omenire. Iată de ce, lui Petru i-au urmat în scaunul Romei: Linus, Cletus, Clemente Romanul şi ceilalţi succesori, care formează şirul neîntrerupt al celor 262 papi, până la actualul Pontif.

În scurgerea veacurilor au apărut popoare mari, s-au destrămat imperii puternice care aspirau să stăpânească o veşnicie. Din toate, azi nu a mai rămas decât amintirea, în filele îngălbenite ale istoriei. Singur Petru trăieşte şi va trăi, în veci, în succesorii săi. Şi, în pofida tuturor prigoanelor şi forţelor potrivnice, se pare că azi, mai mult decât în trecut, Biserica Romei în frunte cu actualul vicar al lui Hristos se bucură de o deosebită veneraţie şi ascultare, ea fiind farul ce luminează credinţa şi calea Bisericii de pretutindeni. Mesajul de chemare la pace şi iubire între oameni şi naţiuni, rostit prin gura "moşneagului" ce stă la cârma ei, în cel mai înalt for, al Organizaţiei Naţiunilor Unite, unde se dezbat destinele lumii, a avut un răsunet viu în lumea întreagă.

Dar, iubiţii mei, pentru ca mesajul evanghelic adresat lumii de Biserică, prin glasul principelui ei şi, în general, prin întregul ei magisteriu, să transforme viaţa insului şi comunităţii umane în sensul dorit de Mântuitorul, el trebuie privit şi primit nu ca o doctrină filosofică oarecare, sterilă şi neputincioasă de a-l transforma lăuntric pe om, ci ca pe unicul adevăr creator de viaţă nouă, acest adevăr fiind însuşi Hristos, calea, adevărul şi viaţa. Acesta trebuie îmbrăţişat cu mintea liberă de prejudecăţi, cu inima despătimită, purificată în focul pocăinţei, pentru ca, transformând sufletul şi viaţa de fiecare clipă a insului, să devină norma diriguitoare a raporturilor dintre popoare.

Cuvântul Bisericii, fiind însuşi cuvântul lui Hristos, trebuie ascultat şi trăit ca şi cum l-am auzi direct din gura Mântuitorului, căci El a zis apostolilor: ***"Cel ce vă ascultă pe voi, pe Mine mă ascultă, cel ce se leapădă de voi, se leapădă de Mine".*** Iată atitudinea autentic evanghelică a creştinului faţă de Biserică. Să vezi în Biserică prelungirea persoanei lui Hristos; să te supui fără murmur învăţăturilor şi orânduirilor ei, în convingerea că te supui lui Hristos; să cinsteşti în persoana capului văzut al Bisericii şi al tuturor slujitorilor ei consacraţi, pe Hristos pe care Îl reprezintă. Şi, în loc de a le judeca şi condamna scăderile, să te rogi pentru îndreptarea şi sfinţirea lor, ca să-şi poată îndeplini cu vrednicie cutremurătoarea menire, la care au fost chemaţi de Marele şi Veşnicul Preot, aceea de a conduce la mântuire turma pe care El le-a încredinţat-o. Amin.

Pr. Vasile Rob - Sfinţii apostoli Petru şi Pavel

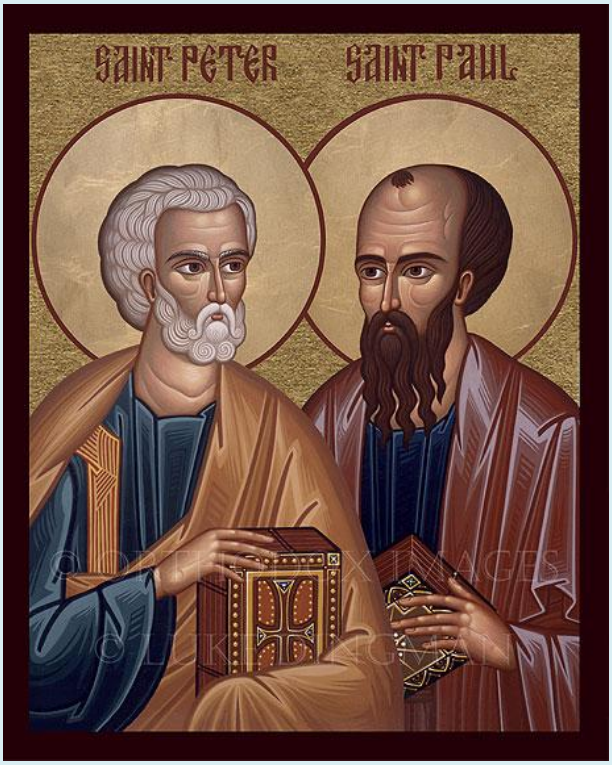

"Ţie îţi voi da cheile Împărăţiei Cerurilor." Mt. 16,18

Sărbătoarea celor doi mari şi puternici stâlpi ai Bisericii creştine este una dintre primele sărbători ale Bisericii primare care s-a ţinut chiar înainte de sărbătoarea Naşterii Domnului.

Textul Evangheliei de astăzi cuprinde un pasaj din discuţia lui Iisus cu ucenicii săi când îi întreabă, după ce auzise că multă lume îl compară cu diferiţi profeţi şi prooroci ai Vechiului Testament: ***"Dar voi, cine spuneţi că sunt eu?"*** Mt. 16,v15, la care Petru îi spune că este Fiul lui Dumnezeu. Ocazie cu care Iisus îi atrage atenţia că această descoperire nu-i aparţine, ci i-a fost făcută de către Tatăl, dar cu toate acestea, îl face în mod nemijlocit "piatra de temelie" a Bisericii sale, încredinţându-i şi cheile Bisericii universale (catolice) şi înzestrându-l cu puteri nebănuite: ***"orice vei lega pe pământ, va fi legat şi în ceruri şi, orice vei dezlega pe pământ, va fi dezlegat şi în ceruri."*** Mt. 16,19.

Sfântul apostol Petru este originar din părţile Galileei şi unul dintre primii ucenici, chemaţi de Iisus, să-i devină mărturisitori şi, bineînţeles, ucenic. Ca simplu pescar, fără şcoală, şi-a câştigat existenţa din pescuit, având un contact permanent cu

lumea materială şi deloc cu filozofia sau spiritualitatea. Ca urmare, preocuparea lui va fi îndreptata mai mult spre latura materială decât spre cea sufletească, de aceea, la un moment dat, chiar îl întreabă pe Iisus: ***"Iată, noi am lăsat totul şi ţi-am urmat, deci, care va fi partea noastră?!"*** Mt. 19,27.

Sfântul Petru se caracterizează ca având un temperament coleric şi vulcanic. Uneori chiar instabil în deciziile sale; scoate sabia şi-i taie urechea lui Malhus în grădina Ghetsemani, lepădarea de Iisus în curtea arhiereului, etc. ***Însă Iisus nu pune preţ pe aceste slăbiciuni omeneşti, ci pe inima dârză a acestui om, care impulsionată de harul divin, prin sfântul Spirit, îl va transforma şi va deveni, după Învierea lui Iisus, primul care face cunoscut numele lui în chiar mijlocul Ierusalimului, punând, astfel, bazele Bisericii primare prin cei trei mii de oameni botezaţi în noua credinţă propovăduită de Petru.***

Şi pentru meritele sale, după Înviere, Iisus, îl numeşte păstorul oilor câştigate cu propriul Sânge; ***"Paşte Mieluşeii Mei! Paşte oile Mele!…"*** Io. 20, 15 – 18. La fel, pentru a-l întări şi mai mult în dificila misiune pe care i-a dat-o, îi spune că s-a rugat Tatălui ceresc pentru el: ***" Simoane, Simoane, iată, Satana v-a cerut să vă cearnă ca grâul. Dar eu m-am rugat pentru tine, ca să nu scadă credinţa ta, iar când te vei întoarce, întăreşte şi pe fraţii tăi."*** Lc. 22,31 – 32.

Iisus a ştiut planul pe care-l avea cu Petru, încă de la început, deoarece în prezenţa ucenicilor îi sugerează că va fi piatra de temelie a Biserici sale şi îi spune: ***"Tu eşti Simon. De acum te vei numi Kepha."*** (piatră în greacă) Io. 1,43. Iar în Mt. 16,18 îi spune, la modul direct (şi fără nici o posibilitate de interpretare): ***"Şi eu îţi spun…pe această piatră voi zidi Biserica mea şi porţile iadului nu o vor birui."***

Şi, piatra credinţei a rămas până la moarte, în ziua de 29 iunie a anului 67, când nemilosul persecutor al creştinilor, împăratul Nero, a ordonat să fie răstignit, pentru credinţa în Hristos, pe cruce cu capul în jos la cererea sa, deoarece nu se simţea vrednic de o moarte în aceeaşi poziţie în care a murit Învăţătorul său.

Prin hotărârea lui Iisus, pe care ne-o spune sfântul evanghelist Matei în capitolul 16, versetul 18, amintit mai sus, sfântul apostol Petru este capul văzut al capului nevăzut al Bisericii lui Hristos în lume, la fel cum au fost şi vor fi papi care i-au urmat şi-i vor mai urma până la cea de a doua venire a lui Iisus pe pământ. Şi prin care se asigură unitatea Biserici.

Sfântul apostol Petru, înainte de a ajunge la Roma în inima imperiului, a predicat cuvântul lui Dumnezeu în: Galiţia, Pont, Capadochia, Bitinia s.a. şi bineînţeles,

Roma. De la el ne-au rămas şapte epistole prin care a lăsat Bisericilor unde a predicat şi nouă, ideile propovăduirii sale despre vestea cea bună a împăcării omului cu Dumnezeu prin Fiul Său, Iisus Hristos.

Al doilea sfânt al Biserici creştine pe care-l sărbătorim astăzi este sfântul apostol Pavel, care nu l-a cunoscut personal pe Iisus Hristos, precum sfântul Petru, ci numai ca Fiu al lui Dumnezeu, când i se arată pe drumul Damascului, unde era trimis să persecute creştini, şi când îi spune: ***"Saule, Saule, de ce mă prigoneşti?!"*** Fapte 26,14. El s-a născut la Tarsul Ciliciei şi de la 15 ani a fost dat la şcoala renumitului profesor Gamaliil pentru a deveni "rabi" al legii mozaice şi unde, dând dovadă de mare putere de asimilare, îşi însuşeşte foarte bine Legea veche pe care, mai târziu, o propagă în rândul evreilor fiind şi participant activ al celor care îi persecutau pe creştini. În acest sens amintesc faptul că el era tânărul, despre care sfântul evanghelist Luca ne spune că păzea hainele întâiului martir şi arhidiacon Ştefan, pe când acesta era ucis cu pietre de către evrei.

După întâlnirea cu Fiul lui Dumnezeu, acolo pe drumul Damascului, Saul pe atunci, rămâne orb şi nu i se vor deschide ochi decât după ce va fi botezat de către Anania, episcopul Damascului. ***După botez încep să i se deschidă, nu numai ochi trupului, dar şi ochii sufletului prin care începe să vadă şi să înţeleagă adevărul descoperit de Dumnezeu poporului prin Fiul Său Iisus Hristos şi devine unul dintre cei mai mari şi neobosiţi apostoli ai lui Hristos, predicându-l şi întemeind biserici în toate locurile pe unde a dus cuvântul lui Iisus, din Asia Mică şi până în Europa de est.***

De-a lungul misiunii sale a întâlnit umilinţa, bătaia, calomnia, închisoarea şi toate persecuţiile îndreptate spre mărturisitori credinţei în Hristos, dar el, aşa după cum scrie : ***"Nu am ţinut seama de nimic, nici nu am pus preţ pe viaţa noastră, numai ca să putem împlini calea pe care am luat-o de la Domnul Iisus, acela de a mărturisi harul lui Dumnezeu."*** Fapte 20,24. Iar corintenilor: ***"Aşa să ne socotească pe noi, fiecare om, ca slujitori ai lui Hristos şi iconomi ai tainelor lui Dumnezeu."*** 1 Cor. 4,v1. Şi, nu numai că a predicat dar a şi făcut ceea ce a predicat pentru că a pus preţ mai mare pe Cuvântul Vieţii, decât pe propria sa viaţă.

De la sfântul apostol Pavel au rămas Biserici lui Hristos, paisprezece epistole în care găsim puternice lecţii de credinţă, jertfă şi remedii spirituale de purificare a creştinului şi a poporului născut din jertfa lui Iisus pe cruce.

Dacă sfântul apostol Petru a asigurat şi continuă să asigure, prin urmaşi săi, papi de la Roma, unitatea Biserici, sfântul apostol Pavel este cel care, prin neobositul său

elan spiritual, cu care a propovăduit, a asigurat, până la cea de a doua venire a lui Iisus, catolicitatea Biserici, după cum ne rugăm şi în simbolul Credinţei.

Sfântul apostol Pavel, moare în aceeaşi zi şi în acelaşi an, 29 iunie 67, tot la Roma şi tot din porunca aceluiaşi tiran, împăratul Nero, care ordonă decapitarea acestuia, "cinste" de care beneficiază ca cetăţean roman, şi nu răstignirea, care era unealta morţi pentru ceilalţi cetăţeni ai imperiului.

Aşadar, ziua de 29 iunie a fiecărui an are semnificaţia celebrării plecării la Domnul a celor doi corifei ai Biserici lui Hristos, pe care l-au slujit cu dârzenie şi sacrificiu suprem, dar şi celebrarea unicităţii şi catolicităţii (universalităţii) Bisericii întemeiate de Iisus pe piatra credinţei, sfântul apostol Petru, ce este asigurată, incontinuare, de către urmaşii lui Petru, papi de la Roma.

Sfântul apostol Petru a păcătuit odată şi pentru aceasta a plâns toată viaţa sa, tu, care păcătuieşti tot timpul de ce nu plângi niciodată?! Amin.

“Biserica începe să fie din ce în ce mai prigonită. Să nu credeţi că vremea muceniciei a apus, ci îşi arată din nou zorile…” Cuvinte însufleţitoare la sărbătoarea Sfinţilor Petru şi Pavel ale Părintelui Hrisostom de la Putna (audio şi text)

Sfinţii Petru şi Pavel, marii râvnitori şi iubitori de Dumnezeu şi apostolii transformaţi de Hristos, înaintemergătorii noştri pe “drumul întoarcerii către inima lui Dumnezeu”

***

Predica Părintelui Hrisostom de la Mănăstirea Putna la sărbătoarea Sfinţilor apostoli Petru şi Pavel (2014):

https://www.youtube.com/watch?v=juPVx7qG0Ys

(transcript parţial)

[…]

“… Şi l-a trimis [pe Saul] spre a fi botezat. Şi botezându-se şi stând, după cum spune Tradiţia, în Arabia timp de 3 ani a fost învăţat de Însuşi Dumnezeu şi a devenit “Pavel”, care se tâlcuieşte “cel simplu, cel mic, cel umil“. A devenit Pavel, cel care a fost ridicat la cel de-al treilea cer, cu trupul său cu sufletul, nu ştim, doar

Dumnezeu ştie, auzind “cuvinte de nespus, pe care nu se cuvine omului să le grăiască”.

Aceşti doi mari luminători s-au transformat radical: pe acel Petru pe care-l ştiam noi aprig, îl găsim mai blând decât toţi ceilalţi în scrierile lui de după aceea! Citiţi-i epistolele, fraţi creştini, şi veţi vedea blândeţea pocăinţei, nu asprimea râvnei izolate.

Îl vedem pe Pavel, deşi se socoteşte cel mai mic şi nevrednic de a fi numit apostol şi întâiul dintre păcătoşi, îl vedem pe Pavel că luminează toată lumea, deoarece despre el a zis Hristos că este “vas ales” pentru purtarea numelui Său.

Dacă aţi ascultat sau aţi citit acatistul, aţi găsit cum frumos spune acolo Biserica către Pavel: “Prin tine eu m-am logodit cu Mirele meu, Hristos” [Bucură-te, cel prin care lui Hristos m-am logodit”].

Auziţi! Biserica întreagă îi este datoare lui Pavel şi noi, mădulare, fiecare în parte, ale acestui trup, care este Biserica, suntem datori cu atât mai mult să-i cinstim pe aceşti doi mari luminători.

Înţelegem aşadar că pocaință nu înseamnă lupta de unul singur, nu înseamnă să căutăm în noi forţa de a ne ridica către Dumnezeu, ci să o căutăm în Hristos pe Care-L urmăm, să urmăm drumul de întoarcere către inima lui Dumnezeu. Acest lucru ni-l arată aceşti apostoli în ziua de astăzi.

Este adevărat: multă întristare, multă prigoană, mult chin pe nedrept suferim astăzi… Biserica este şi începe să fie din ce în ce mai prigonită. Să nu credeţi că vremea muceniciei a apus! Nu, iată că îşi arată zorile această vreme a muceniciei. Că este albă sau este însângerată, Dumnezeu va hotărî, însă noi trăind aceste zile, aşteptăm ziua Domnului, după cuvântul psalmistului: “Aşteptând, am aşteptat…”

Aceste zile sunt pline de întristare, dar îl avem pe Sfântul apostol Petru care spune că “e un dar acesta, ca de dragul lui Dumnezeu să sufere cineva întristare şi să rabde pe nedrept” (I Petru 2, 19). şi că este voia lui Dumnezeu ca cineva să sufere pe nedrept, având ochii îndreptaţi către El.

Suntem îngropaţi sub griji, sub probleme, sub atacuri de tot felul? Suntem din ce în ce mai neputincioşi, ne vedem mai slabi decât am fost vreodată? Îl avem pe Sfântul Pavel care zice: “Când sunt slab, atunci sunt tare“ şi: “Toate le pot în Hristos, care mă întăreşte“.

Suntem amăgiţi de cele ce se întâmplă în jurul nostru, plăcerile sunt prea mari pentru a le putea rezista? Îl avem iarăşi pe Sfântul Pavel, care spune: “Eu pe toate acestea le socotesc drept gunoaie faţă de înălţimea cunoaşterii lui Dumnezeu“.

Şi spune mai departe Sfântul Pavel, uitându-se către neputinţa noastră şi smerindu-se: “Fraţilor, eu încă nu socotesc să o fi cucerit [desăvârşirea], dar una fac: uitând cele ce sunt în urma mea, şi tinzând către cele dinainte, alerg la ţintă, la răsplata chemării de sus, a lui Dumnezeu, întru Hristos Iisus.”

Acest cuvânt să-l avem în faţa ochilor, iubiţi credincioşi, în aceste zile. Sunt zile de sfârşit, dar sfârşit care anunţă un început. Noi nu trebuie să aşteptăm sfârşitul ca păgânii, după acelaşi cuvânt al aceluiaşi Pavel: “Nu vreau să fiţi întru necunoştinţă, ca să nu fiţi deznădăjduiţi ca păgânii, care nu au nădejde”. Noi aşteptăm venirea lui Dumnezeu.

Vedeţi o asemănare, oare, fraţi creştini, intre înaintemergătorii celei de-a doua veniri ai lui Hristos, Sfinţii proroci Ilie şi Enoh, şi Sfinţii apostoli Petru şi Pavel? Ilie era arzător, aprig şi el ca Sfântul Petru, iar Enoh era blândeţea întruchipată.

Cel tare ca piatra şi cel umil, adică Sfinţii Petru şi Pavel, sunt înaintemergătorii noştri, sunt cei care ne însoţesc împreună pe acest drum al începutului, început care nu se va sfârşi niciodată, căci drumul acesta este către inima lui Dumnezeu.

Şi aş vrea, în încheiere, să repet cuvintele Sfântului apostol Petru, ultimele sale cuvinte rămase scrise, cu care şi-a încheiat ultima sa epistolă, pe care, iubiţi fraţi întru Hristos, să le primiţi, aşa cum şi sunt, ca un testament al său: “Dar noi aşteptăm, potrivit făgăduinţelor Lui, ceruri noi şi pământ nou, în care locuieşte dreptatea.

Pentru aceea, iubiţilor, aşteptând acestea, sârguiţi-vă să fiţi aflaţi de El în pace, fără prihană şi fără vină.

Şi îndelunga-răbdare a Domnului nostru socotiţi-o drept mântuire, precum v-a scris şi iubitul nostru frate Pavel după înţelepciunea dată lui, […]

Deci voi, iubiţilor, cunoscând acestea de mai înainte, păziţi-vă, ca nu cumva, lăsându-vă târâţi de rătăcirea celor fără de lege, să căderi din întărirea voastră, Ci creşteţi în har şi în cunoaşterea Domnului nostru şi Mântuitorului Iisus Hristos. A Lui este slava, acum şi în ziua veacului! Amin”.

Pr. Petroniu de la Prodromu - Cuvânt la Sfinţii apostoli Petru şi Pavel (29 iunie)

Cu ce cununi de laudă vom încununa după vrednicie pe marii apostoli ai lui Hristos, pe Petru şi pe Pavel? Pe aripile cunoştinţei de Dumnezeu, mâinile Evangheliei darului, râurile înţelepciunii, luminătorii lumii, trâmbiţele Teologiei; pe tâlcuitorii învăţăturii şi stricătorii înşelăciunii, pe săbiile Duhului cele înfricoşate şi stâlpii Bisericii: pe Petru, piatra credinţei şi pe Pavel, ritorul Bisericii lui Hristos!

Aşa se minunează Sfânta Biserică astăzi punându-ne înainte spre duhovnicească cinstire icoana marilor apostoli Petru şi Pavel, care ne-au adunat la această sfântă prăznuire. Să ne închinăm cu multă evlavie înaintea lor şi să ne învăţăm din pilda vieţii lor, care este chipul adevăratei slujiri a lui Hristos.

Sfântul apostol Petru a fost chemat de Domnul pe când pescuia cu fratele său Andrei pe lacul Ghenizaretului. „Veniţi după Mine, îi cheamă Domnul, şi vă voi face vânători de oameni” (Matei 4, 20), şi cei doi fraţi, lăsând mreaja şi luntrea, au mers îndată după El. Aşa îşi începe Petru ucenicia în Hristos, hotărât, fără ezitare, cu toată dăruirea. Cine ar mai face astăzi ca el? Să lase familie, casă, rude, să părăsească totul fără şovăire şi să urmeze chemării lui Hristos: „Veniţi după Mine!”

Odată, Mântuitorul, vrând să afle din gura ucenicilor ce cred ei despre Dânsul, îi întreabă: „Voi cine credeţi că sunt Eu?” Petru este cel dintâi, care răspunde hotărât: „Tu, eşti Hristosul, Fiul lui Dumnezeu cel viu”. Pentru care răspuns, Domnul îl fericeşte zicând: ***„Fericit eşti, Simone, că nu trup şi sânge ţi-a descoperit ţie aceasta, ci Tatăl Meu cel din ceruri. Şi-ţi zic ţie, că tu eşti Petru şi pe această piatră voi zidi Biserica Mea şi porţile iadului nu o vor birui” (Matei 16, 17-18).*** Pentru hotărârea, dârzenia, sinceritatea şi dăruirea sa, Mântuitorul îl împodobeşte cu acest titlu de cinste: „Piatră a credinţei”.

Iată pe Petru cerând să meargă pe ape: „Doamne, porunceşte-mi să vin la Tine pe apă”, şi Petru merge pe apa învolburată a Ghenizaretului ca pe uscat.

În vremea spălării picioarelor, la Cina cea de Taină, numai Petru se împotriveşte învăţătorului, Care le spală picioarele: „Cum, Doamne, Tu să-mi speli mie picioarele?”.

Şi tot el, plin de râvnă întru apărarea Stăpânului taie cu sabia urechea slugii arhiereului, în noaptea prinderii Domnului, în Ghetsimani.

După Pogorârea Sfântului Duh, Petru este un neobosit propovăduitor al Evangheliei. Iată pe pescarul cel neînvăţat, pe meşteşugarul cel zelos şi hotărât vânând dintr-o singură cuvântare trei mii de oameni; iată-l vindecând boalele şi neputinţele nu numai cu cuvântul, ci şi cu umbra. Iată-l întărind biserici şi cetăţi pe piatra credinţei, aducând la Hristos nenumărate mulţimi, începând de la Ierusalim până la Roma cea păgână, înfruntând şi ruşinând păgânătatea şi necredinţa. Nimic nu a fost în stare să-i înfrângă râvna şi arderea duhului. Doar ucigaşul împărat Nero a stăvilit-o prin răstignire. Dar şi în moarte s-a arătat dârz: „Să nu fiu răstignit ca Domnul şi învăţătorul meu, nu sunt vrednic de aşa cinste“, şi a fost răstignit cu capul în jos.

„Iisus a înfipt crucea în pământul pe care l-a răscumpărat; Petru o înrădăcinează în cer, privind răsturnat împărăţia, ale cărei chei îi fusese încredinţate. Iisus atârnă cu toată greutatea spre pământ, ca un rod pe ramură. Dar Petru este răstignit mai jos, ca o ancoră deasupra adâncului. Ancora vie a Bisericii, cea întărită pe mărturisirea lui“ (Claudel).

Petru, piatra credinţei! Pe această piatră s-a zidit Biserica lui Hristos şi nici porţile iadului nu o vor birui.

***

Sfântul apostol Pavel, numit Saul înainte de chemarea la apostolat, a fost întru început un prigonitor al creştinilor. Îl vedem păzind hainele celor ce ucideau cu pietre pe Sfântul arhidiacon Ştefan, lângă zidurile Ierusalimului. Iar mai apoi, el însuşi este cel ce suflă cu ameninţare şi ucidere împotriva ucenicilor Domnului (Faptele Apostolilor 9, 1). Dar a dobândit milă de la Hristos, pentru că nu din răutate, ci din neştiinţă lucra astfel şi prin chemarea minunată de pe drumul Damascului a fost ales spre slujire, ca să poarte numele Domnului înaintea neamurilor celor păgâne (Faptele Apostolilor 9, 15).

Iată-l pe Pavel în slujba lui Hristos! După ce s-a dăruit pe sine cu totul lui Dumnezeu, I-a adus un şi mai mare dar: popoare, continente, mări, lumea întreagă. Căci mergând asupra ţărilor greceşti, în ţările barbare şi străbătând întreg pământul, zbura ca un vultur, smulgând rădăcinile păcatului, izgonind neştiinţa, ducând lumina adevărului.

Ce jertfă poate fi asemenea celei a lui Pavel, pe care el a jertfit-o cu sabia Duhului Sfânt şi a adus-o lui Hristos pe altarul cel mai înalt decât cerurile? Iată-l alergând neobosit în vestirea Evangheliei, din Ierusalim în Asia Mică, de aici în Europa, înfigând sabia Crucii în inima păgânismului, în Atena; adunând ajutoare pentru cei lipsiţi, întemeind şi întărind comunităţi creştine, cu cuvântul şi cu fapta şi cu scrisul.

În Asia fiind, scrie celor din Corint, mustrându-i pentru păcatele lor, că „nedrepţii, desfrânaţii, beţivii şi lacomii n-au împărtăşire cu Hristos.“ Din Corint trimite romanilor dar duhovnicesc spre întărire învăţându-i că „nu auzitorii, ci plinitorii Legii se vor mântui.”

Din temniţele Romei scrie celor din Asia, efesenilor, filipenilor şi colosenilor, întărindu-i în Evanghelie.

Străbate Asia, Europa şi ajunge până în Spania propovăduind pe Hristos cel răstignit, iar în cele din urmă, după grele necazuri şi temniţă, îşi sfârşeşte viaţa mucenicește, tăindu-i-se capul cu sabia.

O, minunată alergare la Hristos! Mii şi zeci de mii de kilometri în necazuri, boală, oboseală, bătăi şi primejdii de tot felul, fără să-i ostenească picioarele, fără să i se înmoaie limba de vestirea Evangheliei! „Oare cine mă va despărţi de dragostea lui Hristos?“.

O minunată roadă a dragostei celei desăvârşite! Pentru că în mai puţin de 30 de ani a putut să aducă la Adevăr pe greci, pe sciţi, pe romani, din dragostea de Hristos şi de fraţii pentru care ar fi voit să fie anatema! O, minunată dragoste, care a făcut pe Pavel să se facă tuturor toate, ca pe toţi să-i dobândească!

Pavel, ritorul cel iscusit al Bisericii şi cântăreţul cel sublim al dragostei: ***„De aş grăi în limbi omeneşti şi îngereşti, iar dragoste nu am, m-am făcut aramă sunătoare şi chimval răsunător. De aş avea darul proorociei, de aş şti toate tainele, de aş avea toate cunoştinţele şi de aş avea toată credinţa încât să mut şi munţii, iar dragoste nu am, nimic nu sunt. Şi de mi-aş împărţi toată avuţia şi de mi-aş da şi trupul să mi-l ardă, fără dragoste la nimic nu-mi foloseşte" (1 Corinteni, 13).***

Aceştia sunt, iubiţi credincioşi, luceferii pe care îi prăznuieşte astăzi creştinătatea, pe care Mântuitorul i-a încununat cu negrăită slavă, iar Biserica în cântări de laudă îi fericeşte zicând:
Bucură-te, Petre apostole, piatra Credinţei!
Bucură-te, Pavele apostole, ritore al Bisericii!

Prăznuind cu cântări de laude pe mai marii apostolilor, Biserica ne pune înainte icoana adevăratei slujiri a lui Hristos. Pentru că viaţa creştină aceasta este viaţă în Hristos, slujire apostolească.

Dar sfinţii apostoli nu au ajuns dintr-o dată la această înălţime, ci au pornit din condiţii mult asemănătoare cu ale noastre.

⇒ *Petru era un simplu pescar pe lacul Galileii, iar*
⇒ *Pavel împletitor de corturi şi pe deasupra slab trupeşte şi bolnăvicios.*

Apoi nu au fost scutiţi de păcate şi de grele căderi.

⇒ *Petru, ucenic apropiat al Domnului, martor al atâtor minuni şi văzător al slavei dumnezeieşti pe muntele Taborului, de trei ori s-a lepădat de Domnul şi învăţătorul, în vremea patimilor: „Nu-L cunosc, nu-L ştiu!"*
⇒ *Dar Pavel? Cu ce pornire şi vifor prigonea pe creştini? Însuşi Domnul îl mustră pe drumul Damascului: „Saule, de ce Mă prigoneşti?"*

Ca şi noi, s-au împărtăşit de aceleaşi daruri. Pentru că acelaşi Duh Sfânt, Care S-a pogorât peste apostoli la Cincizecime, îl primim şi noi prin sfintele taine ale Botezului şi Mirungerii.

„Oare nu ştiţi, că sunteţi temple ale Duhului Sfânt?” ne întreabă Sfântul apostol Pavel.

Dacă prin aceste trăsături apostolii nu se deosebesc prea mult de noi, apoi prin altele cât de departe suntem noi de dânşii! Au căzut, s-au rătăcit, dar odată ce au regăsit pe Hristos, nimic nu i-a mai putut despărţi cu dragostea de Dânsul.

„La cine să ne ducem, Doamne?”, răspunde Petru, când unii dintre ucenici începuseră să părăsească pe învăţătorul, ***„pentru că numai Tu ai cuvintele vieţii veşnice şi noi am crezut şi am cunoscut că Tu eşti Hristos, Fiul lui Dumnezeu celui viu.“***

Iar Pavel mărturiseşte cu tărie: ***„Cine ne va despărţi de dragostea lui Hristos? Necazul sau strâmtorarea sau prigoana, sau sabia, sau foametea, sau golătatea? Nu! Nici moartea, nici viaţa, nici îngerii, nici cele de acum, nici cele viitoare, nimeni, dar absolut nimeni nu va putea să ne despartă de dragostea lui Hristos” (Romani 8, 35).***

Dar dragostea de Hristos însemnează trăire cu El, pătimire cu El, răstignire împreună cu El. Dacă zicem altfel, ni se împotriveşte Pavel, care aşa a slujit: ***„în osteneli mai mult, în bătăi peste măsură, în temniţă mai mult, la moarte adeseori, bătut cu toiege şi cu pietre, în primejdii pe mare şi pe uscat; osteneli, trudă, în privegheri de multe ori, în foame şi sete, în frig şi golătate“ (2 Corinteni).***

Şi asta nu numai o vreme, ci toată viaţa. Aşa au urmat pe Hristos sfinţii apostoli, aşa şi creştinii de după ei şi de totdeauna.

Viaţa monahicească şi pentru o pricină ca aceasta este o viaţă aspră şi cu nevoinţe, ca măcar prin puţine suferinţe monahul să se asemene cu Hristos. De aceea, monahul se leapădă de avuţii şi trăieşte în sărăcie, ca să fie asemenea cu Cel ce a sărăcit pentru noi; se leapădă de voia sa, ca să fie ascultător Celui ce a fost ascultător până la moarte Tatălui Ceresc; îşi chinuieşte trupul prin post, prin deasa plecare a genunchilor, prin lacrimi şi privegheri, pentru ca măcar aşa să simtă cât de puţin durerile răstignirii.

Da, ca să slujeşti lui Hristos, ca să fii ucenic al Lui, trebuie să fii mistuit de dragostea Lui, trebuie să suferi şi să te răstigneşti împreună cu El; să-ţi răstigneşti toate patimile şi stricăciunile din tine. Aşa au slujit apostolii şi toţi sfinţii, pe care Biserica ni-i pune înainte, pildă de urmat.

„Fiţi următori ai mei, precum şi eu sunt al lui Hristos”, ne îndeamnă Sfântul apostol Pavel astăzi, iar Hristos ne cheamă azi şi de-a pururea ca şi pe Petru: „Veniţi după Mine şi Eu vă voi odihni pe voi, că jugul Meu este bun şi sarcina Mea uşoară.”

Iar Sfântul Ioan Gură de Aur ne încurajează zicând că dacă avem râvnă pentru virtute, nimic nu ne poate împiedica să fim asemenea cu Pavel. Nu numai harul a făcut din el ceea ce a fost, ci şi dragostea lui, râvna lui întru slujirea lui Hristos şi întru purtarea Crucii.

De aceea şi noi, uitându-ne la pilda marilor apostoli, să zicem împreună cu ei: Cine oare ne va despărţi de dragostea lui Hristos? Iar de suntem ai lui Hristos, apoi să ne răstignim împreună cu trupul şi patimile şi poftele lui. Ca să ne facem vrednici ucenici ai lui Hristos, cu rugăciunile Sfinţilor şi marilor apostoli Petru şi Pavel, pe care îi prăznuim astăzi. Amin.

(din: Părintele Petroniu de la Prodromu, Editura Bizantină, Bucureşti, 2015)

Fericitul Filotei Zervakos - Predici la Sfinţii apostoli Petru şi Pavel

Predică la praznicul celor întâi între apostoli, Petru şi Pavel

Preacuvioşi şi iubitori de praznice monahi, iubitorilor de Hristos fraţi, încă o dată pomenirea de astăzi a înţelepţilor, de Dumnezeu propovăduitorilor, prea slăviţilor cei întâi între apostoli Petru şi Pavel, ne adună în această cinstită şi sfântă biserică.

Veniţi, prea cuvioşi părinţi. Veniţi, fraţilor iubitori de praznice, ca pe învăţătorii şi luminătorii, pe propovăduitorii Evangheliei, pe călăuzitorii mântuirii noastre, pe mijlocitorii sufletelor noastre să-i elogiem, să-i slăvim, să-i lăudăm, să-i cinstim şi să-i prea mărim.

Dar ce laudă se cuvine a aduce lui Petru şi Pavel? Cu ce cântări să-i pomenim? Cu ce cuvinte să-i lăudăm? Căci e cu putinţă să povestim toate chinurile şi mâhnirile îndurate? E cu putinţă să pomenim toate luptele lor pentru Evanghelia lui Hristos, greutăţile, piedicile, privegherile, relele potrivnice ca înfometarea şi însetarea, sărăcia şi golătatea, lovirile cu toiege, cu pietre, călătoriile, pe uscat sau pe mare?

Este nevoie de o limbă de aur, cerească, cu adevărat o limbă de teolog. Să-i lăudăm după vrednicie şi să prea mărim luptele lor împreună cu învăţătorii Bisericii. Cu limba cea bine glăsuitoare a Sfântului Ioan Gură de Aur, cu descoperitorul celor

cereşti Vasile, cu teologul Treimii, Grigorie. Eu, ca un neînvăţat şi necunoscător nu îndrăznesc să-mi iau o asemenea răspundere. Numai mă mir şi sunt minunat în sinea mea cum cei astăzi prăznuiţi de noi, dumnezeieştii apostoli au făcut aşa de mari şi de extraordinare minuni! Şi cine nu se minunează de acestea?

Să ne amintim, fraţilor, ce a fost înainte apostolul Petru? Pescar. Nu ştia nimic altceva decât să pescuiască; să prindă peşte cu vergeaua în Marea Tiberiadei sau lacul Ghenizaret şi deodată îl vedem cum propovăduieşte în întreaga lume. Atâta bucurie şi dulceaţă aveau cuvintele lui, încât la o singură cuvântare a sa s-au întors trei mii de suflete, la alta cinci mii şi s-au botezat.

Neînfricat şi cu îndrăzneală a apărut înaintea împăraţilor, a tiranilor, a învăţătorilor şi a judecătorilor, şi neînduplecat a rămas în ameninţări şi primejdii. Plin de râvnă şi neobosit, chiar bătrân fiind, a început propovăduirea din Ierusalim, a trecut prin Iudeea, Antiohia, Pont, Galatia, Bitinia, Capadochia, Europa şi Asia.

În Roma moare martir pentru Hristos, răstignit cu capul în jos sub împăratul Nero.

Ce a fost apostolul Pavel? Meşter care confecţiona corturi. Mai întâi a fost prigonitor al creştinismului. Mergând spre Damasc cu însărcinare împotriva creştinilor, la mijlocul drumului, dintr-o dată a strălucit o lumină care i-a orbit ochii trupului şi a auzit un glas spunându-i: „Saule, Saule, pentru ce Mă prigoneşti? Greu îţi este să izbeşti cu piciorul în ţepuşă”. Înfricoşat şi nedumerit, Pavel a zis: „Cine eşti Doamne?”, şi a auzit: „Sunt Iisus, Cel pe care-L prigoneşti”. „Ce voieşti să fac, Doamne?“, a zis Pavel. Atunci Domnul i-a poruncit să meargă în Damasc şi să-l găsească pe apostolul Anania.

După ce Pavel a fost condus într-acolo şi s-a botezat, i s-au deschis ochii sufletului şi trupului. Şi cel ce mai înainte era prigonitor s-a arătat mare apărător al creştinilor. Ca un vultur înaripat a străbătut întreaga lume propovăduind cuvântul lui Dumnezeu şi botezându-i pe cei credincioşi. Dumnezeu avea putere şi l-a găsit şi l-a întărit pe dumnezeiescul Pavel încât în fiecare zi murea trăind. „Nu mai trăiesc eu, ci Hristos trăieşte în mine“.

Văzând lucrurile de minune şi neobişnuite ce întreceau toate puterile omeneşti ale acestui apostol, cu dreptate dumnezeiescul Ioan Gură de Aur a spus într-o predică a sa că „nu se va mai naşte un alt Pavel”.

Luptele cu greutăţile lui pentru Evanghelie depăşesc orice închipuire; primejdiile, mâhnirile, supărările şi întristările, relele pătimiri sunt greu de descris.

Atât de mult s-a înflăcărat de dragostea către Dumnezeu, încât mereu s-a socotit un nimic, în timp ce credea că Hristos câştiga.

Scriindu-le romanilor şi îndemnându-i pe aceştia să-L iubească pe Dumnezeu, le zice: ***„Cine ne va despărţi pe noi de iubirea lui Hristos? Necazul, sau strâmtorarea, sau prigoana, sau foametea, sau lipsa de îmbrăcăminte, sau primejdia, sau sabia Precum este scris: «Pentru Tine suntem omorâţi toată ziua, socotiţi am fost ca nişte oi de junghiere». Dar în toate acestea suntem mai mult decât binuitori, prin Acela Care ne-a iubit. Căci sunt încredinţat că nici moartea, nici viaţa, nici îngerii, nici stăpânirile, nici cele de acum, nici cele ce vor fi, nici puterile, nici înălţimea, nici adâncul şi nici o altă făptură nu va putea să ne despartă pe noi de dragostea lui Dumnezeu, cea întru Hristos Iisus, Domnul nostru“ (Romani 8, 35-39).***

Aţi auzit în această pericopă din epistola acestui apostol durerile, necazurile, greutăţile, închisorile, primejdiile, naufragiile şi moartea; şi în afară de astea a avut şi grija bisericilor din întreaga lume.

Aţi auzit, iubiţii mei, pe scurt, faptele minunate ale celor întâi între apostoli. Cum a fost cu putinţă să ducă la împlinire atâtea sarcini de neimaginat? Prin ce mijloace? Cu siguranţă prin credinţă. Toate minunile şi semnele făcute de Sfinţii apostoli şi de toţi sfinţii au fost făcute din credinţă. Prin credinţă înţelegem întreaga lor lucrare.

Prin credinţă, sfinţii, aşa cum zice Sfântul apostol Pavel, ***“au biruit împăraţii, au făcut dreptate, au dobândit făgăduinţele, au astupat gurile leilor, au stins puterea focului, au scăpat de ascuţişul sabiei, s-au întărit în slăbiciune, s-au făcut puternici în războaie, au întors taberele vrăjmaşilor în fugă… Iar alţii au suferit batjocură şi bici, ba chiar lanţuri şi închisoare. Au fost ucişi cu pietre, au fost puşi la cazne, au fost tăiaţi cu fierăstrăul, au murit ucişi cu sabia, au pribegit în piei de oaie şi în piei de capră, lipsiţi, strâmtoraţi, rău primiţi. Ei, de care lumea nu era vrednică, au rătăcit în pustiu, în munţi, în peşteri şi în crăpăturile pământului” (Evrei 11, 33-38).***

Aceasta este credinţa sfinţilor, însă care este credinţa noastră, a creştinilor de astăzi, să ne întrebăm. Oamenii se împart în două clase: cei cu carte şi cei fără carte. Să vedem care e credinţa celor fără carte. Poate la aceştia vom găsi adevărata credinţă, căci şi Sfinţii apostoli au fost fără carte, dar au avut credinţă, şi credinţă, şi fapte. Cu totul altfel îi văd pe creştinii de azi fără carte, în afara câtorva excepţii; majoritatea sunt necredincioşi, nici măcar ştiind că există Dumnezeu şi ce este

credinţa. Nici măcar un „slavă Domnului” sau „Sfinte Dumnezeu” nu ştiu să zică. Poate fiind neînvăţaţi nu pot învăţa „Crezul” sau „Tatăl nostru” sau „Slavă Tatălui”? Mă întreb cum pot învăţa atunci atâtea poveşti şi bârfe, atâtea cântece depravate, atâtea dansuri şi multe altele?

Cauza este în ticăloşia şi netrebnicia părinţilor care nu s-au îngrijit să-i înveţe pe copiii lor frica lui Dumnezeu de mici şi să-i înveţe „Tatăl nostru”, „Crezul”, „Născătoare de Dumnezeu” şi alte rugăciuni din care, puţin câte puţin, de mic se face omul bun creştin şi folositor în comunitate, însă s-au îngrijit să-i înveţe dansuri şi destrăbălări, poveşti. Cred că atunci când îi învaţă pe copii cântece deşanţate şi dansuri, să sară ca ţapii şi ca iezii este o mare fericire, însă din aceste cauze se distrug copiii lor, căci devin imorali, destrăbălaţi, trufaşi şi risipitori. Se fac hulitori şi depravaţi şi dăunători societăţii. Aşa că la cei neştiutori de carte n-am prea găsit credinţa.

Să vedem acum dacă la cei şcoliţi voi găsi credinţă, deoarece sunt cercetători, filosofi, învaţă multe şi cunosc multe. Aceştia ar trebui să ne înveţe şi pe noi credinţa. Dar ce văd? Aici văd cu desăvârşire necredinţă. Cu puţine excepţii, majoritatea sunt buşteni. Vezi elevi de gimnaziu, studenţi, profesori, doctori, avocaţi că nu ştiu nici să zică ce e credinţa. Nu ştiu dacă cunosc măcar „Crezul” sau „Tatăl nostru” şi dacă-l zic măcar o dată în an. Dar niciodată aceştia nu se roagă. Se ruşinează să-şi facă semnul Sfintei Cruci sau poate nici nu ştiu să-l facă. Dacă i-aţi vedea cum intră în biserică şi cum se închină, v-aţi întrista şi aţi zice că sunt subnutriţi, că n-au vlagă în ei, păcat de atâta învăţătură.

Ce să zicem de mii dintre aceşti filosofi care, crezându-se pe ei deplin înţelepţi faţă de ceilalţi, încearcă să demonstreze că nu există Dumnezeu. Alţii, cu mult mai învăţaţi decât ceilalţi, încearcă să dovedească că nu Dumnezeu l-a făcut pe om, ci că omul se trage din urangutan. Ce să zicem de aceştia care flecăresc astfel ? Eu sunt de părere şi judec astfel: să cerem la guvern, dacă aceştia învaţă şi ceilalţi cred că omul coboară din urangutan, să-i închidă la grădina zoologică, alături de animalele cu care susţin că se aseamănă.

Dar pentru că mulţi vor zice că a crede nu înseamnă numaidecât să ştie cineva „Tatăl nostru” sau „Crezul” sau să-şi facă cruce corect, ci să facă fapte bune, să cercetăm şi faptele creştinilor. Sunt unii care zic că sunt credincioşi, că ei cred în Dumnezeu, merg la biserică, aprind lumânări, îşi fac cruce; dacă le zici un cuvânt mai aspru sau le zici ceva de viaţa lor sau le pui vreo condiţie, îndată sar şi încep să hulească numele lui Hristos, al Maicii Domnului, sfânta cruce. Alţii la fel zic că ei

cred, dar dacă li se întâmplă vreun necaz, imediat încep şi-l blesteamă pe Dumnezeu.

Comercianţii, ori ca să recupereze vreo pagubă, ori din lăcomie, udă peştele uscat cu apă, să tragă la cântar. Pun pământ în linte sau în cereale şi pietricele în fasole. Vezi pe alţii care, ca să-şi termine treaba, încep seceratul duminică după-amiaza. Nu ţin nici duminică, nici sărbătoare. Acesta e semn al deplinei necredinţe şi nesimţiri.

Ce văd, ce aud la ţăranii neînvăţaţi, la săteni: hule, vorbe spurcate, furturi. Ce văd la cei bogaţi, la negustori: lăcomie, hoţie, iubire de argint. Ce văd la mai-marii lor: egoism, aroganţă, linguşeli, viclenie, prefăcătorie. La nici unul, nici la popor, nici la preoţi nu vede nimeni decât neglijenţă, trândăvie, corupţie, imobilism şi se mai aşteaptă progres. Aşteaptă să se liniştească războaiele, supărările, necazurile.

Am zis-o, o zic şi o voi spune: doar atunci vor înceta suferinţele noastre când ne vom pocăi, când ne vom face cuviincioşi.

Nu rătăciţi, iubiţii mei, hotărârea lui Dumnezeu împotriva păcătoşilor e zisă: „Dacă păziţi poruncile Mele, vă veţi hrăni cu bunătăţile pământului, dacă nu, sabie va cădea peste voi". „Păzeşte, Doamne, pe cei ce Te iubesc pe Tine şi pe toţi păcătoşii nimiceşte-i". „Piară păcătoşii de pe pământ şi cei fără de lege ca să nu mai fie".

Spre a nu-i urma pe cei păcătoşi, să ne rugăm lui Dumnezeu şi Tatăl Cel ceresc, cu pocăinţă şi lacrimi să-l implorăm ca să aibă milă de noi.

Prea bunule, Iubitorule de oameni, Preaîndurate, Multmilostive Doamne, care pentru noi oamenii şi pentru a noastră mântuire Te-ai făcut om asemenea nouă, afară de păcat, pentru a ne elibera pe noi, păcătoşii şi vrăjmaşii lui Dumnezeu Tatăl, pentru rugăciunile prea binecuvântatei Stăpânei noastre Născătoarea de Dumnezeu şi Fecioara Maria, cu ale tuturor sfinţilor şi îndeosebi ale celor întâi între apostoli, Petru şi Pavel, miluieşte-ne, luminează-ne şi ne mântuieşte pe noi. Amin.

***

Altă predică la Sfinţii apostoli Petru şi Pavel (despre educaţia copiilor)

Din nou, prăznuirea prea înţelepţilor şi de Dumnezeu propovăduitorilor apostoli Petru şi Pavel ne-a adunat în această sfântă biserică. Vă preţuiesc bunăvoinţa şi

evlavia iubiţi credincioşi. Desigur, cu toţii ne-am adunat din cinstirea şi evlavia ce o avem către sfinţii apostoli. De laudă este evlavia pe care o arătaţi, dar nu-i bucură aceasta într-atât pe cât îi bucură faptul de a ne face oameni buni şi cu minte şi de a păzi legea şi poruncile Domnului şi învăţăturile Sfinţilor apostoli şi a Sfinţilor Părinţi ale sfintei noastre Biserici.

Şi cum e cu putinţă să devină omul bun şi cuviincios? Este cu putinţă tuturor să se facă buni? Despre aceasta doresc să vorbesc astăzi şi, cu rugăciunile părintelui meu duhovnic şi ale maicilor, vreau să arăt cum poate omul să se facă bun, cuviincios şi folositor sieşi şi societăţii.

Mulţi oameni susţin sus şi tare că omul din fire se face bun sau rău, însă sunt înşelaţi, căci a zice şi a susţine că omul din fire se face rău este o hulă şi blasfemie împotriva lui Dumnezeu. Dumnezeu toate le-a făcut bune foarte. Virtutea este din firea omului. Răul este potrivnic firii.

Dumnezeu l-a făcut pe om „după chipul Său şi după asemănare”. Zicând „după chip şi asemănare” nu înseamnă că Dumnezeu are chip de om. Dumnezeu este fără de formă, mai presus de orice idee, de orice descoperire, de orice descriere, de orice definire.

Omul este numit „după chipul lui Dumnezeu” după sufletul său, după mintea lui, raţiunea lui, voinţa sa.

⇒ *Este Dumnezeu bun, este cu putinţă şi omului dacă vrea să se facă bun.*
⇒ *Este Dumnezeu blând, are şi omul putinţă să se facă blând.*
⇒ *Este Dumnezeu milostiv, şi omul are posibilitatea de a se face milostiv.*

Pentru ce omul, de vreme ce îi este după fire să fie virtuos, de vreme ce are putinţă să se facă bun, nu se face? Cauza provine din indiferenţa părinţilor şi din puţina îngrijire pe care o dau educaţiei copiilor lor. Dacă părinţii educă copiii cu mare atenţie şi stăruinţă, nu este cu putinţă să ajungă decât oameni buni. Trebuie însă ca alături de educaţie şi pedagogie să le arate în primul rând exemplul bun prin ei înşişi. Adică cele bune pe care le sfătuiesc copiilor lor să le înfăptuiască ei întâi, căci dacă îi vor sfătui pe copiii lor, dar ei nu le vor făptui pe cele sfătuite, nu le vor fi de nici un folos copiilor lor.

Aud de multe ori pe mulţi că zic: copiii noştri sunt răi, nu ne ascultă, sunt dezordonaţi, se împotrivesc şi multe altele. Cum vreţi, iubiţii mei, să se facă copiii voştri buni, când voi, părinţii lor, duminicile şi sărbătorile nu mergeţi la biserică, dar mergeţi în cafenele şi în cârciumi, la cinematograf, teatru şi pe stadion şi conversaţi

fără oprire şi judecaţi şi osândiţi pe unul şi pe altul şi jucaţi cărţi şi vă îmbătaţi? Cum ar fi cu putinţă ca copiii voştri să se facă buni, dacă voi înşivă de multe ori chiar înaintea lor vă mâniaţi şi blestemaţi cele sfinte? Când vă însuşiţi ce nu-i al vostru şi-i nedreptăţiţi pe alţii? Când furaţi şi minţiţi, vă trufiţi şi înjuraţi? Când întreaga minte şi preocupare vă sunt la cele materiale? Iar grijă de suflet nu aveţi nici măcar ca să vă spovediţi, să vă împărtăşiţi, să vă rugaţi şi să citiţi cărţi morale şi duhovniceşti? Să vă iasă din cap, este cu neputinţă să se facă copiii voştri oameni buni dacă voi, părinţii lor, nu le daţi pildă bună. Şi dacă vreodată se întâmplă să iasă copii buni din părinţi răi, e o raritate. Pomul cel bun face roade bune şi părinţii buni fac copii buni.

În afară de exemplul bun, părinţii au datoria să-şi educe copiii din cea mai fragedă pruncie. Să-i înveţe frica lui Dumnezeu, să le taie relele obiceiuri şi porniri atunci când se arată, să nu-i răsfeţe şi să nu le împlinească dorinţele rele şi toate poftele.

Precum ceara moale primeşte orice sigiliu doreşti, la fel şi copilul mic, la vârstă fragedă îl formezi precum vrei. Pe hârtia albă, orice litere ai face, acestea rămân neşterse. Şi pe copil, orice îl înveţi şi-i arăţi de mic va rămâne neşters până îmbătrâneşte. La vârstă mică sfătuieşte-ţi copilul tău ca atunci când va creşte să-şi amintească sfatul tău.

De faptele în care se înalţă de mic, spune dumnezeiescul Grigorie, se va bucura la bătrâneţe omul, ori de bune, ori de rele.

Se învaţă de mic cu furatul, când se va mări se va bucura să fure. Chiar şi dacă se necinsteşte, sau este pedepsit, sau umilit, tot se bucură de cele rele. Se obişnuieşte să bea de mic, este bucuros să bea şi să se îmbete când creşte şi îmbătrâneşte, deşi vede că beţia îi dăunează. Se obişnuieşte să fumeze de mic, mai mare preferă şi să nu mănânce decât să se lipsească de tutun.

Tot astfel şi cu virtuţile. Dacă s-a învăţat careva de mic în biserică, şi când va creşte se va bucura să meargă. S-a învăţat cineva de mic să se roage, să se spovedească, să se împărtăşească, să fie milostiv, în acestea se va bucura şi atunci când va creşte şi va îmbătrâni. Doar că răul cu care se obişnuieşte cineva de mic atunci când acesta creşte se triplează.

Aşadar, toţi care vreţi ca fiii voştri să se facă oameni buni şi să vă desfătaţi de înaintarea lor în bine, obişnuiti-i de mici cu evlavia. Dacă vă îngrijiţi numai de cum să vă îmbogăţiţi copiii, cum să le lăsaţi moştenire, dar nu vă preocupaţi de educaţia

lor, şi voi sunteţi nefericiţi, şi copiii voştri vor ajunge nefericiţi şi dăunători loruşi şi societăţii.

***

Likurg, regele Spartei, vrând să arate concitadinilor săi pe viu că buna educaţie face posibil ca oamenii să ajungă virtuoşi, a închis pentru o vreme o căţea care a fătat, a luat un pui abia născut şi l-a dat unuia să-l înveţe cu vânatul şi pe altul l-a lăsat să devină lacom şi leneş. Mai târziu, într-o zi când erau adunaţi toţi, le-a pus în faţă pe cei doi câini şi a adus un iepure mic şi un vas cu mâncare. Câinele care fusese învăţat cu vânătoarea s-a aruncat după iepure, celălalt s-a aruncat la castron.

De vreme ce toţi cei strânşi se mirau foarte, Likurg le-a zis: „Ce vă minunaţi atât, obişnuinţele, bunele deprinderi, învăţăturile fac cu putinţă ca tinerii să se îmbogăţească cu multe roade ale virtuţii. Vedeţi cei doi câini? Amândoi sunt din aceeaşi mamă, însă de vreme ce au fost învăţaţi diferit, s-au şi comportat diferit”.

&&&

Vechii spartani aveau legea dată de Likurg ca atunci când copiii, tinerii făptuiau vreo abatere gravă să fie pedepsiţi părinţii lor. Dacă doi tineri ajungeau să se certe şi chiar să se bată în public, stăpânirea nu-i pedepsea pe tineri, ci pe părinţii lor că nu le-au dat o suficient de bună educaţie. Şi acesta era adevărul.

***

Ca să vă încredinţaţi pe deplin, ascultaţi următoarea pildă grăitoare. S-a auzit că o fată şi-a pierdut fecioria. Mă întreb cine a greşit: fata? Nu, mai mult a greşit mama. Căci dacă mama o educa strict din fragedă pruncie, nu ajungea fata să curvească. Atunci când fata de mică obişnuia să se îndeletnicească cu privitul pe fereastra să vadă tineri, atunci când s-a mărit şi a putut merge unde vrea şi cu cine vrea, atunci când a fugit la dansuri şi alte distracţii, atunci când umbla cu pieptul şi braţele goale, atunci când în toate acestea mama i-a dat voie şi nu a dat importanţă, atunci cu adevărat mama e cauza căderii fetei.

Dar poate spui tu, ca mamă: eu am sfătuit-o de multe ori, însă nu m-a ascultat. Dumnezeiescul Gură de Aur spune că acolo unde nu convinge cuvântul, vorba bună, convinge bătul. „Nu te ascultă fiul tău sau fata ta, educă-i cu bătul, supraveghează-i, ceartă-i, roagă-i”, spune Sfântul apostol Pavel.

[…]

Luaţi pildă şi voi, mamelor şi taţilor! Educaţi-vă copiii şi veţi vedea că se vor îndrepta. Pomul, atâta timp cât e tânăr, dacă suflă vântul tare, îl strâmbă; dacă-i punem arac, stă drept şi creşte drept, dacă însă nu-i punem şi se-ndoaie, rămâne pentru totdeauna îndoit, strâmb; dacă va creşte aşa şi va prinde rădăcini şi vom vrea să-l îndreptăm, atunci va trebui să-l ciuntim şi să-l tăiem.

La fel şi cu copiii mici: când sunt mici să-i întărim cu credinţă, în frica lui Dumnezeu, să-i împrejmuim şi să-i îngrădim cu învăţătura şi cu exemplul cel bun, până când le vor creşte rădăcini şi se vor înrădăcina în virtute şi buna cuviinţă, şi atunci nu se vor mai teme de primejdii. „în faptele în care se obişnuieşte în copilărie, în acelea va rămâne mereu”.

Am vrut multe să spun, iubiţilor, despre educaţia copiilor, dar ora fiind înaintată, termin aici cuvântul meu. Doar două istorioare pilduitoare mai aduc spre a se adeveri cu limpezime cât foloseşte educaţia, bună sau rea, la foloasele şi reuşita copiilor, la a ajunge oameni buni, folositori şi virtuoşi sau la a se nenoroci şi a ajunge oameni răi şi plini de năpastă.

***

S-a întâmplat odată că un tâlhar care făcuse multe jafuri şi răutăţi şi crime a fost condamnat la pedeapsă cu moartea.

În clipa când călăul era gata să-l decapiteze, tâlharul a rugat să i se dea voie să-şi vadă mama, căci avea un motiv important să o vadă.

I-au dat voie, a venit mama lui, care plângea nemângâiată şi-şi bătea pieptul. A chemat-o fiul său mai aproape spre a-i spune un cuvânt de taină. Dar când s-a apropiat, tâlharul a muşcat-o de ureche.

Înfricoşător tâlhar, a zis întreaga asistenţă, s-o rănească tocmai pe cea care l-a născut?

Tâlharul, netulburat, le-a zis: „Nu vă mai scandalizaţi! Dacă astăzi eu sunt pedepsit cu moartea, cauza acestui lucru este mama mea. Dacă ea, atunci când mic copil fiind, mă pedepsea când furam ouă de la vecini, dacă mă strunea la vreme, nu eram astăzi în această situaţie”.

Acum, dacă v-am arătat o pildă rea, să vă povestesc şi o pildă bună.

***

În Constantinopol, cu doi ani în urmă, trăia un stăpân bogat, care era şi foarte milostiv. Din multele fapte de milostenie şi din celelalte fapte bune, că aşa de multe erau, locuitorii l-au numit „milostivul” şi aşa îl ştiau toţi. Acesta avea o soţie virtuoasă, însă aceasta a murit de tânără şi l-a lăsat văduv. Nu s-a recăsătorit, ci s-a refugiat în faptele cele de milostenie şi în educaţia copilului, căruia i-a sădit în suflet bucuria virtuţii, precum pe pomul tânăr îl sădeşti şi-i adaugi diferite îngrăşăminte.

De vreme ce s-a mărit tânărul nostru, tatăl său într-o zi s-a îmbolnăvit şi urma să moară, aşa că l-a chemat pe fiul său şi i-a zis: „Fiule, eu voi muri în puţin timp, ce vrei să-ţi las? Vrei bogăţii, case, bani sau să le dau pe acestea săracilor şi să te las în grija lui Dumnezeu? Ce preferi, fiul meu, aurul sau pe Hristos?“

Ce credeţi că a răspuns fiul? Deoarece fusese învăţat spre bine şi spre virtute de către tatăl său, cu frica lui Dumnezeu, cu citirea Sfintelor Scripturi, a înţeles că omul, de e bogat, nu trebuie să-şi pună inima în bogăţii, căci de va muri nu va lua nimic cu sine. A înţeles că toată slava omului e ca floarea câmpului şi că deşertăciuni sunt toate cele omeneşti, care nu merg după moarte, unde nu este nici bogăţie, nici slavă.

Şi de vreme ce a înţeles toate acestea, a dat răspunsul înţelept: „Prefer, tată, a zis el, mai mult decât toate bunurile pământeşti, să rămân cu Hristos. Dacă le-aş avea pe toate şi nu L-aş avea pe Hristos, cu nimic nu mă voi folosi. Dacă însă Îl am pe Hristos apărător şi proniator, va fi cu putinţă să-mi dea toate câte-mi sunt de nevoie şi de folos, şi bunurile vremelnice mi le va da, şi pe cele veşnice”.

Auzind acestea tatăl şi bucurându-se foarte, a împărţit toate bogăţiile şi averile sale săracilor, fără să-i lase fiului său nici măcar un ban, şi şi-a dat sufletul în mâinile lui Dumnezeu.

A rămas fiui sărac şi de vreme ce nu mai avea cu ce să-şi agonisească cele de trebuinţă, s-a angajat cu ziua şi dădea de mâncare la animale fără să se mâhnească că tatăl său dăduse totul la săraci.

În acelaşi oraş trăia un bărbat cucernic şi virtuos care avea o singură fată, înţeleaptă şi foarte bună, de care avea mare grijă şi pe care voia s-o mărite. Pentru aceasta l-au rugat pe Dumnezeu de multe ori să le trimită un om cuviincios şi bun, căci mulţi ceruseră fata, însă părinţii nu fuseseră de acord.

Într-o duminică, cei doi părinţi l-au rugat pe Dumnezeu, zicând: Omul pe care l-ai hărăzit, Doamne, ca mire pentru fata noastră să-l găsim la uşa bisericii, înainte de a veni oamenii.

Au mers a doua zi la biserică dis de dimineaţă, înainte de a veni preotul, spre a-l întâlni pe tânărul hărăzit.

De abia au ajuns la biserică şi văd - o, minunile Tale, Hristoase Împărate! o, neţărmurita Ta purtare de grijă pe care o porţi celor ce nădăjduiesc în Tine! - văd pe acel tânăr, pe fiul omului bogat, al „milostivului”. Acesta, pentru că nu avea bani, era îmbrăcat tot cu hainele cu care-l lăsase tatăl său şi care acum erau aşa de rupte de muncă, încât vedeai prin ele.

Cum l-au văzut în asemenea stare şi nerecunoscand cine era, atât de tare s-au mâhnit, încât au început a spune: aşa de păcătoşi suntem, încât Dumnezeu ne-a părăsit! Nici n-ar fi vrut să-l salute, dar, din curiozitate, s-au apropiat şi l-au întrebat din ce motiv venise la biserică aşa de dimineaţă.

Tânărul cu faţa blândă şi glas dulce le-a zis: „Tatăl meu, pe lângă multe alte sfaturi bune pe care mi le-a dat cât timp a trăit şi apoi şi pe patul de moarte, mi-a spus să merg întotdeauna la biserică primul; şi eu mă străduiesc să împlinesc poruncile lui”.

„Şi cine a fost tatăl tău?”, l-a întrebat bărbatul.

„Cutare stăpân”, a explicat tânărul.

S-a minunat omul şi l-a întrebat: „Bogatul acela multmilostiv, acel om bun?” Căci fusese cunoscut tatăl său pentru faptele sale bune şi pentru virtuţile sale nu numai în Constantinopol, ci şi în împrejurimi.

„Da”, a răspuns tânărul.

„Şi cum, de vreme ce tatăl tău a fost atât de bogat, tu eşti atât de sărac şi aşa zdrenţăros?”

Tânărul le-a explicat: „Tatăl meu înainte de a muri m-a întrebat ce prefer să-mi lase, pe Hristos sau aurul său, iar eu L-am cerut pe Hristos, Cel purtător de grijă şi Atotbun. Şi auzind tatăl meu aşa, a împărţit tot ce avea la săraci. Eu însă sunt bucuros că în sudoarea frunţii îmi scot pâinea”.

Acestea auzindu-le, l-au îmbrăţişat pe tânăr şi i-au propus căsătoria, sărutându-l. „Bucură-te, i-au zis, căci, pentru că L-ai dorit pe Hristos, Acelaşi Hristos îţi dă acum şi bogăţie, şi pe fata noastră curată şi frumoasă spre a fi fericiţi”. Şi mulţumind lui Dumnezeu că le-a ascultat rugăciunea, l-au luat pe tânăr în casa lor, l-au făcut ginerele lor şi stăpân şi atotputernic peste toate cele ale lor…

&&&

Vedeţi, iubiţii mei, ce face buna educaţie şi învăţătura cea bună? Nu cereţi ca să puteţi lăsa bogăţii copiilor voştri, căci puteţi să-i nenorociţi. Bogăţia naşte trufie, lenea trândăvie, care este mama tuturor relelor.

Toate cele spuse despre părinţii trupeşti ne privesc şi pe noi, părinţii duhovniceşti, căci şi noi, arhierei şi preoţi, ca părinţi duhovniceşti, dacă nu le dăm exemplul cel bun fiilor noştri duhovniceşti şi celorlalţi creştini, dacă nu îi învăţăm cele bune, dacă nu-i sfătuim, dacă nu le cercetăm comportarea, dacă nu le îndreptăm păcatele, suntem şi noi răspunzători şi vom da răspuns în ziua judecăţii.

Învaţă-i pe cei credincioşi, sfătuieşte Sfântul apostol Pavel pe Timotei, nu fi nepăsător faţă de harul care este în tine… fă-te pildă credincioşilor cu cuvântul, cu purtarea, cu dragostea, cu duhul, cu credinţa, cu curăţia… ia aminte la citit, la îndemnat, la învăţătură… Propovăduieşte cuvântul, stăruieşte cu timp şi fără de timp, mustră, ceartă, îndeamnă…

Acestea sunt pentru părinţii cei duhovniceşti şi trupeşti. Astfel se folosesc copiii, ajungând să-şi cinstească, să-şi respecte şi să-şi asculte părinţii; tot astfel să facă şi creştinii faţă de ierarhi şi preoţi, ca părinţi ai lor duhovniceşti. Toţi copiii şi credincioşii care nu-şi cinstesc şi nu-şi respectă şi ascultă părinţii sfârşesc prin a fi oameni răi, fără de lege, nişte rataţi.

Dacă părinţii trupeşti şi duhovniceşti îşi hrănesc copiii cu sfaturi şi mustrări în Domnul, atunci şi copiii îi vor cinsti şi respecta, le vor asculta sfaturile şi mustrările şi astfel vor petrece restul vieţii în bucurie, fericire şi bunăstare, iar în veacul ce va să vie se vor învrednici de viaţa cea fără de sfârşit şi de împărăţia cea veşnică, de bunătăţile cele de negrăit, pe care ochii nu le-au văzut, urechile nu le-au auzit şi la inima omului n-au ajuns; cu aceste bunătăţi ne rugăm neîncetat să ne fericească, cu harul Său, Iubitorul de oameni Dumnezeul nostru, pentru rugăciunile Preacuratei Stăpânei noastre, de Dumnezeu Născătoarea, a sfinţilor celor întâi între apostoli Petru şi Pavel….

(în: "Călător spre cer - Viaţa şi predicile fericitului Filotei Zervakos", Editura Biserica Ortodoxă, Alexandria, 2002)

PS Visarion Răşinăreanul - Sărbătoarea Sfinţilor apostoli Petru şi Pavel

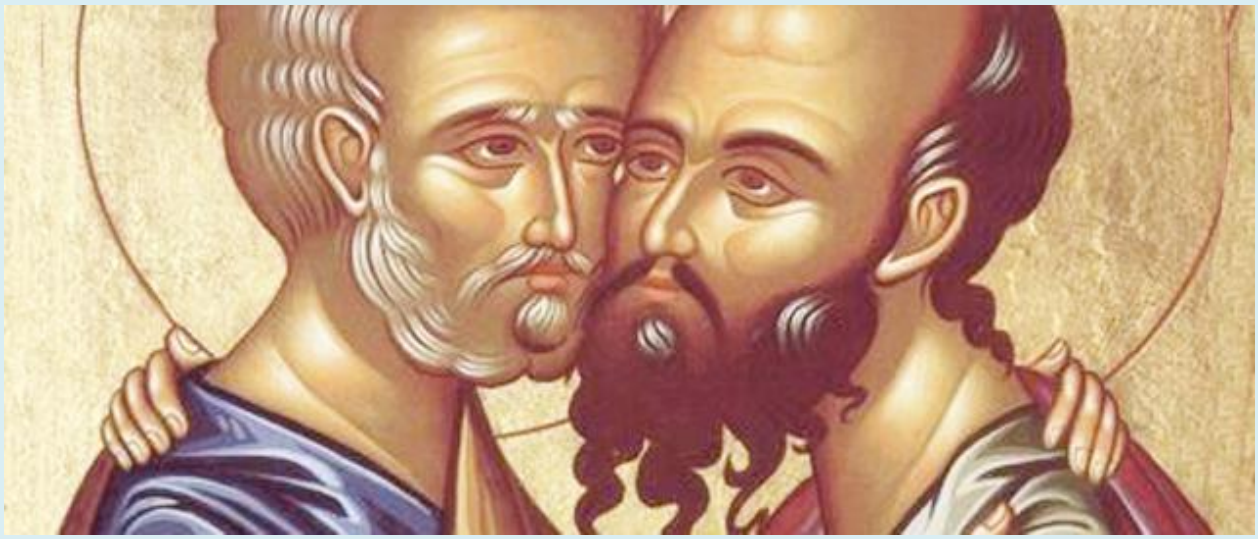

În plin miez de varã, când soarele dogoreşte pãmântul iar holdele se pleacã în bãtaia vântului, Biserica Creştină prăznuieşte în fiecare an, la 29 iunie pe unii dintre cei mai mari, mai cunoscuţi şi mai veneraţi dintre sfinţi şi anume pe Sfinţii apostoli Petru şi Pavel. E o sărbătoare cu profunde rezonanţe spirituale în sufletele creştinilor care cinstesc pe cei doi mari corifei ai Apostolilor, care şi-au închinat întreaga viaţă propovăduirii "cu timp şi fără timp" a Evangheliei lui Hristos, ba mai mult au pecetluit această lucrare cu sângele lor vărsat martiric pentru Hristos şi pentru Biserica Sa.

E o sărbătoare care datează încă din secolul II al erei creştine şi evlavia credincioşilor s-a materializat în ridicarea de biserici pe locul martirajului lor, iar imnografii creştini şi marii părinţi ai Bisericii s-au întrecut în a-i elogia pe cei doi apostoli care, prin cuvântul şi sângele lor, uniţi în Hristos, au plămădit Roma creştină şi Biserica întreagă.

Din Sfintele Evanghelii, cunoaştem că ***Sfântul Petru era originar din localitatea Betsaida din Galileea, fiind fiul lui Iona şi frate mai mare al lui Andrei cel dintâi chemat de Domnul la lucrarea apostoliei, şi se numea Simon, până când Mântuitorul i-a schimbat acest nume în Chefa sau Petru.***

Luând cunoştinţă de ideea mesianică, Sfântul Petru a devenit un adept zelos al acesteia şi este primul care l-a numit pe Iisus ***"Hristosul, Fiul lui Dumnezeu Celui Viu"*** (Matei 16, 17-19).

Biserica creştină este temeluitã pe credinţa tare ca piatra în dumnezeirea Mântuitorului Hristos, mãrturisitã de Sfântul Apostol Petru.

Dupã Pogorârea Sfântului Duh la Rusalii, ***Sfântul Petru este cel dintâi care vesteşte poporului evreu pe Iisus Hristos cel rãstignit şi înviat, îndemnându-i pe toţi la pocăinţă şi întoarcere la credinţă*** (Fapte 3, 19).

Din Ierusalim, dupã întemeierea Bisericii Creştine în ziua Cincizecimii Sfântul Petru a mers sã vestească Evanghelia Împărăţiei în Antiohia, Pont, Galiţia, Capadochia, Bitinia şi la Roma, unde a suferit şi moarte de martir la 29 iunie în anul 67.

Potrivit unei vechi tradiţii, Sfântul Petru a cerut sã fie rãstignit cu capul în jos, dorind sã arate deosebirea dintre chinurile sale şi cele ale dumnezeiescului sãu Învăţător.

Sfântul Petru a fost unul dintre cei trei apostoli pe care Mântuitorul Hristos i-a fãcut martori ai slavei Sale dumnezeieşti pe muntele Taborului.

De la Sfântul apostol Petru ne-au rãmas scrise în Canonul Noului Testament douã epistole sobornicesti, mult folositoare vieţii creştine.

Sfântul apostol Pavel, supranumit "apostolul neamurilor", pentru cã a predicat Evanghelia mai ales pãgânilor, s-a născut într-o familie de iudei bogaţi în Tarsul Ciliciei, primind o educaţie strãlucitã în şcoala rabinului Gamaliel.

La început, Saul, cãci aşa fusese numit la naştere, a fost un adept înfocat al legii mozaice şi un duşman de moarte al creştinilor.

Este cunoscutã întâmplarea petrecutã pe drumul Damascului, când, plecat sã-i persecute pe creştini, Saul se întâlneşte cu Iisus cel înviat şi se converteşte la creştinism devenind cum spune ***Fericitul Augustin*** ***"din lup miel, din persecutor înfocat un vestitor neobosit al Evangheliei, învăţător şi apostol al popoarelor."***

A propovãduit pe Hristos tuturor strãbãtând în trei cãlãtorii misionare toatã Asia, Spania, Britania şi Italia, înfiinţând comunităţi creştine, hirotonind episcopi, preoţi şi diaconi.

De la Sfântul apostol Pavel ne-au rãmas 14 epistole scrise cu diferite ocazii şi în timpuri diferite, din care emanã grijă neobositã a apostolului pentru propovãduirea şi pãstrarea nealteratã a învăţăturii creştine.

Ajungând la Roma a doua oarã, Sfântul Pavel a fost închis şi condamnat la moarte de cãtre crudul împărat Nero, tãindu-i-se capul şi câştigând în aceeaşi zi de 29 iunie a anului 67, împreunã cu Sfântul Petru cununa cea neveştejită a muceniciei.

Pe locul unde a fost rãstignit în Roma Sfântul Petru, în circul neronian acum se ridicã basilica Sfântul Petru, iar în locul martiriului Sfântul Pavel de pe via Ostia, creştinii au ridicat o bisericã închinatã lui şi anume biserica "San Paulo fuori la mura", adicã biserica din afara zidurilor cetăţii.

Ogorul Bisericii stropit de sângele lui Hristos şi al martirilor între care şi al Sfinţilor apostoli Petru şi Pavel a rodit şi va rodi pânã la sfârşitul veacurilor credinţã, nãdejde şi iubire. Cinstindu-i pe Sfinţii apostoli Petru şi Pavel îl preamãrim pe Dumnezeu, izvorul sfinţeniei ***"cel minunat întru Sfinţii Sãi".***

(Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Sibiului, PS Visarion Răşinăreanul - din "Telegraful Român", Nr. 23-24, 1996)

“Greu îţi este să izbeşti cu piciorul în ţepuşă”. Războiul şi pacea omului cu sine însuşi şi cu Dumnezeu. Konstantin Zorin despre nevrozele omului contemporan, fuga de singurătate şi mijloacele de înăbuşire a conştiinţei

“Ni se propune ajutor - refuzăm; ni se aduce la cunoştinţă ceva - ne contrazicem. Ne pune piedică cineva - ne supărăm, ne enervăm şi câteodată atacăm, străduindu- ne să dăm situaţiei întorsătura pe care o vrem noi. Când ne uităm însă în urmă, a meritat să ne contrazicem, să ne indignăm, să cârtim?”

Greu îţi este să izbeşti cu piciorul în ţepuşă

Istorisirile biblice sunt foarte multilaterale şi arată cum procedează Domnul cu oamenii. Modelele tipice de relaţie cu Dumnezeu sunt valabile pentru mulţi dintre noi. La fel se întâmplă şi acum: trebuie neapărat să acceptăm anumite situaţii de viaţă şi să ne împăcăm cu ele.

Cât de adesea însă o ţinem pe-a noastră cu îndărătnicie, continuând să mergem pe o cale primejdioasă şi chiar pierzătoare! Ca să ne păzească, Domnul este silit să ne trimită necazuri. Izbăvirea de ele vine numai atunci când ne smerim şi ne supunem voii Lui.

Ucis de săgeata adulterului

Voi aminti în cele ce urmează câteva episoade grăitoare din Sfânta Scriptură privitoare la războiul şi pacea omului cu sine însuşi.

***

Cândva, regele David s-a lăsat ademenit de frumuseţea Batşebei, soţia generalului său Urie. David şi-a trimis cu perfidie rivalul la moarte sigură şi, eliberând locul dorit, a convins-o pe Batşeba să se mărite cu el. Din pricina lipsei de pocăinţă pentru omorul premeditat şi pentru adulter, asupra regelui s-a abătut pedeapsă.

Când Prorocul Natan l-a mustrat pe David, acesta şi-a recunoscut vina şi a auzit cumplita prezicere: „Domnul a ridicat păcatul de deasupra ta, şi tu nu vei muri - dar fiindcă tu prin această faptă ai dat vrăjmaşilor Domnului pricină să-L hulească, de aceea va muri fiul ce ţi se va naşte”. Iar Domnul a lovit copilul pe care i-l născuse lui David femeia lui Urie, şi acela s-a îmbolnăvit (II Regi 12, 13- 15).

Regele s-a pocăit amar, n-a dormit nopţile, a adăugat la rugăciunea fierbinte postirea aspră şi a nădăjduit în mila lui Dumnezeu. Strigătul sufletului necăjit s-a întrupat în minunatele stihuri de pocăinţă ale Psalmului 50. Când pruncul a murit, David a încetat să se tânguiască:

Câtă vreme copilul era viu, am postit şi am plâns, căci socoteam: „Cine ştie, poate mă va milui Domnul şi va trăi copilul!” Dar acum el a murit; de ce să mai postesc? Îl mai pot eu, oare, întoarce? Eu mă voi duce la el, iar el nu se va mai întoarce la mine (II Regi 12, 22-23).

Regele a raţionat absolut logic: pe mort de la groapă nu-l mai întorci - şi atunci, la ce bun jalea sterilă, chinuitoarele „scormoniri” în sine şi nesfârşitele autoflagelări? Dacă torni la nesfârşit sare pe rană, viaţa fizică şi cea duhovnicească se vor dez-organiza definitiv.

Totuşi, pocăinţa lui David nu a fost zadarnică. Iubirea dintre David şi Batşeba nu s-a încheiat pe o notă tristă. Dumnezeu a sfinţit căsnicia lor şi le-a dăruit fiu: pe legendarul rege Solomon. Datorită cucerniciei tatălui său, acesta a trăit ani mulţi şi fericiţi.

***

A doua istorisire este legată de chinurile îndurate înainte de moarte de cei doi tâlhari răstigniţi pe Golgota de-a dreapta şi de-a stânga lui Hristos. Cel răstignit de-a stânga hulea şi se răzvrătea: „Nu eşti Tu Hristosul? Mântuieşte-Te pe Tine Însuţi şi pe noi!” Şi celălalt, răspunzând, îl certa, zicând: „Nu te temi tu de Dumnezeu, că eşti în aceeaşi osândă? Şi noi pe drept, căci noi primim cele cuvenite după faptele noastre; Acesta însă n-a făcut nici un rău” (Lc. 23, 39- 41).

Hotărârea judecătorului roman şi autoanaliza tâlharului care s-a pocăit coincid. Pe conştiinţa acelui jefuitor erau mult sânge nevinovat, multă silnicie şi multe prădăciuni. Dându-I dreptate lui Dumnezeu, care era batjocorit, şi mărturisindu-şi cu credinţă propriile păcate, a auzit din gura Domnului mântuitoarea făgăduinţă: Astăzi vei fi cu Mine în Rai (Lc. 23, 43).

Vedem două abordări diametral opuse - două linii diferite de comportament într-o situaţie tragică: unul se răzvrăteşte, cârteşte şi încearcă cu ultimele puteri să supra-viеţuiască fizic, pe când celălalt acceptă cu smerenie inevitabilitatea sfârşitului apropiat şi îşi încredinţează soarta, cu supunere, milei Mântuitorului. Dezno-dământul e binecunoscut: tâlharul cel înţelept a intrat în Rai şi e cinstit ca sfânt de către Biserică. Unde e sufletul tovarăşului său de fărădelegi nu ştim cu siguranţă, dar putem bănui.

&&&

Sfânta Scriptură ne povesteşte despre minunata prefacere a lui Saul, crudul prigonitor al creştinilor, în apostolul „mai întâi pe scaun şezător” Pavel. Urându-i pe ucenicii Domnului, Saul ceruse de la arhiereu scrisoare către sinagogile din Damasc, ca să-i poată prinde şi duce cu de-a sila la Ierusalim pe toţi următorii lui Iisus. Pe drumul spre Damasc, Saul a fost luminat deodată de o lumină mare din cer, care covârşea strălucirea soarelui. Călătorul a auzit glasul dumnezeiesc: De ce Mă prigoneşti?… Greu îţi este să izbeşti cu piciorul în ţepuşă, şi de strălucirea acelei lumini nu a mai văzut (Fapte 9, 4-5; 22, 11).

Să reflectăm la acest episod biblic. Sensul expresiei biblice „a izbi cu piciorul în ţepuşă” este cel de a întreprinde ceva riscant, sortit eşecului şi aducător de neplăceri.

Sensul descoperirii dumnezeieşti este următorul: „Tu te lupţi şi te străduieşti să opreşti lucrarea unei Puteri mai presus de zelul şi de posibilităţile tale.”

Dorind să afle şi să împlinească voia lui Dumnezeu, Saul pune singura întrebare potrivită, care i-a hotărât soarta: Doamne, ce voieşti să fac? După cuvântul Mântuitorului, orbul a fost dus la Damasc, unde a avut loc vindecarea lui: Şi îndată au căzut de pe ochii lui ca nişte solzi; şi a văzut iarăşi şi, sculându-se, a fost botezat (Fapte 9, 6, 18).

Inima lui Saul orbise demult, căci nu ştia ce face. Când orbirea duhovnicească a ajuns la limită, şi-a pierdut total şi vederea trupească. Prigonitorul a trăit un adevărat şoc, care i-a dat peste cap concepţia despre Hristos. În Acesta a văzut sensul adevărat al vieţii sale, după care a început să vadă şi trupeşte, şi duhovniceşte.

Odată, prorocul Agav a venit din Iudeea în Cezareea. Cu un gest expresiv, simbolic, acesta a luat cingătoarea apostolului Pavel şi, legându-şi mâinile şi picioarele, a prezis: „Aşa îl vor lega iudeii pe Pavel în Ierusalim şi îl vor da în mâinile păgânilor.” Însoţitorii apostolului şi creştinii din partea locului l-au rugat pe iubitul lor învăţător să nu se ducă la Ierusalim.

Deşi mişcat de îndemnurile lor înlăcrimate, Pavel a rămas neînduplecat, supunându-se insuflării de Sus. El nu se temea de închisoare, ci era gata să moară pentru numele Domnului Iisus chiar în oraşul unde înainte îi prigonea cu încrâncenare pe mărturisitorii Lui. Devotamentul apostolului faţă de voia lui Dumnezeu i-a liniştit pe creştini, şi aceştia, la rândul lor, au hotărât: Facă-se voia Domnului! (Fapte 21, 14).

Să conduci râul sau barca?

Iar acum o „digresiune lirică” în domeniul psihologiei. Fără îndoială, judecata sănătoasă ne ajută să supravieţuim în lumea noastră deloc simplă - însă atunci când devenim obsedaţi de judecata sănătoasă şi de raţionalismul excesiv gândirea noastră devine inertă, lipsită de flexibilitate şi autocritică, şi ne împiedică să privim cu alţi ochi la noi înşine şi la situaţia în care ne aflăm.

Suntem înclinaţi să considerăm confuzie, piedică sau nereuşită supărătoare tot ce nu se înscrie în scenariul nostru. Raţiunea trufaşă nu îşi recunoaşte greşelile, s-a obişnuit să calculeze şi să planifice totul dinainte, şi în situaţiile neprevăzute ne îndeamnă să ne opunem în mod activ, ca să adaptăm situaţia la calculul nostru. Rezultatul este că adunăm singuri o mulţime de piedici în calea noastră. Cu adevărat, „nu există dificultăţi pe care să nu ni le putem crea singuri”!

Ei bine, tocmai aici trebuie să o „lăsăm mai moale”: să acceptăm liniştiţi, ca pe un dat, evenimentul neprevăzut şi neplăcut. Dacă nu putem acţiona eficace asupra obstacolului, să nu ne zdrobim fruntea nici de aspra stihie a naturii, nici de zidul surzeniei omeneşti, nici de podeaua din piatră a bisericii. Să ne cruţăm fruntea!

Motivele sunt diferite. După cum spune înţelepciunea poporului, „Omul deştept nu ia muntele în piept, ci îl ocoleşte”

[…].

Ceea ce este raţional şi corect nu corespunde neapărat cu aşteptările şi „programul” nostru. E o prostie să încerci să schimbi albia şi cursul râului. Trebuie să conduci nu râul, ci barca ta! De aceea, câteodată este util să lăsăm liberă curgerea râului, „prinzând” şi „încălecând” valul.

Există două tipuri de încercări şi de schimbări care ne răpesc liniştea şi sentimentul de satisfacţie. Unele nu sunt sub stăpânirea noastră, pe altele le putem controla măcar în parte.

„Nu poţi opri păsările necazului să zboare deasupra capului tău, spune proverbul chinezesc, însă le poţi împiedica să-şi facă cuib în părul tău.”

Dacă nu suntem în stare să îmblânzim vântul, ne îmbrăcăm mai gros!

Din păcate, raţiunea noastră orbită de patimi încearcă să conducă tocmai cursul vieţii, nu barca. Ni se propune ajutor - refuzăm; ni se aduce la cunoştinţă ceva - ne contrazicem. Ne pune piedică cineva - ne supărăm, ne enervăm şi câteodată atacăm, străduindu-ne să dăm situaţiei întorsătura pe care o vrem noi.

Când ne uităm însă în urmă, a meritat să ne contrazicem, să ne indignăm, să cârtim? Fiecare dintre noi are clipe de slăbiciune, de îndoieli, când trăieşte sentimentul apăsător că tot timpul pluteşte împotriva curentului şi că puterile îi sunt pe sfârşite. În clipe ca acestea să ne amintim următoarea parabolă încurajatoare.

***

Un discipol se plângea maestrului: „Am obosit. Viaţa este grea. Ce să fac?”

Maestrul a pus pe foc trei vase cu apă. În primul a aruncat un morcov, în al doilea - un ou crud, în al treilea - cafea. Pe urmă a scos din apa clocotindă morcovul, oul, şi a turnat în ceaşcă cafea.

– Ce s-a schimbat? - a întrebat el.

– Morcovul şi oul s-au fiert, iar cafeaua s-a dizolvat în apă.

– Asta numai în aparenţă. Uită-te mai bine: morcovul tare a devenit moale şi maleabil, oul lichid în interior şi fragil a devenit tare. Pe dinafară au rămas la fel ca înainte, deşi apa clocotită le-a schimbat structura. La fel e şi cu oamenii: cei care par puternici şi viteji se pot pierde cu firea, pe când oameni ce par necăliţi şi vulnerabili pot căpăta tărie.

– Dar cafeaua? – s-a interesat discipolul.

– O, acesta este lucrul cel mai curios! Cafeaua s-a dizolvat total în mediul ce pentru ea era nou şi ostil, prefăcând apa obişnuită într-o băutură aromată. Există oameni care nu se pleacă sub această lume, ci transfigurează orice situaţie şi extrag din ea o bogată experienţă.

***

În Cărticica de chilie a arhimandritului Ioan Krestiankin este citat textul unei vechi rugăciuni:
„Doamne, Dumnezeul meu!
Învredniceşte-mă să fiu unealtă a păcii Tale!

Să aduc dragostea Ta acolo unde este ură.
Să iert dacă sunt jignit.
Să unesc acolo unde este vrajbă.
Să spun adevărul acolo unde domneşte rătăcirea.
Să înalţ credinţa acolo unde apasă îndoiala.
Să trezesc nădejdea acolo unde chinuie deznădejdea.
Să aduc lumină în întuneric.
Să stârnesc bucurie acolo unde trăieşte amărăciunea.
Doamne, Dumnezeul meu!
Învredniceşte-mă nu să fiu mângâiat, ci să mângâi.
Nu să fiu înţeles, ci să înţeleg.
Nu să fiu iubit, ci să iubesc.
Pentru că cine dă, acela primeşte.
Celui ce iartă i se va ierta.
Cel ce moare se va trezi în viaţa veşnică.
Amin!"

Să schimbăm tactica: să încercăm să ne rugăm şi să observăm mai mult decât să controlăm şi să dirijăm. Să dăm o şansă disputei, conflictului, problemei să se rezolve fără intervenţia noastră, şi multe se vor „resorbi" de la sine. Câteodată este pur şi simplu indispensabil să aşteptăm ori să câştigăm timp: „Grăbeşte-te încet!"

Domnul ne învaţă: Nu te împotrivi celui rău, iar cui te loveşte peste obrazul drept, întoarce-i şi pe celălalt. Celui ce voieşte să se judece cu tine şi să-ţi ia haina, lasă-i şi cămaşa, iar de te va sili cineva să mergi o milă, mergi cu el două (Mt. 5, 39- 41).

Aceasta nu este o chemare la indiferenţă şi pasivitate, la o atitudine nepăsătoare ori peste măsură de tolerantă. De la noi se cer acţiuni conştiente, dictate de smerenie: „nu te împotrivi", „dă", „mergi" - dar nu te încăpăţâna!

Stareţul Porfirie Cavsocalivitul sublinia: „Scopul nostru nu e să osândim, ci să îndreptăm răul… Atunci când în familie cineva scapă o vază şi aceasta se sparge, de obicei ne mâniem - dar dacă în acel moment critic, dând dovadă de înţelegere şi iertare, devenim mai presus de ceea ce s-a petrecut, câştigăm şi propriul suflet, şi sufletul fratelui nostru. În asta şi constă întreaga viaţă duhovnicească: o mişcare în sus în mijlocul încercărilor prin necazuri, o trecere de la nemulţumirea egoismului la înţelegerea dragostei."

A accepta situaţia şi a te împăca cu ea

Reacţia negativă, mergând până la refuz, se bazează de obicei pe concepţiile noastre subiective, care nu coincid cu realitatea. Realitatea este ceea ce se petrece în mod obiectiv aici şi acum. Adeseori, ea nu se potriveşte cu ideile noastre despre felul în care ar trebui să se întâmple asta.

Iată un exemplu evident: mergeţi cu maşina, nimeriţi într-un ambuteiaj şi începeţi să vă enervaţi, fiindcă întârziaţi sau pur şi simplu vă pare rău să pierdeţi timpul. Iritarea şi stresul nu fac decât să crească. Ambuteiajul este o verificare tipică a stăpânirii de sine şi echilibrului psihic.

Să luăm lucrurile în ordine. Care e realitatea? Staţi pe loc în ambuteiaj sau abia vă mişcaţi. Care vă e dorinţa? Vreţi să mergeţi neîmpiedicaţi. A vă „ambala" mintal şi a vă opune împrejurărilor este totuna cu a fugi înaintea trenului sau a vă lupta cu morile de vânt. Putem - şi uneori suntem datori - să depunem eforturi pentru a îndrepta situaţia, dar nervii sunt întotdeauna o piedică. Aceasta nu ne zideşte.

Ce ne rămâne de făcut atunci? Să ne relaxăm şi să ne rugăm aşteptând ca traficul să se deblocheze, ori să plecăm de acasă mai devreme, ori să ocolim ambuteiajul, ori să mergem pe jos ş.a.m.d. Eu, de exemplu, nu suport când maşina merge ca broasca ţestoasă, aşa că prefer metroul: şi mai rapid, şi mai liniştit, şi mai ieftin.

A accepta situaţia şi a te împăca cu ea este mult mai eficace decât a-ţi apăra „dreptatea" cu orice preţ şi a te autoafirma pe socoteala altuia. Neirosindu-ne forţele (pe zbuciumuri, îndoieli, invidie etc.), ne mobilizăm şi ne liniştim lăuntric. Cel ce dispune de libertatea sa în mod raţional nu pune piedici Proniei lui Dumnezeu.

Atunci totul se aranjează - iar a te crampona de situaţie înseamnă să cazi jertfă propriei trufii, slave deşarte, ambiţii, frici, mânii, deznădejdi…

Atunci când în ţara noastră era interzisă pomenirea lui Dumnezeu, celebrul regizor Eldar Riazanov a scris următoarea poezie al cărei sens se potriveşte foarte bine cu creştinismul:
„Dorinţe moarte, şi restrişti, şi ani:
Pe zi ce trece e povara tot mai grea.
Tot ce ţi-e hărăzit de la natură
Primeşte cu recunoştinţă de la ea.

Trecerea timpului, apusurile, zorii
Şi harul ce iubirea ultimă-l va da,

La fel ca data depărtării tale,
Primeşte cu recunoştinţă de la ea.

Pentru natură nu există vreme rea,
Iar anotimpurile nu pot fi oprite.
Toamna vieţii, ca şi toamna anului,
În pace trebuie blagoslovită.”

Aşadar, a accepta situaţia înseamnă a recunoaşte că bine face Dumnezeu îngăduind-o şi a fi de acord s-o rabzi. A te împăca cu situaţia înseamnă a nădăjdui în mila şi a te bizui pe voia lui Dumnezeu.

Drept eşti, Doamne, şi drepte sunt judecăţile Tale! Vezi smerenia mea şi mă scoate… judecă pricina mea şi mă izbăveşte (Ps. 118, 137, 153-154).

Nedorind pieirea sufletului omenesc, Ziditorul ne atinge ba cu bisturiu ascuţit, ba cu balsam parfumat. Amărăciunile şi mângâierile slujesc deopotrivă la mântuirea noastră. Acest adevăr ne e confirmat de relatările oamenilor care primesc situaţia lor aşa cum este şi se împacă cu ea - iar problemele, ca întotdeauna, sunt diferite: cu sănătatea, cu munca, cu averea, cu şcoala, cu rudele, cu cei iubiţi…

Imunodeficitul de conştiinţă

Psihiatrii şi psihoterapeuţii observă cu enormă îngrijorare cum creşte mereu în oameni sentimentul pustietăţii lăuntrice, cum se înmulţesc crizele de depresie, de frică (fobiile), reacţiile isterice şi maniacale. Potrivit estimărilor Organizaţiei Mondiale a Sănătăţii, în ziua de astăzi minimum 120-160 milioane de oameni suferă de depresie.

Viktor Frankl distinge o grupă aparte de nevroze: nevrozele noogene. Acestea provin din probleme duhovniceşti nerezolvate ori incorect rezolvate, atunci când oamenii îşi siluiesc conştiinţa. Aceste nevroze noogene se deosebesc de nevrozele conflictogene, care apar pe fondul complexelor şi conflictelor în sensul obişnuit al cuvântului, şi de cele somatogene, ale căror cauze sunt bolile fizice. În nevrozele noogene se observă alte simptome. Potrivit studiilor de peste hotare, aproximativ 20% dintre toate nevrozele sunt noogene. Conştiinţa îi aminteşte omului de arzătoarele probleme lăuntrice mai ales noaptea, dând naştere insomniei noogene.

Boala nu cruţă pe nimeni: pe simplii muritori, pe genii, pe tineri, pe bătrâni, pe săraci, pe bogaţi… Insomnia pe fondul mustrărilor de conştiinţă şi al pierderii

sensului vieţii e ca o lupoaică: ziua doarme în bârlogul său, iar seara iese să sfâşie inima. Sufletul e cufundat în mâhnire pe marginea abisului şi încearcă să uite (sau, şi mai bine, să şteargă) trecutul nedorit. Supărarea şi durerea acoperă într-o clipă tot ce este plăcut şi bun. Omul încearcă cu disperare, dar fără succes, să fugă de trăirea chinuitoare a propriilor greşeli şi a pustietăţii sale sufleteşti. Astfel, înăbuşind tulburarea şi singurătatea lăuntrică, el cade în capcana diverselor dependenţe (alcoolismului, narcomaniei, ludomaniei, computeromaniei, sexomaniei etc.).

În articolul: „De ce folosesc oamenii narcoticele?”, Lev Tolstoi sublinia cândva: „Nu în plăcerea, nu în distracţia, nu în veselia pe care o aduc constă pricina răspândirii universale a haşişului, opiului, alcoolului, tutunului, ci doar în necesitatea oamenilor de a ascunde de ei înşişi ceea ce le arată conştiinţa… Omului treaz îi e ruşine de cele pentru care omul beat nu se ruşinează. Prin cuvintele acestea am arătat pricina de temelie pentru care oamenii se folosesc de narcotice: ca să nu le fie ruşine după ce au făcut ceva împotriva conştiinţei lor sau ca să ajungă într-o stare în care să poată face un lucru care e potrivnic conştiinţei, dar la care îl trage pe om firea lui animalică… Toţi ştiu exemple de persoane care au căzut în patima beţiei în urma unor crime care le chinuiau conştiinţa. Cei care duc o viaţă imorală sunt mai înclinaţi decât ceilalţi spre consumul de narcotice. Bandele de tâlhari, de hoţi, prostituatele nu pot trăi fără alcool.”

Tolstoi continuă: „Consumul de substanţe narcotice în cantităţi mari sau mici, în mod periodic sau regulat, într-un mediu mai elevat sau mai puţin elevat, este provocat de una şi aceeaşi cauză: necesitatea de a înăbuşi glasul conştiinţei, pentru a nu vedea cerinţele ei şi neorânduiala din propria viaţă… Eliberarea oamenilor de consumul substanţelor narcotice le va deschide ochii asupra cerinţelor conştiinţei lor, şi vor începe să-şi pună viaţa în acord cu aceasta.”

Ştiinţa contemporană nu neagă că principalele cauze ale refugierii în împărăţia iluziilor sunt ideologia consumismului, cultul succesului material, ştergerea reperelor morale, pierderea sensului vieţii şi, prin urmare, pustietatea duhovnicească. Bineînţeles, majoritatea bolilor au cauze numeroase şi variate. Sursele dependenţei îşi au rădăcinile şi în ereditatea defavorabilă, în educaţia greşită, în obişnuinţa de a înlătura disconfortul prin mijloace stupefiante sau prin activităţi care modifică starea psihică etc.

***

La o lecţie cu studenţii, un tânăr insista că el n-are conştiinţă. După seminar m-a abordat zicându-mi:

– Iertaţi-mă, n-am vrut să vă supăr! Acum câţiva ani am intrat într-o istorie neplăcută. Aş fi putut să tac, însă conştiinţa m-a silit să mărturisesc, şi am „încasat-o” numărul unu. Până acum trag ponoasele. Mai bine aş fi tăcut din gură. Îmi pare cumplit de rău că am ascultat de conştiinţă.

– Dar greşeala chiar a fost serioasă? - am întrebat eu.

– Da, şi în locul meu ar fi suferit un om nevinovat.

– Şi atunci de ce vă pare rău?

– Am hotărât să nu mai ascult niciodată de conştiinţă, fiindcă asta aduce suferinţă.

– Aţi plătit pentru ceea ce aţi făcut! Păcatul pentru care omul nu s-a căit îi aduce şi mai multă suferinţă. Şi dacă nu veţi asculta de conştiinţă cum veţi putea trăi?

– O s-o înăbuş!

– Cum?

– Cu vodcă, cu fete şi cu jocuri pe calculator.

– Dragul meu, acum, sigur, aţi suferit o traumă psihică – am încercat eu să-l liniştesc - dar asta este şi o lecţie. Dacă nu am face greşeli, conştiinţa nu ne-ar mustra. Aşadar, problema primară constă, totuşi, în acţiunile noastre greşite.

– Sunt de acord, dar de acum înainte n-o să mai ascult de conştiinţă, ca să nu sufăr!

– Aceasta este o cale primejdioasă!

Studentul şi-a luat rămas-bun de la mine şi a ieşit. De ce? Şi- -a spus cuvântul orgoliul rănit? L-a paralizat frica? Îmi pare rău de cei care nu simt că au nevoie de conştiinţă şi ar vrea s-o îndepărteze ca pe o măsea stricată (v. anexa III).

Imunodeficitul de conştiinţă este o boală duhovnicească greu de vindecat. Unii visează să cumpere o conştiinţă „conciliantă” - dar este mult mai bine să trăieşti în armonie cu conştiinţa dată de Dumnezeu!

Pâine şi spectacole

Rămânând singuri cu noi înşine, ne trezim pe neaşteptate în compania… „eului” lăuntric. După ce ne scoatem măştile şi ne eliberăm de agitaţia deşartă, suntem în stare să ne auzim. Din păcate, mulţi se tem de asta şi n-o suportă. Din această cauză, pe an ce trece creşte prăpastia între noi şi „eul” nostru duhovnicesc: neînţelegerea propriului suflet, iritarea pe care o provoacă aparenta lipsă de sens a existenţei, sentimentul insatisfacţiei, insuportabilei melancolii şi pustietăţi. „Eul” se aseamănă unui „orfan cu părinţi în viaţă” şi ne observă faptele resemnat, ca o rudă săracă, fără drept de vot. De aici provin conflictele, bolile şi crizele lăuntrice acute şi cronice.

La fel ca un prunc, „eul” nostru duhovnicesc este imatur şi nu a învăţat graiul omenesc. Ferindu-ne cu silinţă de singurătate, evităm de fapt contactul cu noi înşine. Dacă nu avem ce să discutăm cu noi înşine, înseamnă că pur şi simplu nu avem cu cine să discutăm! Pustietatea lăuntrică e însă lacomă, devorează tot. Acest vacuum existenţial cere jertfe: pâine şi spectacole.

Iată de ce ne cufundăm în ziare şi în reviste, stăm până uităm de noi pe Internet şi în faţa televizorului, flecărim întruna la telefon, bem alcool. Să zicem că ne uităm la un film de acţiune, în care abundă violenţa, scenele erotice şi expresiile vulgare. Viaţa altora nu devine a noastră, şi nu răspundem pentru faptele eroilor de cinema. Totuşi, intrând psihologic în „pielea” personajelor de pe ecran, ne însuşim felul lor de a gândi, de a simţi şi de a acţiona, ne încărcăm cu energia patimilor păcătoase. Solicitându-ne până la refuz auzul, văzul şi creierul, în mod inconştient ne umplem ceas de ceas cu tot felul de gunoaie duhul flămând, şi se împlineşte prorocia psalmistului: Iar păcătosului i-a zis Dumnezeu: „Pentru ce tu istoriseşti dreptăţile Mele şi iei legământul Meu în gura ta? Tu ai urât învăţătura şi ai lepădat cuvintele Mele înapoia ta. De vedeai furul, alergai cu el şi cu cel desfrânat partea ta puneai. Gura ta a înmulţit răutate şi limba ta a împletit vicleşug. Şezând împotriva fratelui tău cleveteai şi împotriva fiului maicii tale ai pus sminteală. Acestea ai făcut şi am tăcut; ai cugetat fărădelegea, că voi fi asemenea ţie. Mustra-te-voi şi voi pune înaintea feţei tale păcatele tale” (Ps. 49, 17-22).

Mergi; de acum să nu mai păcătuieşti!

Odată, cărturarii şi fariseii au adus la Domnul Iisus Hristos o păcătoasă, spunându-I cu trufie triumfătoare: Învăţătorule, această femeie a fost prinsă asupra faptului de adulter, iar Moise ne-a poruncit în Lege ca pe unele ca acestea să le ucidem cu pietre. Dar Tu ce zici? (In 8, 4-5).

Ce scria Dreptul Judecător? Potrivit Sfântului Nicolae Velimirovici, era vorba de lucruri prea murdare şi dezgustătoare ca să intre în Cartea vieţii. Potrivit predaniei, El înşira fărădelegile ascunse ale mai-marilor poporului evreiesc, pe care aceştia credeau că le pot ascunde de ochii Celui Preaînalt: Meşulam fura din comorile Templului, Aşer prea curvea cu soţia fratelui său, Şalum era călcător de jurământ, Eled îşi lovise tatăl, Amarnah îşi însuşise avere străină, Merari era sodomit, Ioil se închina la idoli.

Potrivit Legii, trebuia ca asemenea păcătoşi nepocăiţi, vinovaţi de păcate de moarte, să fie bătuţi pe loc cu pietre. Cei care judecau nedreptatea altuia, însetaţi de răfuială sângeroasă, au tăcut deodată şi s-au cutremurat de frică, necutezând să-şi ridice ochii. Trufaşii cutezători au preferat să-şi ia tălpăşiţa în loc să cadă în genunchi: Iar ei, auzind aceasta şi mustraţi fiind de cuget, ieşeau unul câte unul, începând de la cei mai bătrâni şi până la cel din urmă (In 8, 9).

Piaţa din faţa Templului lui Solomon s-a golit repede. N-a rămas nimeni, afară de păcătoasă şi de Cel fără de păcat - şi atunci, El a zis: Femeie, unde sunt pârâşii tăi? Nu te-a osândit nici unul? Nu te osândesc nici Eu. Mergi; de acum să nu mai păcătuieşti! (In 8, 10-11).

Probabil că fiinţa căzută a simţit pentru prima dată ce înseamnă bucuria adevărată, nu plăcerea pătimaşă. Dacă lupii şi-au lăsat victima în pace, cu atât mai mult nu dorea pierzarea ei Păstorul.

Aşadar, Domnul a nimerit de trei ori drept la ţintă: a dejucat uneltirea mai-marilor iudei, le-a deşteptat conştiinţa împietrită şi a salvat-o pe păcătoasă de la o moarte sigură.

Trebuie să ţinem minte: conştiinţa sugrumată prinde viaţă înaintea feţei lui Dumnezeu; liniştea şi însingurarea sunt condiţii indispensabile pentru renaşterea duhovnicească.

(din: Konstantin V. Zorin, Dacă puterile sunt pe sfârşite. Războiul şi pacea omului cu el însuşi, Editura Sophia, 2015)

Pr. Constantin Necula - Sărbătoarea Sfinţilor apostoli Petru şi Pavel

În numele Tatălui, şi al Fiului, şi al Sfântului Duh!

Sfinţii apostoli Petru şi Pavel. Am stat mult şi m-am gândit, ce-i uneşte în mod deosebit, dincolo de moartea lor martirică în aceeaşi zi a aceluiaşi an. Şi mi-am adus aminte că unul a văzut slava Învierii înainte de Înviere, iar celălalt a văzut slava învierii fără să creadă în înviere.

Şi într-un caz, acela al Taborului la care Sfântul apostol Petru era participant, şi în celălalt, al Sfântului apostol Pavel, al Saulului întors cu faţa la Dumnezeu, s-a vădit că, şi de trăim, şi de murim, ai Domnului suntem şi că dacă Domnul voieşte, ne întoarce cu toate ale noastre, dăruindu-ne bucuria Împărăţiei Sale.

Şi ştiindu-vă pe fiecare dintre voi în parte şi ştiindu-mă pe mine, mi-am pus întrebarea de câte ori în viaţă nu suntem Sauli, ca să devenim mai apoi Paveli, şi de câte ori în viaţă Dumnezeu nu ne dăruieşte bucuria vederii minunii înainte de minune, făcându-ne astfel urmaşi ai Sfântului apostol Petru, în vederea luminii celei mari a Taborului.

„Ce-ar fi fost universul fără Evanghelie în el?”

Hristos ar fi venit. Era acolo, era acolo în chivot. Mucenicii ar fi ţinut înaintea oamenilor în mod sigur chivotul lui Hristos înaintea feţei tuturor popoarelor. Dar

lipsea ceva fundamental: De unde am fi ştiut noi ce mult a iubit Dumnezeu lumea, atât de mult, încât pe Unul Născut Fiul Său L-a dat ca jertfă pentru noi şi pentru a noastră mântuire? De unde am fi ştiut noi că un pescar se poate face, prin harul Duhului Sfânt, vânător de oameni şi păstor de mieluşei în pajiştea înverzită de har a Împărăţiei Cerurilor? De unde am fi aflat noi, netrebnicii, că, uneori, cei care prigonesc pe Domnul primesc har de la Acesta şi sunt interogaţi: „Pentru ce Îl prigoneşti pe Domnul?”

Dacă vreţi, sărbătoarea Sfinţilor apostoli Petru şi Pavel este sărbătoarea a două întrebări: „Pentru ce Mă prigoneşti?”, „Mă iubeşti tu pe Mine?” şi a două îndemnuri: „Vino după Mine!”, „Du-te în cetate şi vei vedea!”

Să ne lăsăm, aşadar, în voia Domnului de câte ori simţim că e prea departe cetatea, că e prea departe tihna, că-s prea departe toate şi fiecare vom avea bucuria de a ne veseli împreună cu Domnul la masa atât de bine garnisită şi cu băutură duhovnicească şi cu mâncare duhovnicească şi cu dans duhovnicesc, a Împărăţiei cerurilor. M-am gândit: când eram mic nu înţelegeam ce înseamnă „rămăşiţa lui Israel” şi niciodată n-am să fiu mare într-atât încât să înţeleg ce înseamnă „rămăşiţa lui Israel”.

Aşadar, rămăşiţa lui Israel, să ne bucurăm că ne-au îngăduit Sfinţii apostoli Petru şi Pavel să fim împreună cu ei părtaşi bucuriei acestui miez de noapte!

Pr. conf. univ. dr. Constantin Necula

Pr. Constantin Necula - Apostolii fericirii

Foto: Bogdan Zamfirescu

Cine zic oamenii că sunt Eu, Fiul Omului? (Matei 16, 13-19). Din când în când Domnul își examina ucenicii. În ziua când pune această întrebare, în părțile Cezareei lui Filip, Simon, pescarul din Capernaum, îi răspunde: „Tu ești Hristos, Fiul lui Dumnezeu” (Matei 16, 16). Iar Domnul îi spune: „Fericit ești, Simone, fiul lui Iona, că nu trup și sânge ți-au descoperit ție aceasta, ci Tatăl Meu cel din Ceruri. Și continuă: Tu ești Petru și pe această piatră voi zidi Biserica Mea și porțile iadului nu o vor birui. Și îți voi da ție cheile Împărăției; și orice vei dezlega pe pământ va fi dezlegat și în Ceruri.” (Matei 16, 18).

E drept, doar ceva versete mai încolo, cerându-i emoționat Domnului să nu Se dea Pătimirii în Ierusalim, Acesta îl ceartă și nu cu niște cuvinte măgulitoare - „Mergi înapoia Mea, Satano! Sminteală Îmi ești; că nu cugeți cele ale lui Dumnezeu, ci cele ale oamenilor” (Matei 16, 23). Cum e posibil în câteva versete o astfel de schimbare de atitudine? Unde mai pui că Petru, la cântatul cocoșului, se leapădă de Hristos și îndată ce vin zorile, pricepându-și trădarea, plânge cu amar (Matei 26, 69-75).

Pescarul tot pescar. Trece mereu prin furtuni și se scaldă în lumina lucidă a zorilor pentru a-și cumpăni efortul. Luptă în cele mai negre nopți și totuși biruie. Nu se lasă. Înțelege și reacționează pe măsura unei inimi bărbătești. Petru e ca viața. O piatră rostogolită din marele templu al timpului. Un contrafort de rezistență. Viața

sa așa se va stinge. Mărturisind, umplând văzduhul cu respirația Împărăției. Un Fericit. Un fericit căruia Domnul Însuși i-a dat măsura.

De cealaltă parte a icoanei praznicului, Pavel. Saul, domnișorul deștept din Tarsul Ciliciei. Suficient de bogat cât să știe o meserie bănoasă (făcător de corturi), dar și să-și permită școală la picioarele lui Gamaliel.

Bătrânul Gamaliel, figură marcantă a Ierusalimului în care mișunau figuri marcante, dar nici una de valoarea lui duhovnicească. Figuri de cărturari și farisei obtuzi ori ba. De romani ocupanți. De venetici fără rost și de oameni din diaspora veniți cu sens la templu. Saul era unul din ei. Ascultător de Lege, plinitor al ei. Nu avem o dovadă suficientă că l-ar fi cunoscut pe Domnul. Dar îl vedem foarte aproape de evenimentul Crucii.

Când Ștefan este ucis cu pietre Saul este paznicul hainelor executorilor (Fapte 8, 1). Un soi de soldat al miliției Templului. Desigur că va fi auzit ce a spus Gamaliel, anume ca să fie lăsați în pace ucenicii lui Hristos căci de sunt de la om va trece lucrarea lor, iar de sunt de la Dumnezeu se vor afla luptători împotriva lui Dumnezeu (Fapte 5, 34-42). Tocmai ei, fariseii și cărturarii, care, în fond, uciseseră pe Hristos în numele unei legi care cerea să nu ucizi (Ieșire 20, 13). Dar se pare că l-a luat valul pe Saul.

Când se vehiculează ideea că Trupul Domnului va fi fost furat din mormânt pentru a părea înviat, Saul - un adolescent miop spiritual, în fond - suflă cu furie și pleacă spre Damasc, cel mai la îndemână oraș mare în care ucenicii lui Hristos ar fi putut să-i facă pierdut Acestuia rămășițele. Pleacă, așadar, după un Hristos mort și se întâlnește cu Hristos Domnul cel Înviat. În praful drumului Saul primește Botez cu Lumină, ca într-un Iordan. Cade Saul și se ridică Pavel. Din Saulus în Paulus nu e simplă trecere, ci e un Paște de sensuri. Cu aceste sensuri, cel orbit de Lumină și uimit de glasul ce-l strigă pe nume - Saule, Saule pentru ce mă prigonești? (Fapte 9, 4) - tânărul fariseu pornește în cea mai amplă călătorie misionară din lume. De la sine spre Dumnezeu. Și ne poartă încă în ea și pe noi, ucenicii săi.

De ce au devenit atât de importanți mărturiei creștine? E cât se poate de simplu. Pentru că sunt unii dintre noi, asemenea nouă. Cu o luptă cu sine asemeni celei din Vechiul Testament în care Iacov, un om, se luptă cu Dumnezeu și se deschide prin el neamul lui Israel. Neam prin care Evanghelia ajunge la neamuri. Și la noi. Nu doar azi. Curajoși și tandri în mărturie. Nimeni nu a scris pagini mai frumoase decât Pavel despre iubire, despre adevăr ori prigoană, despre neputință.

Petru, mai pragmatic, rămâne un pescar de oameni desăvârșit. După Tradiție, când a simțit că nu mai poate îndura apostolia la Roma, Domnul i s-a arătat, în locul unde astăzi sunt Catacombele S. Sebastian, nu departe de cele ale lui Calist, adresându-i cele mai curate cuvinte de încurajare: Quo Vadis? Încotro. Care cale vrei să apuci Petre? Iar Petru înțelege. Ca în zorile Învierii. Și nu mai părăsește Roma. Nici astăzi.

Pavel este atât de lipit de Evanghelie că unii dintre istorici îl socotesc chiar întemeietorul creștinismului. Dar el știe, asemeni lui Petru, că nu i se cuvine o astfel de nominalizare. De aceea cere să fie decapitat, făcând apel la cetățenia romană. Din zbaterea capului său, la locul numit Tre Fontane din Roma, gâlgâie încă trei izvoare. Așa cum în miezul Romei, în cetatea Vaticanului, pe vechiul stadion pentru alergări de cai (hipodrom) în noroiul conștiințelor democrației romane se lasă purtat din moarte la Viață mucenicul Petru.

Când Domnul îi spune că este Petru și că pe această piatră va zidi Biserica, pescarul din Capernaum nici nu știa despre ce vorbește Hristos. Era o promisiune. O făgăduială. Care se va împlini în fiecare clipă a vieții sale. Inclusiv în secunda din urmă a morții. Nimic din ce vor propovădui nu va fi lipsit de fiorul acestei fericite misiuni de a fi ai lui Hristos. De altfel lui Pavel îi și aparține o întreagă teologie care va hrăni spiritualitatea Vieții în Hristos (Romani 8, 5, Galateni 5, 16, 25).

Așa cum Petru ne lasă mărturie despre omul cel tainic, ascuns în inimă întru nestricăcioasă podoabă a duhului blând și liniștit, care este de mare preț înaintea lui Dumnezeu (I Petru 3, 4).

Veniți de sub orizontul Legii celei vechi, cei doi corifei ai Domnului vor constitui mereu și mereu priza de Duh Sfânt a oricărui creștin. Înțeleaptă, Biserica nu le rupe mărturia. Nu face concurs între apostoli. Domnul Însuși blocase o astfel de competiție când a spus că între ei, ucenicii Săi, cel mai mare slujește celui mai mic. Rămâne regula de bază a slujirii lui Hristos. Cine se abate de la ea, suferă, se încurcă în carierisme ieftine, se rupe de Evanghelie. Își construiește propriul-sistem de scuze. Ori lecția de bază a slujirii este împlinită în pocăința celor doi apostoli. Treziți la realitatea Hristos. Unul în zorii Învierii. Altul în praful drumului Damascului, căutând Mortul care este Înviat.

Praznic de bucurie și descoperire a Fericirii autentice. Niciodată dinspre Hristos Domnul nu ne-au venit definiții. Ci exemple. Așa arată aproapele, spune Domnul povestind pilda cu cel căzut între tâlhari pe drumul Ierihonului. Așa nu arată empatia mântuitoare a fratelui, zice și povestește despre fratele fiului risipitor. Așa

arată Fericirea ne spune și ne arată viața lor, a celor doi apostoli. Iar fericirea lor este aceea de a împlini voia Lui. Să luăm aminte. De aici vine și fericirea noastră. Numai că, furați de contexte, anulăm fericirea pentru fragmentele de vis în care credem că ne trăim fericirile...

Sursa: tribuna.ro

Pr. Ciprian Florin Apetrei - Corifeii apostolilor

Aşa sunt numiţi Sfinţii apostoli Petru şi Pavel pe care îi sărbătorim astăzi. Biserica îi cinsteşte pentru însemnata lor lucrare de propovăduire a credinței creștine și de întărire a ei.

Cinstirea lor într-o singură sărbătoare simbolizează unitatea credinței, unitatea Bisericii care s-a alcătuit la începuturile ei din elemente eterogene: adică evreii, cărora s-a adresat lucrarea misionară a Sfântului apostol Petru, și neamuri, pentru creștinarea cărora s-a ostenit Sfântul apostol Pavel. ***Acesta a fost și motivul care a condus la înființarea sărbătorii comune a celor doi corifei, când în anul 258, pe 29 iunie, Papa Sixt al II-lea a mutat moaştele lor în catacomba Sfântului Sebastian din Roma. Curând sărbătoarea aceasta s-a ţinut în toate Bisericile locale.***

Celelalte sărbători ale apostolilor au fost umbrite de acest nou praznic. De aceea, rar se va găsi o biserică închinată doar unuia dintre cei doi apostoli corifei sau o icoană care să înfățișeze doar pe unul dintre ei. De obște le este cinstirea, de obște închinarea, de obște prăznuirea, după cum de obște le-a fost și lucrarea apostolică, și slava tot de obște le este.

Fiecare creştin ar trebui să citească epopeea corifeilor apostoli, așa cum este ea descrisă, cu simplitate, de scriitorul care a fost de față la cele mai multe întâmplări

din Faptele Apostolilor, şi anume Sfântul evanghelist Luca. Vom vedea în cartea Faptelor luptele și pătimirile lor, dar și prea strălucitele lor biruințe. Urmele lor s-au însemnat în chip de neșters în inimile credincioșilor.

Cei doi corifei ai apostolilor, după cuvântul prea fericitului Părinte patriarh Daniel, au în comun credinţa fierbinte în Hristos Fiul lui Dumnezeu şi comuniunea vie cu El, o puternică experienţă a pocăinţei sau a convertirii, dragostea lor mare pentru Hristos şi pentru Biserica Sa şi martiriul sau mucenicia lor pentru Hristos la Roma, în anul 67.

Sfântul Ioan Gură de Aur mărturiseşte că ei sunt adevăraţi păstori ai Bisericii, care cu dragoste părintească jertfelnică ne-au predat Evanghelia vie, integrală şi absolută, al cărei Cuvânt veşnic l-au mărturisit nu doar cu propovăduirea lor neobosită, ci şi cu inimile şi cu trupurile lor.

Apostolia Sfinţilor Petru şi Pavel este pur şi simplu traducerea desăvârşită a cuvintelor Mântuitorului Iisus Hristos din Sfânta Evanghelie în viaţa celor care au devenit creştini în urma propovăduirii lor. Ei şi-au pus sufletul pentru turma dată lor de Hristos spre păstorire şi nu doar pentru cei din timpul lor, ci pentru întreaga Biserică din veac, adică şi pentru noi.

De aceea astăzi, Sfânta noastră Biserică pomeneşte cu evlavie pătimirile sfinţilor, slăviţilor şi întru tot lăudaţilor apostoli Petru şi Pavel. Astăzi ne amintim de cinstitele patimi, luând aminte la credința lor în Hristos Domnul vieţii și la viața lor cea sfântă.

Pr. Ciprian Florin Apetrei - Theologica - Sfinţii Petru şi Pavel, apostolii şi martirii lui Hristos

Sfinţii apostoli Petru şi Pavel sunt sărbătoriţi astăzi pentru mucenicia lor comună din ziua de 29 iunie a anului 67, dată stabilită de tradiţia Bisericii, în timpul persecuţiilor împăratului Nero împotriva creştinilor. Ei au primit cununa muceniciei la Roma, capitala imperiului ce stăpânea în vremea aceea lumea. Sfântul Petru a fost răstignit pe cruce, cerând să nu fie răstignit precum Hristos, pentru că nu se socotea vrednic, ci cu capul în jos, iar Sfântului Pavel, fiind cetăţean roman, i-a fost tăiat capul.

Pe locurile din Roma unde au fost îngropate trupurile lor se află două măreţe catedrale, şi anume Bazilica „Sfântul Petru” de la Vatican şi Bazilica „Sfântul Paul” din afara Zidurilor.

În Sinaxarul zilei aflăm: „Pe când Sfântul Petru era căutat spre ucidere, l-au rugat credincioşii să se ascundă şi să iasă din Roma, pentru folosul multora. Dar Petru n-a voit să facă aceasta nicidecum, ci dorea să pătimească şi să moară pentru Hristos (…). Deci, fiind înduplecat Sfântul Petru, a făgăduit să iasă din cetate şi să se ascundă; iar în noaptea următoare, făcând sobornicească rugăciune şi sărutând pe toţi, a plecat singur. Şi când era la porţile cetăţii, a văzut înaintea sa pe Mântuitorul Hristos venind către cetate; iar Petru, închinându-se Lui, I-a zis: Doamne, unde mergi? Răspuns-a Domnul: Mă duc în Roma, ca iarăşi să mă răstignesc! Zicând

Domnul acestea, S-a făcut nevăzut. Iar Petru, minunându-se, a cunoscut că Hristos, pătimind întru robii Săi, ca întru adevăratele Sale mădulare, voieşte ca şi cu trupul lui să pătimească în Roma. Deci s-a întors iarăşi la Biserică şi a fost prins de către ostaşi, care l-au dat spre moarte. Sfântul Petru a rugat pe răstignitorii săi să-l răstignească cu capul în jos şi nu drept, cinstind întru aceea pe Domnul său, care de voie S-a răstignit pe cruce, ca să nu semene Aceluia întru răstignire, ci sub picioarele Lui să-şi plece capul său (…).

Pe Petru, ca pe un străin, l-a dat spre răstignire; iar pe Pavel, ca pe un cetăţean roman, pe care nu se cădea să-l omoare cu moarte necinstită, l-a osândit la tăiere cu sabia.”

Sfârşitul martiric al celor doi apostoli ne arată puterea şi fermitatea credinţei lor şi mai ales dragostea lor jertfelnică pentru Hristos Domnul.

Pr. Ciprian Florin Apetrei - Sărbătoarea comună a Sfinţilor apostoli Petru şi Pavel

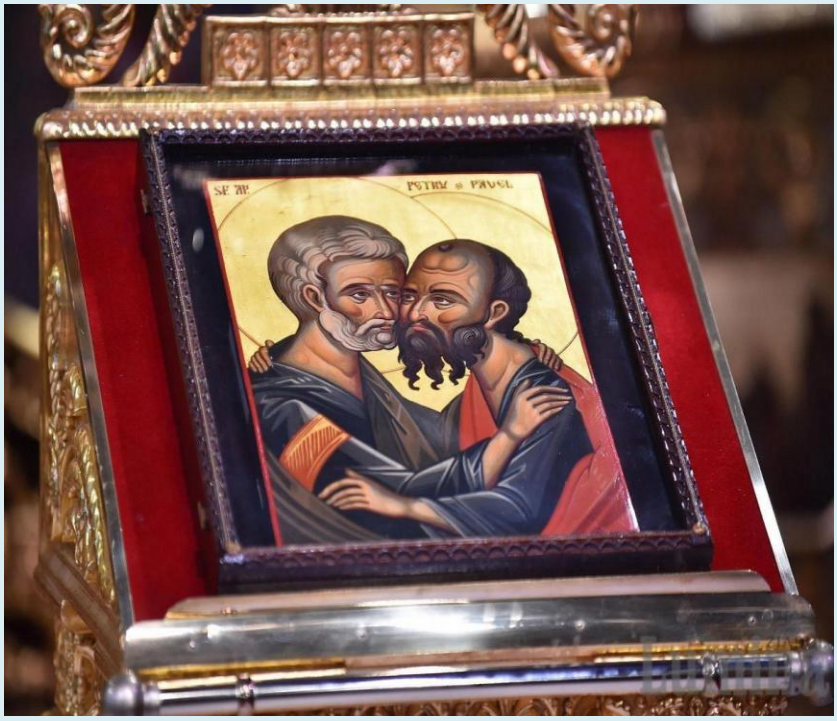

Astăzi Biserica noastră îi sărbătoreşte pe corifeii apostolilor, Sfântul Petru şi Sfântul Pavel. Încheind postul închinat lor, îi sărbătorim cu bucurie pe cei numiţi „căpeteniile apostolilor”. Această sărbătoare ne atrage atenţia asupra unui aspect al tainei Bisericii, şi anume despre slujirea apostolică la care Mântuitorul Hristos a dorit să-i facă părtaşi pe oameni. În această zi de sărbătoare, Biserica ne cheamă la urmarea lui Hristos, arătându-ne faptele acestor apostoli, despre care ne vorbesc Sfânta Scriptură şi Tradiţia Ortodoxă.

Sărbătorirea lor din 29 iunie este rânduită de Biserică pentru că cei doi mari apostoli au suferit martirajul la Roma în aceeaşi zi şi în acelaşi an. Sfântul apostol Petru a fost răstignit cu capul în jos, iar Sfântul apostol Pavel a fost martirizat prin tăierea capului. Ei au fost martirizaţi în timpul împăratului Nero, în anul 67.

Biserica îi cinsteşte pentru însemnata lor lucrare de propovăduire a credinței creștine și de întărire a ei în rândul credincioşilor.

Sărbătorirea lor comună are loc din anul 258, când pe 29 iunie, Papa Sixt al II-lea a mutat moaştele acestori doi apostoli în catacomba Sfântului Sebastian din Roma. Curând sărbătoarea aceasta s-a ţinut în toate Bisericile locale.

Dintre toţi Sfinţii apostoli, Petru şi Pavel sunt pictaţi cel mai des în icoane şi sunt cel mai des aleşi ca sfinţi ocrotitori ai bisericilor şi ca nume pentru pruncii nou botezaţi.

Îmbrăţişarea Sfinţilor apostoli Petru şi Pavel este tema uneia dintre icoanele păstrate de Tradiţia creştină. Această compoziţie este de o deosebită frumuseţe, căldură şi unitate. Ea este foarte greu de găsit în frescele bisericilor. Adesea, această icoană a circulat sub formă de icoane portabile, atât în biserici, cât şi în casele creştinilor. Cei doi apostoli pot fi uşor recunoscuţi.

Erminiile iconografilor din Sfântul Munte Athos, vorbind despre chipurile Sfinţilor apostoli Petru şi Pavel, dau indicaţii foarte concise: „Sfântul Petru, bătrân, cu barbă rotundă; Sfântul Pavel, pleşuv, cu barbă cenuşie”.

Icoana în care cei doi Sfinţi apostoli se îmbrăţişează este de o deosebită frumuseţe. Fiecare sfânt îl ţine pe celălalt cu o mână peste umăr, iar cu cealaltă peste braţ. Această icoană indică în primul rând unitatea creştinilor în slujirea Cuvântului lui Dumnezeu. Icoanele cu această compoziţie sunt rare, iar cea mai renumită se regăsește în Muntele Athos, la Mănăstirea Caracalu.

Biserica îi cinsteşte astăzi prin cuvinte ca acestea: „Cei ce sunteți între apostoli mai întâi pe scaun șezători și lumii învățători, Stăpânului tuturor rugați-vă, pace lumii să dăruiască și sufletelor noastre mare milă” sau: „Pe propovăduitorii cei tari și de Dumnezeu vestitori, căpeteniie ucenicilor Tăi, Doamne, i-ai primit întru desfătarea bunătăților Tale și odihnă; că chinurile acelora și moartea ai primit mai vârtos decât toată roada, Unule cel ce știi cele din inimă”.

Pr. Nicolae Dascălu - Apostolatul mediatic, de la sobor la rețele

Sărbătoarea Sfinților apostoli Petru și Pavel este asociată în cultura noastră cu finalul de an școlar și culesul roadelor învățăceilor. Nostalgia coronițelor de flori așezate pe frunțile colegilor premianți, cu parfumul cireșelor de iunie, se împletește cu emoțiile părinților gânditori la viitor și la examenele care vor urma pentru copiii lor.

Tot din vechime am moștenit ca la Sfinții apostoli Petru și Pavel și, a doua zi, la Soborul Sfinților 12 apostoli să-i cinstim pe profesorii și învățătorii noștri, pentru că luminarea minților prin cunoaștere este lucrare de apostolat. O lucrare care se cere mereu perpetuată.

În ultimii ani, modernitatea a adăugat, la 30 iunie, Ziua mondială a rețelelor sociale. Și sunt câteva miliarde de oameni conectați în nenumărate comunități virtuale, de durată sau efemere, organizate după afinități sau criterii organi-zaționale. Deși depărtați geografic, suntem la un click distanță de un nou prieten, de un like la o postare sau de o postare „șeruită" din rețea în rețea. Oceanul rețelelor interconectate poartă, pe valurile uriaşe de biţi şi de conexiuni, speranţe şi angoase, tezaure de înţelepciune şi frumuseţe sufletească, iubiri şi neîmpliniri, dar şi ură, violenţă sau terorism informaţional.

S-a afirmat adesea în lumea comunicatorilor creștini entuziaști că dacă tehnologiile de azi ar fi existat în veacul apostolic, Sfântul Pavel ar fi avut și website, și pagini în principalele rețele sociale, și, cu siguranță, ar fi fost un blogger&vlogger

cunoscut pe mapamond ca fiind un important influencer, un formator de opinie. Ipotetic, poate că ar fi fost așa, dar parcă se resimte mitul modernității tehniciste în această viziune despre puterea magică a științei și tehnologiilor.

Cert este că „Apostolul neamurilor” era un cărturar școlit nu doar în învățăturile iudaice, dar cunoștea și filosofia greacă și legislația imperială, fiind cetățean roman. Totuși, la un om care vorbește constant despre deosebirea dintre înțelepciunea omenească și înțelepciunea după Dumnezeu, ar trebui să căutăm mai profund miracolul comunicării, dincolo de tehnologie: „M-am răstignit împreună cu Hristos și nu eu mai trăiesc, ci Hristos trăiește în mine. Și viața mea de acum, în trup, o trăiesc în credința în Fiul lui Dumnezeu, care m-a iubit și S-a dat pe Sine Însuși pentru mine” (Galateni 2, 20).

Călătoriile lui misionare, ca și ale celorlalți apostoli și ucenici ai lor sunt icoane vii ale Întrupării lui Hristos. Comunicarea directă și împreună-cuminecarea la Cina Domnului stau la temelia comunităților de credință și a relaționării interumane în lumina Duhului. Epistolarul nu rămâne doar pe pergament, hârtie sau ecran, căci: „Scrisoarea noastră sunteți voi, scrisă în inimile noastre, cunoscută și citită de toți oamenii. Arătându-vă că sunteți scrisoare a lui Hristos, slujită de noi, scrisă nu cu cerneală, ci cu Duhul -Dumnezeului celui viu, nu pe table de piatră, ci pe tablele de carne ale inimii” (2 Corinteni 3, 2-3).

Am experimentat în această primăvară, cu tablete și smartphone-uri, mai mult ca oricând, învățarea digitală și austeritatea distanțării sociale, motivate de rațiuni medicale. Utile și necesare pentru funcționarea sistemului social în condiții de criză, noile tehnologii de comunicare, oricât de performante ar fi, nu se pot substitui prezențelor reale. Așa precum umbrele de pe pereții peșterii lui Platon nu puteau înlocui originalele, nici cele care ţin de lumea virtuală nu pot împlini setea noastră de sens și de spiritualitate.

Pentru misionarul creștin din veacul nostru s-a deschis o lume nouă, prea puțin explorată existențial, mai întinsă și mai diversă decât Imperiul Roman de altădată.

Cuvintele profetice ale părintelui Alexandru Men, „creștinismul abia începe”, ne îndeamnă să căutăm „calea Damascului” la intersecția autostrăzilor informaționale, unde soboarele apostolilor se întâlnesc cu locuitorii rețelelor sociale.

Ierom. Lucian Dîncă - Theologica - Au făcut din Hristos țelul și încoronarea vieții lor

Predicatorii primelor veacuri ale creștinismului s-au lăsat inspirați de modelul acestor apostoli și deseori au aflat în ei motivații și speranțe noi în propovăduirea Evangheliei.

Fericitul Augustin, episcop de Hipona între 391 și 430, consacră mai multe omilii cu ocazia cinstirii celor doi apostoli. În prima dintre ele ajunsă până la noi, predicatorul începe astfel: „Această zi este pentru noi ziua consacrată de martiriul Sfinților apostoli Petru și Pavel. Știți prea bine, nu vorbim de niște martiri obișnuiți, ci de cei al căror glas s-a auzit peste tot pământul, iar cuvintele lor au ajuns până la marginile lumii. Mai mult, ei au văzut ceea ce au predicat atașându-se dreptății, mărturisind adevărul și murind pentru el” (Omilia 295, 1).

Simon este adus înaintea Domnului de fratele său, Andrei: „Privindu-l, Iisus i-a zis: Tu ești Simon, fiul lui Ioan, tu te vei numi Chefa - care înseamnă Petru” (In 1, 42).

Saul, zelos păstrător al tradițiilor iudaice, face, pe drumul Damascului, întâlnirea vieții sale: „Cine ești, Doamne? Eu sunt Iisus, pe care tu îl persecuți” (Fap 9, 5).

Așa începe aventura celor doi stâlpi ai Bisericii în urmarea lui Hristos. „Sfântul Petru este acest prieten înflăcărat, prieten al lui Hristos, care a meritat să audă

aceste cuvinte chiar din gura lui Iisus: Tu ești Petru. Într-adevăr, el spusese Mântuitorului: Tu ești Hristos, Fiul lui Dumnezeu cel viu. Mântuitorul i-a răspuns zicând: La rândul meu îți zic: Tu ești Petru și pe această piatră voi zidi Biserica mea (Mt 16, 16-18). Adică pe piatra credinței mărturisită de acest apostol, pe această mărturie: Tu ești Hristos, Fiul lui Dumnezeu cel viu, voi zidi Biserica mea" (Omilia 295, 2).

„De asemenea Pavel, în trecut Saul, mai întâi lup, apoi miel, întâi dușman, apoi apostol, întâi prigonitor, apoi predicator [...], înmărmurit la auzul glasului Mântuitorului, Pavel se leapădă de ură și se îmbracă în ascultare și smerenie; astfel devine un vas plăcut Domnului, un vas plin de har [...], un vas care va suferi pentru numele Domnului: va purta lanțuri, va fi biciuit de mai multe ori, aruncat în temnițe. Domnul îl va conduce de acum înainte, iar Sfântul Pavel va spune: Nu mai sunt eu care trăiesc, ci Hristos trăiește în mine" (Omilia 295, 7).

În creștinism, adevărul nu este o definiție dogmatică, discurs teologic, ci Hristos Însuși

Predicatorii primelor veacuri sunt în admirație când au înaintea ochilor doi martori atât de înflăcărați ai lui Hristos. Toate speranțele lor, toată încrederea lor, toată viața lor devine una de slujire în urmarea Mântuitorului. Prețul vieții lor este mărturia ce o vor purta, cu zel și înflăcărare, până la marginile pământului. „Mântuitorul le-a pregătit martiriul, el i-a condus până în această zi. Amândoi apostolii au suferit în aceeași zi; și chiar dacă poate ar fi suferit în zile diferite, mărturia lor era una și aceeași.

Petru mergea înainte, Pavel îl urma îndeaproape; Pavel, care mai întâi era Saul, mândru mai întâi, apoi smerit. Era un prigonitor înrăit, a devenit un predicator înflăcărat; își schimbă numele: orgoliul este înlocuit cu smerenia, prigoana cu predicarea adevărului" (Omilia 295, 7). Sfinții Petru și Pavel au făcut din Hristos țelul și încoronarea vieții lor.

Sfântul Petru declară de altfel înaintea Mântuitorului: „Pentru Tine îmi voi da și viața" (In 13, 37), iar Sfântul Pavel mărturisește filipenilor: „Pentru mine a trăi este Hristos, iar a muri este un câștig" (Fil 1, 21). Înflăcărați de același zel și convinși de aceleași adevăruri cu privire la Domnul Hristos, apostolii Petru și Pavel stau înaintea ochilor noștri ca niște făclii care au știut să pună pe primul plan mărturisirea pentru adevăr; iar în creștinism, adevărul nu este o definiție dogmatică, nici un discurs teologic, nici o definiție catehetică: Adevărul este Hristos Însuși, „Eu sunt Calea, Adevărul și Viața" (In 14, 6). În fața acestui Adevăr, frica, ura,

dușmănia, gelozia, împotrivirea dispar, iar locul lor este luat de bunătate, iubire, prietenie, milostivire, iertare. Cei doi apostoli nu încetează, de 2.000 de ani încoace, să ne îndemne să privim spre Hristos ca spre Adevărul veșnic prezent în sânul Tatălui și contemplat de ucenici în misterul întrupării Lui.

Martiriul, victoria definitivă a credinţei şi pecetluirea mărturiei creştine

Chiar dacă atât Petru, cât și Pavel recunosc slăbiciunile specifice trupului, amândoi sunt convinși că pot totul în Cel care este ajutorul și sprijinul celor aflați în nevoi. Iisus îl asigură pe Sfântul Petru că la bătrânețe „un altul te va încinge și te va conduce unde nu vei voi” (In 21, 18), iar Domnul îi spune lui Anania despre Sfântul Pavel: „Eu îi voi arăta cât trebuie el să sufere pentru numele meu” (Fap 9, 16). Așadar, Petru și Pavel sunt chemați să dea mărturia supremă, să semneze prin vărsarea sângelui credința predicată pe toată întinderea pământului. Iar moartea, cea mai tristă realitate a omului, este preschimbată în victorie definitivă: „De unde vine asta dacă nu din însuși faptul că moartea pe care acești doi eroi ai credinței au preferat să o îndure pentru a-L mărturisi pe Domnul decât să-L renege? Natura umană este tristă la gândul morții. Toți oamenii doresc să trăiască. Însă atât Petru, cât și Pavel au preferat să meargă pe urmele lui Hristos decât să trăiască cu teama morții. Urmarea lui Hristos îndeaproape a întărit în ei convingerea că pentru a ajunge la viața deplină nu există altă cale decât cea pe care Însuși Mântuitorul a urmat-o lăsându-Se abandonat în mâinile răufăcătorilor. Mergând în urma lui Hristos pe acest drum al morții, Sfinții apostoli Petru și Pavel au dat mărturie, prin sângele lor, despre viața veșnică pe care tot omul o dobândește în Hristos” (Omilia 297, 3).

Însuși Sfântul Pavel exprimase deja convingerea în Epistola către Romani: „Cine ne va putea despărți de iubirea lui Hristos? Oare necazul sau strâmtorarea sau persecuţia sau foametea sau lipsa de haine sau primejdia sau sabia? [...] Dar în toate acestea noi suntem mai mult decât învingători prin Cel care ne-a iubit. Căci sunt convins că nici moartea, nici viaţa, nici îngerii, nici stăpânirile, nici cele prezente, nici cele viitoare, nici puterile, nici înălţimile, nici adâncurile şi nici vreo altă creatură nu va putea să ne despartă de iubirea lui Dumnezeu care este în Hristos Iisus, Domnul nostru” (Rom 8, 35-39).

Harul nu a fost fără rod în ei

Sărbătoarea martirajului Sfinților apostoli Petru și Pavel este așadar mărturia cea mai evidentă a lucrării lui Dumnezeu în viața oamenilor. Acești apostoli au dus o viață asemănătoare, au vărsat sângele lor împreună, amândoi au dobândit coroana

cerească și au făcut din această zi o zi sfințită pentru toți creștinii. Amândoi au călcat pe urmele lui Hristos până în moarte, luptând lupta cea bună, păstrând credința și încredințându-se în mâinile Dumnezeului Atotțiitor. Așa au obținut milostivirea din partea lui Dumnezeu și moștenesc pe veci slava Împărăției propovăduite de Hristos în mijlocul oamenilor.

Fericitul Augustin este convins că harul care a lucrat în acești stâlpi de neclintit ai Bisericii a fost pe măsura capacității lor de a predica neobosiți Evanghelia mântuirii: „Văd prea bine, sfinți apostoli, că nu erați vrednici de asemenea moștenire. Însă cum ați devenit vrednici de așa ceva? Datorită harului care a fost revărsat în voi; prin harul Domnului sunteți ceea ce sunteți, iar harul lui Dumnezeu nu a fost fără rod în voi. Ei bine, să reținem așadar de la acești sfinți apostoli: nu noi, ci harul lui Dumnezeu lucrează în noi; astfel ducem lupta cea bună, păstrăm credința și vom birui asupra morții, participând la viața nouă în Hristos” (Omilia 297, 5).

Să dea Domnul ca exemplul de trăire a credinței și de mărturisire a Adevărului să devină pentru fiecare creștin în parte motivația și tăria care să ne ajute în a duce lupta cea bună pentru a domni în Împărăția lui Dumnezeu, cu Hristos.

Prinos de laudă căpeteniilor apostolilor

Prăznuirea Sfinţilor apostoli Petru şi Pavel adună mulţime de credincioşi la rugăciune, pilda celor doi verhovnici aducând folos duhovnicesc celor care le aduc cinstire. Cu acest prilej, aducem şi noi astăzi mulţumire lui Dumnezeu pentru faptele lor minunate, zicând: „Cei ce sunteți între apostoli mai întâi pe scaun șezători și lumii învățători, Stăpânului tuturor rugați-vă, pace lumii să dăruiască și sufletelor noastre mare milă”.

***

Sfântul apostol Petru, fiul lui Iona şi fratele apostolului Andrei, s-a născut în Betsaida Galileei. Numele său iudeu era Simon, însă Mântuitorul îl va numi Chefa (piatră). După o pescuire minunată pe lacul Ghenizaret, el este chemat să devină „pescar de oameni”. Mărturisește în numele apostolilor Dumnezeirea lui Hristos, dar se și leapădă de Domnul Hristos, atunci când El este prins spre a fi răstignit.

După Înălțarea Domnului, Petru ia cuvântul în adunarea ucenicilor care alege ca apostol pe Matia în locul lui Iuda Iscarioteanul. În ziua Cincizecimii, după predica Sfântului apostol Petru, se botează „trei mii de persoane”.

Sfântul apostol Petru a propovăduit Evanghelia mântuirii în Ierusalim, Iudeea, Samaria, Asia Mică până în Babilon și, în ultima parte a vieții, la Roma. A murit răstignit pe cruce, cu capul în jos, în anul 67, pe 29 iunie.

„Saule, Saule, de ce Mă prigonești?”

Sfântul apostol Pavel era originar din Tarsul Ciliciei, din semenția tribului lui Veniamin. A fost elevul învățatului rabin Gamaliel. Pavel locuia în Tars și lupta împotriva creștinilor. În Faptele Sfinţilor Apostoli se menţionează că a participat la uciderea arhidiaconului Ștefan.

Pe calea Damascului, Sfântului Pavel i se arată Domnul Hristos într-o lumină orbitoare și îl mustră: „Saule, Saule, de ce Mă prigonești?”. Se convertește și primește botezul de la Anania, episcopul Damascului. Sfântul apostol Pavel a pornit în trei mari călătorii misionare și a scris 14 epistole care se găsesc în Sfânta Scriptură. A fost decapitat din porunca împăratului Nero, în anul 67.

Ocrotitorii celor întemniţaţi

Din cauza faptului că Sfinții apostoli Petru și Pavel au fost în temniță pentru că L-au mărturisit pe Domnul Hristos ca Fiu al lui Dumnezeu, au devenit și ocrotitori ai sistemului penitenciar din România. Ei sunt ocrotitori ai celor lipsiți de libertate și din cauza faptului că cei ajunși în penitenciare sunt persoane care au greșit față de Dumnezeu, precum au greșit și ei: apostolul Petru s-a lepădat de Hristos, iar Pavel i-a prigonit pe creștini.

Postul Sânpetrului

Postul Sfinților apostoli Petru și Pavel este cunoscut și sub denumirea populară de „Postul Sânpetru”. Postul acesta este rânduit de către Biserică întru cinstirea acestora, dar și întru amintirea faptului că Sfinții apostoli Petru și Pavel posteau și se înfrânau întotdeauna înainte de a întreprinde acte importante. În vechime, acest post mai era cunoscut și sub denumirea de „Postul Cincizecimii”, datorită tuturor darurilor Sfântului Duh care au ajuns la Sfinții noștri apostoli.

Primele atestări ale Postului Sfinților apostoli Petru și Pavel datează din secolul al IV-lea d.Hr., fiind consemnate în Constituțiile Apostolice. Ulterior, informații referitoare la acest post se vor găsi și la Sfântul Atanasie cel mare, Teodoret, episcopul Cirului, dar și la Sfântul Leon cel mare. Conform cercetărilor patristice şi aghiografice, acest post obișnuia să se țină doar în cercurile monahale. Abia ulterior a ajuns să se extindă și în rândul credincioșilor.

Acest post nu are niciodată dată fixă, dat fiind faptul că începutul lui se stabilește în funcție de data în care cad Sfintele Paști. Postul începe întotdeauna în ziua de luni de după Duminica tuturor Sfinților. Pentru a putea determina durata acestui

post, se aplică regula: numărul de zile de la data Învierii (inclusiv) și până la data de 3 mai, atâtea zile durează postul.

În Postul Sânpetrului, zilele de sâmbătă și duminică au dezlegare la pește. De asemenea, dezlegare la pește este și în ziua sărbătorii Nașterii Sfântului Ioan Botezătorul, respectiv ziua de 24 iunie. Mai mult, dezlegare la pește este și în zilele de luni, marți și joi, numai dacă în aceste zile Biserica sărbătorește un sfânt cu doxologie mare, cu polieleu și cu cruce neagră în calendarul bisericesc. Dacă însă o astfel de zi se întâmplă miercuri sau vineri, atunci se face dezlegare la untdelemn și vin. Dacă prăznuirea Sfinților apostoli Petru și Pavel cade într-o zi de miercuri sau vineri, în aceste zile se face dezlegare la pește, vin și untdelemn. (Pr. Marius Bârlădeanu)

Semnificaţia cheilor şi sabiei Sfinţilor apostoli Petru şi Pavel

Deseori se întâmplă că creştinii, intrând în biserică şi privind la icoane sau la chipurile sfinţilor de pe pereţii locaşurilor sfinte, îşi pun întrebarea: ***de ce unii sfinţi sunt zugrăviţi cu unele unelte sau arme?*** Şi după cum este obiceiul, fără să întrebe de "***preoţii Bisericii***" (Iac. 5, 14) încep singuri, în sinea lor, să explice: c-am ce-ar însemna aceasta.

Ei bine, dacă deja este cunoscut cu viaţa sfântului, atunci poate să-şi dea bine seama ce-ar fi dorit să redea scriitorul icoanei. ***Trebuie să ştim, că în iconografia Ortodoxă fiecare element reprezintă ceva: dacă nu din viaţa sfântului, atunci ceva simbolic care este legat de viaţa Bisericii.*** Aşa se întâmplă şi în cazul cu icoana Sfinţilor apostoli Petru şi Pavel.

Zugrăviţi pe icoane, îi putem deosebi pe aceşti doi Apostoli, prin aceia că Sfântul apostol Petru este zugrăvit cu chei în mâna dreaptă, iar Sfântul apostol Pavel cu sabie.

Care este cauza că unul este zugrăvit cu chei, iar celălalt cu sabie? *Voi încerca pe baza Sfintei Scripturi să dau un răspuns la această întrebare.*

***Cheile de pe icoana Sfântul apostol Petru înseamnă** "Cheile Împărăţiei Cerurilor", **care Domnul nostru Iisus Hristos în timpul vieţii sale pământeşti, a făgăduit că le va da acestui mare apostol pentru mărturisirea lui hotărâtoare, că El este** "Fiul lui Dumnezeu".*

Evenimentul dat s-a petrecut în felul următor: ***"Şi venind Iisus în părţile Cezareii lui Filip, îi întreba pe ucenicii Săi zicând: Cine zic oamenii că sunt Eu, Fiul Omului? Iar ei au răspuns: Unii, Ioan Botezătorul, alţii Ilie, alţii Ieremia sau unul dintre prooroci.Şi le-a zis: Dar voi cine ziceţi că sunt? Răspunzând Simon Petru a zis. Tu eşti Hristosul, Fiul lui Dumnezeu Celui viu"*** (Mt. XVI 13-16).

Pentru această hotărâtoare mărturisire Mântuitorul îl fericeşte pe Sfântul apostol, zicând: ***"Fericit eşti Simone, fiul lui Iona, că nu trup şi sânge ţi-au descoperit ţie aceasta, ci Tatăl Meu, Cel din ceruri"*** (Mt. XVI, 17). Şi după aceasta ca răsplată pentru mărturisire, pe care el cel dintâi a făcut-o, Mântuitorul i-a zis: ***"... tu eşti Petru, şi pe această piatră voi zidi Biserica Mea şi porţile iadului nu o vor birui***, apoi mai adaugă Hristos, ***şi îţi voi da ţie cheile Împărăţiei Cerurilor***" (Mt. XVI, 18-19).

Sub "Împărăţia Cerurilor", cheile de la care i s-au dat Sfântul apostol Petru, aici, ca şi în alte locuri (Mt. III, 2; IV, 17; XIII, 24) ***se înţelege împărăţia darului, sau Biserica, care Mântuitorul a făgăduit că o va zidi pe piatra credinţei şi a mărturisirii lui Petru.***

Cum însă trebuie de înţeles înmânarea cheilor de la Împărăţia Cerului, Sfântului apostol Petru? *După obiceiul popoarelor vechi precum şi a evreilor înmânarea cheilor înseamnă încredinţarea stăpâniei asupra casei sau asupra averii* (Îs. XXII, 22; Apoc. III, 7). Potrivit cu acestea şi cuvintele Mântuitorului: "***şi-ţi voi, da ţie cheile Împărăţiei Cerului***", ***trebuie de înţeles prin acestea că Sf. Ap. Petru i s-a dat puterea de a închide şi a deschide intrarea în această împărăţie, de a primi în sânul Bisericii sau de îndepărta de la ea.***

De această putere este legată şi altceva: ***de-a lega şi a dezlega păcatele oamenilor. Pentru că numai acela poate să fie membru al Bisericii, care prin pocăinţă va primi iertare păcatelor, care se dă de Dumnezeu prin slujitorii Bisericii.*** Prin urmare, când Mântuitorul i-a dat Sfântului apostol Petru cheile, prin aceasta l-a împuternicit să lege şi să dezlege păcatele oamenilor: "***şi orice vei lega pe pământ va fi legat şi în ceruri şi orice vei dezlega pe pământ va fi dezlegat şi în ceruri***" (Mt. XVI, 19).

Şi deoarece Sfântul apostol Petru, cel dintâi a mărturisit că Hristos este Fiul lui Dumnezeu, tot cel dintâi dintre apostoli a primit şi făgăduinţa că va avea cheile Împărăţiei Cerurilor, cel dintâi a fost împuternicit să lege şi să dezlege păcatele oamenilor.

Dar oare numai el dintre toţi Apostolii a primit această putere? Din contextul Scripturii vedem că Mântuitorul a făgăduit, că o va da tuturor apostolilor. Aceasta se întâmpla doar peste câteva zile de la mărturisirea marelui apostol: "***ori câte veţi lega pe pământ, le spune Hristos, vor fi legate şi în cer, şi ori câte veţi dezlega pe pământ vor fi dezlegate şi în cer***" (Mt. XVIII, 18). ***Doar după învierea Sa, El a dat această putere atât Sf. Apostoli cât şi urmaşilor lor, episcopi şi preoţi. Arătându-se ucenicilor săi după înviere, El a suflat asupra lor şi le-a zis:*** "***Luaţi Duh Sfânt; cărora veţi ierta păcatele, le vor fi iertate şi cărora le veţi ţine, vor fi ţinute***" (În. XX, 22-23).

Deci, când vedem pe icoană pe Sfântul apostol Petru cu cheile în mână, trebuie

- ✓ ***în primul rând să ne amintim şi să preamărim mărturisirea lui hotărâtoare a dumnezeirii lui Iisus Hristos.***
- ✓ ***Iar în al doilea rând, în faţa Sfântului apostol Petru, care ţine în mână cheile, noi trebuie să vedem chipul său simbolul stăpânirii bisericeşti, care are împuternicire de la Domnul nostru Iisus Hristos să lege şi să dezlege, să ierte şi să nu ierte, să deschidă şi să închidă intrarea în Biserică (Mt. XVIII, 17).***

"Biserica leagă, spune fericitul Augustin, şi Biserica dezleagă. Biserica întemeiată pe piatra cea din capul unghiului, adică pe Domnul nostru Iisus Hristos (Efes. II, 20) leagă şi dezleagă; să se înfricoşeze deci şi cei legaţi şi cei dezlegaţi; cei dezlegaţi să nu cadă iar sub aceeaşi osândă, iar cei legaţi să nu rămână în aceiaşi stare pentru totdeauna, având în vedere, că în afară de Biserică nu se poate primi dezlegare".

Sfântul apostol Pavel este zugrăvit pe icoane cu sabia în mână. ***Care este cauza? De ce cu sabia şi ce înseamnă această sabie?***

Sabia înseamnă propovăduirea sârguitoare a cuvântului lui Dumnezeu. *De două ori în scrierile sale apostol Pavel înfăţişează cuvântul sub chipul sabiei.*

- ***În epistola către creştinii din Efes****, vorbind despre lupta necontenită, care-l aşteaptă cu căpeteniile, domniile şi stăpâniile veacului acesta şi împotriva duhurilor răutăţii celor de sub cer,* ***sfântul apostol pentru izbânda acestei lupte dă sfat efesenilor să se îngrijească de armele duhovniceşti, în***

numărul cărora arată şi sabia duhovnicească, sub care după cum lămureşte el trebuie de înţeles cuvântul lui Dumnezeu (Efes. VI, 12, 17).

- ***În epistola sa către Evrei ca să arate puterea şi lucrarea cuvântului lui Dumnezeu, Sfântul apostol Pavel îl aseamănă cu o sabie ascuţită de amândouă părţile, arătând că cuvântul lui Dumnezeu lucrează mai puternic, decât ea.*** "*Căci cuvântul lui Dumnezeu e viu şi lucrător şi mai ascuţit decât orice sabie cu două tăişuri şi pătrunde până la despărţirea sufletului şi duhului, dintre încheieturi şi măduvă, şi destoinic este să judece simţirile şi cugetările inimii*" (Evr. IX, 12).

Sfântul apostol Pavel mai târziu decât toţi ceilalţi apostoli a intrat în slujirea apostolică. Însă la propovăduirea acestui cuvânt, după cum el însuşi a mărturisit despre sine, s-a "***ostenit mai mult decât toţi apostolii***" (1 Cor. XV, 10). *Fiind mai înainte prigonitor (Fapt. IX, 1) marele apostol după ce în chip minunat i s-au deschis ochii lui duhovniceşti, şi-a dedicat toată viaţa sa la predicarea cuvântului lui Dumnezeu, cu scopul de-a aduce la picioarele lui Hristos cât mai multă lume.* Dintr-un aprig prigonitor, el a devenit un înfocat slujitor a lui Hristos; Pe unii îi învăţa cu cuvântul, pe alţii îi îndruma în scris, prin epistole.

Trebuie să avem în vedere, că acest înfocat slujitor a lui Hristos, care neîncetat zi şi noapte lucra cu sabia cuvântului lui Dumnezeu (Fapt. XX, 27-31), care şi altora a poruncit să se înarmeze cu acesta, numai el dintre toţi Sfinţii Apostoli, fiind scutit, ca cetăţean roman, de pedepse înjositoare cu lovituri pe trup (Fapt. XVI, 37-39; XXII, 25-29) şi-a sfârşit viaţa pământească tot prin sabie. Socotindu-se tăierea capului ca o pedeapsă de cinste la romani.

Deci, văzând pe Sfântul apostol Pavel ţinând în mână sabia, ceea ce înseamnă cuvântul lui Dumnezeu, noi mai întâi trebuie să ne amintim şi să slăvim slujirea lui înfocată la răspândirea credinţei creştine, care a încetat numai după ce s-a sfârşit prin sabie.

Marius Matei - Sfinţii apostoli Petru şi Pavel - Este Iisus Hristosul?

Sfântul apostol Petru

- ✓ *a fost un om năvalnic şi hotărât.*
- ✓ *Numit la naştere Simon, el este fiu al lui Iona şi frate cu Andrei.*
- ✓ *S-a născut la Betsaida, dar a locuit ulterior în cetatea Capernaum.*
- ✓ *Este pescar, om simplu şi fără carte, nepreocupat de sinagogă sau de viaţa religioasă a evreilor.*
- ✓ *Viaţa lui se reduce la prinderea de peşte pentru asigurarea traiului.*
- ✓ *Este energic şi naiv în sinceritatea lui.*
- ✓ *Este mai în vârstă decât fratele său, Andrei. Ştie că mezinul familiei are preocupări "ciudate" pentru un pescar: este ucenic al Sfântului Ioan Botezătorul, un profet itinerant care botează undeva lângă Iordan, predica pocăinţa, apropierea Împărăţiei Cerurilor şi venirea iminentă a lui Mesia; dar pe Petru nu-l interesează decât captura de peşte...*

În acest context, când Petru trăgea corabia la ţărm, Andrei vine exaltat la fratele său şi exclamă: "***Am găsit pe Mesia!***" ***Da, Îl găsise, pentru că fusese de faţă la Botezul Domnului Iisus din Iordan şi ascultase îndemnul Învăţătorului său, Ioan, de a-L urma Pe Mesia - Iisus.*** *Petru nu pare prea încântat de descoperirea fratelui său, dar, pentru a-i potoli insistenţele entuziasmante, acceptă să meargă împreună cu fiii lui Zevedeu - Iacob şi Ioan, şi ei pescari şi foşti ucenici ai*

Botezătorului - să-L asculte pe Mesia. Petru nu ştia în acel moment care trebuia să fie rolul concret al lui Mesia şi nici nu era încă prea dornic să afle.

Îl găsim astfel pe Petru la nunta din Cana Galileii, unde nu înţelege minunea prefacerii apei în vin şi la Sărbătoarea Corturilor de la Ierusalim, împreună cu Iisus. Curios este că după aceste două evenimente Petru se reîntoarce la ocupaţia sa iniţială de pescar. Se întoarce, dar gândul nu-i mai stă acum la peşte. Nu mai are somn noaptea. Spusele fratelui său despre Mesia îl pun pe gânduri. Nu ştie ce să creadă. Până acum considera credinţa apanajul oamenilor creduli şi naivi. *Nu se poate dezlipi de privirea cu care îl privise Iisus şi de glasul Său divin.* Avea "ceva" ce nu-şi putea explica.

În această stare de meditaţie, lucru străin până acum pentru Petru, peştele este neglijat. ***Aşa se face că - după o noapte de pescuit - Petru se întoarce la ţărm cum plecase, fără peşte. Apare însă Iisus, care-l sfătuieşte să arunce mreaja în locul indicat de El. Petru execută îndemnul neîncrezător şi lipsit de elan, ironic la gândul că un tâmplar din Nazaret - de unde nu poate ieşi ceva bun - nu-l poate învăţa "meserie" pe el, Marele Pescar. Mare este surpriză pentru Petru când vede captura mare de peşte cauzată de apariţia lui Iisus. Cine este Acesta şi ce vrea de la mine? Cu siguranţă că nu este un om obişnuit. Nu, nu poate să fie. Să fie mai mare decât Botezătorul, cum spune Andrei? Speriat şi simţindu-şi păcătoşenia, Petru spune: Du-te de la mine, Doamne, că sunt om păcătos. Iisus nu se duce, ci îl cheamă la apostolat: De azi vei fi pescar de oameni. Petru lasă toate baltă pe loc şi merge după Iisus.***

Nu apucase mintea lui Petru să răspundă la întrebarea cine este Iisus, că minunile la care este martor, îl transfigurează.

- *Este marcat profund de vindecarea paraliticilor, a orbilor, a demonizaţilor.*
- *Vede cum oasele sucite şi cangrenate se repun în forma lor firească, cum moartea este chemată la raport şi executată.*
- *Este mândru că Rabi l-a ales pe el şi vrea să se ridice la demnitatea chemării.*
- *O vede înviată pe fiica lui Iair.*
- *Vede slava lui Dumnezeu la Schimbarea la Faţă pe Tabor.*
- *Ezită să meargă singur pe apă.*
- *Este martor al vindecării soacrei sale muribunde.*
- *Îl apără pe Rabi cu sabia în momentul arestării, dar se va lepăda de trei ori de Iisus.*
- *Fuge la mormântul gol şi este martor al Învierii.*

- *Vede semnul cuielor în mâini şi picioare în Hristos înviat şi este repus apostol.*
- *Predică la Pogorârea Sfântului Duh şi este arestat de trei ori în Ierusalim.*

Prin puterea lui Iisus, vindecă un olog la templu şi este de ajuns ca umbra lui să treacă peste bolnavi şi aceştia erau vindecaţi.

Predică Evanghelia Învierii în Antiohia (azi în Siria), Corint (Grecia), Asia Mică (Turcia), Babilon (Iraq) şi Roma (Italia).

Moare la Roma, crucificat cu capul în jos, apărând credinţa că Iisus este Hristosul , Fiul lui Dumnezeu celui viu.

Eu sunt Iisus, pe care tu Îl prigoneşti

Născut în Tars, **Sfântul Pavel** *primeşte la naştere numele Saul.*

- ✓ Este un om fericit: este cetăţean roman, cu "n" privilegii şi favoruri.
- ✓ Nu-i lipseşte nimic în casa părintească.
- ✓ Învaţă la şcolile cele mai înalte şi are în faţă o carieră strălucită.
- ✓ Este fariseu, zelos în activitatea lui de stârpire a oricărui fenomen religios sau sectă care atacă mozaismul.
- ✓ Erau în epocă "la modă" exaltaţiile religioase şi politice şi tânărul Saul este bucuros să contribuie la "lucrarea Domnului".
- ✓ Confundă mişcarea iniţiată de Iisus cu o banală erezie ca multe altele de dinaintea ei şi nu vede nici o problemă în eradicarea ei.
- ✓ Este convins 100% că arestând şi omorând creştini îşi face datoria faţă de Dumnezeu şi are şanse sporite de a fi promovat în cariera sa de fariseu "tânăra speranţă".
- ✓ Este martor la uciderea diaconului Ştefan.
- ✓ Foarte inteligent, Saul îşi dă seama că sângele martirilor este sămânţa pentru răspândirea Bisericii şi, cu cât mai mulţi creştini persecutau el şi colegii lui farisei, cu atât numărul "galileenilor" este mai mare. Schimbă strategia. Realizează că aceşti discipoli ai Tâmplarului din Nazaret mor pentru El, pentru că au credinţă în înviere. Ştie că dacă va demonstra că nu există înviere, misiunea sa de lichidare a "sectei" va fi îndeplinită fără vărsare de sânge. Trebuie să găsească trupul mort al lui Iisus. *Aude că la Damasc s-a înfiripat o comunitate creştină. Prinde zvonul că apostolii ar fi furat trupul mort al lui Iisus şi l-ar fi ascuns tocmai la Damasc. Pleacă spre Siria cu armata...*

Numai că, pe drumul spre Damasc, o lumină îl orbeşte pe Saul. Cade cu faţa la pământ şi orbeşte. Plin de praf, Saul - viteazul - este cuprins de frică. Ce se întâmplă? Ce e cu lumina asta? Voi trimite soldaţii să... Cine vorbeşte? De unde îmi ştie numele Străinul acesta misterios? "***Saule, Saule, de ce mă prigoneşti?***" Eu, să te prigonesc? Nici măcar nu ştiu cine eşti! "***Eu sunt Iisus pe care tu îl prigoneşti!***"

Suntem convinşi că în mintea lui Saul erau aceleaşi cuvinte ca pe buzele lui Petru, în momentul chemării la apostolat: Doamne, eu sunt un biet păcătos; pleacă de la mine, caută unul mai vrednic, nu pe mine, om scund şi chel. ***Lucrarea lui Hristos se arată în slăbiciunile lui Pavel.*** *În urma minunii de pe drumul Damascului, viaţa lui Saul se schimbă. Din persecutor, devine apostol; din omorâtor de creştini, devine dispus să moară pentru creştinism. Iisus Hristos Domnul a intervenit în viaţa lui în mod direct şi el nu a rămas indiferent la această chemare specială. I s-a mai dat o şansă şi vrea să o fructifice.*

Ajuns în Damasc, Saul nu mai căuta trupul mort al lui Iisus, pentru că este convins că Acesta nu e mort; deci, nu mai are ce căuta. E convins că s-a întâlnit cu Însuşi Fiul lui Dumnezeu Înviat. Nu-i mai arestează pe creştini, ci se botează în numele Sfintei Treimi de către Anania. Îşi recapătă vederea trupească, după ce pe cea sufletească o câştigase în urma minunii de pe cale.

Pe bună dreptate, Saul - Pavel este considerat "al doilea întemeietor al creş-tinismului", datorită multelor sale călătorii misionare. Hristos Înviat rămâne Capul, dar Pavel este răspânditorul Evangheliei. Neobosit, aleargă din cetate în cetate, din ţară în ţară, trâmbiţând gloria Învierii lui Hristos. În fiecare cetate, "strategia" este aceeaşi: predica mai întâi evreilor în sinagogă, unde - de regulă - este respins, apoi păgânilor în pieţe. *Pune bazele comunităţilor creştine, le rânduieşte preoţi şi episcopi, le vizitează, le trimite sfaturi şi recomandări practice în funcţie de problemele apărute.*

Vorbeşte în funcţie de ascultători: evreilor le arăta că Iisus este Mesia, Cel prezis de profeţi, grecilor le spune că Iisus este "Dumnezeul necunoscut" de ei, iar efesenilor le demonstrează inexistenţa idolilor. Este arestat de evrei la Ierusalim, acuzat că a introdus păgâni în templu. După doi ani de închisoare la Cezareea, uzitând de cetăţenia romană, este dus la Roma să fie judecat. ***Nu cunoaştem cu exactitate finalul vieţii sale. Ştim că a fost prizonier de două ori la Roma, că visul său era să ajungă în Spania şi că a murit decapitat la Roma, în anul 67, cu credinţa că "Hristos a înviat şi s-a făcut începătura a celor adormiţi."***

Teodor Danalache - Îmbrăţişarea Sfinţilor apostoli Petru şi Pavel

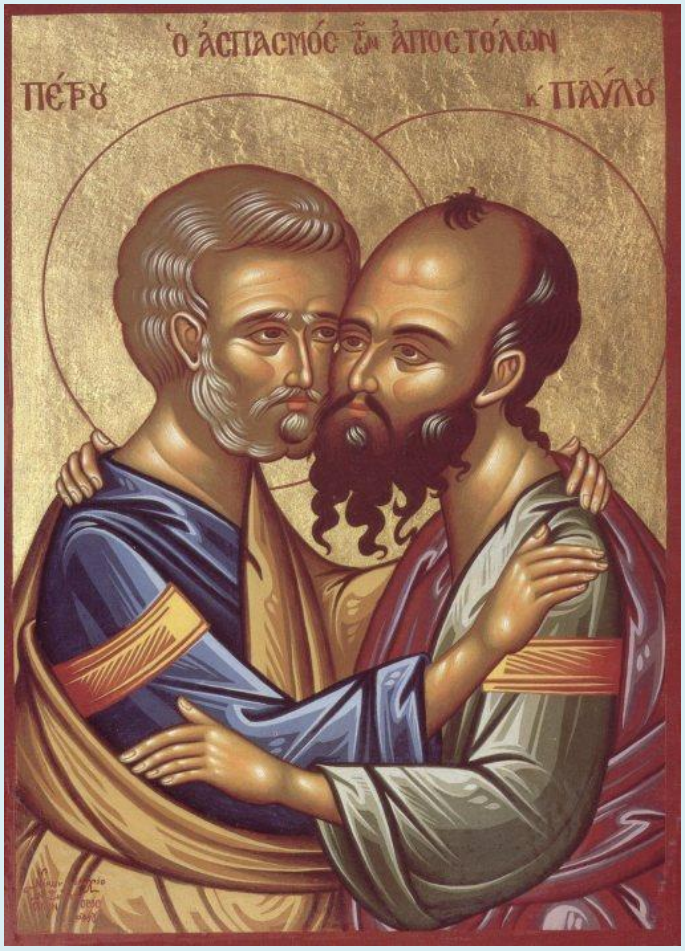

Îmbrăţişarea Sfinţilor apostoli Petru şi Pavel este tema uneia dintre icoanele păstrate de Tradiţia creştină, încă din primele zile ale creştinismului. Această compoziţie, rară, iar uneori chiar neîntâlnită de mulţi, este de o deosebită frumuseţe, căldură şi unitate. Cu toate că nu toţi înţeleg duhul acestei icoane, despre care vom vorbi mai jos, ea ar trebui pusă din nou pe pereţii bisericilor şi în casele creştinilor.

Sfântul apostol Petru *era pescar din Betsaida, localitate de lângă Marea Galileii. Mai înainte de a fi numit Apostol, acesta se numea Simon.* Hristos şi-a strâns cei 12 ucenici începând cu Andrei şi Simon Petru, cei doi fraţi pescari.
Apostolul Petru este cel mai bătrân dintre cei 12 Apostoli ai lui Hristos. Apostolul Petru a murit la data de 29 iunie 67, fiind răstignit cu capul în jos, la ordinul împăratului roman păgân Nero, pe locul unde se află astăzi Catedrala Sfântul Petru din Vatican, Roma.

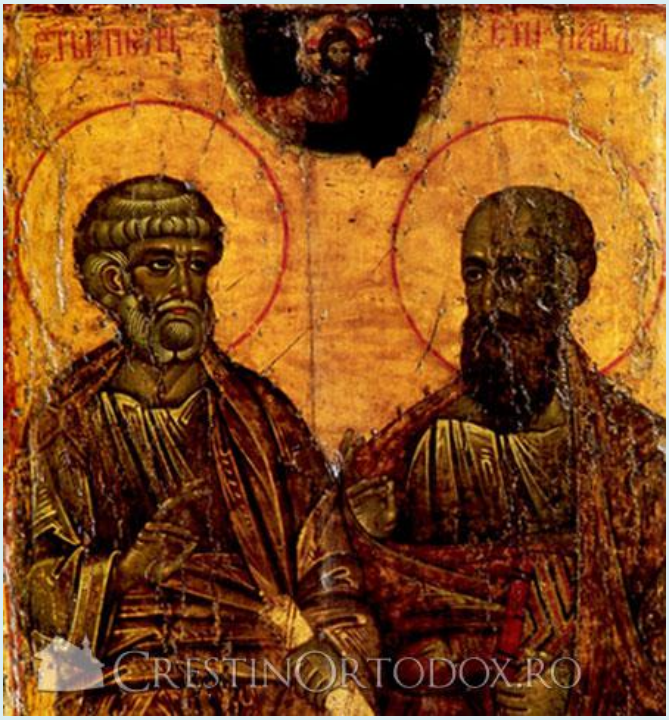

Sfântul apostol Pavel *a fost un bărbat iudeu, deosebit de învăţat, fariseu şi învăţător de lege în iudaism.* El a ucenicit lângă marele Gamaliel, unul dintre cei mai înţelepţi dascăli din vremea sa, şi a ajuns unul dintre cei mai înfocaţi persecutori ai creştinilor.

Până să se întâlnească cu Hristos, acesta se numea Saul. ***După convertirea la dreapta credinţă creştină, el a devenit unul dintre cei mai înfocaţi propovăduitori ai Împărăţiei lui Hristos.***

Tot în Roma şi la aceeaşi dată cu Sfântul apostol Petru a murit şi Apostolul Pavel, fiindu-i tăiat capul. Această moarte, considerată mai demnă decât altele, i s-a acordat datorită cetăţeniei sale romane.

Sfinţii Petru şi Pavel - Apostolii Bisericii lui Hristos

Sfinţii apostoli apar într-o icoană numită "Soborul Sfinţilor Apostoli". Pe lângă această mai există însă şi alte reprezentări ale sfinţilor apostoli, precum icoanele individuale de pe catapeteasma Sfântului Altar sau alte icoane portabile.

Cu toate acestea, în Tradiţia creştină, unele dintre aceste icoane s-au bucurat de o evlavie mai mare decât altele. ***Dintre toţi Sfinţii apostoli, doar Petru şi Pavel sunt***

pictaţi adesea în icoane, fiind luaţi ca sfinţi ocrotitori ai Bisericilor şi ca nume de Botez.

Cultul liturgic s-a născut şi s-a organizat în preajma mormintelor sfinţilor apostoli. Acestora li s-au închinat biserici şi mănăstiri. ***După cum vom vedea, Petru şi Pavel au fost cinstiţi în mod deosebit la Roma, în Apus, şi la Ierusalim şi Constantinopol, în Răsărit.***

Problema iconografiei acestor doi sfinţi apostoli se cercetează însă cu dificultate, din pricina sărăciei izvoarelor.

Icoana în care apar aceşti doi sfinţi este adesea zugrăvită în chipul următor: ***pe fundalul auriu al icoanei sunt reprezentaţi Sfinţii Petru şi Pavel, ţinând între ei Biserica Apostolică, întemeiată de Hristos. În interiorul micuţei bisericuţe, apare Sfânta Masă, având pe ea Sfintele Taine.***

În partea de sus a icoanei, Mântuitorul Hristos apare binecuvântându-i. Strălucirea gamei cromatice dată de dominanţa de auriu, roşu şi albastru, este temperată de verde, ocru şi gri, care conferă picturii multă subtilitate.

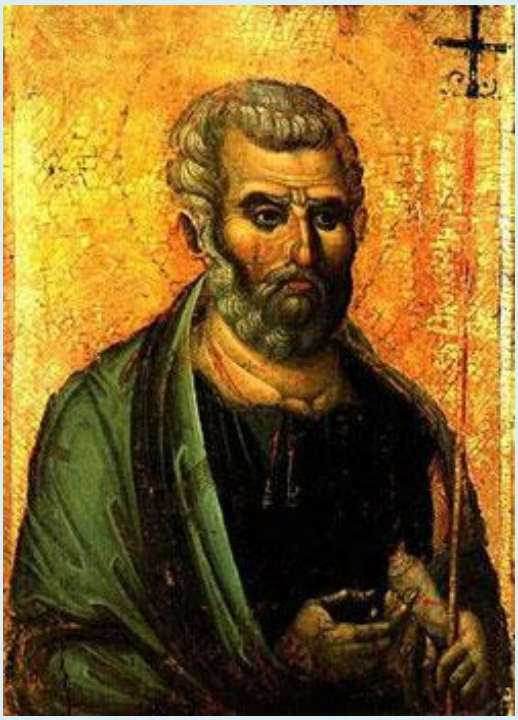

Legat de Biserica lui Hristos şi de însemnătatea creştinilor, Sfântul apostol Pavel spune acestora: "***Deci, dar, nu mai sunteţi străini şi locuitori vremelnici, ci***

sunteţi împreună cetăţeni cu sfinţii şi casnici ai lui Dumnezeu, zidiţi fiind pe temelia apostolilor şi a proorocilor, piatra cea din capul unghiului fiind Însuşi Iisus Hristos. Întru El, orice zidire bine alcătuită creşte ca să ajungă un locaş sfânt în Domnul, în Care voi împreună sunteţi zidiţi, spre a fi locaş al lui Dumnezeu în Duh." (Efeseni 2, 19-22)

Îmbrăţişarea Sfinţilor Apostoli Petru şi Pavel - icoana comuniunii

După cum spuneam şi mai sus, această icoană este una destul de rară, foarte greu putând fi găsită în fresca vreunei biserici ori mănăstiri. Adesea, aceasta a circulat în icoane portabile, atât în biserici, cât şi în casele creştinilor. În cele ce urmează vom căuta să înţelegem ce aduce cu sine această icoană şi de ce trebuie să ne ferim, în înţelegerea ei.

Cei doi apostoli pot fi uşor recunoscuţi. ***Erminiile iconografilor din Sfântul Munte Athos, vorbind despre chipurile Sfinţilor apostoli Petru şi Pavel, dau indicaţii foarte concise: "Sfântul Petru, bătrân cu barbă rotundă; Sfântul Pavel pleşuv, cu barbă cenuşie."***

Sfântul Petru *este pictat*, conform celor mai vehi mărturii iconografice, ***având faţa ovală, părul capului alb, în bucle mici, unite pe lateral cu barbă cârlionţată, iar ochii îi sunt adânciţi.*** *Aceste trăsături se văd încă din cele mai vechi icoane,*

*cum ar fi cea de pe peretele unui cubicul din secolul al III-lea, aflat într-o catacombă cunoscută sub numele "**Catacomba Sfinţilor Petru şi Marcellinus", situată la Roma, pe Via Labicena.***

Apostolul Pavel *este înfăţişat* în icoană, conform unor mărturii iconografice la fel de vechi, dintre care amintim aici doar un basorelief de pe sarcofagul lui Junius Bassus, datat ca fiind din secolul al IV-lea şi păstrat în criptele Vaticanului. În toate icoanele, Pavel apare astfel: ***fruntea largă şi capul pleşuv, barba rară şi cu fire subţiri şi cenuşii.*** Descrierea literară din "Actele Sfintei Tecla", mărturiseşte: "***Mic de statură, picioarele încovoiate înlăuntru, nasul relativ pronunţat, sprâncene unite şi o fizionomie atrăgătoare.***" *Mic de statură, Pavel are figură prelungă, frunte mare brăzdată de trei cute orizontale, nas relativ pronunţat şi curmat la legătura cu fruntea. Ochii sunt mari deschişi, în orbite adâncite.*

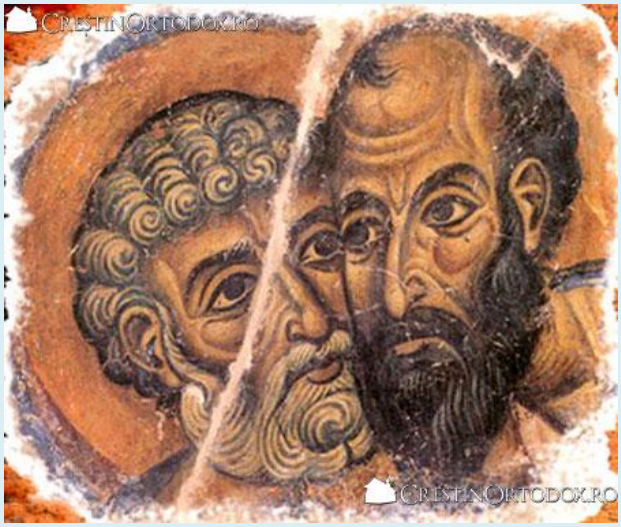

Ne vine în minte întrebarea: ***de ce tocmai aceşti doi Sfinţi Apostoli apar îmbrăţişaţi, şi nu alţii?*** *Apostolul Petru era cel mai bătrân dintre toţi, lucru ce îi denotă un oarecare respect din partea celor mai mici ca el, în vreme ce Pavel, ca cel mai nou apostol, s-a dovedit ca fiind cel mai aprins de râvnă pentru Hristos.* Adesea, acesta din urmă, spunea: "***Sufăr durerile naşterii până ce Hristos va lua chip în voi.***" Am putea spune că acestea ar fi motivele, însă nu este adevărat întru totul.

Între cei doi apostoli, la un moment dat, apăruse o dispută privind propovăduirea Evangheliei lui Hristos, în cele ce priveşte lumea păgână. Petru era cel ce obliga pe păgâni şi la anumite rânduieli din ritualul iudeu, precum tăierea împrejur şi altele asemenea, în timp ce Pavel propovăduia o tăiere împrejur a inimii, deci o primire a lui Hristos, fără toate cele ale Legii celei Vechi.

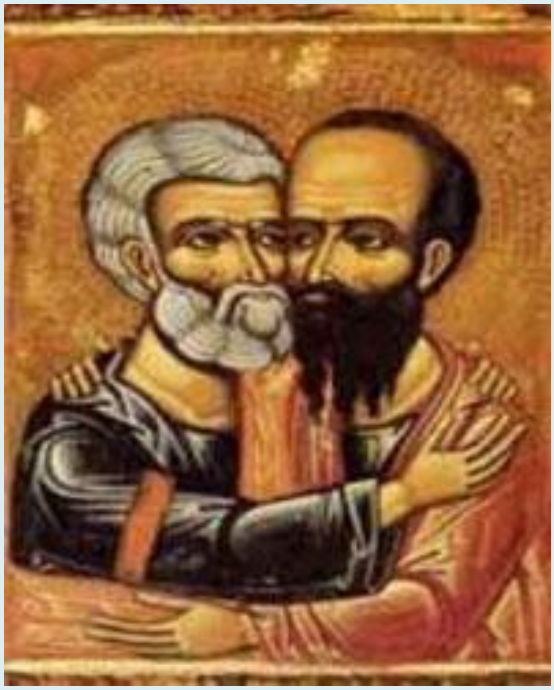

Legat de această dispută, apostolul Pavel spune: ***"Iar când Petru a venit în Antiohia, pe faţă i-am stat împotrivă, căci era vrednic de înfruntare. Căci înainte de a veni unii de la Iacov, el mânca cu cei dintre neamuri; dar când au venit ei, se ferea şi se osebea, temându-se de cei din tăierea împrejur. Şi, împreună cu el, s-au făţărnicit şi ceilalţi iudei, încât şi Barnaba a fost atras în făţărnicia lor. Dar când am văzut că ei nu calcă drept, după adevărul Evangheliei, am zis lui Chefa, înaintea tuturor: Dacă tu, care eşti iudeu, trăieşti ca păgânii şi nu ca iudeii, de ce sileşti pe păgâni să trăiască ca iudeii? Noi suntem din fire iudei, iar nu păcătoşi dintre neamuri." (Galateni 2, 11-21)***

Ce înţelegem din icoana în care apostolii Petru şi Pavel stau îmbrăţişaţi ? ***Icoana în care cei doi sfinţi apostoli se îmbrăţişează este de o deosebită frumuseţe. Fiecare sfânt îl ţine pe celălalt cu o mână peste umăr, iar cu cealaltă peste braţ. Obrajii acestora sunt apropiaţi, lucru ce indică o foarte mare unitate în cele propovăduite, până şi în gânduri.*** ***Niciodată ucenicii sau apostolii adevăraţi ai Domnului nu au stat supăraţi ori în contraziceri. Chiar dacă păreri diferite s-au ridicat uneori, acestea s-au unit în foarte scurt timp, spre a întări puterea cuvântului şi a comuniunii creştine.***

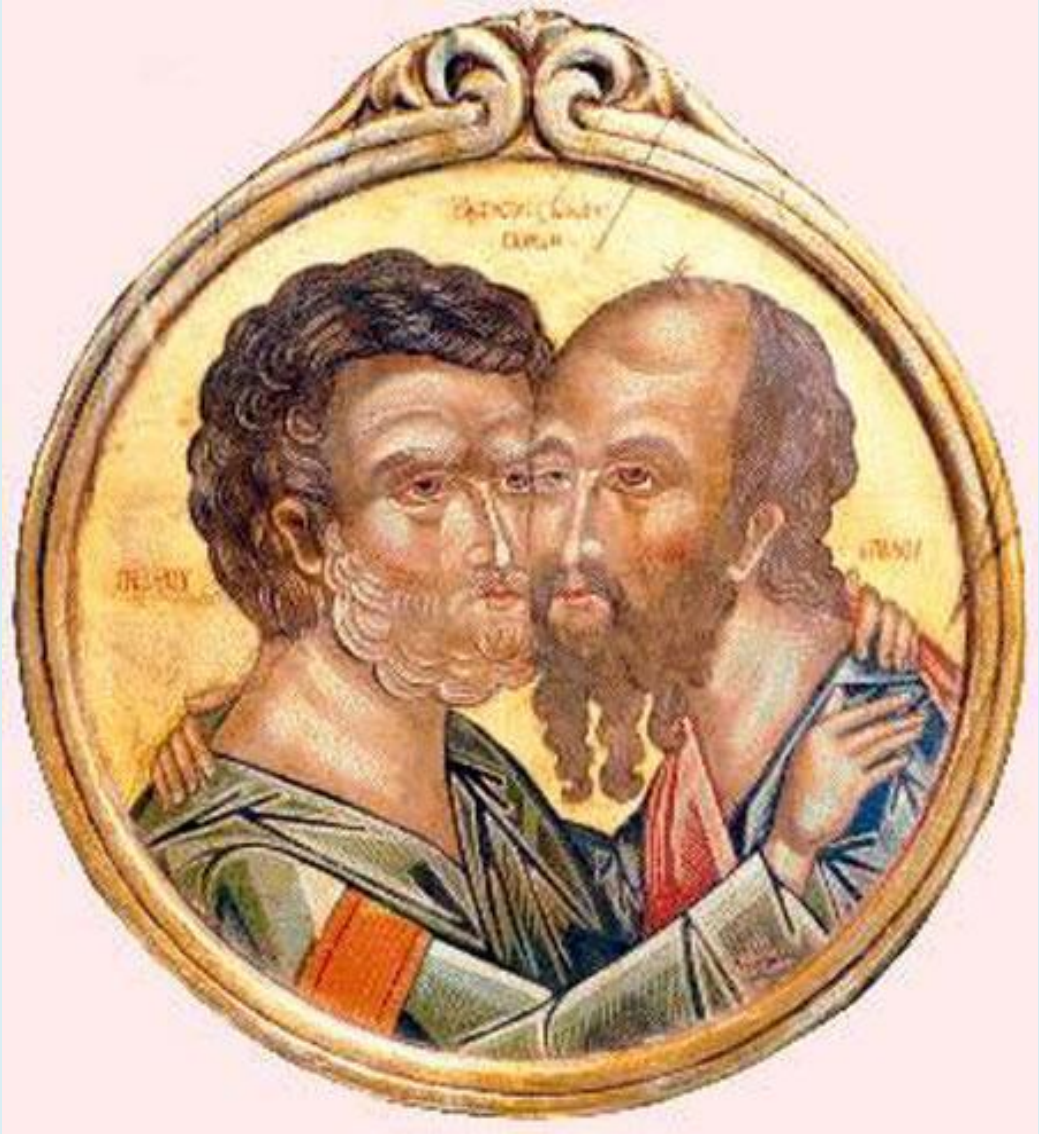

Icoana indică în primul rând unitatea creştinilor în slujirea Cuvântului lui Dumnezeu. Niciodată părerile de sine, izolate de ceilalţi şi rupte de Biserica lui Hristos, nu vor zidi Trupul cel tainic al Domnului. ***Adevărul şi puterea lucrării cuvântului Evangheliei stă în comuniunea creştinilor între ei şi în Hristos.*** Nimic nu se face de unul singur, nimic separat. De aceea, ***icoana cu "Îmbrăţişarea sfinţilor apostoli" aduce neîncetat în mintea închinătorului ideea neapărată a unităţii şi împăcării, mai ales între aceia care au păreri diferite, ori gânduri separate.***

Este o mare greşeală a spune cineva că această icoană simbolizează îmbrăţişarea Bisericii de Răsărit cu cea de Apus. Chiar dacă nu se îmbrăţişează în duhul unităţii şi comuniunii ce răzbat din icoana celor doi sfinţi apostoli, aceste două Biserici nu se află în luptă. *Două lucruri diferite nu se pot îmbrăţişa în duhul dragostei dintre apostoli, atâta timp cât propovăduirea lor diferă în foarte mare măsură.*

Unde se găseşte icoana cu "Îmbrăţişarea Sfinţilor apostoli Petru şi Pavel" ?
Icoanele cu această compoziţie nu sunt multe la număr.

- ***Una dintre cele mai renumite icoane de acest gen se află în Sfântul Munte Athos, la Mănăstirea Caracalu.***
- ***De asemenea, ea se află şi în unele fresce foarte vechi din Grecia, Macedonia şi Serbia.***
- ***În România, spre exemplu, ea poate fi admirată la Mănăstirea Snagov, lângă Bucureşti, în turla centrală, unde sunt înfăţişaţi toţi apostolii, cei doi fiind însă singurii care stau îmbrăţişaţi.***

Postul Sfinţilor apostoli Petru şi Pavel

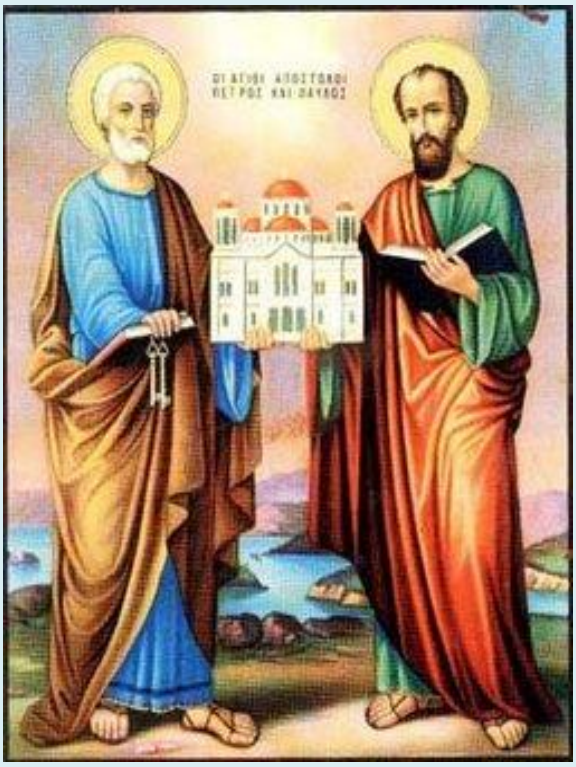

Postul sfinţilor apostoli (popular-postul Sâmpetrului), care precedă sărbătoarea comună a Sfinţilor apostoli Petru şi Pavel (29 iunie) este rânduit de Biserică în cinstea celor doi apostoli şi în amintirea obiceiului lor de a posti înainte de a întreprinde acte mai importante (vezi Fapte 13,2 şi 14,23). ***Totodată, prin ţinerea acestui post se cinstesc darurile Sfântului Duh, care s-au pogorât peste Sfinţii apostoli la Cincizecime; de aceea, în vechime, acest post se numea Postul Cincizecimii.***

Postul Sfinţilor Petru şi Pavel - istoric

Despre vechimea acestui post mărturisesc, în secolul IV, Constituţiile Apostolice. Mărturii ulterioare se găsesc la Sfântul Atanasie cel mare, la Teodoret, episcopul Cirului, la Leon cel mare, care numeşte postul acesta Postul de vară sau al Cincizecimii. *Se pare că la început, postul acesta era ţinut numai în cercurile monahale şi abia mai târziu s-a extins şi la credincioşii din lume.*

Postul Sfinţilor Petru şi Pavel - durată

Spre deosebire de celelalte posturi, care au o durată fixă, ***Postul Sfinţilor Petru şi Pavel are o durată variabilă de la an la an, deoarece începutul lui (fixat aproximativ prin sec. VI) e în funcţie de data variabilă a Învierii lui Hristos. Postul începe luni, după Duminica tuturor Sfinţilor şi ţine până în ziua de 29 iunie*** (inclusiv, dacă această sărbătoare cade miercurea sau vinerea, dezlegându-se în acest caz numai la peşte şi untdelemn).

Durata lui este deci mai lungă sau mai scurtă, după cum Învierea din anul respectiv a căzut mai devreme sau mai târziu.

În chip normal (*dacă Învierea Domnului s-ar sărbători în răstimpul indicat de regula consfinţită la Sinodul I Ecumenic, adică între 22 martie şi 25 aprilie*), ***ea variază de la 8 zile*** (*durata cea mai scurtă, când Învierea cade la 25 aprilie*) ***până la 42 de zile*** (*durata cea mai lungă, când Învierea cade la 22 martie*).

Dar în actuala situaţie a Bisericii noastre (ca a tuturor Bisericilor ortodoxe care şi-au îndreptat calendarul, menţinând însă Pascalia stilului vechi, a calendarului neîndreptat), Învierea fiind sărbătorită de fapt între 4 aprilie şi 8 mai, ***durata Postului Sfinţilor Petru şi Pavel se scurtează, de la 28 de zile*** (durata cea mai lungă) ***până la desfiinţare*** (în anii în care Învierea cade după data de 1 mai).

Aşa s-a întâmplat în anii 1945 şi 1956 (Învierea la 6 mai), când Sfântul Sinod a hotărât ca postul să se ţină în cele trei zile dinaintea sărbătorii Sfinţilor Apostoli Petru şi Pavel (sărbătoarea căzând înaintea Duminicii tuturor Sfinţilor, în seara căreia trebuia să lăsăm sec). Aceeaşi situaţie am avut-o şi în anul 1983 (Învierea la 8 mai), când ***postul a fost numai de două zile*** *(27-28 iunie).*

O regulă simplă şi practică spre a afla durata Postului Sfinţilor Petru şi Pavel din orice an este următoarea: câte zile sunt de la data Învierii (inclusiv) din anul respectiv până la 3 mai (exclusiv), atâtea zile ţine postul.

De exemplu, în anul 1982, când Învierea s-a serbat la 18 aprilie, Postul sfinţilor apostoli 15 zile (14-28 iunie).

Postul Sfinţilor Petru şi Pavel - cum postim

După Pravila cea mare şi Învăţătura pentru posturi din Ceaslovul mare, luni, miercuri şi vineri se mănâncă legume fără untdelemn, marţi şi joi aceleaşi cu untdelemn (şi vin), iar sâmbătă şi duminică şi peşte; dezlegarea la peşte se dă şi luni, marţi şi joi, când cade sărbătoarea vreunui sfânt cu doxologie mare, iar când o

astfel de sărbătoare cade miercuri sau vineri, se dezleagă la untdelemn şi vin. La hramuri şi la Naşterea Sfântului Ioan Botezătorul (24 iunie) se dă dezlegare la peşte, în orice zi a săptămânii ar cădea.

După Tipicul mare, luni, miercuri şi vineri se mănâncă mâncare uscată după Vecernie; iar în celelalte zile, ca mai sus.

Pr. Ioan Valentin Istrati - Două cutremure cu epicentrul în Rai

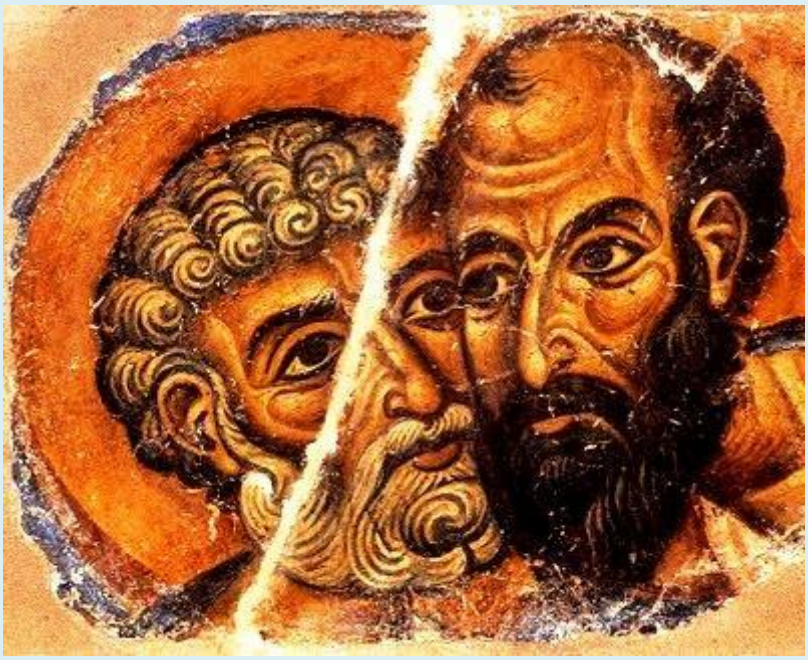

Biserica lui Hristos a hotărât să-i pună împreună în aceeaşi sărbătoare pe Sfinţii apostoli Petru şi Pavel, verhovnicii apostolilor lui Hristos şi misionarii Evangheliei lui Dumnezeu. Sunt două persoane total diferite, care însă îşi plinesc vocaţiile spre slava lui Dumnezeu.

Petru era pescar căsătorit, neînvăţat, trudit îndelung pe malurile Mării Tiberiada, stors de puteri de mrejele grele şi goale ale profesiei lui. Un om trecut prin greutăţi, învăţat cu foamea, lipsit de subtilităţi şi de educaţie, talpa pământului şi a mării, cu mâinile brăzdate de rănile de funie şi lovit din toate părţile de valurile acestei lumi. La chemarea lui Hristos Dumnezeu, lasă toate şi îi urmează, renunţă la statutul său de pescar şi de cap de familie şi merge pe urmele Mântuitorului. Ascultă cu atenţie cuvintele care ies din gura lui Dumnezeu. Cască ochii mari la miile de minuni, pătrunde cu mintea lumina învierilor din morţi săvârşite de Hristos, ascultă muţii grăind despre Cuvântul şi vede pe orbi văzând Lumina lumii, pipăie trupul curat al celor vindecaţi de lepră şi învaţă şcoala iubirii jertfelnice şi vindecătoare de la Arhiereul vindecării veşnice. Îl urmează cu o credincioşie totală pe Cel care i-a schimbat viaţa definitiv.

E impulsiv, nehotărât, nervos, exploziv uneori, însă iubirea pentru Învăţător este mai mare decât toate defectele lui. Merge cu Stăpânul peste tot, simte cum duhul străpuns de Cuvânt intră în fiica lui Iair, cade la pământ în faţa Luminii celei veşnice de pe Tabor, priveşte de aproape, somnoros, lacrimile de sânge ale lui

Dumnezeu de pe Ghetsimani. Promite că va merge până la moarte cu Hristos. Îl sfătuieşte să evite Crucea şi Învierea de dragul vieţii pământeşti. Sare la bătaie în grădină şi taie urechea lui Malchus.

Prinderea lui Iisus este pentru el sfârşitul speranţelor lui, dezamăgirea totală. În noaptea în care Dumnezeu este pălmuit şi biciuit de oameni, Petru îşi pierde mrejele mentale, cade în frică şi în deznădejde, se leapădă de Cel ce l-a primit, se blesteamă şi se jură că nu-l cunoaşte pe Cunoscătorul vieţii lui. Şi în acel moment, îşi dă seama de infinitul iubirii lui Hristos, cutremur devastator îi cuprinde sufletul, iese afară şi plânge cu amar pentru lepădarea lui. Suferă cumplit în inimă pentru Cel ce era bătut, sângerează sufletul lui de durere pentru Răstignit.

Toate certitudinile lui, bazate pe viaţă, pe pământ şi pe mare se zdrobesc de piatra inimii lui inundată de lacrimi. Se desfiinţează pe sine pentru a face loc Celui ce iartă întregul univers. Se transformă în plângere pentru Cel a şters toată lacrima de pe toată faţa. Pentru el, lepădatul, nu mai există nimic decât Hristos cel răstignit, bătut, străpuns, ucis pentru mântuirea lui. De aici Petru moare de-a binelea şi începe o viaţă nouă, în care moartea e neglijabilă şi Viaţa nemuritoare se înstăpâneşte peste lume. Este iertat pe mărturia întreită a iubirii care şterge întreita lepădare şi devine Potir al Duhului Sfânt la Cincizecime care adapă Biserica cu Hristos cel euharistic.

Vorbeşte la Rusalii şi mii de oameni se botează în numele Treimii. Prezidează cu smerenie soboarele apostoleşti şi ascultă tânguirea inimii lui pentru cădere. S-a răstignit o viaţă pe durerea lepădării de Creator şi a ales cu smerenie să moară pe o Cruce, cu capul în jos, pentru a privi cerul pe care l-a dorit şi l-a aşteptat o viaţă întreagă şi a-şi mărturisi nevrednicia de a muri ca Dumnezeu.

***

Pavel era opusul total al lui Petru. Rabin prea învăţat, de o subtilitate iudaică înnăscută, geniu al Torei şi fervent apărător al cultului iudaic, Pavel ducea la moarte pe creştini, această sectă care-şi revendică toate proorociile Testamentului. Profesor de teologie, cercetător al profeţiilor, doctor în Lege, Pavel era leacul pentru orice deviaţie ideologică.

A fost martor la uciderea lui Ştefan, a privit impasibil cum creştinii erau duşi moarte pentru Cel răstignit, s-a mobilizat în persecuţia galileenilor. Era necruţător în profunzimea teologiei lui, insidios, suficient sieşi şi convins că trebuie să stârpească prin sânge rebeliunea ideologică a creştinilor. Prin minune dumnezeiască, aude glas din cer, vede Lumina cea mai presus de fire care-i orbeşte ochii, simte

puterea lui Dumnezeu celui Viu, pe care-l studiase în insectarul targumelor o viaţă. Înţelege că Hristos este Biserica, auzind cuvintele: Saule, Saule, pentru ce Mă prigoneşti? Înţelege că fiecare durere a Bisericii îl doare infinit pe Dumnezeu, că rănile celor zdrobiţi sunt rănile lui Hristos, că fiecare lacrimă a creştinilor curge prin ochii lui Dumnezeu. Adâncul învăţăturii lui rabinice se deschide către cerul împlinirii profeţiilor în Mesia.

Devine din cel mai acerb prigonitor, cel mai ales apostol şi teolog al Tainelor lui Dumnezeu. Este ţepuşa înfiptă în inima necredinţei iudeilor şi zdrobeşte prin har şi cunoştinţă toate evaziunile teologice ale Talmudului. Merge în pustie pentru a-L vedea pe Dumnezeu printre lacrimi.

Porneşte în misiune şi ară întreaga Europă cu mâinile lui, însămânţând Cuvântul Evangheliei. Nimic nu-l poate opri, nici prigonirea, nici boala cumplită, nici suferinţa, nici moartea, din apostolia sa jertfelnică. „Nici viaţa, nici moartea, nici îngerii, nici stăpânirile, nici cele de acum, nici cele ce vor fi, nici puterile, nici înălţimea, nici adâncul şi nici o altă făptură nu va putea să ne despartă pe noi de dragostea lui Dumnezeu, cea întru Hristos Iisus, Domnul nostru” (Romani 8, 38-39).

Pătrunde şi interpretează Evanghelia cum n-a mai făcut-o nimeni. Intră ca un cateter în arterele Trupului lui Hristos şi oxigenează cu teologie ţesuturile noului organism veşnic. O minune de om care sparge în bucăţi Europa cu toţi idolii ei, pregătind-o de frângerea întru Liturghie. Când vorbeşte cu lacrimi, cerurile îl ascultă căci îl dor cumplit rănile Stăpânului lui şi Hristos grăieşte întru el. Îngerii din cer se opresc din liturghisire, căci Pavel prigonitorul a început să destăinuie Tainele Împăratului. E slab ca o trestie, dar în el se odihneşte puterea lui Dumnezeu.

E mic de statură, dar vede înălţimile Raiului. Are glasul stins, dar se face tăcere peste lume când vorbeşte. E bătut peste obraz de îngerul satanei, dar zdrobeşte cursele satanei de pe un întreg continent. Suferă îngrozitor, dar aduce la bucurie veşnică sute de mii de oameni. Mustră pe iudei şi pe apostoli, munceşte cu mâinile la corturi, scrie fervent şi total epistole către toată suflarea. E prigonit şi sfărâmat în trup, însă cuvintele lui sunt o undă de şoc a harului lui Dumnezeu. Oamenii se opresc din moarte când îl ascultă, izbucnesc în plâns şi îşi schimbă viaţa şi veşnicia.

Doi oameni de ţărână, plini de toate durerile acestei lumi, slabi şi îndoielnici, cu păcate grele la activ, însă care au reuşit prin lacrimi şi prin pocăinţă să desfiinţeze

întunericul din ei şi s-au făcut potire sfinte ale Liturghiei celei de taină a lui Hristos. Mucenici şi apostoli, ei au lucrat toată viaţa, toată moartea şi toată veşnicia pentru Hristos, iubirea vieţii lor şi viaţa iubirii lor. Nimic n-a fost mai important pentru ei decât sufletele celor scoşi din robia morţii spre tărâmul făgăduinţei. Doi iudei cu vocaţie universală. Doi provinciali care sunt chemaţi în rugăciune în toate colţurile pământului.

Dumitru Manolache - Cum au fost mutate în secret moaştele apostolilor Petru şi Pavel

În anul 1919 apărea la Paris lucrarea lui Paul Allard "Histoire des Persecutions du I-er au IV-e siecle", în care, printre altele, este relatat extraordinarul episod al mutării în secret a moaştelor Sfinţilor Petru şi Pavel, de către episcopul Sixtus al II-lea al Romei. Istoria relatată în cartea lui Paul Allard demonstrează cât de vechi este cultul celor doi apostoli pe care creştinătatea îi prăznuieşte în fiecare an la 29 iunie.

La 29 iunie 258 d.Hr., sute de pelerini veniţi la Roma din toate colţurile imperiului se aflau pe Via Aurelia şi pe Via Ostia, în locurile unde fuseseră înhumaţi cei doi apostoli, Petru şi Pavel, în pofida restricţiilor dure impuse de edictul lui Valerian emis cu an în urmă. Acest document interzicea întrunirile creştinilor şi accesul în cimitire, sub ameninţarea pedepsei cu moartea.

Episcopul Sixtus al II-lea al Romei (257-258 d.Hr.) tocmai terminase oficierea slujbei când, informate de iscoade, autorităţile s-au năpustit în mulţime operând numeroase arestări printre creştinii prezenţi. Episcopul însă a reuşit să scape. Drept urmare, la cererea prefectului Cornelius Saecularis, împăratul Valerian emite un al doilea edict, prin care pedepsele sunt şi mai severe pentru creştini: episcopii şi întreg clerul care încălcau dispoziţia urmau să fie executaţi în afara cetăţii, nobilii

şi cavalerii romani creştinaţi îşi pierdeau averile şi erau decapitaţi, matroanele, declasate şi trimise în exil, servitorii casei imperiale care mărturiseau creştinismul, legaţi de pământurile fiscului etc., iar capii Bisericii, forţaţi să aducă sacrificii zeilor.

Moaştele, ascunse în burdufuri de piele cusute cu aţă de cânepă

În această stare de tensiune, Sixtus al II-lea ia o hotărâre curajoasă şi istorică: punerea la adăpost a moaştelor celor doi apostoli ai Mântuitorului Hristos.

Cripta Sfântului Petru se afla în catacomba de pe Via Aurelia, lângă Circus Flaminus, alături de cripta Lucinei, proprietara domeniului, care şi-a pus la dispoziţia creştinilor mormântul. Tot aici se mai aflau şi alte morminte de martiri convertiţi la creştinism de către cei doi apostoli.

După ce militarii care păzeau intrările în catacombe au fost mituiţi, relicvele sacre au fost deshumate în mare taină. La fel s-a procedat şi cu moaştele apostolului Pavel, înhumate în cimitirul de pe Via Ostia. La ambele deshumări a fost prezent curajosul episcop Sixtus al II-lea.

Moaştele au fost aşezate cu grijă în burdufuri de piele, cusute cu sfoară de cânepă. Ele urmau să ajungă într-un cimitir din afara cetăţii, neecleziastic şi nesupus riscului de a fi confiscate, mergând pe Via Appia, unde rămâneau ferite de ochii autorităţilor şi de zelul indiscret al credincioşilor.

Burdufurile cu sfintele moaşte au fost preluate de două atelaje care trebuiau să traverseze oraşul spre Via Appia. Toată misiunea s-a desfăşurat noaptea. Căruţele s-au aşezat la rând pentru a intra în oraş după apusul soarelui, cum era ordinul.

Misterioşii "negustori guralivi"

Căruţa cu moaştele Sfântului Pavel transporta, chipurile, sare din port şi era condusă de arhidiaconul Laurenţiu, preotul Sever şi subdiaconul Claudiu, travestiţi în negustori.

Celălalt car, cu moaştele Sfântului Petru, era încărcat cu covoare, stofe de preţ, mătăsuri orientale şi trebuia să ajungă la un circ din Capua. Acesta era însoţit de însuşi episcopul Sixtus al II-lea şi de preotul Lucius, travestiţi în nişte negustori guralivi şi certăreţi. Cele două care urmau a se întâlni lângă Colosseum, în dreptul coloanei de marmură ridicată de Augustus în anul 20 î.Hr., pe care erau gravate în

aur distanţele dintre Roma şi principalele cetăţi ale imperiului şi, de aici, pe Via Latina, să meargă împreună, pe lângă Termele lui Carracala, până la bifurcaţia cu Via Appia şi să iasă din oraş prin poarta Capena, spre Capua.

În cele din urmă, sfintele relicve au ajuns cu bine în sud-estul Romei, fiind depuse cu grijă în cripta Platonia, unde au rămas multă vreme.

Dacă în viaţă cei doi mari apostoli ai creştinismului nu s-au întâlnit de prea multe ori (o dată la întoarcerea lui Pavel de la Damasc, când au stat împreună cinci-sprezece zile, a doua oară la Ierusalim, după întoarcerea lui Pavel din prima călătorie misionară) sau au fost certaţi din cauza propovăduirii Adevărului şi neamurilor de către Pavel, iată cum, într-o noapte, cei doi au străbătut împreună Roma, după 190 de ani, de data aceasta ca relicve sacre ale creştinilor pe care ei îi convertiseră.

La scurt timp după această aventură, episcopul Sixtus al II-lea avea să fie ucis de persecutori, la 6 august, împreună cu doi diaconi, chiar în amvonul din care predicau în cimitirul Pretextatus, luând şi ei cununa de martiri ai lui Hristos, fiind îngropaţi în acelaşi cimitir.

Cele mai vechi icoane ale Sfinţilor apostoli Petru şi Pavel

Anul trecut, arheologii Vaticanului, folosind tehnologia cu laser, au descoperit pe zidurile unei catacombe din Roma ceea ce ei cred că este cea mai veche imagine (icoană) existentă a Sfinţilor apostoli Petru şi Pavel, care datează din secolul al IV-lea.

Ziarul Vaticanului, "Osservatore Romano", a prezentat la vremea respectivă noua descoperire şi a publicat fotografii cu imaginea unei fresce ce reprezintă chipul unui bărbat cu barbă, prezentat pe un fond roşu, înconjurat de o aură de un galben strălucitor. Fruntea îi este înaltă.

Imaginile respective au fost descoperite la data de 19 iunie 2009, iar anunţul a fost făcut de experţii Comisiei pontificale pentru arheologie sacră. Conform informaţiilor din ziarul Vaticanului, cele două imagini au fost identificate în Catacomba Sfintei Tecla din Roma. Descoperirea, care a necesitat îndepărtarea cu ajutorul laserelor a mai multe straturi de argilă şi calcar, a fost făcută înainte cu o zi de sărbătoarea religioasă ţinută de catolicii Romei, care au organizat festivităţi speciale dedicate Sfinţilor apostoli Petru şi Pavel.

Extraordinarul episod al mutării în secret a moaştelor Sfinţilor Petru şi Pavel, de către episcopul Sixtus al II-lea al Romei

În anul 1919 apărea la Paris lucrarea lui Paul Allard "*Histoire des Persecutions du I-er au IV-e siĕcle*", în care, printre altele, este relatat extraordinarul episod al mutării în secret a moaştelor Sfinţilor Petru şi Pavel, de către episcopul Sixtus al II-lea al Romei. *Istoria relatată în cartea lui Paul Allard demonstrează cât de vechi este cultul celor doi Apostoli pe care creştinătatea îi prăznuieşte în fiecare an la 29 iunie.*

La 29 iunie 258 d.Hr., sute de pelerini veniţi la Roma din toate colţurile imperiului se aflau pe Via Aurelia şi pe Via Ostia, în locurile unde fuseseră înhumaţi cei doi apostoli, Petru şi Pavel, în pofida restricţiilor dure impuse de edictul lui Valerian emis cu an în urmă. Acest document interzicea întrunirile creştinilor şi accesul în cimitire, sub ameninţarea pedepsei cu moartea.

Episcopul Sixtus al II-lea al Romei (257-258 d.Hr.) tocmai terminase oficierea slujbei când, informate de iscoade, autorităţile s-au năpustit în mulţime operând numeroase arestări printre creştinii prezenţi. Episcopul însă a reuşit să scape. Drept urmare, la cererea prefectului Cornelius Saecularis, împăratul Valerian emite un al doilea edict, prin care pedepsele sunt şi mai severe pentru creştini: episcopii şi întreg clerul care încălcau dispoziţia urmau să fie executaţi în afara

cetăţii, nobilii şi cavalerii romani creştinaţi îşi pierdeau averile şi erau decapitaţi, matroanele, declasate şi trimise în exil, servitorii casei imperiale care mărturiseau creştinismul, legaţi de pământurile fiscului etc., iar capii Bisericii, forţaţi să aducă sacrificii zeilor.

În această stare de tensiune, Sixtus al II-lea ia o hotărâre curajoasă şi istorică: punerea la adăpost a moaştelor celor doi apostoli ai Mântuitorului Hristos.

Cripta Sfântului Petru se afla în catacomba de pe Via Aurelia, lângă Circus Flaminus, alături de cripta Lucinei, proprietara domeniului, care şi-a pus la dispoziţia creştinilor mormântul. Tot aici se mai aflau şi alte morminte de martiri convertiţi la creştinism de către cei doi apostoli.

După ce militarii care păzeau intrările în catacombe au fost mituiţi, relicvele sacre au fost deshumate în mare taină. La fel s-a procedat şi cu moaştele apostolului Pavel, înhumate în cimitirul de pe Via Ostia. La ambele deshumări a fost prezent curajosul episcop Sixtus al II-lea.

Moaştele au fost aşezate cu grijă în burdufuri de piele, cusute cu sfoară de cânepă. Ele urmau să ajungă într-un cimitir din afara cetăţii, neecleziastic şi nesupus riscului de a fi confiscate, mergând pe Via Appia, unde rămâneau ferite de ochii autorităţilor şi de zelul indiscret al credincioşilor.

Burdufurile cu sfintele moaşte au fost preluate de două atelaje care trebuiau să traverseze oraşul spre Via Appia. Toată misiunea s-a desfăşurat noaptea. Căruţele s-au aşezat la rând pentru a intra în oraş după apusul soarelui, cum era ordinul.

Căruţa cu moaştele Sfântului Pavel transporta, chipurile, sare din port şi era condusă de arhidiaconul Laurenţiu, preotul Sever şi subdiaconul Claudiu, travestiţi în negustori. Celălalt car, cu moaştele Sfântului Petru, era încărcat cu covoare, stofe de preţ, mătăsuri orientale şi trebuia să ajungă la un circ din Capua. Acesta era însoţit de însuşi episcopul Sixtus al II-lea şi de preotul Lucius, travestiţi în nişte negustori guralivi şi certăreţi. Cele două care urmau a se întâlni lângă Colosseum, în dreptul coloanei de marmură ridicată de Augustus în anul 20 î.Hr., pe care erau gravate în aur distanţele dintre Roma şi principalele cetăţi ale imperiului şi, de aici, pe Via Latina, să meargă împreună, pe lângă Termele lui Carracala, până la bifurcaţia cu Via Appia şi să iasă din oraş prin poarta Capena, spre Capua.În cele din urmă, sfintele relicve au ajuns cu bine în sud-estul Romei, fiind depuse cu grijă în cripta Platonia, unde au rămas multă vreme.

Dacă în viaţă cei doi mari apostoli ai creştinismului nu s-au întâlnit de prea multe ori (***o dată la întoarcerea lui Pavel de la Damasc, când au stat împreună cincisprezece zile, a doua oară la Ierusalim, după întoarcerea lui Pavel din prima călătorie misionară***) sau au fost certaţi din cauza propovăduirii Adevărului şi neamurilor de către Pavel, iată cum, într-o noapte, cei doi au străbătut împreună Roma, după 190 de ani, de data aceasta ca relicve sacre ale creştinilor pe care ei îi convertiseră.

La scurt timp după această aventură, episcopul Sixtus al II-lea avea să fie ucis de persecutori, la 6 august, împreună cu doi diaconi, chiar în amvonul din care predicau în cimitirul Pretextatus, luând şi ei cununa de martiri ai lui Hristos, fiind îngropaţi în acelaşi cimitir.

Cele mai vechi icoane ale Sfinţilor apostoli Petru şi Pavel

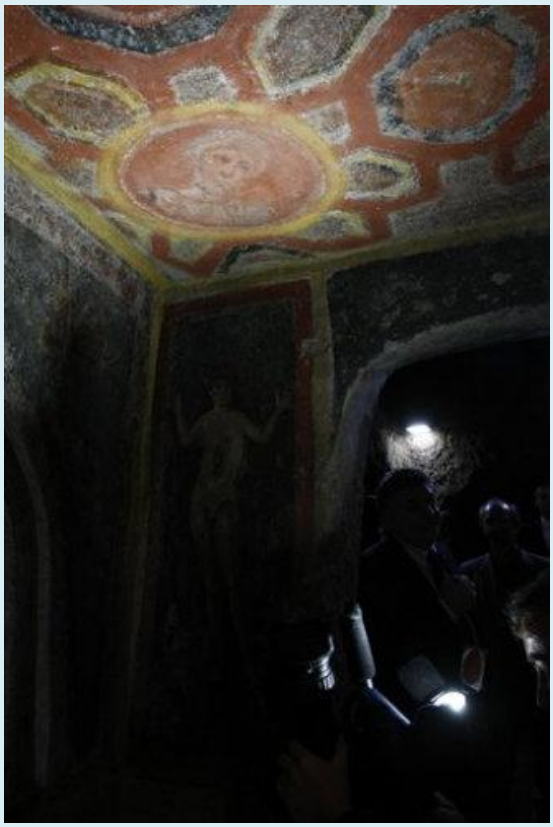

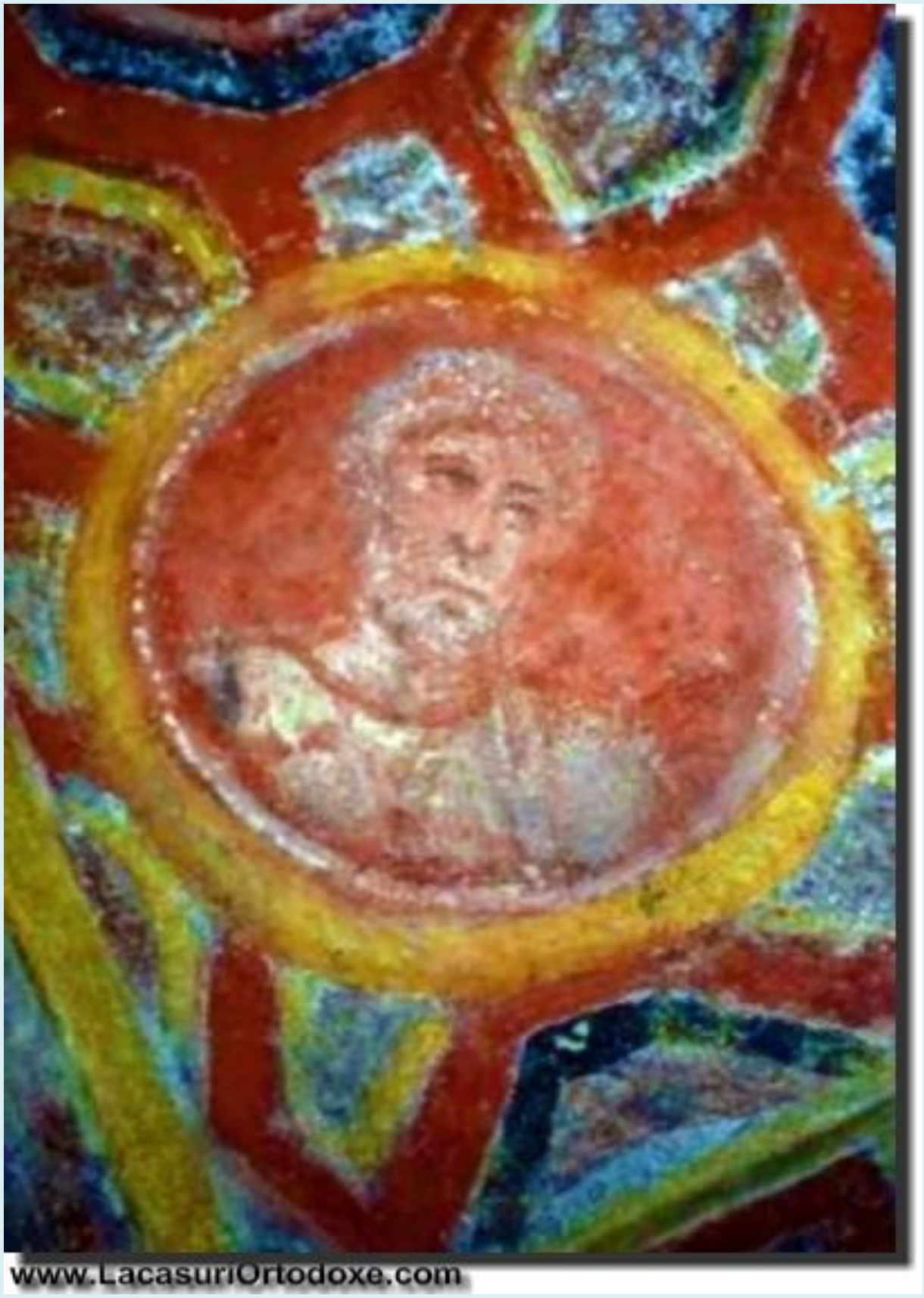
www.LacasuriOrtodoxe.com

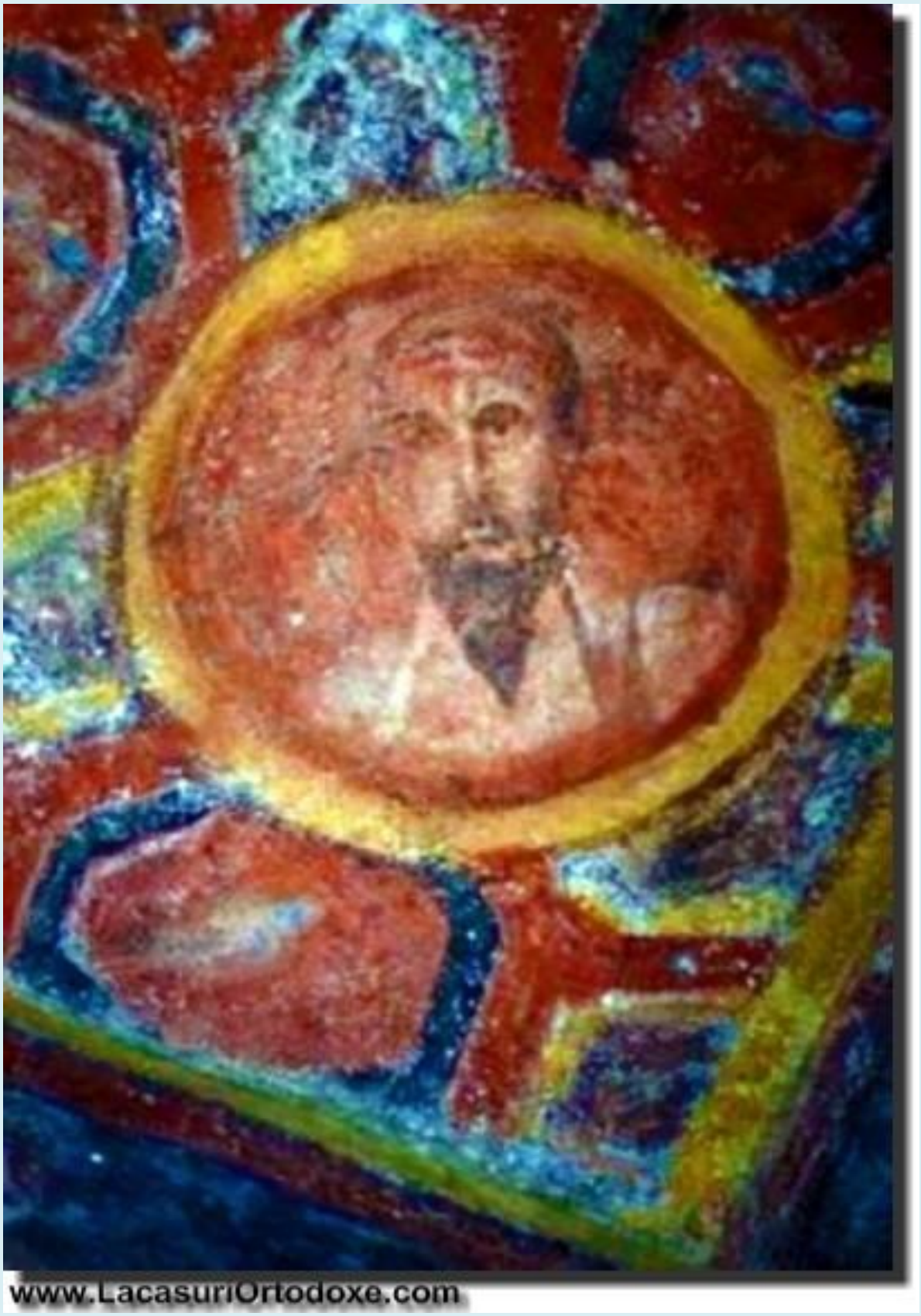
www.LacasuriOrtodoxe.com

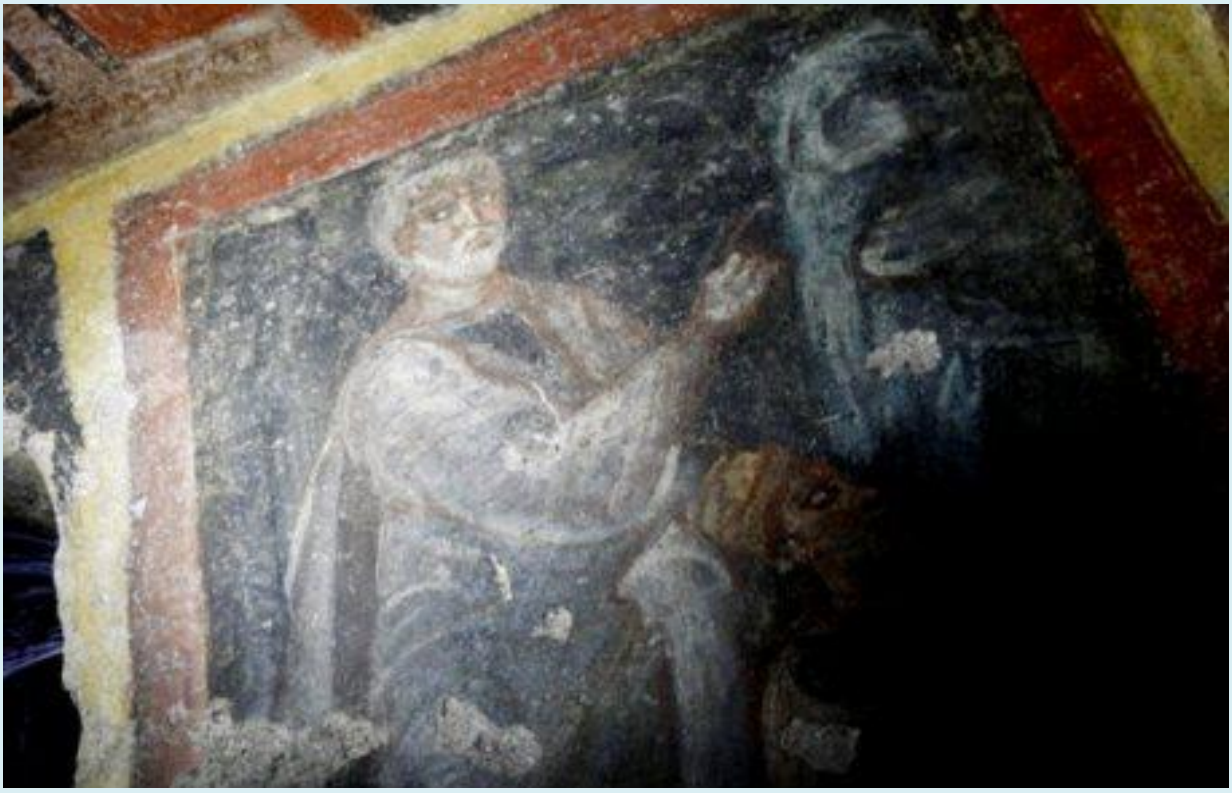

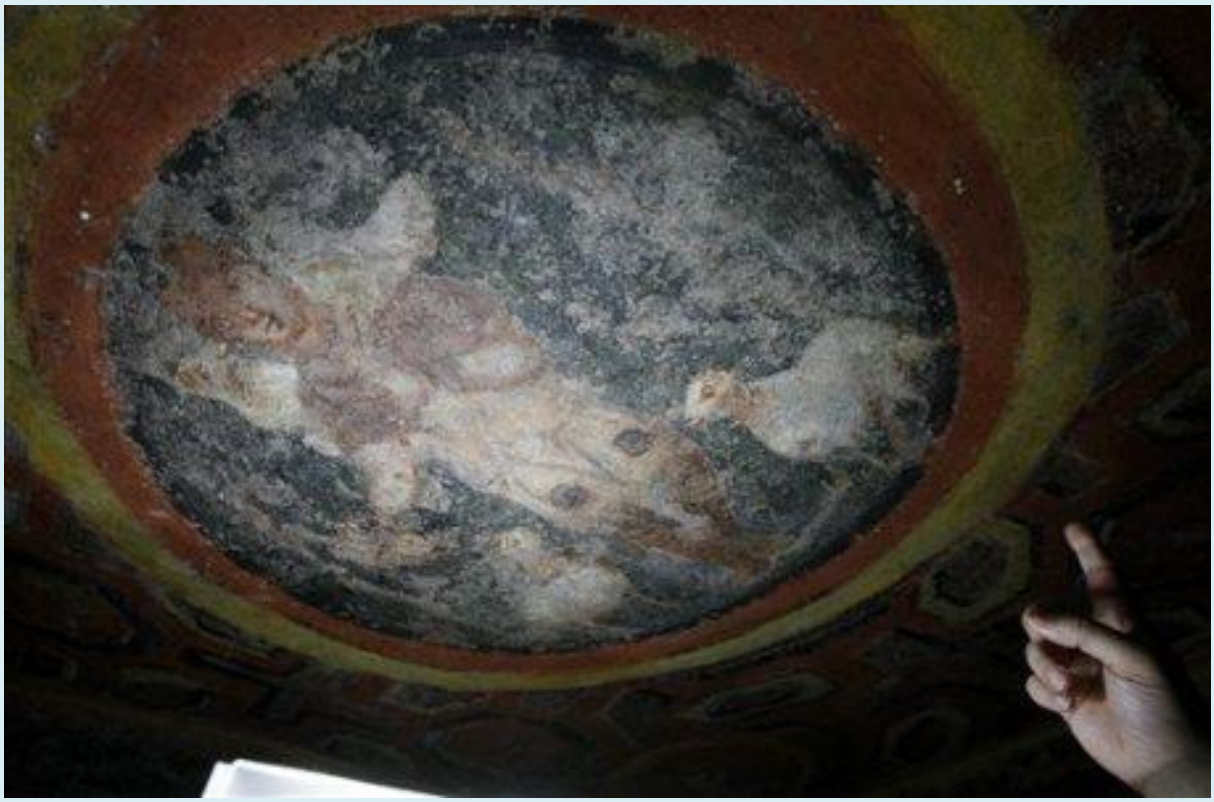

Cele mai vechi reprezentări iconografice ale Sfinţilor apostoli Petru, Pavel, Andrei şi Ioan, datând de la sfârşitul secolului al IV-lea, au fost descoperite în catacombele Sfintei Tecla, din sudul Romei, potrivit Catholic News Service.

Catacombele Sfintei Tecla sunt situate la o distanţă de 500 de metri de "Basilica San Paolo fuori le Mura" (Catedrala Sfântul Pavel în afara zidurilor), una dintre cele patru basilici majore din capitala Italiei, unde se află şi mormântul Sfântului apostol Pavel. Icoanele au fost prezentate presei marţi, 22 iunie.

Aceste icoane circulare au fost descoperite, după mai multe luni de muncă, într-o nişă (cubiculum) - o cameră mortuară - cu pereţii decoraţi cu fresce în roşu, ocru şi negru.

Lucrările de restaurare au fost realizate de către Comisia Pontificală pentru Arheologie Sacră. Partea cea mai importantă a descoperirii este situată pe plafonul nişei care, cel mai probabil, a fost mormântul unei femei din aristocraţia romană.

Se poate vedea o frescă reprezentând în centru Bunul Păstor şi în cele patru colţuri ale plafonului patru portrete, pe care experţii le-au identificat ca fiind cele ale Sfinţilor Petru şi Pavel, Andrei şi Ioan.

Descoperirea chipului Sfântului Pavel a fost dezvăluită în urmă cu un an de Lâ Osservatore Romano, cotidianul Vaticanului. "***Sunt primele imagini ale apostolilor***", a declarat Fabrizio Bisconti, supraintendentul catacombelor din Roma. Aceste portrete "***ar putea fi cele mai vechi icoane ale acestor sfinţi***", a afirmat Barbara Mazzei, cea care conduce lucrările de restaurare.

Potrivit experţilor, portretele, a căror prospeţime surprinde vizitatorul, te poartă înapoi în secolul al IV-lea. **Fiecare sfânt este uşor de identificat.**

- ***Petru, prin barba şi părul alb,***
- ***Andrei, prin trupul puternic,***
- ***Ioan, prin aspectul tineresc, şi***
- ***Pavel, prin barba neagră***

şi numeroase simboluri ale schimbării vieţii sale, datorită convertirii. În plus, lucrările de restaurare efectuate cu ajutorul laserului, *pentru prima dată într-o catacombă, au permis identificarea mai multor ilustraţii biblice pe pereţii nişei:* ***învierea lui Lazăr, Daniel în groapa cu lei, precum şi o reprezentare a Mântuitorului Hristos în slavă şi Colegiul Apostolilor.***

Adresându-se presei, arheologii au declarat că au putut lucra cu precizie datorită unei noi tehnici laser, utilizată numai în a doua fază a lucrărilor, care au început în urmă cu doi ani. Această tehnică a permis îndepărtarea diferitelor straturi de carbonat de calciu depuse în timp, fără a afecta peretele pictat.

Catacombele Sfintei Tecla au fost folosite, în secolul al XVIII-lea în special, ca beciuri pentru podgoriile de la suprafaţă. Ele se află acum sub o clădire cu şapte etaje, din cartierul Ostiense, în sudul Romei. O uşă discretă, de la subsolul acestui imobil construit în anii 1970, de către o companie italiană de asigurări, permite accesul la aceste catacombe şi la nişa recent restaurată. *Ca şi în cazul celor mai multe catacombe romane, administrate de Comisia Pontificală de Arheologie Sacră, accesul publicului este limitat şi poate fi acordat doar la cerere.*

Cătălin ACasandrei - Sfinții apostoli Petru și Pavel - care este originea și semnificația celor două nume?

Potrivit statisticilor existente la nivelul Ministerului Administraţiei şi Internelor, peste 500.000 de români îşi aniversează onomastica de sărbătoarea Sfinţilor apostoli Petru şi Pavel.

Foto: Oana Nechifor

Dintre cei 503.995 de români care îşi sărbătoresc onomastica, 382.960 sunt bărbaţi, majoritatea acestora purtând numele de Petru sau Petre (208.829), iar 121.035 sunt femei.

Din punct de vedere etimologic, numele Petru provine din grecescul „Πετρος”, care înseamnă „piatră”, fiind o traducere a numelui „Kephas”, regăsită în majoritatea versiunilor Noului Testament.

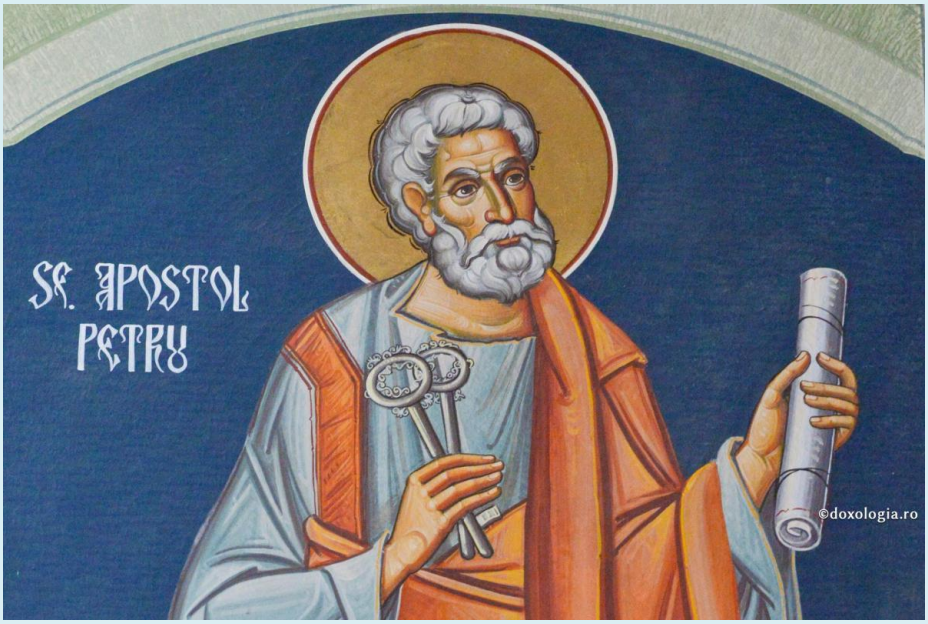

După cum apare în textele evanghelice, numele inițial al apostolului Petru era Simon (ebr. Shimeon), însă Mântuitorul i-a schimbat numele atunci când i-a spus: „Tu esti Simon, fiul Iona; tu te vei numi Chifa [Chefa]” (Ioan 1, 42).

Moștenit din latina populară în forma Chetru (Sânchetru, de la Sanctus Petrus), numele a fost reintrodus, mai apoi, pe filiera greco-slavă, sub forma Petre, Petru etc.

Pavel nu este altceva decât forma românească a latinescului Paul(us), încetățenit în vocabularul limbii noastre sub influență greco-slavă. Termenul s-ar putea traduce prin adjectivul „paullus” („mic” sau „umil”), fiind înrudit cu „paucus” sau „pauper” („sărăcăcios”).

Sfântul Pavel s-a alăturat mai tarziu cetei apostolice, în urma convertirii de pe drumul Damascului, când a auzit glasul Domnului: „Saule, Saule, pentru ce Mă prigoneşti?”. Din prigonitor, Sfântul Pavel avea să devină, sub noul său nume (tradus și interpretat ca expresie profundă a smereniei), cel mai perseverent propovăduitor al Evangheliei.

În ziua praznicului Sfinților apostoli Petru și Pavel îi vom felicita pe toţi cei care poartă următoarele nume sau alte derivate: Petre, Petru, Petrişor, Petruţ, Petruş, Petrică, Pătru, Pavel, Pavelică, Paveluţă, Păvălaş, Paul, Paulică, Paulin, Petrache, Pavăl, Paula, Petra, Petruţa, Paulina, Polina, Petronela sau Petruca. Un nume rar pentru fetele sărbătorite astăzi este Petriţa, purtat de 342 de românce.

Sfinții apostoli Petru și Pavel

Sfântul apostol Petru era pescar din Betsaida, la Marea Galileei, şi se numea Simon înainte de a se întâlni cu Domnul. Era frate cu Sfântul apostol Andrei, „cel întâi chemat” la slujirea credinţei. Era cel mai vârstnic dintre cei doisprezece ucenici şi deseori vorbea în numele apostolilor, rugând pe Mântuitorul să le explice înţelesul tainelor credinţei.

De asemenea, prin predica ținută în ziua Cincizecimii, a convertit 3000 de oameni la Ortodoxie, aceştia primind Sfântul Botez. Propovăduind în Ierusalim, Samaria, Asia Mică și Babilon, spre finalul vieții, Sfântul Petru a ajuns la Roma, loc în care a murit răstingit pe cruce, cu capul în jos.

Sfântul apostol Pavel a fost fariseu şi rabin în religia evreilor, ucenic al lui Gamaliel şi cunoscător al întregii învăţături din vremea sa. Se numea Saul înainte de a veni la credinţă şi era de origine din Tarsul Ciliciei.

Împuternicit de sinedriul din Ierusalim, Pavel a prigonit cumplit pe cei ce mărturiseau credinţa în Hristos şi propovăduiau Învierea Lui. Pe când călătorea spre cetatea Damascului, pentru a prinde pe creştinii de acolo, Saul a văzut pe Domnul, Care i S-a arătat în chip minunat. Sfântul Pavel s-a convertit în urma acestei minuni, a primit Sfântul Botez și a mers în trei călătorii misionare, scriind 14 epistole. A murit la Roma, decapitat, din porunca împăratului Nero.

Tuturor celor care poartă numele Sfinţilor Petru şi Pavel le dorim sănătate, bucurii şi multe împliniri alături de cei dragi!

Biserica „Sfinţii apostoli Petru și Pavel” din Capernaum

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

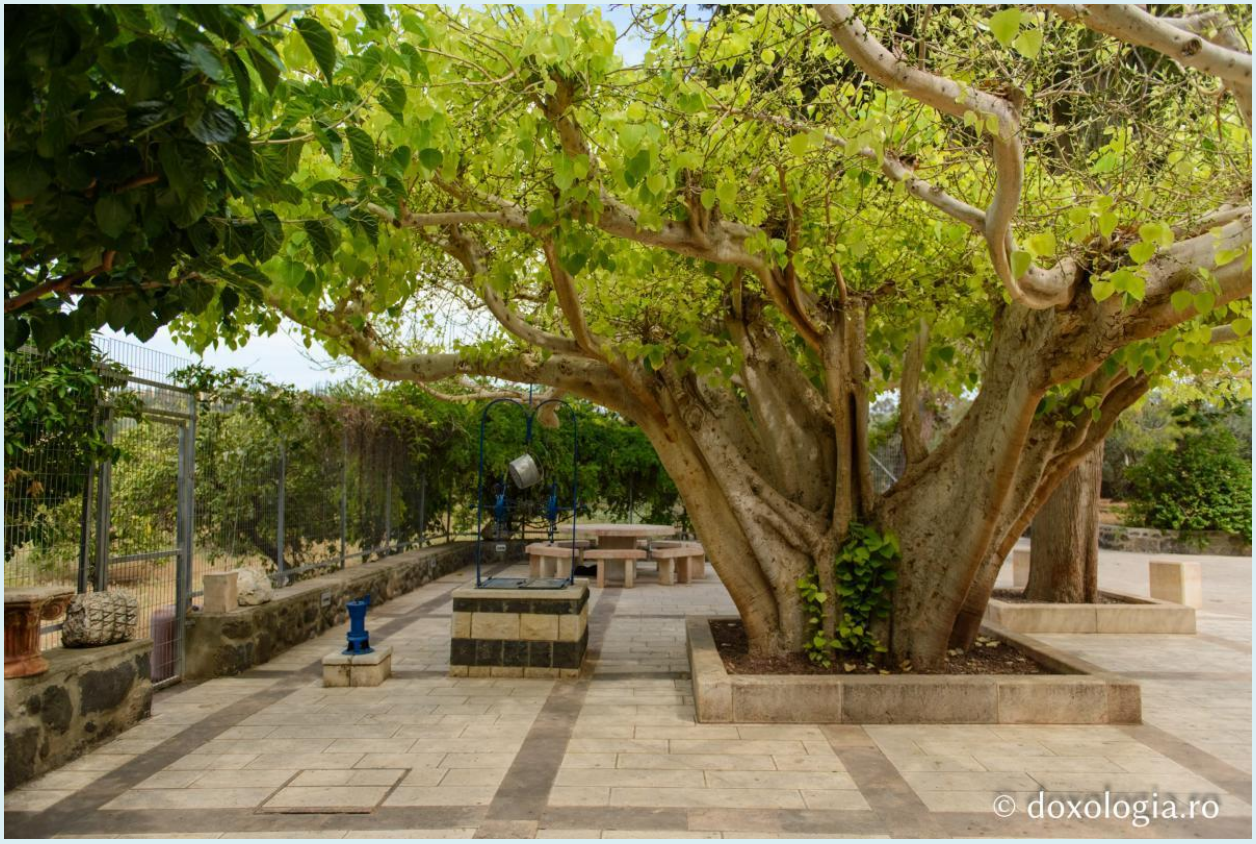
© doxologia.ro

© doxologia.ro

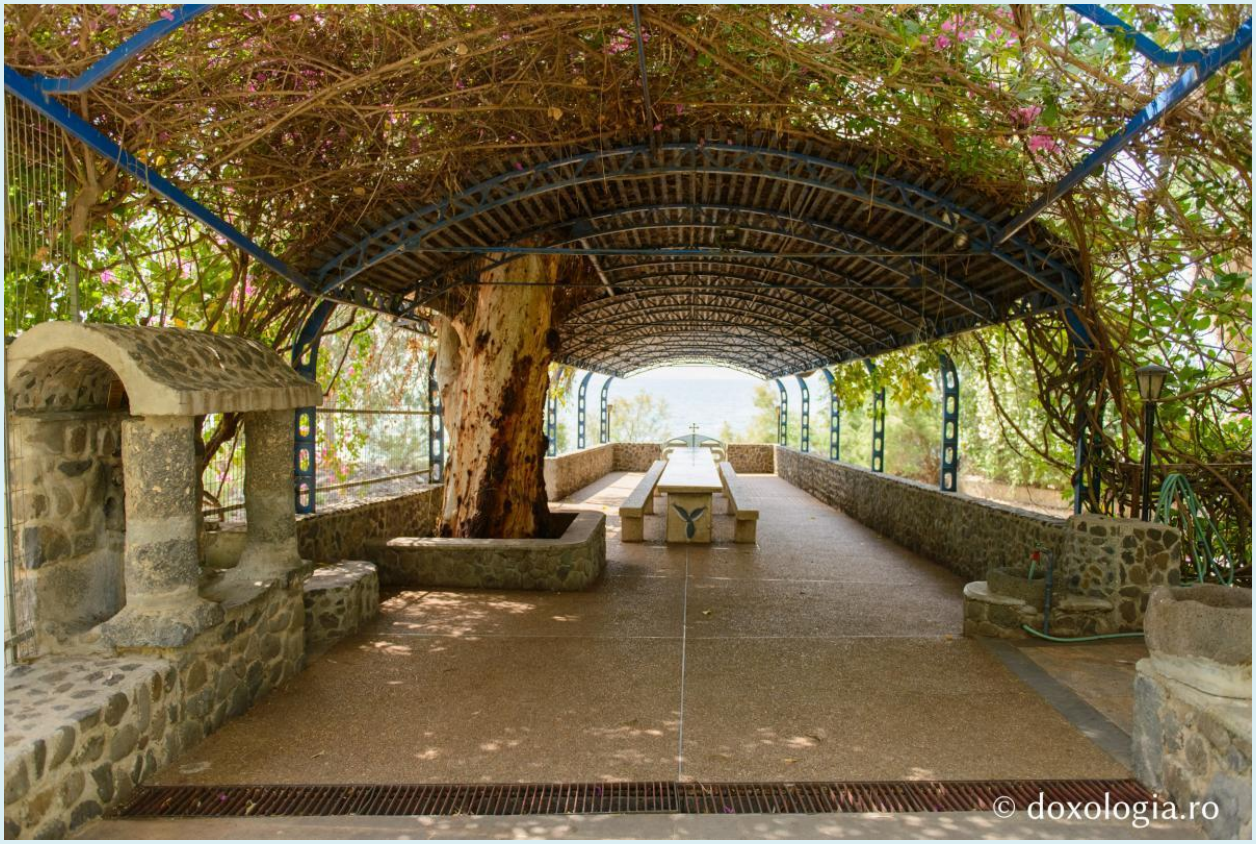
© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

COLECȚIA ACATISTE ȘI VIEȚI DE SFINȚI

72

Viața și Acatistul Sfinților Apostoli PETRU ȘI PAVEL

Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă

„Cei ce sunteți între Apostoli mai întâi pe scaun șezători și lumii învățători, Stăpânului tuturor rugați-vă să dăruiască pace lumii și sufletelor noastre mare milă.”

Troparul Sfinților Apostoli Petru și Pavel

www.editurapatriarhiei.ro
ISBN 978-973-616-301-2

Icoane

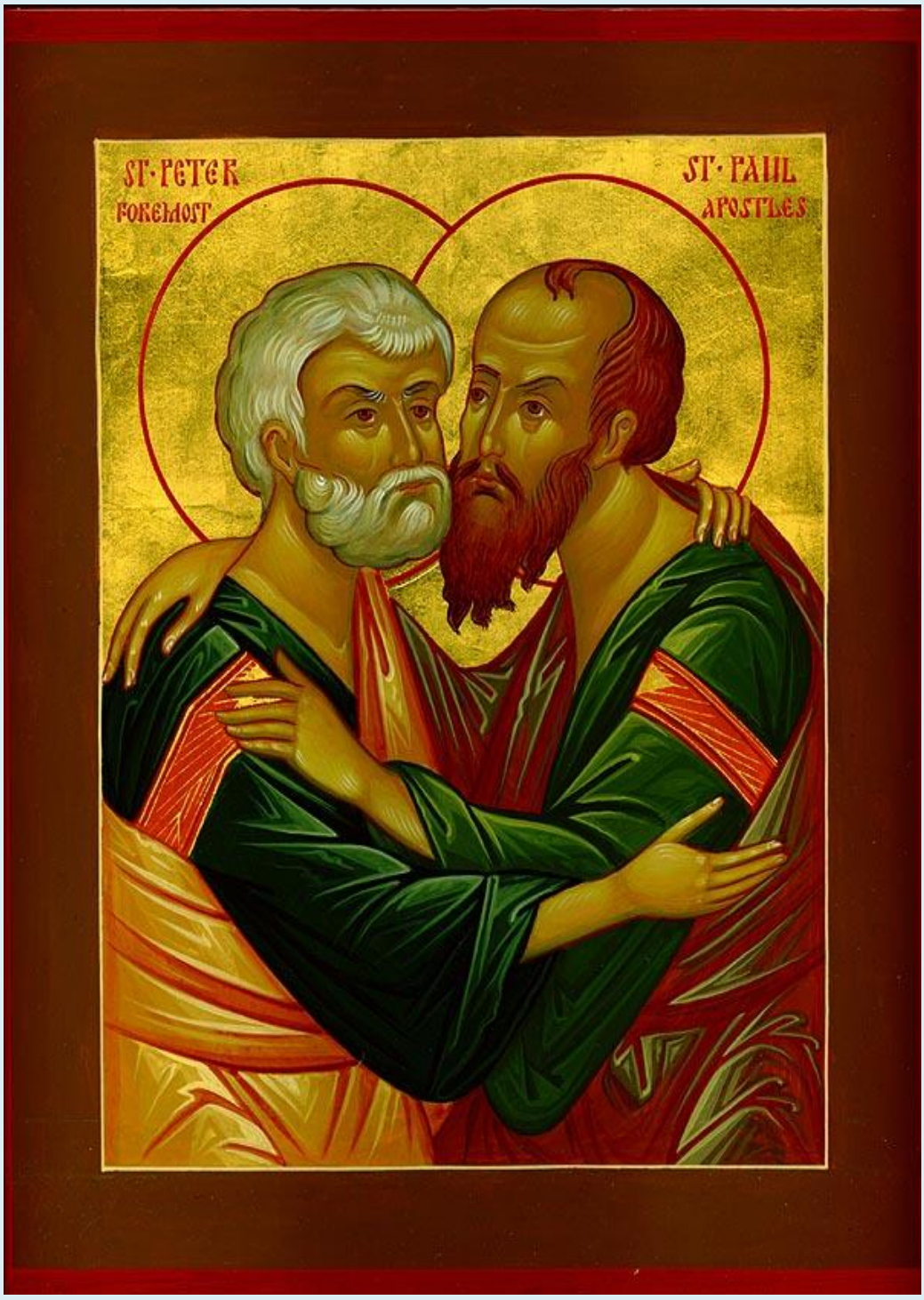

"Sfinţilor apostoli ai lui Hristos, ajutaţi credinţa sufletului nostru în lupta vieţii, pentru binele nostru şi al neamului creştinesc şi cereţi iertare de păcate celor ce serbează cu dragoste pomenirea voastră".

INRI
Foto: Liliana Jighira

SF. PETRU
SF. PAVEL

PETRU
PAVEL

29 iunie

SAINT PETER
SAINT PAUL

ОА АПЛЪ
ПЕ́ТРЪ
ОА АПЛЪ
ПА́ѴЕЛЪ

SF. AP. PETRU
SF. AP. PAVEL
©www.divinart.ro

Св. Апост. Петръ
Св. Апост. Павелъ
www.archunion.com.ua

SF. AP. PETRU
SF. AP. PAVEL
PETRU APOSTOLUL LUI HRISTOS

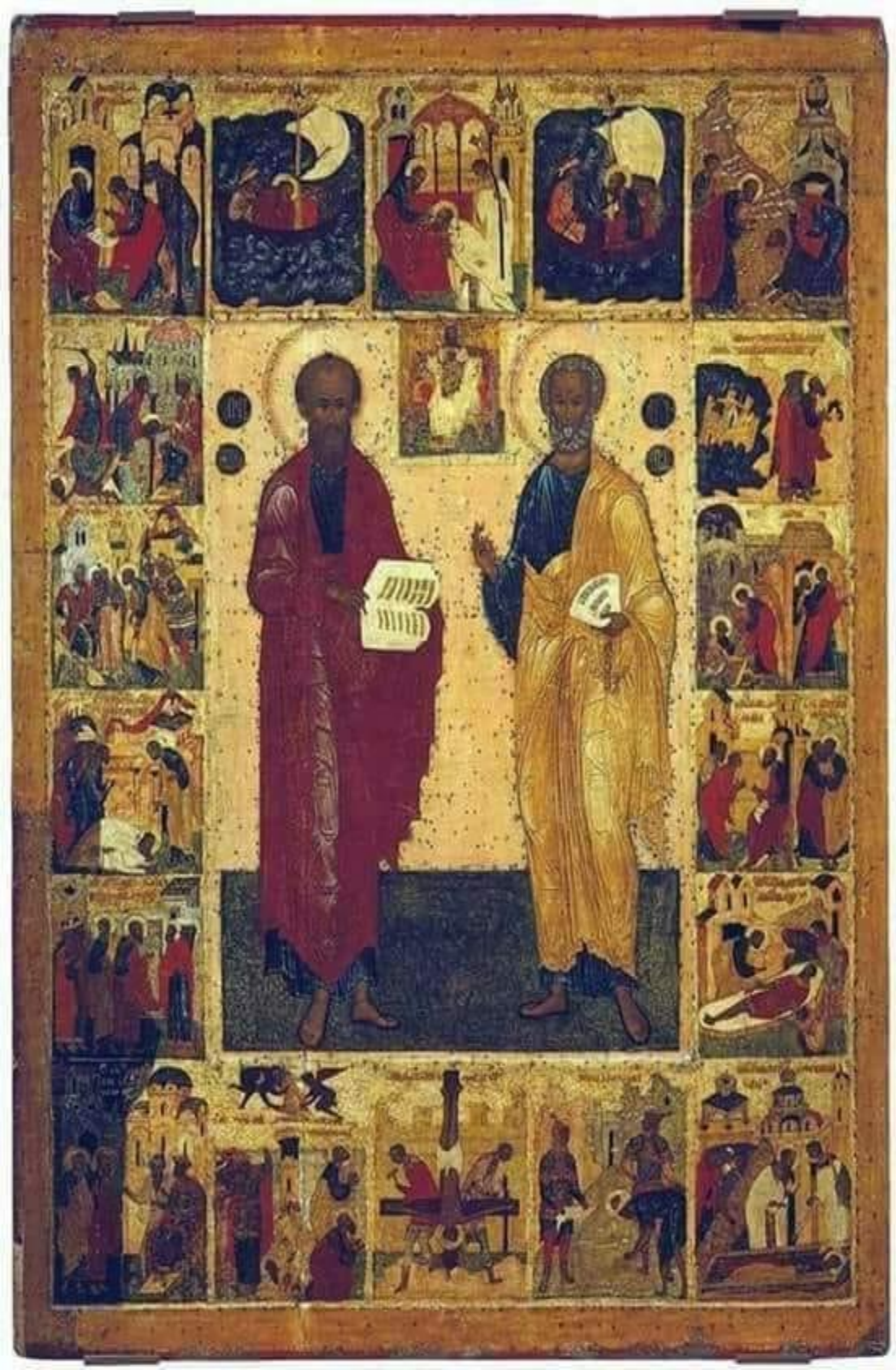

Greco, El. Saints Peter and Paul, National Museum, Stockholm

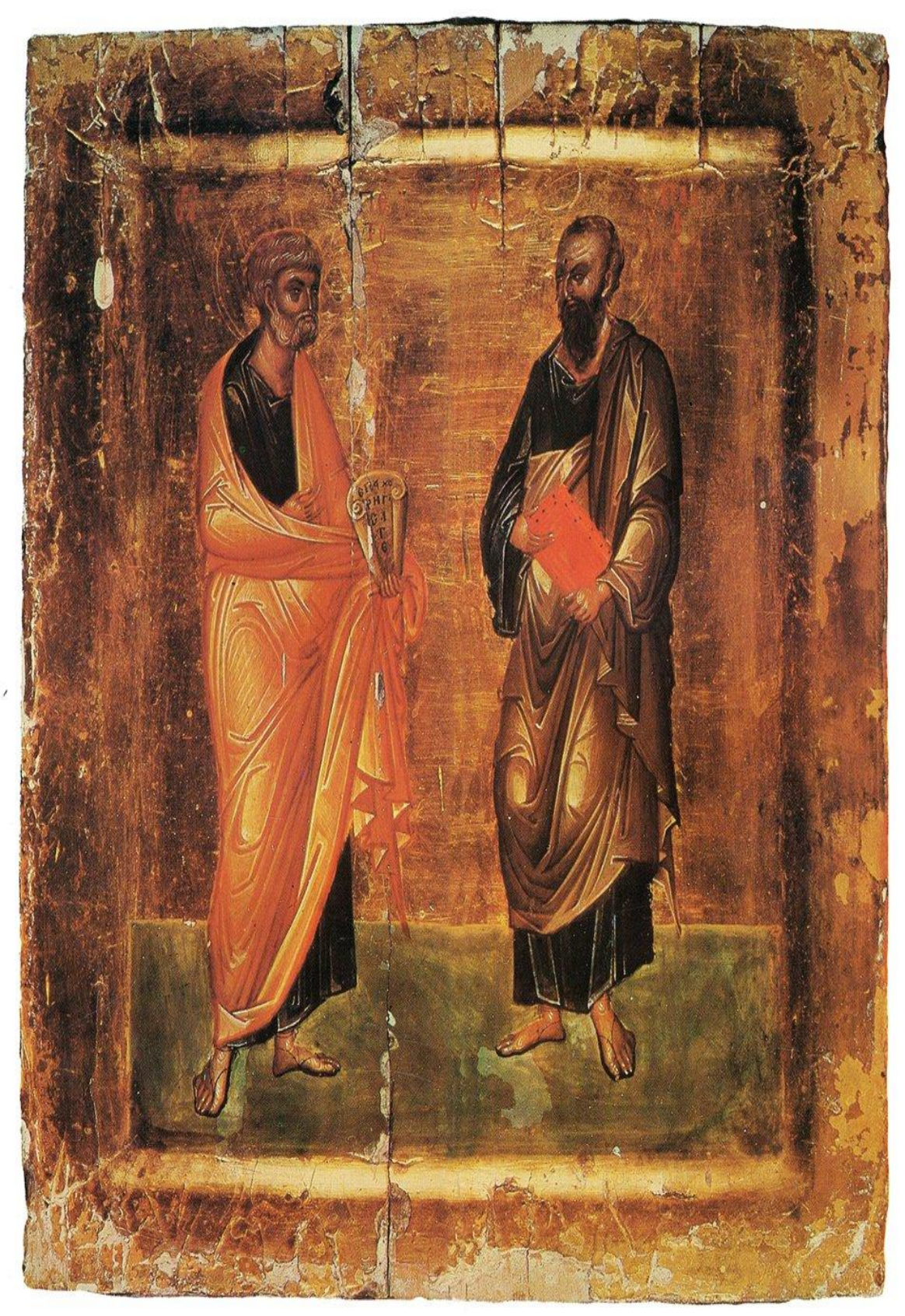

Γ' ΘΑ
ΠΕΤΡΟΣ
Γ' ΘΑ
ΠΑΥΛΟΣ

СОБРА
ПЕРВОВЕРХОВНЫХ
СТЫХЪ
АПТЛЪ
ПОТРА
И ПАВЛА

SF. AP. PETRU
SF. AP. PAVEL

SF. AP. PETRU
SF. AP. PAVEL

SF AP PETRU
SF AP PAVEL

СВ. АП. ПЕТР
СВ. АП. ПАВЕЛ

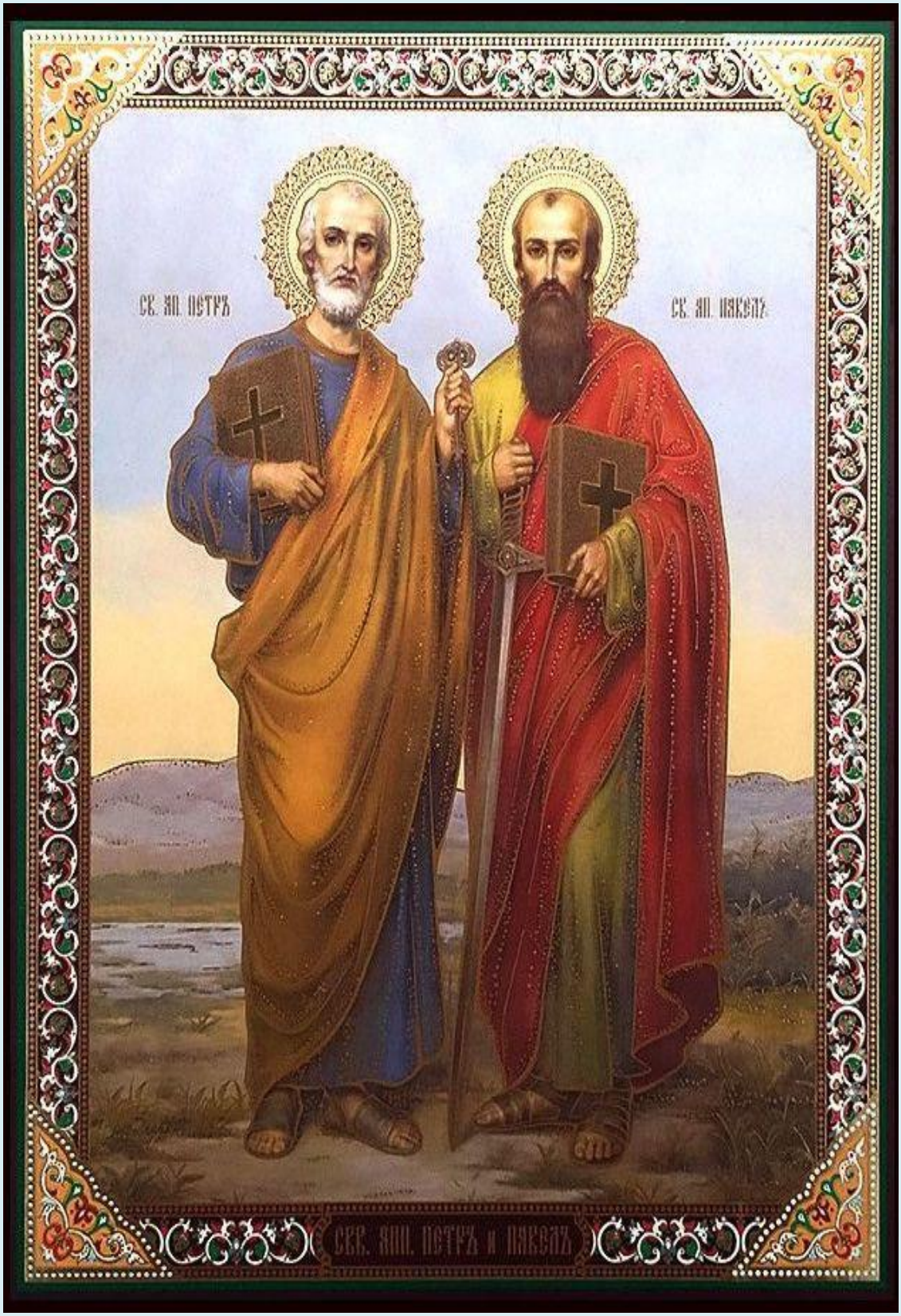
СВ. АП. ПЕТРЪ
СВ. АП. ЯКОВЪ
СВЯТ. АПОП. ПЕТРЪ И ЯКОВЪ

О ПЕТРЪ
О ПАВЕЛЪ

ὁ Γ̄Δ̄
ΠΕΤΡΟΣ
ὁ Γ̄Δ̄
ΠΑΥΛΟΣ

SFINȚII APOSTOLI
PETRU ȘI PAVEL

Sf. Ap.
Petru
Sf. Ap.
Pavel

SF.AP.
PETRV
SF.AP.
PAVEL

SF AP PETRU
SF AP PAVEL

Icoană din catedrala Sfântului Dimitrie din Tesalonic

SFINȚII APOSTOLI
PETRU
PAVEL

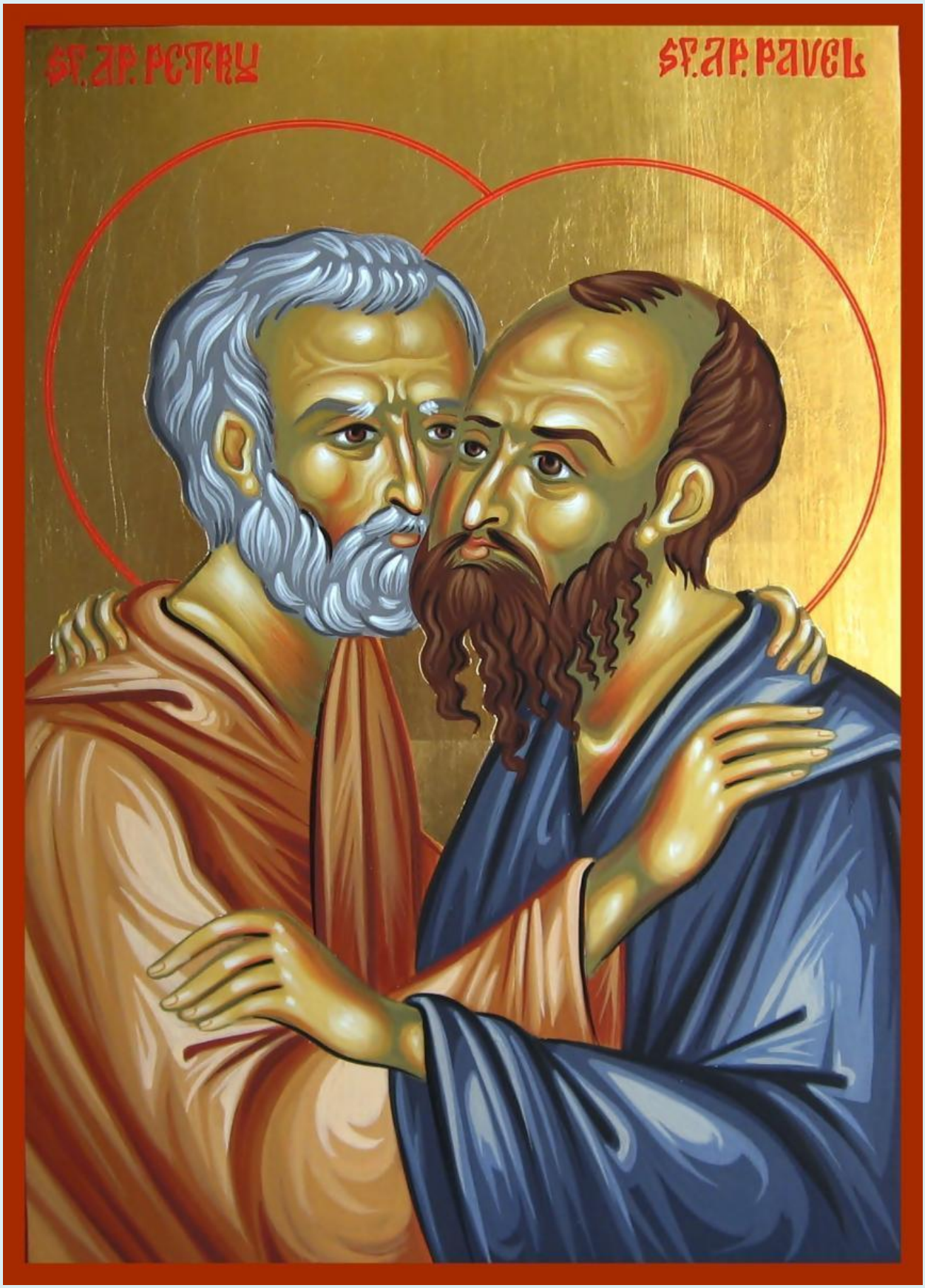
SF. AP. PETRU
SF. AP. PAVEL

ΠΕΤΡΟΥ
ΠΑΥΛΟΥ

SF. AP. PETRU
SF. AP. PAVEL

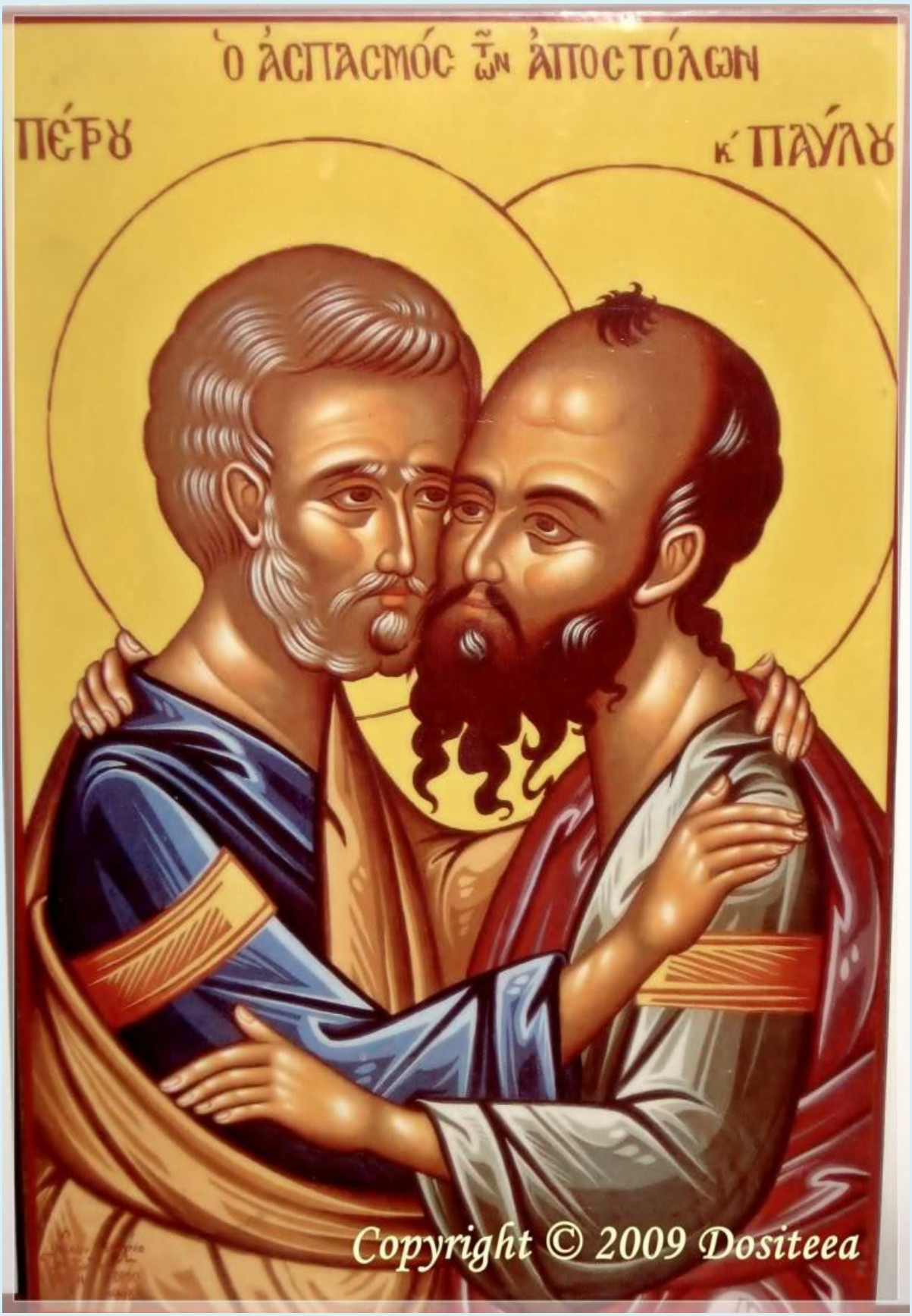
Ὁ ἀσπασμὸς τῶν ἀποστόλων
Πέτρου
κ' Παύλου
Copyright © 2009 Dositeea

ΠΕΤΡΟΣ ΠΑΥΛΟΣ

ПЕТРОВ
ПАВЛОВ

SF. AP.
PETRU
SF.
AP.
PAVEL

SFINȚII APOSTOLI
PETRU ȘI PAVEL
SFÂNTA MUCENIȚĂ CHIRIACHI
SFÂNTUL ȘTEFAN CEL MARE
©doxologia.ro

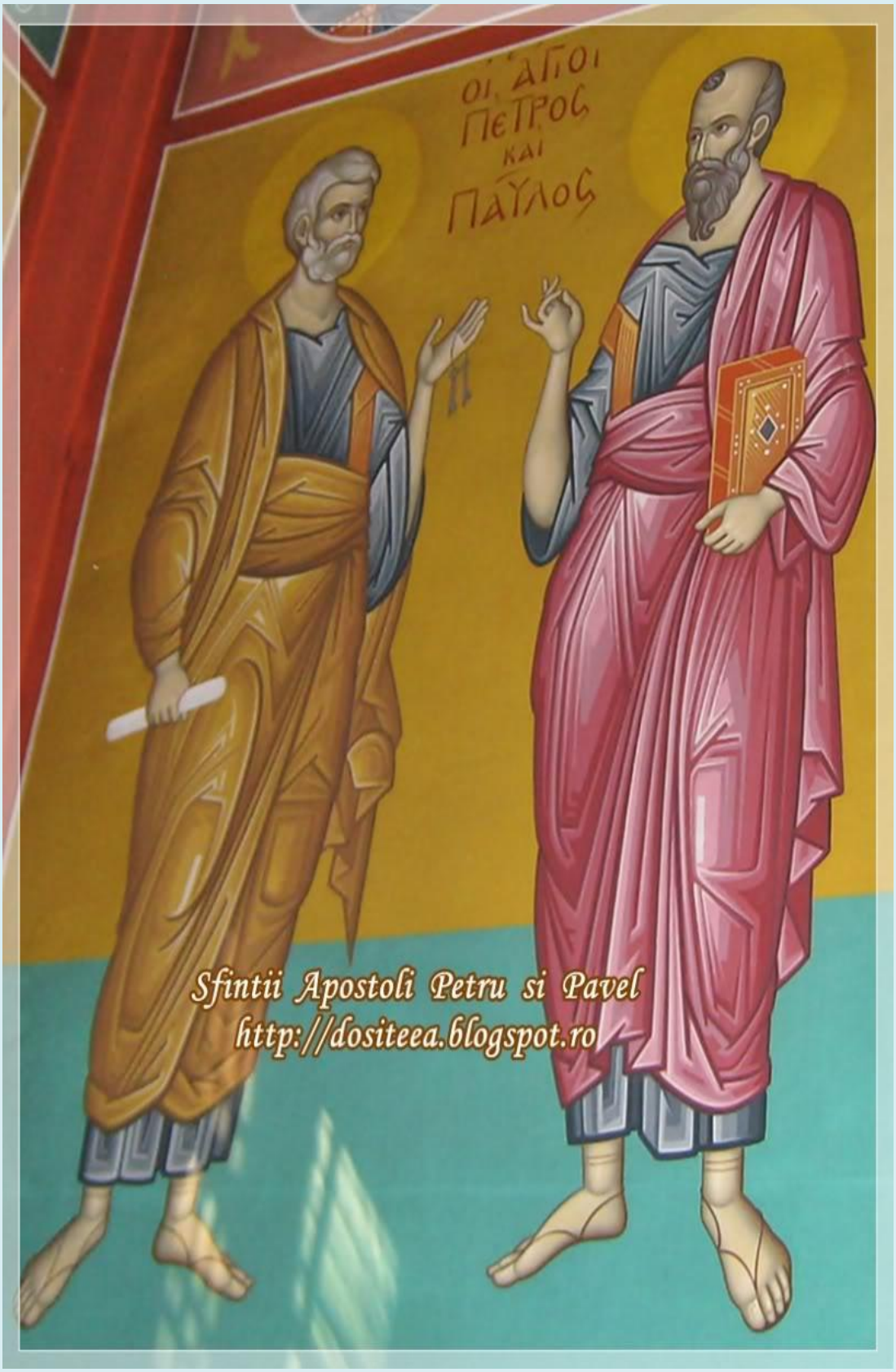

Frescă din Biserica Sfintei Paraskevi, Tembi

Icoană din catedrala Sfântului Dimitrie din Tesalonic

Icoană din catedrala Sfântului Dimitrie din Tesalonic

Tuturor celor care poartă numele
Sfinților Apostoli Petru și Pavel
le dorim multă sănătate,
spor în credință și fapte bune!

LA MULȚI ANI

cu ocazia sărbătorii Sf. Apostoli Petru și Pavel!

Sănătate trupească
și sufletească le dorim tuturor
celor care poartă numele
Sfinților Apostoli
Petru și Pavel.
La mulți ani!
BASILICA.RO

Apostoli ai lui hristos

Bucură-te, Sfinte Apostole Petru,
Piatra cea tare a Bisericii Creștine
Primitorul cheilor Împărăției Cerești
Pescar de suflete tu esti

Bucură-te, Pavel Apostole
Ritorul cel bine-vorbitor
Al Sfintei Treimi Slujitor,
Teolog neînfricat

Pentru mărturisirea dreptei credințe
Viața martiric v-ați sacrificat.

maKmika

POSTUL SFINȚILOR APOSTOLI PETRU ȘI PAVEL

Biserica Ortodoxă sărbătorește la 29 iunie pe Sfinții Apostoli Petru și Pavel, doi stâlpi ai Bisericii noastre. Dat fiind rolul major pe care l-au avut acești Sfinți Apostoli ai Mântuitorului în răspândirea creștinismului, Biserica a rânduit ca prăznuirea lor să fie pregătită printr-o perioadă de post, adică printr-o primenire atât trupească, cât și duhovnicească a creștinilor. Cunoscut în popor și sub denumirea de *Postul Sâmpetrului*, Postul închinat Sfinților Apostoli Petru și Pavel are o durată variabilă de la an la an, în funcție de data Sfintelor Paști.

VECHIMEA POSTULUI

Primele mărturii despre Postul Apostolilor Petru și Pavel le avem din secolul al IV-lea, în „Constituțiile Apostolice". Mai târziu găsim informații despre acest post la Sfântul Atanasie cel Mare, Teodoret, episcopul Cirului și Leon cel Mare. Se pare că acest post era ținut la început numai în cercurile monahale și abia mai târziu s-a extins la credincioșii din lume.

DURATA POSTULUI

Postul Sfinților Apostoli Petru și Pavel **nu are o durată fixă**, deoarece începutul lui este în funcție de data variabilă a Sfintelor Paști. Acest post începe întotdeauna în lunea după *Duminica Tuturor Sfinților*, prima duminică după Rusalii. Conform Pascaliei Bisericii Ortodoxe Române, Postul Sfinților Apostoli poate varia între **7 zile**, atunci când Paștele este prăznuit după data de 1 mai (în situația anilor în care, în baza calculelor Pascaliei, ar avea o perioadă de 3 zile sau mai puțin) și **28 de zile**, atunci când Paștele cade pe 4 aprilie.

MODUL DE POSTIRE

Postul Sfinților Apostoli Petru și Pavel este **un post ușor**. În fiecare sâmbătă și duminică se face **dezlegare la pește, vin și ulei**. Dezlegarea la pește se dă și luni, marți și joi dacă atunci cade sărbătoarea vreunui sfânt cu doxologie mare și cu cruce neagră în calendar. La hramuri și la *Nașterea Sfântului Ioan Botezătorul* (24 iunie) este de asemenea dezlegare la pește, în orice zi a săptămânii ar cădea. Dacă însuși praznicul Sfinților Apostoli Petru și Pavel cade miercuri sau vineri, se face dezlegare la pește, vin și ulei.

Pe întreaga durată a acestui Post, ca și în cazul celorlalte posturi de peste an, **nu se fac nunți**, pentru că perioada de postire nu este compatibilă cu petrecerile care însoțesc de regulă nunțile.

„După ce veți serba Cincizecimea, mai serbați o săptămână și, după aceea postiți o săptămână; căci este drept ca să vă și bucurați de darul cel de la Dumnezeu și să postiți după odihnă, deoarece și Moise, și Ilie au postit patruzeci de zile...".

Constituțiile Apostolice, cartea V, cap. 20

„Căci în săptămâna de după Sfânta Cincizecime, poporul, postind, a ieșit în câmpii să se roage..."

Sfântul ATANASIE CEL MARE

„Nu se cuvine să intrăm în post fără să ne iertăm unii pe alții. Îmbrățișați să iertați celor care poate v-au greșit, nădăjduind că în perioada ce urmează ne vom curăți prin hrană mai puțină și mai curată, prin cărți duhovnicească mai multă, prin metaniile mari și mici, prin spovedanie cât mai deasă, prin împărtășanie cu Sfintele Taine având binecuvântarea părintelui duhovnic."

IPS TEOFAN,
Mitropolitul Moldovei și Bucovinei

SFINȚII APOSTOLI PETRU ȘI PAVEL

Sfântul Apostol Petru era pescar din Betsaida, la Marea Galileei, și se chema Simon înainte de a se întâlni cu Domnul. Era frate cu Sfântul Apostol Andrei, „cel întâi chemat" la slujirea credinței. Era cel mai vârstnic dintre cei doisprezece Ucenici și deseori vorbea în numele Apostolilor, rugând pe Învățătorul să le tâlcuiască înțelesul tainelor credinței.

Sfântul Apostol Pavel a fost învățat, fariseu și rabin în religia evreilor, ucenic al lui Gamaliel și cunoscător al întregii învățături din vremea sa. Se numea Saul înainte de a veni la credință și era de origine din Tarsul Ciliciei. Împuternicit de sinedriul din Ierusalim, Pavel a prigonit cumplit pe cei ce mărturiseau credința în Hristos și propovăduiau Învierea Lui. Pe când călătorea spre cetatea Damascului, pentru a-i prinde pe creștinii de acolo, Saul a văzut pe Domnul, Care i S-a arătat în chip minunat, și a crezut în El, lepădând rătăcirea în care trăise până atunci.

Foaie editată și distribuită gratuit de Biroul de catehizare al Arhiepiscopiei Iașilor.
Anul IV • Nr. 6 (30)
Iunie 2018

Cuvânt catehetic
„Mergând, învățați toate neamurile..." (Matei 28,19)
Apare cu binecuvântarea IPS Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei

Material catehetic disponibil și în format electronic.
CatehezăMMB
catehizare.mmb@gmail.com

12 SFINŢI OCROTITORI AI EUROPEI

Sf. Benedict de Nursia

Sf. Ap. Andrei

Sf Iosif Logodnicul

Sf. Ap. Petru

Sf. Dionisie (Denis)

Sf. Nicolae

Sf. Gheorghe

Sf. Ioan de la Rila

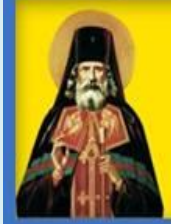

Sf. Ioan de Riga

Sf. Ap. Pavel

Sf. Bonifatie

Sf. Ap. Iacob

BASILICA.RO

(†) Sfinții Apostoli Petru și Pavel

Sfântul Apostol Petru

- Născut în secolul I în Betsaida Galileei, era fratele Sfântului Apostol Andrei.
- A fost ales de Mântuitorul a fi pescar de oameni, după o pescuire minunată pe lacul Ghenizaret.
- Prin predica ținută în ziua Cincizecimii, a convertit 3000 de oameni la Ortodoxie.
- Propovăduind în Ierusalim, Samaria, Asia Mică și Babilon, spre finalul vieții, a ajuns la Roma, loc în care a murit răstingit pe cruce, cu capul în jos.

Sfântul Apostol Pavel

- Născut în Tarsul Ciciliei, a fost elevul învățatului Gamaliel și lupta împotriva creștinilor.
- Participând la uciderea Sfântului Ștefan, i s-a arătat Mântuitorul pe calea Damascului, într-o lumină orbitoare, spunându-i: „Saule, Saule, pentru ce mă prigonești?”.
- Sfântul Pavel s-a convertit în urma acestei minuni, a primit Sfântul Botez și a mers în trei călătorii misionare, scriind 14 epistole. A murit la Roma, decapitat, din porunca împăratului Nero.

©doxologia.ro

29 iunie

Sfinții Apostoli Petru și Pavel

fotografii
icoane predici articole video

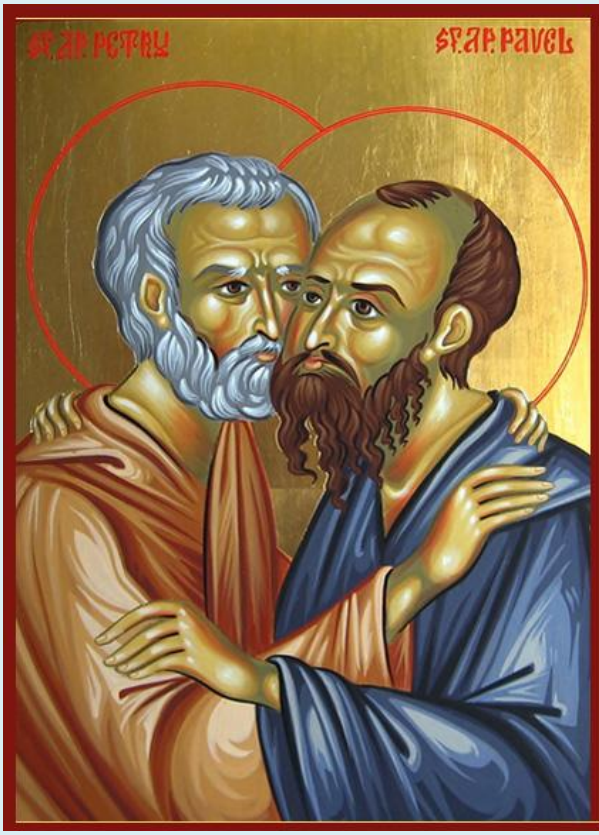

Troparul Sfintilor Apostoli Petru si Pavel

29 Iunie - Glasul 4

Cei ce sunteti între apostoli mai întâi pe scaun sezători si lumii învătători, Stăpânului tuturor rugati-vă, pace lumii să dăruiască si sufletelor noastre mare milă.

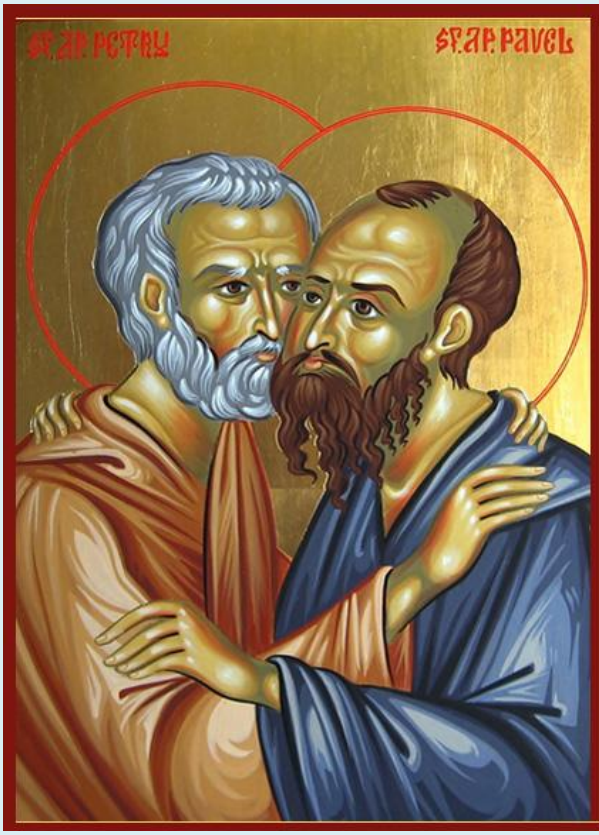

Troparul Sfintilor Apostoli Petru si Pavel

29 Iunie - Glasul 4

Cei ce sunteti între apostoli mai întâi pe scaun sezători si lumii învătători, Stăpânului tuturor rugati-vă, pace lumii să dăruiască si sufletelor noastre mare milă.

Cei ce sunteţi între apostoli, mai întâi pe scaun şezători şi lumii învăţători, stăpânului tuturor rugaţi-vă, pace lumii să dăruiască şi sufletelor noastre mare milă.

Sfinţilor apostoli Petru şi Pavel, rugaţi-vă bunului Dumnezeu să ne întărim în credinţă şi să se mântuiască sufletele noastre.

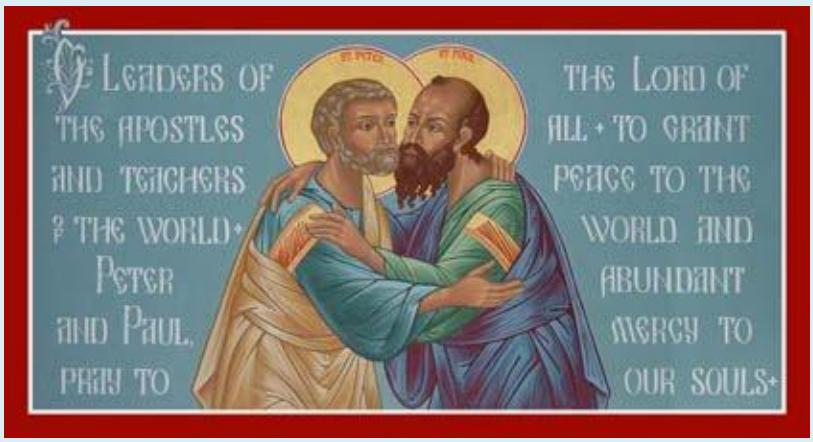

SF MC
PANTE
LIMON
SF AP.
PE
TRV

SF. ICR. NICO LAC
SF. AP. PR VEL

Îmbrăţişaţi-vă unul pe altul cu sărutarea dragostei.
Pace vouă tuturor, celor întru Hristos Iisus. Amin.

Harul Domnului nostru Iisus Hristos şi dragostea lui Dumnezeu şi împărtăşirea Sfântului Duh să fie cu voi cu toţi! Amin.

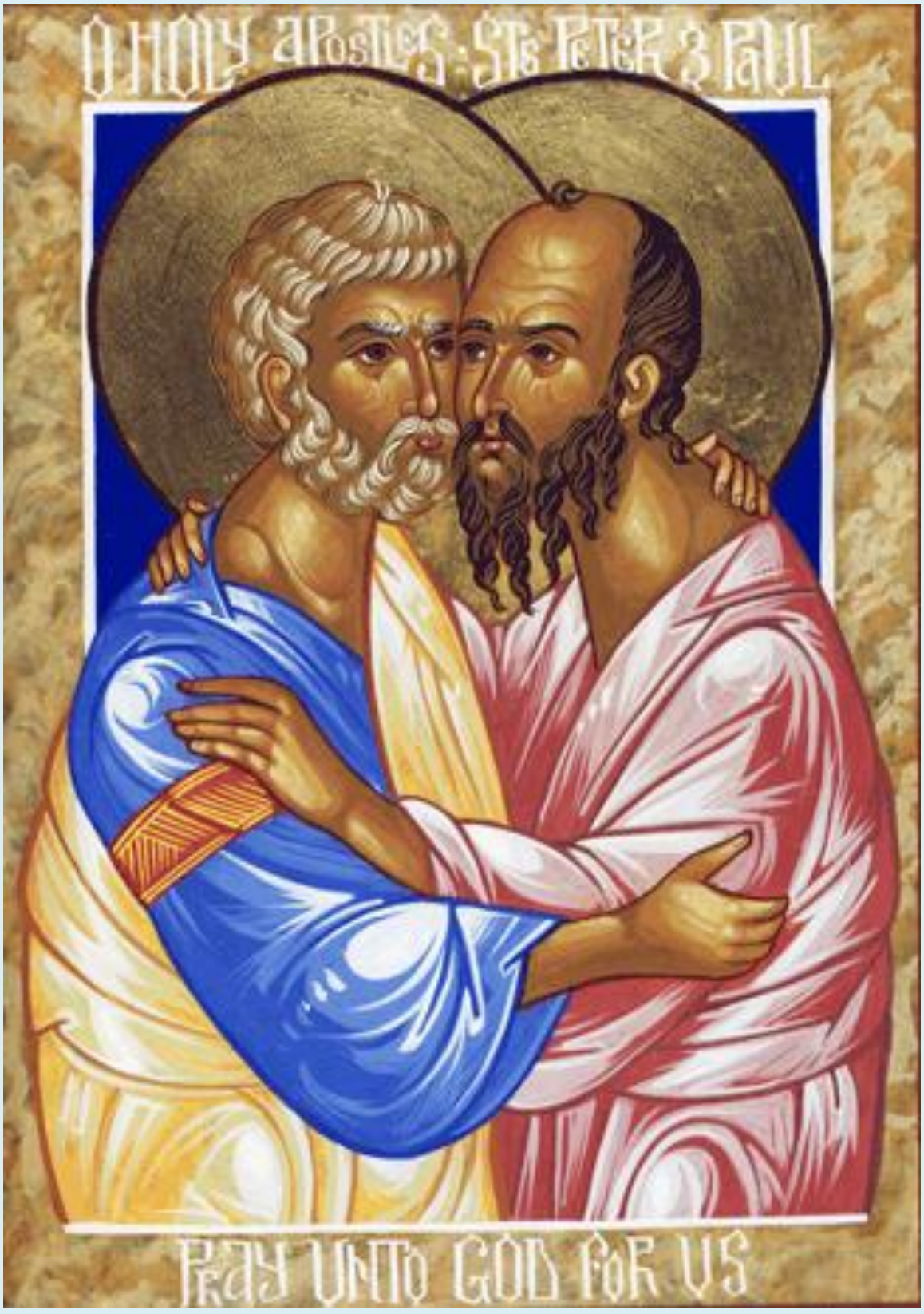

Bucuraţi-vă, Sfinţilor apostoli Petru şi Pavele, aleşi ai Cerului!